Školní vzdělávací program
ZŠ JIMRAMOV

„VĚDĚT JE IN"

zpracovaný podle RVP ZV

Koordinátoři ŠVP: 1. stupeň - Mgr. Libuše Kutalová; 2. stupeň - Mgr. Dana Hanělová

Platnost dokumentu od: 1. září 2016

Schválen školskou radou dne: 29. června 2016

Aktuální dodatek a úpravy schváleny ŠR dne: 31.srpna 2023

Ředitel školy: Mgr. Michal Budig, od 1.7.2022

Obsah

Seznam tabulek **1**

1 Základní identifikační údaje školy **3**

2 Charakteristika školy **4**

2.1 Charakteristika ŠVP 5

2.1.1 Koncepce a zaměření školy 5

2.1.2 Strategie naší školy vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků 9

2.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie k naplňování cílů ZV 15

2.1.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 19

2.1.5 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných 24

2.1.6 Učební plán I. stupeň 28

2.1.7 Učební plán II. stupeň 29

2.1.8 Průřezová témata I. stupeň 30

3 Učební osnovy - I. stupeň **33**

3.1 Jazyk a jazyková komunikace 33

3.1.1 Český jazyk a literatura 33

3.1.2 Anglický jazyk 45

3.2 Matematika a její aplikace 53

3.2.1 Matematika 53

3.2.2 Informatika 63

3.3 Tematické celky – 1. stupeň 66

3.4 Člověk a jeho svět 75

3.4.1 Prvouka 75

3.4.2 Přírodověda 84

3.4.3 Vlastivěda 94

3.5 Kultura těla a ducha 102

3.5.1 Tělesná výchova 102

3.5.2 Hudební výchova 112

3.5.3 Kultura těla a ducha 117

3.5.4 Výtvarná výchova 119

3.6 Člověk a svět práce 127

3.6.1 Pracovní výchova 127

3.7 Projekty – 1. stupeň 134

3.7.1 Charakteristika projektu – 1. stupeň 134
3.7.2 Projekty 1.stupně: 143

4 Učební osnovy II. stupeň 144

4.1 Jazyk a jazyková komunikace 144
4.1.1 Český jazyk a literatura 145
4.1.2 Anglický jazyk 169
4.1.3 Další cizí jazyk (německý jazyk, ruský jazyk …). 196
4.2 Matematika a její aplikace 224
4.2.1 Matematika 224
4.2.2 Informatika 256
4.3 Člověk a společnost 273
4.3.1 Dějepis 273
4.3.2 Výchova k občanství 305
4.4 Člověk a příroda 334
4.4.1 Fyzika 334
4.4.2 Chemie 372
4.4.3 Přírodopis 386
4.4.4 Zeměpis 404
4.5 Umění a kultura 439
4.5.1 Hudební výchova 439
4.5.2 Výtvarná výchova 452
4.6 Člověk a zdraví 471
4.6.1 Výchova ke zdraví 486
4.7 Člověk a svět práce – 2. stupeň 495
4.7.1 Praktické činnosti 496
4.8 Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí – 2.stupeň 510
4.9 Volitelné předměty 514
4.9.1 Cvičení z ekologie 514
4.9.2 Finanční gramotnost – volitelný předmět 520
4.9.3 Komunikační výchova 525
4.10 Projekty na 2. stupni 536

5 Dodatky k ŠVP 537

5.1 Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu ZŠ Jimramov „Vědět je in“ k 1.9. 2016 537
5.1.1 Další cizí jazyk 537

5.1.2 Volitelné předměty ve školním roce 2016/2017: 537
5.2 Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu ZŠ Jimramov „Vědět je in“ k 1.9. 2017 538
5.2.1 Další cizí jazyk 538
5.2.2 Volitelné předměty ve školním roce 2017/2018: 538
5.3 Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu ZŠ Jimramov „Vědět je in“ k 1.9. 2018 538
5.3.1 Další cizí jazyk 539
5.3.2 Volitelné předměty ve školním roce 2018/2019: 539
5.4 Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu ZŠ Jimramov k 1.9. 2020 539
5.4.1 Další cizí jazyk 539
5.4.2 Volitelné předměty ve školním roce 2020/2021: 540
5.5 Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu ZŠ Jimramov k 1.9. 2021 540
5.5.1 Další cizí jazyk 540
5.5.2 Volitelné předměty ve školním roce 2021/2022: 541
5.6 Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu ZŠ Jimramov k 1.9. 2022 541
5.6.1 Další cizí jazyk 541
5.6.2 Volitelné předměty ve školním roce 2022/2023: 542
5.7 Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu ZŠ Jimramov k 1.9. 2023 542
5.7.1 Další cizí jazyk 542
5.7.2 Volitelné předměty ve školním roce 2023 / 24 543

6 Přílohy 544

6.1 Příloha č.1 - Pravidla hodnocení a klasifikace žáka základní škol 544
6.2 Příloha č.2 - ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU 563
6.3 Příloha č.3 - Úpravy výstupů ŠVP s ohledem na nově příchozí žáky cizince 569
6.3.1 Český jazyk a literatura – 1. stupeň 569
6.3.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň 571
6.3.3 Matematika – 1 stupeň 572
6.3.4 Matematika 2. stupeň 574
6.3.5 Informatika 575
6.3.6 Člověk a jeho svět 576
6.3.7 Lidé a čas 577
6.3.8 Dějepis 579
6.3.9 Výchova k občanství 581
6.3.10 Fyzika 581
6.3.11 Chemie 582

6.3.12 Přírodopis 583
6.3.13 Zeměpis 584
6.3.14 Výchova ke zdraví 585
6.3.15 Hodnocení a klasifikace žáků – cizinců 586

Seznam tabulek

Tabulka 1 Učební plán I. stupeň 28
Tabulka 2 Učební plán II. stupeň 30
Tabulka 3 Osobnostní a sociální výchova – OSV 30
Tabulka 4 Výchova demokratického občana – VDO 31
Tabulka 5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EGS 31
Tabulka 6 Multikulturní výchova – MKV 31
Tabulka 7 Enviromentální výchova – EV 32
Tabulka 8 Enviromentální výchova – EV 32
Tabulka 9 Český jazyk a literatura – ŠVP 44
Tabulka 10 Matematika a její aplikace - osnovy 62
Tabulka 11 Tématické celky - 4. ročník 68
Tabulka 12 Tematický celky - 5.ročník 74
Tabulka 13 Člověk a jeho svět (PRVOUKA) - ŠVP 83
Tabulka 14 Člověk a jeho svět (PŘÍRODOVĚDA) – ŠVP 93
Tabulka 15Člověk a jeho svět (VLASTIVĚDA) - ŠVP 101
Tabulka 16 Kultura těla a ducha (TĚLESNÁ VÝCHOVA) - ŠVP 111
Tabulka 17 Kultura těla a ducha (HUDEBNÍ VÝCHOVA) - ŠVP 118
Tabulka 18 Kultura těla a ducha (VÝTVRARNÁ VÝCHOVA) - ŠVP 126
Tabulka 19 Člověk a jeho svět (PRACOVNÍ VÝCHOVA) - ŠVP 133
Tabulka 20 Jazyk a jazyková komunikace (ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 6) 154
Tabulka 21 Jazyk a jazyková komunikace (ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 7) 158
Tabulka 22 Jazyk a jazyková komunikace (ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 8) 164
Tabulka 23 Jazyk a jazyková komunikace (ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 9) 168
Tabulka 23 Jazyk a jazyková komunikace (ANGLICKÝ JAZYK 6) 177
Tabulka 24 Jazyk a jazyková komunikace (ANGLICKÝ JAZYK 7) 183
Tabulka 25 Jazyk a jazyková komunikace (ANGLICKÝ JAZYK 8) 189
Tabulka 26 Jazyk a jazyková komunikace (ANGLICKÝ JAZYK 9) 195
Tabulka 27 Ruský jazyk 212
Tabulka 28 Německý jazyk 223
Tabulka 29 Matematika a její aplikace (MATEMATIKA 6) 235
Tabulka 30 Matematika a její aplikace (MATEMATIKA 7) 243
Tabulka 31 Matematika a její aplikace (MATEMATIKA 8) 249
Tabulka 32 Matematika a její aplikace (MATEMATIKA 9) 255
Tabulka 33 Informatika (INFORMATIKA 6) 261
Tabulka 34 Informatika (INFORMATIKA 7) 265
Tabulka 35 Informatika (INFORMATIKA 8) 268
Tabulka 36 Informatika (INFORMATIKA 9) 272
Tabulka 37 Člověk a společnost (DĚJEPIS 6) 282
Tabulka 38 Člověk a společnost (DĚJEPIS 7) 290
Tabulka 39 Člověk a společnost (DĚJEPIS 8) 297
Tabulka 40 Člověk a společnost (DĚJEPIS 9) 304
Tabulka 41 Člověk a společnost (VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 6) 313
Tabulka 42 Člověk a společnost (VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 7) 320
Tabulka 43 Člověk a společnost (VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 8) 327
Tabulka 44 Člověk a společnost (VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 9) 333

Tabulka 45 Člověk a příroda (FYZIKA 6) ... 346
Tabulka 46 Člověk a příroda (FYZIKA 7) ... 357
Tabulka 47 Člověk a příroda (FYZIKA 8) ... 365
Tabulka 48 Člověk a příroda (FYZIKA 9) ... 371
Tabulka 49 Člověk a příroda (CHEMIE 8) ... 381
Tabulka 50 Člověk a příroda (CHEMIE 9) ... 385
Tabulka 51 Člověk a příroda (PŘÍRODOPIS 6) ... 395
Tabulka 52 Člověk a příroda (PŘÍRODOPIS 7) ... 400
Tabulka 53 Člověk a příroda (PŘÍRODOPIS 7) ... 403
Tabulka 54 Člověk a příroda (ZEMĚPIS 6) ... 412
Tabulka 55 Člověk a příroda (ZEMĚPIS 7) ... 423
Tabulka 56 Člověk a příroda (ZEMĚPIS 8) ... 431
Tabulka 57 Člověk a příroda (ZEMĚPIS 9) ... 438
Tabulka 58 Umění a kultura (HUDEBNÍ VÝCHOVA 7) ... 448
Tabulka 59 Umění a kultura (HUDEBNÍ VÝCHOVA 8) ... 451
Tabulka 60 Umění a kultura (VÝTVARNÁ VÝCHOVA 6) ... 458
Tabulka 61 Umění a kultura (VÝTVARNÁ VÝCHOVA 7) ... 462
Tabulka 62 Umění a kultura (VÝTVARNÁ VÝCHOVA 8) ... 467
Tabulka 63 Umění a kultura (VÝTVARNÁ VÝCHOVA 9) ... 470
Tabulka 64 Člověk a zdraví (TĚLESNÁ VÝCHOVA 6,7 - CHLAPCI) ... 474
Tabulka 65 Člověk a zdraví (TĚLESNÁ VÝCHOVA 6,7 - DÍVKY) ... 477
Tabulka 66 Člověk a zdraví (TĚLESNÁ VÝCHOVA 8,9 - DÍVKY) ... 481
Tabulka 67 Člověk a zdraví (TĚLESNÁ VÝCHOVA 8,9 - CHLAPCI) ... 485
Tabulka 68 Člověk a zdraví (VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 6) ... 491
Tabulka 69 Člověk a zdraví (VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 7) ... 494
Tabulka 70 Člověk a svět práce (PRAKTICKÉ ČINNOSTI 6) ... 499
Tabulka 71 Člověk a svět práce (PRAKTICKÉ ČINNOSTI 7) ... 502
Tabulka 72 Člověk a svět práce (PRAKTICKÉ ČINNOSTI 8) ... 505
Tabulka 73 Člověk a svět práce (PRAKTICKÉ ČINNOSTI 9) ... 509
Tabulka 74 Volitelné předměty (CVIČENÍ Z EKOLOGIE) ... 519
Tabulka 75 Volitelné předměty (FINANČNÍ GRAMOTNOST 9) ... 524
Tabulka 76 Jazyk a jazyková komunikace (KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA 7) ... 529
Tabulka 77 Jazyk a jazyková komunikace (KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA 8) ... 532
Tabulka 78 Jazyk a jazyková komunikace (KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA 9) ... 535

1 Základní identifikační údaje školy

Základní škola a Mateřská škola Jimramov, příspěvková organizace
Padělek 133, 592 42 Jimramov

IČO: 70 882 568

IZO: 102 943 028

REDIZO: 600 130 142

TELEFON: 566 562 512

E-MAIL: zsjimramov@unet.cz

WEBOVÉ STRÁNKY: www.zsjimramov.cz (od října 2023)

STATUTÁRNÍ ORGÁN: Mgr. Michal Budig

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE ŘEDITELE: Mgr. Svatava Hejtmánková

EKONOMKA ŠKOLY: Ing. Alena Štěrbová

Zřizovatel

Městys Jimramov

Náměstí J. Karafiáta 39, 592 42 Jimramov

IČO: 00 274 471

TELEFON: 566 562 516

FAX: 566 562 602

E-MAIL: mestys@jimramov.cz

WEBOVÉ STRÁNKY: **www.jimramov.cz**

STAROSTA: Ing. Josef Homolka

2 Charakteristika školy

Naše plně organizovaná škola je dominantou městyse Jimramova a je umístěna ve čtyřech vzájemně propojených budovách v okrajové části městyse mimo hlavní komunikace. Historická hlavní budova pochází z roku 1910, 1. 9. 1986 byla zahájena výuka v přístavbě školy a 1.9.1989 otevřena další budova se školní jídelnou, v přilehlých prostorách byla následovně zřízena školní družina. Od roku 1996 uvolnila ZŠ některé prostory mateřské škole. Závěrečnou tečkou byla stavba nové moderní tělocvičny s posilovnou. Všechny budovy jsou vzájemně propojeny spojovacími chodbami a žáci tak mají vše k dispozici pod jednou střechou. K 1.lednu 2001 byla zřízena Základní škola Jimramov a Mateřská škola jako příspěvková organizace. ZŠ a MŠ spolu velmi dobře spolupracují a veškeré změny jsou realizovány tak, aby je mohly využívat obě součásti. Postupně docházelo k další modernizaci budov, která je spojená s plynofikací, vybudováním víceúčelového hřiště společně s učebnou v přírodě s pergolou a zahrady pro děti mateřské školy. V prostorách školy se nachází učebna informatiky, jazyková učebna, knihovna, odborné učebny přírodopisu, fyziky a chemie, výtvarná dílna a cvičná kuchyně. Všechny třídy jsou vybaveny dataprojektory, odborné učebny interaktivními tabulemi. Učitelé i žáci využívají mobilní počítačovou učebnu, jejíž kapacita je stále rozšiřována.

Celková kapacita školy je tři sta žáků, v poslední době je její naplněnost lehce nad polovinou. Školu navštěvují děti ze čtrnácti obcí. V několika případech navštěvují 1. Stupeň i žáci z obcí, v nichž je zřízena málotřídní škola. Do 6. Ročníku mohou přicházet žáci z málotřídních škol v Unčíně, Dalečíně a Věcově, škola je nakloněna i všem ostatním příchozím.

Současná kapacita mateřské školy je šedesát pět dětí, školní družina má kapacitu 60 dětí. Téměř všem dětem 1. Stupně je umožněno trávit dobu před vyučováním i po vyučování do odjezdu autobusů pod dohledem vychovatelek ve školní družině. Stejně tak i do mateřské školy nemají rodiče problém s přijetím dětí.

Pedagogický sbor v současné době tvoří dlouholetí zkušení pedagogové, postupně ho doplňují i mladí učitelé a učitelky a pedagogický sbor se tak postupně obměňuje. Ve škole pracuje poradce pro volbu povolání, metodik prevence sociálně patologických jevů, koordinátor ICT, koordinátor pro environmentální výchovu a nově i psycholog. Všichni pedagogové prošli školeními počítačové gramotnosti, všichni na 1. Stupni a někteří na 2. Stupni jsou proškoleni v práci s žáky s podpůrnými opatřeními, tři učitelky mají vystudovanou speciální pedagogiku. Škola se věnuje podpoře nadaných žáků a v poslední době zesílila podpora a pomoc dětem s odlišným mateřským jazykem.

Škola spolupracuje s centry prevence. Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech, škola se zapojuje do celostátních i mezinárodních projektů. Pořádáme také kulturně-vzdělávací, ozdravné a sportovně zaměřené pobyty v zahraničí, každoročně kulturně-historické exkurze, plavecký výcvik, lyžařský kurz, pro žáky 6. Ročníku dvoudenní adaptační pobyt atd. Třídní kolektivy vyjíždějí na řadu exkurzí, pracují na projektech zaměřených na tvorbu kolektivu, týmu a respektování druhých. Na velmi

dobré výsledky žáků ukazují testování žáků a školy firmou SCIO, ČŠI a dalších organizací. Škola je úspěšná v řadě sportovních soutěží, tvořivých a vědomostních, o čemž svědčí přední místa v okresních i krajských kolech olympiád.
Vzděláváme se podle Školního vzdělávacího programu „Vědět je in“, který je stále ověřován a upravován tak, aby odpovídal moderním trendům vzdělávání.

Zřizovatel školy:
Zřizovatelem školy je Městys Jimramov, Nám. J. Karafiáta 39, 592 42 Jimramov, telefon 566 562 516, mestys@jimramov.cz

2.1 Charakteristika ŠVP

a) Koncepce a zaměření školy
b) Strategie naší školy vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků
c) Výchovné a vzdělávací strategie naší školy směřující k naplňování cílů základního vzdělávání
d) Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
e) Vzdělávání talentovaných žáků

2.1.1 Koncepce a zaměření školy

Hlavní myšlenkou našeho programu je poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného na situace blízké životu a na praktické jednání. Proto chceme:

- Dlouhodobou vzdělávací koncepci školy zaměřit na samostatné myšlení, výběr a třídění informací a schopnost využít získaných poznatků při řešení problémů.
- Činnost školy směřovat k podpoře aktivity a tvořivosti žáka, k vytváření prostoru pro jejich seberealizaci a rozvoji přirozeného nadání. Poskytovat žákům příležitosti zažít každodenní úspěch.
- V rámci realizace vzdělávacího programu klást důraz na tvořivý přístup pedagogů ve využívání moderních forem, metod a prostředků.

Image školy

- Doplnit stávající formy poskytování informací veřejnosti o nové.
- Zdůraznit využití webových stránek školy, provádět jejich včasnou a pravidelnou aktualizaci.

- Doplnit současné tradice a rituály školy o nové, které povedou k posílení vztahu zákonných zástupců, žáků a ostatní veřejnosti ke škole a k prohloubení sounáležitosti se školou.
- Udržet a nadále rozvinout vysoký standart služeb poskytovaných školou.

Klima školy

- Důraz klást na celkové kulturní prostředí školy, na kvalitu řízení a mezilidské vztahy.
- Užší spoluprací s pracovníky školy nadále posilovat důvěru ve vedení školy, dalším studiem zvýšit odbornou úroveň řídících pracovníků (především v oblasti managementu).
- Rozvíjet loajalitu ke škole (podpora cílů školy, zájem o vše, co s prací školy souvisí).
- Velkou pozornost věnovat vztahům učitel-žák, učitel-zákonný zástupce, hledat nové formy posílení důvěry v pedagogického pracovníka.
- Maximálně posílit úlohu třídního učitele, doplnit a rozvinout jeho odbornou úroveň.
- Upevnit pracovní vztahy mezi pracovníky prvního a druhého stupně tak, aby byly na bázi vzájemné důvěry a spolupráce.
- Veškeré iniciativní návrhy učitelů zvažovat, projednávat, případně finančně zabezpečovat.
- V maximální míře využívat při projednávání problémů poradních orgánů (pedagogické rady, metodického sdružení a předmětových komisí, vedení školy, žákovské rady, školské rady …).

Organizace a řízení

- Neustále inovovat organizační řád školy se všemi kompetencemi a organizační dokumentaci školy, aby odpovídaly skutečným potřebám školy a neodporovaly Úmluvě práv dítěte.
- Dát větší prostor pracovníkům vyjádřit se ke koncepci a řízení školy, více je do tohoto procesu zapojit, a to včetně analýzy a vyhodnocení stavu organizace.
- Posílit úlohu metodických orgánů, vytvořit novou koncepci jejich činnosti, která bude více odpovídat současným požadavkům a změnám ve školství, zapojit je více do řízení organizace a kontrolní činnosti.

- V rámci posílení kompetencí jednotlivých pracovníků dát větší důraz na osobní zodpovědnost a autoritu, která vychází z osobních a profesionálních kvalit.

Ekonomika a materiální vybavení

- Důsledně dbát na řádné vedení účetnictví školy podle platných zákonných norem.
- V odměňování pracovníků pružně reagovat na legislativní změny ve mzdové oblasti, udržet diferenciaci v odměňování.
- V rámci péče o zaměstnance důsledně využívat fond FKSP, dodržovat pracovně právní vztahy vyplývající ze zákoníku práce v platném znění, podporovat profesní aktivity učitelů mimo školu.
- Udržet, popřípadě rozšířit rozsah doplňkové činnosti, příjmy z této činnosti maximálně využít pro rozvoj organizace.
- Zajistit ve spolupráci se zřizovatelem odstranění závad a nedostatků ve školní jídelně a v budově druhého stupně (vzduchotechnika, výměna oken, zateplení).
- Nadále pokračovat v modernizaci a vybavování odborných učeben, postupné výměně didaktické techniky.

Personalistika

- Zajistit kvalifikované pedagogické pracovníky pro výuku cizích jazyků, umožnit stávajícím pracovníkům doplnění kvalifikačních předpokladů.
- Pružně a včas reagovat personálními změnami na změny počtu žáků a tříd, připravit dlouhodobější prognózu očekávaných změn v této oblasti

Žáci

- Snažit se vytvářet prostor pro všechny žáky bez rozdílu pohlaví, etnické příslušnosti a individuálních schopností.
- Pravidelně se zúčastňovat jednání žákovské rady, akceptovat její návrhy a připomínky, které mají vést ke zlepšení vzdělávacího procesu a podmínek pro práci, odpočinek i využití volného času žáků.
- V běžných třídách pokračovat v současné velmi dobré péči o žáky se SPUCH, ať už integrované nebo diagnostikované, ve spolupráci s výchovným poradcem školy podle individuálních plánů práce.

- Zajistit další vzdělávání a rozšiřování vzdělávání pedagogických pracovníků, kteří s těmito žáky pracují.
- Požadovat od spádové PPP a SPC ve Žďáru nad Sázavou větší metodickou pomoc při práci s žáky se SPUCH.
- Zajišťovat i nadále logopedickou péči dětí v mateřské škole a na prvním stupni.
- Podporovat nabídkou širšího okruhu volitelných a nepovinných předmětů ve všech ročnících druhého stupně diferenciaci zájmů žáků (podle provozních a finančních možností školy).
- Pro talentované žáky rozpracovat stávající školní systém soutěží a olympiád, na který budou dále navazovat okresní kola.
- Hodnotit výstupy žáků a stanovit profil absolventa prvního a druhého stupně (testy Scio, Kalibro, vlastní systém).
- Spolupracovat se středními školami a úřadem práce v regionu při profesní orientaci žáků 8. a 9. třídy.
- Usilovat o získání zpětných informací o znalostech a dovednostech absolventů školy.

Mimotřídní a zájmová činnost

- V programu primární prevence sociálně patologických jevů školy a tříd ve spolupráci s metodikem prevence a třídními učiteli klást důraz na pozitivní využívání volného času žáků.
- Udržovat stávající nabídku širokého spektra volnočasových aktivit.
- V době hlavních přestávek využívat stoly na stolní tenis, venkovní hřiště a zahradu.
- Zabezpečovat kvalitní způsob trávení volného času žáků prvního stupně pod odborným pedagogickým dohledem vychovatelek školní družiny.
- Zapojit školu do organizování zajímavé činnosti pro žáky o víkendech, vedlejších či hlavních prázdninách s využitím prostor mateřské školy, tělocvičny, multimediální učebny.
- Zajistit kvalitní vedoucí pro rozvoj tělovýchovných aktivit žáků.

Škola a veřejnost

- Intenzivně spolupracovat s rodiči, rozvíjet oboustranný tok informací.

- Organizovat pro rodiče a veřejnost kulturní pořady a akce, na kterých mají možnost poznat prostředí a práci školy – velikonoční a vánoční dílničky, výstavky dětských prací, vánoční besídku a besídku ke Dni matek, akademii školy, Dny otevřených dveří …
- Nabízet vhodné služby (stravování, pořádání jazykových, keramických a počítačových kurzů, pronájem tělocvičny a školního hřiště).
- Veřejnosti poskytovat pravdivé a úplně informace o škole v souladu se zákonem o informacích ve výroční zprávě školy, na webových stránkách školy, ve Zpravodaji.

- Spolupracovat se spádovými malotřídními školami (ZŠ Unčín, Dalečín, Věcov).

Škola se do budoucna zaměří v souladu se současnými trendy a dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy v České republice tak, aby mohla:

- Zkvalitnit vzdělávací a výchovný proces – stanovení základního učiva, integrace poznatků, mezipředmětové vztahy, pestrost vzdělání s důrazem na výuku cizího jazyka, informačních a komunikačních technologií, ekologie.
- Vytvořit ze školy místo aktivního a radostného poznávání, kde se plně respektují individuální zvláštnosti každého žáka i jeho právo na odlišnost a individuální tempo. K jeho dosažení je základem partnerský vztah mezi žáky, učiteli a zákonnými zástupci, založený na vzájemném respektu, a důraz na výchovné působení školy.
- Zajistit bezpečné prostředí a pozitivní sociální klima, které jsou podmínkou kvalitního učení – patří sem např. vyvozování pravidel, stanovování mezí a limitu neautoritativními a nerepresivními způsoby společně s žáky i každodenní systematický a záměrný rozvoj komunikačních a sociálních dovedností dětí.
- Rozvíjet vnitřní motivaci žáků. K jejímu udržení jsou nezbytné tři faktory: smysluplnost (učiva, činnosti), možnost mít vliv na průběh (možnost výběru) a spolupráce.
- Preferovat zdraví jako stav tělesné, duševní a sociální pohody všech žáků a pracovníků školy.
- Vytvářet nabídku různých programů a aktivit – záleží pouze na rozhodnutí a odpovědnosti žáků a jejich zákonných zástupců, jak této nabídky využijí.

2.1.2 Strategie naší školy vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základů všeobecného vzdělávání a být nástrojem pro proces dalšího celoživotního učení i pro orientaci

v běžném praktickém životě. Všechny vědomosti, dovednosti i postoje jsou ve výuce rozvíjeny společně, ne izolovaně. Svět, do kterého vstupují dnešní žáci, bude od každého člověka vyžadovat velkou schopnost řešit neočekávané situace, pracovat v oborech, které dnes ještě nejsou ani známy, stýkat se s lidmi, na které nejsme zvyklí a pracovat se zařízeními, která třeba teprve budou objevena.

Klíčové kompetence nepředpokládají „odvykládat" velké množství učiva. Jde o to, aby si žáci na naší škole při promyšlené výuce s aktivním učením lépe osvojili a trvale pochopili ty vědomosti, které učitelé považují za opravdu potřebné, tak, aby se žáci naučili celoživotně získávat a zpracovávat informace.

V souvislosti s tímto se zákonitě mění i charakter výuky tak, aby odpovídal naplnění následujících kompetencí. Podporujeme především:

- proměnu klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem, žákovská rada).
- využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (moderní pedagogické trendy, skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí, vhodné zařazování průřezových témat.)
- Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími institucemi – školní rada, (skupinové aktivity, obec, pedagogicko-psychologická poradna, občanská sdružení atd.)
- Využívání různých zdrojů informací – *učitelé* učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými apod.), žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet i mimo výuku (kroužky, po dohodě s vyučujícími, v rámci odpoledního provozu učebny).

1. Kompetence k učení

Výuka je vedena tak, aby žák:

- rozpoznal, jaké metody a způsoby učení jsou pro něho nejefektivnější a vědomě je používal
- poznal, kdy je pro učení vhodné spolupracovat a komunikovat
- dodržoval psychohygienu učení – během učení a domácí přípravy pravidelně a podle svých potřeb relaxoval způsobem, který mu vyhovuje
- dokázal ovlivňovat postup výuky a učení tak, aby pro něj byly přínosné – aktivně žádá objasnění souvislostí, zajímá se o alternativní zdroje, popř. je sám navrhuje nebo obohacuje svými vlastními poznatky – z kroužků, televize apod.

- volil takovou aktivitu, která se mu vzhledem k charakteru úkolu jeví jako nejvýhodnější – svou volbu umí zdůvodnit (samostatné studium, skupinová práce, projekt)
- vysvětlil a uvedl příklady, jak se může konkrétní učivo, informace nebo dovednosti z výuky hodit v jeho osobním životě, popř. v dalším studiu nebo zaměstnáních
- dokázal vyhledat podporu, radu a pomoc v případě, že ji potřebuje, dokázal přijmout radu, zpětnou vazbu i kritiku
- identifikoval vlastní chyby a hledal jejich příčiny, hledal a nalézal způsoby její nápravy
- vytvářel kritéria pro hodnocení své práce, rozpoznal vlastní pokrok i stagnaci
- odhadl realisticky, nakolik jeho vědomosti a dovednosti dostačují pro různé úkoly
- zvolil cíl pro své učení na základě vlastních priorit – např. budoucí studium, záliby, zaměstnání, prospěch a dobře svou volbu uměl zdůvodnit
- využíval aktivně různé zdroje informací a vyhodnotil, který z použitých zdrojů je pro daný problém nejefektivnější
- chápal získané informace včetně souvislostí a vysvětlil je

Základem naplňování **kompetence k učení** je důraz na **čtení s porozuměním** a **práci** s textem a vyhledávání a třídění informací. Spočívá v umožnění každému provést vlastní sebehodnocení, prožít si úspěch, v individuálním přístupu. Zpětnou vazbou je účast na olympiádách, soutěžích, srovnávací testy.

2. Kompetence k řešení problému:

Žákům je předkládáno učivo tak, aby každý žák:

- pojmenoval problém, určil, koho a čeho se problém týká
- rozpoznal příčinu a důsledek problému, našel vztah mezi nimi
- rozpoznal, zda se již setkal s podobným problémem a identifikoval alespoň jedno místo, které je z hlediska řešení problému rizikové
- analyzoval problém z různých hledisek
- předvídal, jaké situace by při řešení problému mohly nastat
- vytvářel a využíval vizuální znázornění problému
- formuloval hypotézy na základě dostupných informací
- rozhodl, které informace nutné k řešení problému nejsou k dispozici
- navrhl postup, který by při řešení mohl použít
- formuloval předpoklady
- vyhodnotil vlastní i předložené varianty řešení, rozhodoval se mezi nimi
- postupoval systematicky, hodnotil dílčí cíle a stanovil další
- pokračoval v hledání řešení, i když byl napoprvé neúspěšný, zjišťoval příčiny neúspěchu a cesty k jejich odstranění
- diagnostikoval chyby a navrhoval nová řešení

- vyvíjel nové hypotézy v případě, co se předchozí ukázaly mylné
- zaznamenal postup a výsledky jednoduchého experimentu
- vyvozoval závěry ze získaných experimentálních poznatků
- posoudil, zda jeho výsledné řešení dává smysl
- vysvětlil konkrétní důsledky výsledných řešení – přínosy a nežádoucí dopady

Kompetence k řešení problému podněcuje žáky k **tvořivému myšlení a logickému uvažování**. Proto je výuka nastavena tak, aby v maximální možné míře využívala netradiční úkoly spojené s hledáním různých hledisek řešení problému, které vychází z běžného každodenního života.

3. Kompetence komunikativní:

Vzdělávání a výchova je založena na tom, aby žák:

- dokázal pojmenovat hlavní myšlenky textu, stručně je shrnul a našel klíčová slova
- vybral takové informace, které podle svého úsudku potřebuje k dalšímu řešení úkolu a porovnal je s informacemi, které již měl k dispozici a propojil je
- ověřil si, zda jsou informace pravdivé
- využíval účelně různé informační a komunikační prostředky a technologie a použil takové, které nejlépe vyhovují situaci (internet, e-mail, telefonický rozhovor apod.)
- vyjadřoval se tak, aby mu ostatní rozuměli, používal jednoznačná a výstižná pojmenování, stavěl souvislé a přehledné věty a souvětí
- používal grafické znázornění a symbolické prostředky
- uspořádal informace logicky podle časových, místních, příčinných a dějových souvislostí
- vyjádřil svou myšlenku nebo sdělení písemně s jasnou logikou
- přednesl své sdělení před známým i neznámým publikem uceleně a srozumitelně
- používal vhodné jazykové prostředky
- přizpůsobil délku a náročnost mluveného projevu typu publika
- mluvil výrazně, tempo přizpůsobil obsahu, ovládal mimiku i gesta
- dokázal naslouchat druhým lidem, udržovat s nimi oční kontakt
- navázal nový kontakt s osobou, kterou dosud neznal, přizpůsobil se jejím možnostem komunikace
- porozuměl druhému, kladl doplňující otázky, parafrázoval to, co druhý řekl
- zaujal i nesouhlasné nebo kritické stanovisko, svůj názor zdůvodnil
- diskutoval k věci
- zamýšlel se nad názory a pohledy, které se liší od jeho vlastních, akceptoval, že výsledkem diskuse nemusí být shoda
- obhajoval svůj názor důrazným, ale slušným způsobem
- spolupodílel se na utváření pravidel komunikace mezi učiteli a žáky

Kompetence komunikativní je naplňována především **možností komunikace s učiteli, spolužáky a ostatními lidmi** ve škole i mimo ni. Jde o schopnost obhájit svůj názor, vhodně argumentovat, prosazovat své názory, ale rovněž přijímat a respektovat názory druhých.

4. Kompetence sociální a personální

Při praktických cvičeních a úkolech jde o to, aby žák:

- analyzoval problémovou situaci a určil, co je úkolem
- přijal svou roli ve skupině, zodpovídal za plnění své části
- vymezoval kritéria dobře odvedené práce
- upravil pracovní místo tak, aby se skupině dobře pracovalo
- stanovil s ostatními časový harmonogram práce
- pracoval podle pravidel spolupráce
- rozpoznal, kdy je jeho úkol hotov a kdy je čas přejít k další etapě
- hledal pomoc při potížích – spolužáků, v informačních zdrojích, u učitele
- dokázal nabídnout svou pomoc a všiml si, kdo ji potřebuje
- postaral se o hotové dílo a o úklid po skončení práce
- zhodnotil práci svého týmu, jednotlivců i sebe
- hledal spolu s druhými návrhy na to, co by se příště mělo dělat stejně a co jinak
- radoval se z úspěchu své skupiny, i když zvítězilo řešení, které sám neprosazoval
- zdržoval se posměšků nebo opovržení nad prací druhých
- neshazoval vinu na druhé při nezdaru nebo potížích
- pojmenoval své emoce a používal jednoduché postupy, jak své emoce zvládat

Kompetence sociální a personální jsou založeny na **skupinové a týmové práci žáků**, na střídání rolí ve skupině, na vzájemné pomoci. Žáci prostřednictvím Žákovské rady pomáhají formulovat **pravidla chování**, sledují jejich **dodržování**, předkládají vedení školy témata k řešení, sami se spolupodílejí na řízení školy.

5. Kompetence občanské

Škola se podílí na tom, aby žák:

- přijímal názory přesvědčení druhých
- vyjadřoval své vlastní pocity, nevysmíval se emocím druhých
- posuzoval a hodnotil události a problémy z různých úhlů pohledu
- vytvářel a formuloval se skupinou vrstevníků pravidla potřebná pro danou situaci, pravidla dodržoval nebo přijímal důsledky vyplývající z jejich nedodržení
- choval se tak, aby jeho chování neomezovalo druhé lidi a nepoškozovalo prostředí
- nepoužíval násilné řešení sporů, neponižoval druhé

- nepřihlížel fyzickému i psychickému násilí, ale dokázal se mu postavit podle svých možností
- sám upozornil na problémy a řešil je a nečekal, že je bude řešit někdo druhý
- uvažoval nad návrhy ostatních, neodmítal je rovnou, neodmítal realizovat přijatá řešení, i když nejsou jeho, netrucoval
- podřizoval se omezením, kdy v některých výjimečných situacích mohou dospělí omezit jeho práva (např. při ohrožení zdraví)
- znal a popsal některé záchranné a strategické postupy a zásady při krizových situacích (úraz, tonutí, požár, napadení útočníkem, okradení, svědectví při zločinu) a věděl, kdo v nouzové situaci pomůže a přivolá pomoc, případně ji poskytne
- počkal v kritických situacích bez zmatku na instrukce nebo na osobu, která mu pomůže
- předvídal možná rizika v nových situacích a prostorech a dodržoval známé zásady bezpečnosti při zábavě i práci
- projevil znalost místa, kde žije, osobní vztah k tomuto místu a neničil památky, výzdobu, přírodu
- rozpoznal a posuzoval extremistické projevy národní hrdosti s odkazem na lidská práva a nalézal souvislosti s tragickými případy z historie i současnosti.

Kompetence občanské připravují žáky jako zodpovědné osobnosti, které jsou schopny přijímat pravidla a povinnosti a uplatňovat svá práva. Vedou žáky ke zodpovědnému chování, k vytvoření osobního pouta s místem, kde žijí a prakticky se seznamují s kulturou jiných národů.

6. Kompetence pracovní

Žák je veden, aby:

- naplánoval práci do jednotlivých kroků
- odhadl realisticky čas ke splnění daného úkolu
- vybral materiály a nástroje, které nejlépe odpovídají pracovnímu úkolu a připraví si je
- pracoval podle návodu a dokázal požádat o pomoc
- zaznamenal přehledně a podrobně svůj postup
- pracoval úsporně a vyžadoval úspornou práci i od ostatních
- dodržoval bezpečnostní pravidla a pracoval tak, aby chránil zdraví své i ostatních
- rozpoznal kvalitní práci a dobře splněný úkol
- pojmenoval příčiny úspěchu i neúspěchu a navrhl úpravy
- posuzoval výrobní postupy z hlediska jejich bezpečnosti
- volil takové výrobní postupy, které jsou šetrné ve vztahu k životnímu prostředí
- odhadl reálně své možnosti (co dokáže a za jakých podmínek)
- vyhodnocoval, v jakých oborech by mohl rozvíjet svůj zájem a své vlohy

- získával potřebné informace o případné budoucí profesi
- vyhledal poptávku po své práci a příležitost k zaměstnání v různých médiích
- uvažoval o možnostech podnikání ve svém prostředí, identifikoval potřeby a poptávku
- nabídl vhodným způsobem vlastní služby
- obhajoval asertivně vlastní práci, požadoval za ni adekvátní ohodnocení, nepodceňoval se ani nepřeceňoval, podal vhodně kritiku
- šetřil finance pro konkrétní výdaje, provedl jednoduchý finanční rozpočet na danou akci školy
- zhodnotil dodržování etických norem podnikání

Kompetence pracovní pomáhají žákům **rozvíjet své schopnosti** a posuzovat reálné možnosti při jejich profesní orientaci. Přispívají k tomu, aby si žák dokázal **zorganizovat efektivně svou práci** a vážil si práce druhých.

7. Kompetence digitální

Žák je veden tak, aby

- používal digitální zařízení, využívá je k efektivnímu řešení problému
- vyhledával, kriticky posuzoval, spravoval a sdílel data.
- vytvářel a upravoval digitální obsah.
- využíval digitální technologie, aby si usnadnil práci.
- chápal význam a rizika digitálních technologií.
- předchází rizikovým situacím, jednal tak, aby neohrozil sebe ani ostatní.

Kompetence digitální připravují žáky k pochopení významu práce s digitálními technologiemi, k zodpovědnému přístupu při práci s nimi, dodržování bezpečnosti a pravidel při využívání digitálních technologií.

2.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie k naplňování cílů ZV

1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- práce v kladně motivujícím prostředí
- předkládání dostatku informačních zdrojů a jejich propojení se skutečným životem
- využívání metod, které umožňují přímou zkušenost a podporují zvídavost

- přiměřené množství učiva
- dovednosti, které podporují komunikaci, spolupráci a práci ve skupině a týmu
- podpora samostatnosti, iniciativy, tvořivosti a zodpovědnosti
- prezentace vlastních výsledků
- hodnocení formou zpětné vazby
- hodnocení toho, co si žák osvojil, co zvládá
- využívání kladného hodnocení
- výuka bez strachu, ponížení, nerovnosti
- osobní příklad––

2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- rozvíjení schopností logického uvažování
- řešení problému na základě rozboru informací
- podpora vlastních způsobů řešení
- uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce
- uplatňování mezipředmětových vztahů – objevování vzájemných vztahů a příčin
- aktivizující metody vyučování, omezení předkládání poznatků v hotové podobě

3. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- otevření prostoru pro komunikaci
- podpora komunikace různými formami – ústně, písemně, výtvarnými a technickými prostředky
- dodržování pravidel komunikace – prostor pro naslouchání, respektování názorů ostatních, věcnost, jazykové prostředky
- komunikace jako základní předpoklad pro hledání a řešení problémů, spolupráce, práce v páru, ve skupině, v týmu

4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- vytvoření jasných pravidel pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce, odměny
- spolupráce žáků a učitelů při chodu školy
- přínosná spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími partnery školy
- prostředí demokracie, spolupráce

- tvořivé kooperativní učení
- schopnost nést osobní zodpovědnost za výsledky své práce i práce ve skupině a týmu

5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti

- podíl Žákovské rady na chodu školy, zastupování zájmů žáků
- respektování Žákovské rady ze strany učitelů a vedení školy, její podpora
- samostatné rozhodování žáků, schopnost nést důsledky svého rozhodnutí
- uplatňování prvků demokracie
- dodržování etiky chování, slušné jednání, asertivita, vhodná argumentace
- prosazování vlastních zájmů – vhodná forma

6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě

- orientace ve vlastním citovém životě, v citových vztazích, řešit s případnou pomocí své citové vztahy, učit se nebát se své city projevovat
- ohleduplný a citlivý vztah k lidem, k prostředí, v němž žijí
- ochrana prostředí, přírody, kulturních hodnot
- uvědomění si citové nevyzrálosti v období dospívání
- chování k lidem v problematických životních situacích, se zdravotními a sociálními problémy, tolerance

7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví

- estetika prostředí, v kterém žijeme
- hygiena a psychohygiena
- organizace denního režimu ve prospěch zdraví žáků, zařazování vhodné relaxace
- společné vytváření vhodného prostředí – účelnost, funkčnost, estetika, bezpečí
- zajištění zdravého stravovacího a pitného režimu
- dostatečná nabídka pohybových a dalších zájmových aktivit pro každého
- důsledná prevence a potírání šikany, jakýchkoliv forem násilí a dalších nežádoucích forem chování a jednání
- vybudování vztahu sounáležitosti se školou „Můj dům, můj hrad“
- respektování individuálních rozdílů a zvláštností

8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

- chápání principů demokracie, fungování ve vlastním životě, ve škole i celé společnosti
- vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí, ale i žáků nově přecházejících z jiných škol a sociálních prostředí
- podpora a chápání integrace žáků vyžadujících speciální péči
- otevřenost spolužákům
- solidarita s ostatními
- rozvíjení schopnosti empatie, kritických postojů k negativním projevům ve škole i mimo ni
- porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur
- postupné uvažování v evropských celosvětových souvislostech
- ohleduplnost spojená s věkem a zdravím – malé děti, staří a nemocní lidé, tělesně a mentálně postižení

9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- osvojování a dodržování pracovních dovedností a návyků
- seberealizace, sebehodnocení
- vypracování informační a poradenské činnosti v oblasti profesní orientace
- podpora vlastní iniciativy žáka při utváření představ o budoucí profesní orientaci
- uplatňování principů tvořivosti, kreativity, psychohygieny a relaxace při práci

2.1.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Plán pedagogické podpory

Při podezření na výskyt SPUCH připraví na základě vyhlášky č. 27/2016 Sb. v aktuálním znění třídní učitel plán pedagogické podpory – návrh různých metod a forem práce, učebních materiálů a didaktických pomůcek. Na skladbě plánu pedagogické podpory se podle potřeby podílí i výchovný poradce a učitelé jednotlivých předmětů. Plán pedagogické podpory je projednán vždy se zákonnými zástupci žáka a stanovuje pro zákonné zástupce zadání, která je nutno plnit a dodržovat v domácím prostředí. Plán pedagogické podpory zahrnuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Škola ho průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Podpůrná opatření škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného souhlasu zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán

Pokud má žák IVP přiznán v rámci podpůrných opatření, je k jeho vytvoření a realizaci školou kromě doporučení školského poradenského zařízení nutná žádost zákonného zástupce žáka. Zákonný zástupce musí požádat o zpracování IVP a ředitel školy musí vyhotovit rozhodnutí o povolení vzdělávání podle IVP. Škola zpracuje individuální vzdělávací plán do jednoho měsíce po nástupu žáka do školy nebo po zjištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka. IVP se zpracovává zvlášť na období každého školního roku. Musí být každoročně aktualizován a nejméně jednou ročně vyhodnocen ve spolupráci s školským poradenským zařízením.

Doporučené pedagogické postupy se týkají zpravidla individuálního pracovního tempa žáka, využívání možnosti úpravy rozsahu učiva a odpovídajícího snížení nároků na

školní výkony žáka zatíženého poruchou, individuální úpravy způsobu hodnocení a klasifikace s přihlédnutím k postižení žáka apod. Např. při výuce jazyků je třeba upřednostňovat ústní osvojování, doplňování textu, omezit psaní diktátů a individuálně upravit způsob psaní, při čtení užívat kratší texty, kontrolovat porozumění, při psaní preferovat kritérium čitelnosti před úpravností, při poruše matematických schopností využívat co nejvíce názorných pomůcek.

Individuální vzdělávací plán může být doplňován a aktualizován i během roku. O úpravách jsou informováni zákonní zástupci žáka. Každý učitel zhodnotí plnění IVP v předmětu, který vyučuje, a třídní učitel na základě podkladů od jednotlivých učitelů vyhodnotí vlastní podíl žáka na plnění plánu, péči v rodině, případně vystaví další doporučení. O závažných změnách v individuálních plánech informuje třídní učitel zákonné zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán může mít žák od druhého stupně podpůrných opatření, pokud úpravy jeho vzdělávání zahrnují požadavky na úpravy obsahu. Popis jednotlivých dalších podpůrných opatření zahrnuje doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Školské poradenské zařízení v doporučení stanoví dobu, po kterou je poskytování podpůrného opatření nezbytné, tato doba zpravidla nepřesáhne dva roky. Před skončením platnosti doporučení požádá s dostatečným předstihem o kontrolní vyšetření zákonný zástupce žáka.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Výchovný poradce – zastřešuje péči, organizuje metodicky pomáhá, je prostředníkem mezi poradenskými zařízeními a třídními učiteli, spravuje databázi žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, tvoří a průběžně aktualizuje přehledy pro učitele a vedení školy, zajišťuje podklady pro poradenská zařízení

Konzultant pedagogicko-psychologické poradny – podle dohody s ředitelstvím školy provádí metodickou návštěvu, na základě rozhovoru s výchovným poradcem je informován o situaci na škole, konzultuje s ním závěry vyšetření před vystavením doporučení, konzultuje s třídními učiteli aktuální problémy v učení a chování žáků, doporučuje vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně, sleduje dodržování individuálních vzdělávacích plánů, konzultuje problémy chování se zákonnými zástupci, pomáhá s metodikou, legislativou a náplní reedukační péče

Metodik prevence – je ve spojení s výchovným poradcem, konzultují podklady pro podpůrná opatření, společně s třídními učiteli a ostatními pedagogy sledují příznaky, které by mohly ukazovat na výskyt chování na bázi sociálně patologických jevů.

Zodpovědnost za činnosti související s prací se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Ředitel školy:

- rozhoduje o záležitostech, týkajících se poskytování vzdělávání a školských služeb
- odpovídá za to, že škola poskytuje vzdělávání v souladu se zákonem č.561/2004Sb. v aktuálním znění
- odpovídá za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a školských služeb
- vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
- zajišťuje, aby zákonní zástupci byli informováni o průběhu vzdělávání odpovídá za využití finančních prostředků státního rozpočtu přidělených pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- rozhoduje o povolení individuálního vzdělávacího plánu
- zodpovídá za vypracování individuálního plánu
- seznámí s individuálním plánem zákonné zástupce žáka

Výchovný poradce:

- provádí činnosti poradenské, metodické a informační
- spolupracuje se školní psycholožkou, metodikem prevence a speciálními pedagogy
- provádí ve spolupráci s třídními učiteli vyhledávání a šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost,
- připravuje návrhy na další péči pro tyto žáky
- zajišťuje nebo zprostředkovává diagnostiku
- (vstupní a průběžnou) speciálních vzdělávacích
- potřeb a intervenčních činností
- připravuje podmínky pro podpůrná opatření, koordinuje poskytování poradenských služeb mezi školou a

poradenskými zařízeními a koordinuje vzdělávací opatření u těchto žáků
- poskytuje služby kariérového poradenství žákům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám
- metodicky pomáhá pedagogům v otázkách podpůrných opatření, plánů pedagogické podpory a individuálních vzdělávacích plánů

Třídní učitel:

- koordinuje práci všech vyučujících ve své třídě
- provádí diagnostiku a hodnocení žáků
- jedná jménem školy se zákonnými zástupci ve věcech týkajících se vzdělávacího procesu
- bere ohled na výsledky lékařských vyšetření, zpráv a vyšetření v poradenských zařízeních a na sdělení zákonných zástupců o dítěti, o nichž informuje vedení školy a ostatní učitele
- spolupracuje s výchovným poradcem
- sestavuje ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními vyučujícími plán pedagogické podpory nebo IVP

Každý učitel:

- respektuje individuální zvláštnosti každého žáka
- podílí se na vytváření plánu pedagogické podpory a individuálního plánu pro žáka
- odpovídá za úroveň plnění výchovně vzdělávacích úkolů a plánů podle aprobace a výuky předmětů
- zajišťuje bezpečnost a dozor nad žáky
- dodržuje zákony, vyhlášky a metodické pokyny k práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- spolupracuje se zákonnými zástupci, poradenskými zařízeními, pracovníky jiných škol a školských zařízení

Školní poradenské pracoviště je tvořeno školní psycholožkou, výchovnou poradkyní, metodikem prevence a speciálními pedagogy.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků

- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi

- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu

- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) **v oblasti organizace výuky**:

- střídání forem a činností během výuky

- využívání skupinové výuky

- systém kooperativní výuky

- relaxační činnosti

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče

Dle doporučení školského poradenského zařízení jsou žáci zařazováni do předmětu speciálně pedagogické péče. V naší škole pracují v předmětu komunikační výchova vedeném speciálním pedagogem. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace:

2.1.5 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Plán pedagogické podpory

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb. v aktuálním znění. Na základě zjištění, že dítě projevuje mimořádný talent v některé oblasti, vypracuje třídní učitel plán pedagogické podpory – návrh různých metod a forem práce, učebních materiálů a didaktických pomůcek. Na skladbě plánu pedagogické podpory se podle potřeby podílí i výchovný poradce a učitelé jednotlivých předmětů. Plán pedagogické podpory je projednán vždy se zákonnými zástupci žáka. Plán pedagogické podpory zahrnuje popis speciálních vzdělávacích potřeb žáka, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Škola ho průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Je-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Podpůrná opatření škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného souhlasu zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou formu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci žáka. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP, může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok, může být doplňován a upravován i v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka. Po jeho obdržení budou zapsány příslušné informace do školní matriky žáka.

Zodpovědnost za činnosti související s prací s nadanými žáky

Ředitel školy:

- rozhoduje o záležitostech, týkajících se poskytování vzdělávání a školských služeb
- odpovídá za to, že škola poskytuje vzdělávání v souladu se zákonem č.561/2004Sb. v aktuálním znění
- odpovídá za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a školských služeb
- vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
- zajišťuje, aby zákonní zástupci byli informováni o průběhu vzdělávání, odpovídá za využití finančních prostředků státního rozpočtu přidělených pro práci s nadanými žáky
- rozhoduje o povolení individuálního vzdělávacího plánu
- zodpovídá za vypracování individuálního plánu
- seznámí s individuálním plánem zákonné zástupce žáka

Výchovný poradce:

- provádí ve spolupráci s třídními učiteli vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost, připravuje návrhy na další péči pro tyto žáky zajišťuje nebo zprostředkovává diagnostiku nadaných žáků (vstupní a průběžnou)
- připravuje podmínky pro podpůrná opatření, koordinuje poskytování poradenských služeb mezi školou a poradenskými zařízeními a koordinuje vzdělávací opatření u těchto žáků
- poskytuje služby kariérového poradenství žákům se zřetelem k jejich nadání
- metodicky pomáhá pedagogům v otázkách podpůrných opatření, plánů pedagogické podpory a individuálních vzdělávacích plánů

Třídní učitel:

- koordinuje práci všech vyučujících ve své třídě
- provádí diagnostiku a hodnocení žáků
- jedná jménem školy se zákonnými zástupci ve věcech týkajících se vzdělávacího procesu
- bere ohled na výsledky lékařských vyšetření, zpráv a vyšetření v poradenských zařízeních a na sdělení zákonných zástupců o dítěti, o nichž informuje vedení školy a ostatní učitele
- spolupracuje s výchovným poradcem
- sestavuje ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními vyučujícími plán pedagogické podpory

Každý učitel:

- respektuje individuální zvláštnosti každého žáka
- podílí se na vytváření plánu pedagogické podpory a individuálního plánu pro žáka
- odpovídá za úroveň plnění výchovně vzdělávacích úkolů a plánů podle aprobace a výuky předmětů
- zajišťuje bezpečnost a dozor nad žáky
- dodržuje zákony, vyhlášky a metodické pokyny k práci se žáky nadanými
- spolupracuje se zákonnými zástupci, poradenskými zařízeními, pracovníky jiných škol a školských zařízení

Školní poradenské pracoviště je tvořeno výchovným poradcem a metodikem prevence

Specifikace prováděných podpůrných opatření

a) předčasný nástup dítěte ke školní docházce
b) vzdělávání skupiny nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
c) účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
d) projektové vyučování zaměřené na vybrané oblasti
e) obohacování vzdělávacího obsahu
f) zadávání specifických úkolů
g) příprava a účast na soutěžích a olympiádách
h) nabídka volitelných vyučovacích předmětů a zájmových aktivit

i) možnost přeřazení žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí

2.1.6 Učební plán I. stupeň

Vzdělávací oblast	Předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Součet	Z toho disp.	Součet za obl.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	10	8	7	7	41	8	**51**
	Anglický jazyk	0	0	4	3	3	10	1	
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	5	25	5	**25**
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	1	1	2	0	**2**
Člověk a jeho svět	Prvouka	1	2	3	0	0	6	2	**13**
	Přírodověda	0	0	0	1	2	3	0	
	Vlastivěda	0	0	0	2	2	4	0	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0	**12**
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	0	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0	**10**
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5	0	**5**
Celkem hodin		**20**	**22**	**25**	**25**	**26**	**118**	**16**	**118**

Tabulka 1 Učební plán I. stupeň

2.1.7 Učební plán II. stupeň

Vzdělávací oblast	Předměty	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Součet	Z toho dispon.	Součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Čj a literatura	4	4	4	5	17	2	**36**
	Anglický jazyk	4	3	3	3	13	1	
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	6	0	
Matematika a její aplikace	Matematika	5	4	5	5	19	4	**19**
Informační a kom. technologie	Informatika	1	1	1	1	4	0	**4**
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8	2	**12**
	Výchova k občanství	1	1	1	1	4		
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	1	7	5	**25**
	Chemie	0	0	2	2	4		
	Přírodopis	2	2	2	1	7		
	Zeměpis	2	2	2	1	7		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	1	**10**
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0	**10**
	Výchova ke zdraví	1	1	0	0	2		
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	4	1	**4**
	Disp. časová dotace	0	0	0	2	2	2	**2**
Povinná časová dotace		**30**	**30**	**31**	**31**	**122**	**18**	**122**

Tabulka 2 Učební plán II. stupeň

2.1.8 Průřezová témata I. stupeň

Osobnostní a sociální výchova – OSV

OSV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání	INT/PRV, ČJ, M	INT/PRV, ČJ, M	INT/PRV, ČJ, M, PV	INT/VV, TV	INT/VV, TV, INF
Sebepoznání a sebepojetí	INT/TV	INT/TV	INT/TV	INT/VL, HV	INT/VL, HV
Seberegulace a sebeorganizace	INT/PRV	INT/PRV	INT/PRV	INT/PŘ, TV	INT/PŘ, TV
Psychohygiena				INT/TV	INT/PŘ, TV
Kreativita	INT/PRV, ČJ, HV, VV, PV	INT/PRV, ČJ, M, HV, VV, PV	INT/PRV, ČJ, M, HV, VV, PV	INT/M, HV, VV, TV, PV	INT/M, HV, VV, TV, PV
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	INT/PRV	INT/PRV			INT/PŘ
Mezilidské vztahy	INT/PRV	INT/PRV	INT/PRV	INT/VL	INT/VL
Komunikace		INT/ČJ	INT/ČJ, A	INT/ČJ, AJ	INT/ČJ, AJ
Kooperace a kompetice	INT/TV	INT/ČJ, TV	INT/ČJ, TV		
Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	INT/PRV	INT/PRV	INT/PRV		

Tabulka 3 Osobnostní a sociální výchova – OSV

Výchova demokratického občana – VDO

VDO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola					
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				INT/VL	INT/VL

Tabulka 4 Výchova demokratického občana – VDO

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EGS

EGS	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá				INT/VL, HV	INT/VL, HV, AJ
Objevujeme Evropa a svět				INT/VL, HV	INT/VL, HV, INF

Tabulka 5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EGS

Multikulturní výchova – MKV

MKV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference				INT/HV, AJ	INT/HV, AJ
Lidské vztahy	INT/TV	INT/TV	INT/TV	INT/ HV	INT/HV
Multikulturalita			INT/AJ	INT/AJ	INT/AJ

Tabulka 6 Multikulturní výchova – MKV

Enviromentální výchova – EV

EV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy				INT/PŘ	INT/PŘ
Základní podmínky života				INT/PŘ	INT/PŘ
Vztah člověka k prostředí				INT/M, TV	INT/M, TV

Tabulka 7 Enviromentální výchova – EV

Mediální výchova – MV

MV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				INT/ČJ	INT/ČJ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				INT/VV	INT/VV
Fungování a vliv medií ve společnosti				INT/TV	INT/ČJ, TV

Tabulka 8 Enviromentální výchova – EV

3 Učební osnovy - I. stupeň

Charakteristika vzdělávací oblasti – I. stupeň

3.1 Jazyk a jazyková komunikace

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích předmětech: Český jazyka literatura, Cizí jazyk – Anglický jazyk.

Na 1. stupni je naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – - čtení a psaní. Při tom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Snažíme se tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

V Anglickém jazyce je cílem zaujmout žáka mladšího školního věku a poskytnout mu zábavou formou vstup do cizího jazyka. Buduje se pozitivní vztah k novému učebnímu předmětu, vede k poznání cizí kultury a pochopení důležitosti osvojení si cizího jazyka pro další život a studium.

Charakteristika vyučovacího předmětu

3.1.1 Český jazyk a literatura

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace
- Směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- Vede k využívání různých zdrojů informací – např. slovníky, encyklopedie pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj
- Vzdělávací okruh je rozdělen do tří složek, které se ve výuce vzájemně prolínají:
  - **komunikační a slohová výchova**
  - **jazyková výchova**
  - **literární výchova**

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 1. ročník, 9 h
- 2. ročník, 10 h
- 3. ročník, 8 h
- 4. ročník, 7 h
- 5. ročník, 7 h

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Výuka probíhá ve třídě, multimediální učebně, v knihovně
- Žáci užívají všechny dostupné vyučovací pomůcky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení:

- Učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- Učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- Učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- Žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- Učitel seznamuje žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem

Kompetence k řešení problémů:

- Učitel vede žáky k tomu, aby uměli nalézt chyby v textu a odůvodnit správná řešení
- Učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- Žáci navrhují různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- Žáci si vzájemně radí a pomáhají

Kompetence komunikativní:

- Učitel vede žáky k jasnému, výstižnému a kultivovanému projevu
- Žáci dokáží vyjádřit své myšlenky a názory
- Pomocí literárního a gramatického učiva si žáci rozšiřují slovní zásobu

Kompetence sociální a personální:

- Žáci respektují pokyny pedagogů
- Učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- Učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- Učitel vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence občanské:

- Pro žáky s SVPU jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní pomůcky
- Učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření vlastního postoje
- Žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích

Kompetence pracovní:

- Učitel vede žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- Učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- Učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím,

jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – osobnostní a sociální výchova
MV - mediální výchova
MKV – multikulturní výchova

Oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**	Předmět: **Český jazyk a literatura**	Období: **1. - 3.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
	Komunikační a slohová výchova		
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- četba populárních, uměleckých a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků	**2. – 3.**	**OSV** **- osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání**
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- komunikační situace: pozdrav, oslovení, omluva, žádost, vzkaz, zpráva - dialog: mluvčí a posluchač	**1. – 3.**	**OSV** **- osobnostní rozvoj – rozvoj Schopnosti poznávání**
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- zdvořilostní obraty - výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů	**2. – 3.**	**OSV** **- sociální rozvoj** **- kooperace a kompetice – navázání na myšlenku, odstoupení od nápadu**
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- vhodná intonace a správné použití slovního přízvuku	**3.**	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- nácvik správného dýchání, přiměřeného tempa - rozvíjení znělého hlasu - správná výslovnost	**1. – 3.**	

volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- členění jazykového projevu	**2. – 3.**	**OSV** **- sociální rozvoj – komunikace**
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- využívá jednoduché osnovy - souvislé jazykové projevy	**2. – 3.**	**OSV** **- sociální rozvoj** **- komunikace**
Oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**	Předmět: **Český jazyk a literatura**	Období: **1. - 3.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu - automatizace psacího pohybu	**1. – 3.**	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- úhledný, čitelný a přehledný písemný projev	**2. – 3.**	
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	-vypravování pohádky, příběhu - spojování obsahu textu s ilustrací	**1. – 3.**	**OSV** **- osobnostní rozvoj – kreativita**
Jazyková výchova			

rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- rozlišení slova, slabiky a hlásky z hlediska potřeb čtení a psaní - správná výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin	**1. – 2.**	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	- slova opačného významu - synonyma - slova souřadná - slova nadřazená a podřazená - slova příbuzná	**2. – 3.**	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- ohebné a neohebné slovní druhy	**2. – 3.**	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- význam slov - souvislý mluvený projev	**2. – 3.**	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- věta jednoduchá a souvětí - spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	**3.**	
Oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**	Předmět: **Český jazyk a literatura**	Období: **1. - 3.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- druhy vět podle postoje mluvčího - výběr vhodných jazykových prostředků	**2.**	

odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách.	- znalost správného pravopisu podle očekávaného výstupu	**2.**	
Odůvodňuje a píše správně i/y i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě,tě, ně,ú/ů,bě,pě,vě,mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- znalost správného pravopisu podle očekávaného výstupu	**2. – 3.**	
	Literární výchova		
čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- reprodukce textu - přednes básně nebo úryvku prózy	**1. - 3**	**OSV** **- osobnostní rozvoj** **- kreativita**
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- líčení atmosféry příběhu	**3.**	**OSV** **- osob. rozvoj** **- kreativita**
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- základní literární pojmy – literární druhy – poezie / báseň, rým, sloka, přednes/ - próza / pohádka, povídka, postava, děj, prostředí/	**2. -3.**	
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- volná reprodukce textu - dramatizace pohádky, povídky nebo básně	**1. – 3.**	**OSV** **- osobnostní rozvoj, kreativita**

Oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**	Předmět: **Český jazyk a literatura**	Období: **4. – 5.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata** Mezipředmětové vztahy

Komunikační a slohová výchova			
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů	**4. – 5.**	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- vyhledávání klíčových slov	**4. – 5.**	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- orientace v textu	**4. – 5.**	
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podst. fakta	- vystižení jádra sdělení - orientace v naučných text. přiměřených věku	**4. – 5.**	***3.1.1.1*** *Př-houby, rostliny, živočichové*
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- porovnávání názorů, tolerance řešení konfliktních situací	**4. – 5.**	**MV** **-fungování a vliv médií 5.r.**
vede správný dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- pravidla dialogu	**4. – 5.**	
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- členění vět, frázování, síla a barva hlasu	**4. – 5.**	**OSV** **- sociální rozvoj – komunikace**

rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- spisovná, hovorová a nespisovná mluva - spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu	**4. – 5.**	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- orientace ve stavbě textu, členění na odstavce - žánry: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy, vypravování	**4. – 5.**	**MV** **- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** ***Pv-lidové zvyky, tradice, řemesla*** ***Aj-blahopřání, pozdrav***
Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: **Český jazyk a literatura**	Období: **4. – 5.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata** Mezipředmětové vztahy
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	- pravidla sestavování osnovy - členění příběhu	**4. – 5.**	
Jazyková výchova			
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a sova vícevýznamová	- význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	**4. – 5.**	

rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- stavba slova	**4. – 5.**	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- slovní druhy a jejich třídění - tvary slov - mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen	**4. – 5.**	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- práce s větou	**4. – 5.**	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- věta jednoduchá, souvětí - smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí	**4. – 5.**	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- výstavba věty, základní větné členy	**4. – 5.**	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- rozmanité spojovací výrazy	**4. – 5.**	
Oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**	Předmět: **Český jazyk a literatura**	Období: **4. – 5.**	
		Ročník	**Průřezová témata** Mezipředmětové vztahy

Dílčí výstupy	**Učivo**		
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- vyjmenovaná slova, práce se skupinou slov i/y uvnitř slov, hledání a dotváření slov příbuzných	**4.**	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- shoda přísudku s holým podmětem	**4. – 5.**	
Literární výchova			
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- zážitkové čtení a naslouchání	**4. – 5.**	***3.1.1.2*** *Vv-ilustrace textu*
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- tvořivé činnosti s literárním textem, volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje - vlastní tvorba na libovolné téma	**4. – 5.**	
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- druhy a žánry dětské literatury - literatura umělecká a věcná - literatura v proměnách času - lidová slovesnost	**5.**	***Hv-lidové tance*** ***Tv-rytmické formy cvičení***
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- literární pojmy - přirovnání, básnické výrazy, přenesené výrazy, zastaralé výrazy - verš, rým	**4. - 5**	

Tabulka 9 Český jazyk a literatura – ŠVP

3.1.2 Anglický jazyk

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Vyučovací předmět Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace
- Důraz je kladen na rozvoj komunikačních schopností, aby se žák dokázal jednoduchým způsobem domluvit cizím jazykem a porozuměl mluvenému slovu
- Zaměřuje se na nápodobu výslovnosti rodilých mluvčích od neverbální komunikace k jednoduchým rozhovorům
- Řízeně rozvíjí psaní od jednotlivých slov až k celému odstavci

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 3.ročník. 3+1 disp. hodina
- 4. – 5. ročník, 3 hodiny

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Výuka probíhá ve třídě, multimediální učebně, v knihovně
- Žáci užívají všechny dostupné vyučovací pomůcky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení:

- Učitel vede žáky k pochopení důležitosti komunikace cizím jazykem
- Učitel vytváří podmínky k získávání informací a odstraňuje problémy při komunikaci v anglickém jazyce
- Učitel zadává příkazy a pokyny v angličtině
- Učitel směřuje žáky k systematickému používání naučených jazykových prostředků, k vyhledávání a třídění informací, posouzení vlastního učení

Kompetence k řešení problémů:

- Žáci jsou vedeni k řešení problémových situací a aplikaci svých vědomostí při jejich řešení
- Žáci se snaží vyjádřit svou myšlenku opisem, i když chybí slovní zásoba, a nebojí se mluvit anglicky s cizím člověkem

Kompetence komunikativní:

- Žáci jsou vedeni k souvislému a kultivovanému vyjadřování slovem i písmem, k poslouchání a zapojení se do rozhovoru, porozumění a práci s psanými texty

Kompetence sociální a personální:

- Žáci se zapojují do práce ve skupinách a ve dvojicích
- Učí se zdvořilosti, respektu a toleranci k druhým, k pozitivnímu náhledu na sebe sama

Kompetence občanské:

- Žák získává představu o zvycích a tradicích v anglicky mluvících zemích, respektuje je a dokáže je porovnat s našimi

Kompetence pracovní:

- Žák samostatně pracuje s výkladovým a dvojjazyčným slovníkem s fonetickým přepisem
- Žák používá učebnice a jiné materiály při práci v hodině, respektuje a dodržuje vymezená pravidla při práci s nimi

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení,
  využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím,

jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – osobnostní a sociální výchova
EGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MKV – multikulturní výchova

Oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**	Předmět: **Anglický jazyk**	Období: **3.**	**Průřezová témata**
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	
	Řečové dovednosti		
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	- čísla 1–20, - slovní zásoba z tematických celků - označí základní barvy, ptá se a odpovídá, ptá se na věk - určí a pojmenuje domácí zvířata, určuje barvu a velikost - popíše vzhled člověka a lidské tělo - mluví o členech rodiny, oblečení - správně a srozumitelně vyslovuje - zazpívá písničky	3.	
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně verbálně i neverbálně	- pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, sdělení záliby, reakce na pokyny, odpověď na otázku - zeptá se na předměty kolem sebe - mluví o tom, co má a nemá rád	3.	OSV – sociální rozvoj – komunikace PRO Christmas, Easter, Halloween
Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- abeceda – spelling - psaní tematické slovní zásoby	3.	
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou	- vyjádří pocity a nálady, mluví o pocitech jiných lidí - seznámí se a představí	3.	

výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	- otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, vyjádření domněnky, odpověď na otázku, žádost - - osobní zájmena, přídavná jména		
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	- Abeceda, význam slov, slovních spojení - porozumí tématu krátkého textu - píše jednotlivá slova a věty	3.	MKV – multikulturalita
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	- psaní tematické slovní zásoby -slovní zásoba z tematických celků - četba z autentických textů - používání slovníků s výslovností - píše jednotlivá slova a věty	3.	
2. období – Poslech s porozuměním			
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	- pozdravy a rozloučení, pokyny pro práci, odpovídá na jednoduché otázky - kladné i záporné věty	4. - 5.	MV – multikulturalita VL – Evropa a svět Evropa a svět - Evropa a svět nás zajímá – 5. roč.
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a	- slovní zásoba z tematických celků		

zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- poslech a sledování, práce s internetem, chápání slov v kontextu - pořádek slov ve větě, kontext, popis místa - pojmenuje předměty, místa a místnosti v domě, mluví o tom, kde věci jsou, popíše dům nebo byt - rozumí mluvě o nemocech, o městě a udává směry, o tom, co právě lidé dělají, o počasí, o škole, rozvrhu hodin, koníčcích, o zvířatech, popíše je	4. – 5-	
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	- používání autentických nahrávek, TV pořady - rozumí slovní zásobě daného okruhu - zpívá písničky a říká jednoduché říkanky	4. – 5.	
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- dokáže odpovědět na otázky daného okruhu – rodina, domov, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok zvířata, příroda, svátky, dny v týdnu, rok, měsíce, hodiny - umí slovní zásobu používat v komunikačních situacích	4. – 5.	PRO Halloween, Christmas, Easter PV – lidové zvyky, tradice a řemesla VL – Evropa a svět HV – hudební styly a žánry

			MKV/INT – kulturní diference
Čtení s porozuměním			
Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	- vyhledává specifické informace v textu - používání autentických textů - práce s dvojjazyčným slovníkem - odvození významu slov z kontextu -	4. – 5.	ČJ – blahopřání, dopis VV – prvky vizuálně obrazného vyjádření
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokus má vizuální oporu	--tvoření slov, význam slov, slova opačného významu - porovnání smyslu textu - reprodukce textu -rozpozná známá slova a slovní spojení –např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje - porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, porozumí tématu krátkého textu	4. – 5.	OSV/INT – sociální rozvoj – komunikace
Mluvení			
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představení - reakce na otázky, čas a směr, cesta - poskytne požadovanou informaci - vymění si s partnerem informace o sobě, mluví o svých schopnostech - zeptá se na čas	4. – 5.	TV – turistika a pobyt v přírodě VL – orientace v místní krajině

Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- dokáže mluvit o sobě a své rodině, koníčcích a volném čase - umí popsat dům, byt, -jednoduchá sdělení, omluva, žádost, popis umístění, určení předmětů ve třídě, adresa, příkazy - - tvorba množného čísla podstatných jmen, přivlastňovací a ukazovací zájmena, určení polohy předmětů, udání směru	4. – 5.	
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat a podobné otázky pokládá	-tvoří otázky a dokáže na ně odpovídat, slovní zásobu využívá ve své komunikaci - umí vytvořit zápor, vyjádří libost, nelibost	4. – 5.	
Produktivní řečové dovednosti			
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- autentické texty, využívání časopisů, internetu	4. – 5.	
Psaní			
Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblastí svých zájmů a každodenního života	- píše anglické věty – krátké texty - sestaví krátký dopis spolužákovi, sestaví rozvrh hodin, popíše zvíře, člověka, své zájmy a záliby	4. – 5.	
Vyplní osobní údaje do formuláře	- napíše jméno, věk, záliby, adresu a osobní údaje o rodině	4. – 5.	

Charakteristika vzdělávací oblasti

3.2 Matematika a její aplikace

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích předmětech Matematika a Informatika.

Hlavním cílem na 1. stupni je pracovat na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Žákům jsou poskytovány vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Pro svou nezastupitelnou roli prolíná matematika vzděláváním na 1. stupni a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Předmět informatika umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární vědomosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praxi

Charakteristika vyučovacího předmětu

3.2.1 Matematika

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Předmět matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace
- Poskytuje žáku vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě
- Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku a tvořivost
- Přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti jako je kritičnost, pracovitost a vytrvalost
- Umožňuje získat matematickou gramotnost
- Vzdělávací okruh je rozdělen na čtyři tematické okruhy:
  - čísla a početní operace
  - závislosti, vztahy a práce s daty
  - geometrie v rovině a prostoru
  - nestandardní aplikační úlohy a problémy

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 1. ročník, 4+1 disp. hodina
- 2.- 5. ročník, 5 hodin

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Výuka probíhá ve třídě, multimediální učebně
- Žáci užívají všechny dostupné vyučovací pomůcky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení:

- Učitel vede žáky k přesnému matematickému vyjadřování a užívání matematických termínů, znaků a symbolů
- Učitel rozvíjí abstraktní, exaktní a logické myšlení
- Učitel umožňuje žákům podílet se na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- Učitel vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů:

- Žáci samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívají logické a matematické postupy, odhadují výsledky, vyhodnocují jejich správnost
- Učitel rozvíjí u žáků důvěru ve vlastní schopnosti
- Žáci jsou schopni obhájit a zhodnotit svá rozhodnutí
- Učitel pomáhá žákům v činnostech dle potřeby, pracuje s chybou žáka a tím mu ukazuje cestu k správnému řešení

Kompetence komunikativní:

- Žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

- Učitel vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální:

- Učitel rozvíjí spolupráci mezi žáky v kolektivu i ve skupině
- Práce ve skupině přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, vede ke kolegiální radě a pomoci
- Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanské:

- Žáci jsou vedeni k respektování názoru jiných lidí, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu
- Pro žáky s SVPU jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní pomůcky

Kompetence pracovní:

- Žáci se učí využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- Učitel vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- Učitel žáky směřuje k respektování a dodržování vymezených pravidel a k plnění povinností a závazků

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení,

využívají je k efektivnímu řešení problému.

- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím,

jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – osobnostní a sociální výchova, EV – enviromentální výchovy

Oblast **Matematika a její aplikace**	Předmět: **Matematika**	Období: **1. - 3.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
	Číslo a početní operace		
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- manipulace s předměty - počítání prvků	**1.**	**OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání**
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- čtení a zápis čísel - vztahy větší, menší, rovná se, mezi - znaménka <,>, =	**1. – 3.**	**OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání**
užívá lineárního uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	- orientace na číselné ose - pojmy před, za, hned před, hned za, mezi - určování stovek, desítek, jednotek	**1. – 3.**	**OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání**
provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- sčítání a odčítání v oboru 0–20 bez přechodu přes desítku a s přechodem přes desítku - sčítání a odčítání v oboru 0–100 - násobení a dělení v oboru malé násobilky 0–5 - sčítání a odčítání v oboru 0 – 1 000 - násobení a dělení v oboru malé násobilky 6–10	**1. – 2.** **2.** **2.** **2.** **3.**	**OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání**

řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací	**2. – 3.**	**OSV – kreativita**
Oblast: **Matematika a její aplikace**	Předmět: **Matematika**	Období: **1. - 3.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Závislosti,vztahy, práce s daty			
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- určování času, převádění jednotek času	**2.**	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- seznámí se se symboly, matematickými značkami a zápisy - orientace a čtení matematických zápisů	**1. – 3.**	

čte a sestavuje jednoduché tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose - práce s údaji / jízdní řád, ceník/	**2. – 3.**	
Geometrie v rovině a v prostoru			
rozezná, pojmenuje,	- vyhledávání určitých	**1.**	

vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	tvarů v okolí - třídění předmětů podle tvaru - rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - tělesa: krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel	**2.**	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- křivá, přímá, lomená čára - bod, přímka, úsečka - úsečka – měření v cm - jednotky délky: cm, mm - přímka, polopřímka - úsečka – měření v cm, mm / odhad délky úsečky/ - jednotky délky a jejich převody	**2.** **3.**	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- modelování geometrických útvarů podle zadání	**1. – 3.**	

Oblast: **Matematika a její aplikace**	Předmět: **Matematika**	Období: **4.-5.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***
	Číslo a početní operace		
využívá při pamětném i pís. počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- principy asociativnosti a komutativnosti	**4. - 5.**	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- sčítání a odčítání čísel do 1 000 000 písemně - velká násobilka	**4. – 5.**	**OSV– osobnostní rozvoj – kreativita**

	-písemné násobení jednociferným, dvojciferným a trojciferným číslem - dělení jednociferným číslem - dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel		
	- sčítání a odčítání čísel do milionu - písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem	**4. - 5.**	**OSV– osobnostní rozvoj – kreativita**
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- porovnávání čísel - zaokrouhlování na 1000,100,10 - kontroly výpočtů, odhady výsledků	**4.**	
	- zaokrouhlování na 1 000 000, 100 000, 10 000, kontroly výpočtů	**5.**	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	**4. – 5.**	
Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života. **Využívá názorných obrázků k určování 1/2,1/4, 1/3, 1/5, 1/10 celku.** **Vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny.**	- Celek, část, zlomek - Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina Řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku	**4. – 5.**	

Porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny).	- Čitatel, jmenovatel, zlomková čára	**4. – 5.**	
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. **Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.** **Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.** **Porozumí významu znaku "-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose**.	Přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění	**4. – 5.**	
	Závislosti, vztahy a práce s daty		
Vyhledává, sbírá a třídí data, čte a sestavuje jednoduché tabulky	práce s daty diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	**4. – 5.**	***INF základní způsoby komun.*** ***INF zákl. fce text. a graf. edit.*** VL orientace v místní krajině
Oblast: **Matematika a její aplikace**	Předmět: **Matematika**	Období: **4.-5.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata,** ***mezipředmětové vztahy***

Geometrie v rovině a prostoru			
narýsuje znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrkce	- práce s geometrickými útvary - kruh	**4.**	VV-uspořádání objektů do celku
	- rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníka, pravoúhlý trojúhelník	**5.**	
sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- délka lomené čáry - délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce	**4. – 5.**	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	- polopřímky opačné - rovnoběžky, různoběžky, kolmice	**4.**	
určí obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku, velikost útvarů - jednotky obsahu, síť kvádru, krychle	**5.**	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	-osová souměrnost	**4.**	***PV-práce s návodem, předlohou a jednoduchým náčrtkem***

Oblast: **Matematika a její aplikace**	Předmět: **Matematika**	Období: **4.-5.**	

Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- slovní úlohy s netradičními postupy číselné a obrázkové řady, prostorová představivost a magické čtverce	**4. – 5.**	**OSV – osobnostní rozvoj – kreativita** **EV – vztah člověka k prostředí – lidské aktivity a problémy životního prostředí** PV-práce se stavebnicí

Tabulka 10 Matematika a její aplikace - osnovy

3.2.2 Informatika

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Předmět informatika je součástí vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie
- Vede žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- Přispívá k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- Vede ke schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- Vede žáky k chápání a správnému využívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti
- Směřuje žáky k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, všechny tyto nástroje se učí žáci používat pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu
- Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů učí žáky používat elektronickou poštu

Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy:

- základy práce s počítačem
- vyhledávání informací a komunikace
- zpracování a využití informací

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 4., 5. ročník, 1 hodina

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v multimediální učebně, ve třídě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Využívá se forem samostatné práce na počítači s využitím výukových programů.

Kompetence k učení:

- Učitel vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- Žák je veden ke spolupráci s ostatními spolužáky, k užití nápovědy jednotlivých programů
- Žáci se učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou
- Učitel vede žáky k využívání výpočetní techniky pro zvýšení efektivnosti učení

Kompetence k řešení problémů:

- Žáci jsou vedeni zadáváním úloh k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informacemi budou často setkávat s problémy, které mají více způsobů řešení
- Učitel vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení dokonce

Kompetence komunikativní:

- Žáci jsou vedeni k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- Žáci se učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie, některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty

Kompetence sociální a personální:

- Žáci jsou vedeni ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram
- Učitel vede žáky při hodnocení svých prací i prací ostatních ke vzájemné ohleduplnosti a taktu, učí je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské:

- Žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecně morální zákony (softwarové pirátství, autorský zákon, hesla)
- Učitel při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu

Kompetence pracovní:

- Žáci jsou vedeni k dodržování bezpečnosti a hygieny při práci s výpočetní technikou
- Učitel vede žáky k využívání informačních a komunikačních technologií pro hledání informací důležitých pro další život

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení,
  využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím,

jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – osobnostní a sociální výchova EGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

3.3 Tematické celky – 1. stupeň

4. ročník

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ● dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ● edituje digitální text, vytvoří obrázek ● přehraje zvuk či video ● uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ● používá krok zpět, zoom ● řeší úkol použitím schránky ● dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením
Učivo Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	

Práce ve sdíleném prostředí

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ● propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí ● dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ● najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ● propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ● pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ● při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ● rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
Učivo Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení	

Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ● vyčte informace z daného modelu	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● sdělí informaci obrázkem ● předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ● zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text ● zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ● obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
Učivo Piktogramy, emoji Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	

Tabulka 11 Tématické celky - 4. ročník

5. ročník

Úvod do práce s daty

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat ● pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ● doplní posloupnost prvků ● umístí data správně do tabulky ● doplní prvky v tabulce ● v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný
Učivo Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	

Základy programování – příkazy, opakující se vzory

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ● popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ● ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy ● v programu najde a opraví chyby ● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ● vytvoří a použije nový blok ● upraví program pro obdobný problém
Učivo Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	

Úvod do informačních systémů

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ● určí, jak spolu prvky souvisí
Učivo Systém, struktura, prvky, vztahy	

Základy programování – vlastní bloky, náhoda

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ● popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ● ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy ● v programu najde a opraví chyby ● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ● rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ● vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ● rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ● cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů
Učivo Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ● vyčte informace z daného modelu	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ● pomocí obrázku znázorní jev ● pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy
Učivo Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	

Základy programování – postavy a události

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ● popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ● ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ● v programu najde a opraví chyby ● používá události ke spuštění činnosti postav ● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ● upraví program pro obdobný problém ● ovládá více postav pomocí zpráv

Učivo Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	

Tabulka 12 Tematický celky - 5.ročník

3.4 Člověk a jeho svět

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích předmětech Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda. Tato komplexní oblast je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat.

Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Žáci poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Seznamují se s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy a mezilidských vztahů. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Dále se zaměřují na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu, přijímají hodnoty, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Žákům jsou přiblíženy úkoly důležitých politických institucí, včetně armády a jsou jim ukázány možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Žáci jsou také seznámeni se základními lidskými právy a právem dítěte, s právy a povinnostmi žáků školy, s protiprávním jednáním a korupcí. Poznávají právní ochranu občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví a duševních hodnot. Umí se orientovat v problematice peněz a cen a jsou vedeni k odpovědnému spravování osobního rozpočtu. Vše je směřováno k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

Charakteristika vyučovacího předmětu

3.4.1 Prvouka

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Vyučovací předmět Prvouka je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět
- Utváří se prvotní ucelený obraz světa
- Dochází k poznávání sebe i nejbližšího okolí, k seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami a jevy
- Vnímání lidí a vztahů mezi nimi, všímaní si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů i přírodních jevů

- Porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti, soudobému způsobu života jeho přednostem i problémům
- Dochází k chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:
    - místo, kde žijeme
    - lidé kolem nás
    - lidé a čas
    - rozmanitost přírody
    - člověk a jeho zdraví

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 1. ročník, 1 hodina
- 2. ročník, 2 hodiny
- 3. ročník, 2+1 disp. hodina

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Pro výuku se využívá třída, učebna v přírodě, okolí školy
- Žáci užívají všechny dostupné vyučovací pomůcky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé a dlouhodobé projekty.

Kompetence k učení:

- Žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- Učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- Učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů:

- Žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

- Učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- Učitel učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod. a využívat různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní:

- Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- Žáci pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech
- Učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů

Kompetence sociální a personální:

- Žáci pracují ve skupině, efektivně spolupracují na řešení problémů, učí se respektovat názory druhých
- Žáci přispívají k diskusi a učitel je vede k oceňování svých názorů a přínosu

Kompetence občanské:

- Učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- Učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- Učitel vede žáky k respektování stanovených pravidel

Kompetence pracovní:

- Žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- Učitel učí používat žáky různé materiály, nástroje a vybavení

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení,

využívají je k efektivnímu řešení problému.

- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím,

jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – osobnostní a sociální výchova
EV – enviromentální výchova
VDO – výchova demokratického občana

Oblast: **Člověk a jeho svět**	Předmět: **Prvouka**	Období: **1. – 3.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Vyznačí na jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo	Domov a škola, prostředí domova, orientace v místě bydliště a jeho okolí	**1.- 3.**	
Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace, dopravní síť	**1.- 3.**	
Začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR	Obec, místní krajina, region	**3.**	
Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci. Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří její estetické hodnoty a rozmanitost	Zemský povrch a jeho tvary, vodstvo, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	**3.**	
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků, vztahy mezi nimi	Rodina – postavení jedince v rodině, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny	**1. – 2.**	**OSV – poznávání lidí**

Pozná české mince a bankovky. **Uvede příklad využití platební karty.** **Odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu. Kontroluje, kolik peněz je vráceno při placení.**	- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	**1. – 3.**	
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Práce fyzická a duševní, povolání, zaměstnání	**1. – 2.**	
Oblast: **Člověk a jeho svět**	Předmět: **Prvouka**	Období: **1. – 3.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Pravidla slušného chování, mezilidské vztahy, principy demokracie, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktů	**1. – 3.**	**OSV – kreativita, mezilidské vztahy**
Využívá časové údaje, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientace v čase, kalendář, letopočet, denní režim, roční období	**1. – 3.**	**OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednost**

Pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události v regionu, místní pověsti	Současnost a minulost v našem životě – změny v čase, bydlení, způsob života, státní svátky	**2. – 3.**	
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině, o činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a práci lidí, na příkladech poznává minulost a současnost	Regionální památky, báje, mýty, pověsti, domov, vlast, rodný kraj	**3.**	
Pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Charakteristika ročních období, měsíce	**1. – 2.**	
Roztřídí některé přírodniny podle určitých znaků	Znaky života, skupiny živočichů a rostlin	**1. – 3.**	**OSV – rozvoj schopnosti poznávání**
Provádí jednotlivé pokusy, určuje vlastnosti některých látek, měří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Látky a jejich vlastnosti, voda, vzduch, půda, rostliny, houby, živočichové	**2. – 3.**	

Oblast: **Člověk a jeho svět**	Předmět: **Prvouka**	Období: **1. – 3.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně – preventivní návyky s využitím elementárních znalostí lidského těla	Lidské tělo – jeho stavba, funkce a projevy, životní potřeby, péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa, pitný režim Péče o zdraví – první pomoc, úrazová zábrana.	**1. – 3.**	**OSV – seberegulace a sebeorganizace**
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a volný čas, uplatňuje základní pravidla chování účastníků silničního provozu tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Osobní bezpečí – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě/ bezpečné prvky/	**1. – 3.**	
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc,	Šikana, týrání, brutalita, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy v médiích, přivolání pomoci v ohrožení fyzického i duševního zdraví, čísla tísňového volání,	**1. – 3.**	

ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	správný způsob volání na tísňovou linku, komunikace s operátory tísňové linky v modelové situaci		
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých v mimořádných situacích	Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení, požáry, integrovaný záchranný systém	**1. – 3.**	

Tabulka 13 Člověk a jeho svět (PRVOUKA) - ŠVP

3.4.2 Přírodověda

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Vyučovací předmět Přírodověda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět
- Zaměřuje se na poznávání přírody, člověka a jím vytvořeného světa a prostředí
- Využívá vlastní zkušenosti žáků
- Opírá se o elementární znalosti, které žáci získali v prvouce i dalších předmětech a současně vybavuje žáky základními vědomostmi pro předměty přírodopis, fyzika a chemie
- Umožňuje porozumět souvislostem mezi organizmy navzájem, mezi organizmy a prostředím i mezi člověkem a ostatní biosférou
- Rozvíjí schopnost poznávat, pozorovat a zkoumat přírodu a řešit přiměřeně náročné úkoly a problémy
- Každé téma je propojeno se znalostmi a dovednostmi z oblasti výchovy ke zdraví
- Utváří kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví a zdravému způsobu života i k ochraně životního prostředí
- Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické oblasti:
    - lidé kolem nás
    - rozmanitost přírody
    - člověk a jeho zdraví

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 4. ročník, 1 hodina
- 5. ročník, 2 hodiny

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Pro výuku se využívá třída, učebna v přírodě, okolí školy
- Žáci užívají všechny dostupné vyučovací pomůcky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé a dlouhodobé projekty.

Kompetence k učení:

- Učitel vytváří ve třídě vhodný pracovní režim a klima
- Učitel vede žáky k samostatnému pozorování, zaznamenávání a hodnocení získaných výsledků
- Učitel učí žáky vyhledávat a třídit informace a motivuje je k celoživotnímu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů:

- Žáci se učí pomocí zadaných úkolů rozpoznat a řešit problémové situace ve škole i mimo ni
- Žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- Učitel vede žáky k ověřování správnosti řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- Učitel vede žáky k používání správné terminologie, rozvíjí u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, historické události a přírodní jevy
- Učitel ukazuje žákům využití širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální:

- Žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých
- Učitel projevuje zájem o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské:

- Učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- Žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, toleranci a ohleduplnosti
- Učitel vede žáky k úctě k životu a všemu živému

Kompetence pracovní:

- Učitel umožňuje žákům ověřit si získané poznatky a dovednosti v praxi
- Učitel vede žáky ke správnému způsobu užití pomůcek

- Žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- Žáci jsou vedeni k dodržování obecně platných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení,
  využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím,

jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – osobnostní a sociální výchova
EV – enviromentální výchova

Oblast: **Člověk a jeho svět**	Předmět: **Přírodověda**	Období: **4. – 5.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata** ***Mezipředmětové vztahy***
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka	Nerosty, horniny, půda, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody	**4. – 5.**	**EV – základní podmínky života**
Vysvětlí na základě poznatků o Zemi souvislost s rozdělením času a střídání ročních období	Vesmír a Země, sluneční soustava, den a noc, roční období	**5.**	***VV-vyjádření fantazie a představ***
Zkoumá společenstva ve vybraných lokalitách	Rovnováha v přírodě, vztahy mezi organismy, základní společenstva	**4. – 5.**	
Porovnává základní projevy života na konkrétních organismech, třídí organismy do známých skupin	Rostliny, houby, živočichové, životní podmínky	**4. – 5.**	**EV – ekosystémy** ***ČJ-orientace v naučných textech***
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Životní podmínky, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí	**4. – 5.**	**EV – základní podmínky života** ***VL-okolní krajina***
Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající	Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné	**4. – 5.**	

rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci i prokáže schopnost se účinně chránit	události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi		
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusů	Látky a jejich vlastnosti, základní jednotky a jejich převody	**4. – 5.**	
Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí orgánů a podpoře zdravého způsobu života	Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, lidská reprodukce	**4. – 5.**	***TV - hygiena při TV*** ***VV -pohyb těla***
Účelně plánuje svůj čas	Péče o zdraví, zdravá výživa, zdravý životní styl	**5.**	
Oblast: **Člověk a jeho svět**	Předmět: **Přírodověda**	Období: **4. – 5.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata** ***Mezipředmětové vztahy***
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života před a po narození	Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy, vztahy v rodině, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality	**5.**	**OSV – seberegulace, sebeorganizace, psychohygiena**
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a	Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování	**4. – 5.**	

v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích / bezpečnostní prvky/		
Odmítá návykové látky	Návykové látky a zdraví, hrací automaty, počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	**4. – 5.**	
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a prevencí	Péče o zdraví, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsob uchování potravin, vhodná skladba potravin, pitný režim	**4. – 5.**	***PV -příprava jednoduchého pokrmu*** ***TV -činnosti ovlivňující zdraví***
Rozpozná život ohrožující zranění, **ošetří drobná poranění, zajistí lékařskou pomoc**	Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku, rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním, první pomoc při drobných poraněních	**4. – 5.**	***PV - bezpečost práce*** ***TV-první pomoc v TV***
Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního	Nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), prevence nemocí a úrazů, osobní, intimní a duševní hygiena	**5.**	

chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku			

Oblast: **Člověk a jeho svět**	Předmět: **Přírodověda**	Období: **4. – 5.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata** ***Mezipředmětové vztahy***
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka	Nerosty, horniny, půda, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody	**4. – 5.**	**EV – základní podmínky života**
Vysvětlí na základě poznatků o Zemi souvislost s rozdělením času a střídání ročních období	Vesmír a Země, sluneční soustava, den a noc, roční období	**5.**	***VV -vyjádření fantazie a představ***
Zkoumá společenstva ve vybraných lokalitách	Rovnováha v přírodě, vztahy mezi organismy, základní společenstva	**4. – 5.**	
Porovnává základní projevy života na konkrétních organismech, třídí organismy do známých skupin	Rostliny, houby, živočichové, životní podmínky	**4. – 5.**	**EV – ekosystémy** ***ČJ - orientace v naučných textech***
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity,	Životní podmínky, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí	**4. – 5.**	**EV – základní podmínky života**

které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat			***VL-okolní krajina***
Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci i prokáže schopnost se účinně chránit	Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	**4. – 5.**	
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusů	Látky a jejich vlastnosti, základní jednotky a jejich převody	**4. – 5.**	
Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí orgánů a podpoře zdravého způsobu života	Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, lidská reprodukce	**4. – 5.**	***TV -hygiena při TV*** ***VV-pohyb těla***
Účelně plánuje svůj čas	Péče o zdraví, zdravá výživa, zdravý životní styl	**5.**	
Oblast: **Člověk a jeho svět**	Předmět: **Přírodověda**	Období: **4. – 5.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata** ***Mezipředmětové vztahy***

Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života před a po narození	Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy, vztahy v rodině, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality	**5.**	**OSV – seberegulace, sebeorganizace, psychohygiena**
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci , správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích / bezpečnostní prvky/	**4. – 5.**	
Odmítá návykové látky	Návykové látky a zdraví, hrací automaty, počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	**4. – 5.**	
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a prevencí	Péče o zdraví, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsob uchování potravin, vhodná skladba potravin, pitný režim	**4. – 5.**	***PV -příprava jednoduchého pokrmu*** ***TV - činnosti ovlivňující zdraví***
Rozpozná život ohrožující zranění, **ošetří drobná poranění, zajistí lékařskou pomoc**	Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku, rozdíly mezi drobným, závažným a život	**4. – 5.**	***PV-bezpečnost práce*** ***TV-první pomoc v TV***

	ohrožujícím zraněním, první pomoc při drobných poraněních		
Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), prevence nemocí a úrazů, osobní, intimní a duševní hygiena	**5.**	

Tabulka 14 Člověk a jeho svět (PŘÍRODOVĚDA) – ŠVP

3.4.3 Vlastivěda

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Předmět vlastivěda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět
- Vede k chápání organizace života v obci, ve společnosti
- Realizuje praktické poznávání místních, regionálních skutečností s důrazem na dopravní výchovu
- Vede žáky k postupnému rozvíjení vztahu k naší vlasti, k národnímu cítění
- Napomáhá k upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, k uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení lidí na Zemi
- Seznamuje žáky se základními právy a povinnostmi ve společnosti a ve světě
- Směřuje k výchově budoucího občana demokratického státu
- Vede žáky k orientaci v časové posloupnosti dějin, v postupu událostí a utváření historie věcí a dějů
- Snaží se o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy:

- místo, kde žijeme
- lidé kolem nás
- lidé a čas

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

4.-5. ročník, 2 hodiny

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá ve třídě, v multimediální učebně nebo v přírodě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Využívá se různých forem práce s užitím dostupným vyučovacích pomůcek, krátkodobé a dlouhodobé projekty

Kompetence k učení:

- Žáci jsou vedeni k orientaci v plánu obce, na mapě ČR a mapě Evropy
- Učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- Učitel žáků srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit
- Kompetence k řešení problémů:
- Žáci se učí rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- Učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní:

- Žáci se učí vyjadřovat různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitosti krajiny
- Žáci jsou vedeni k využívání časových údajů při řešení různých situací, rozlišují děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- Při práci ve skupině jsou žáci vedeni k ověřování výsledků
- Učitel podněcuje žáky k diskusi a argumentaci

Kompetence sociální a personální:

- Žáci rozlišují vztahy mezi lidmi a národy, odvodí význam a potřebu positivních vztahů mezi lidmi
- Učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamu
- Učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanské:

- Žáci pojmenují některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR, případně ve státech Evropy
- Žáci projevují toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- Učitel umožňuje žáků, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- Učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní:

- Žáci uplatňují elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost

- Učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků
- Učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů, zadává úlohy, při kterých žáci mohou spolupracovat

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – osobnostní a sociální výchova
VDO – výchova demokratického občana
EGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Oblast: **Člověk a jeho svět**	Předmět: **Vlastivěda**	Období: **4. – 5.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata** ***Mezipředmětové vztahy***
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Orientace v místní krajině	**4.**	***INF zákl. fce tx. a gr. edit.*** ***M-diagramy a grafy***
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich, řídí se podle zásad bezpečného pohybu v přírodě	Okolní krajina, zemský povrch, vodstvo, půdy, rozšíření rostlin a živočichů, orientační body a linie, světové strany	**4.**	***TV-turistika a pobyt v přírodě*** ***VV-vizuálně-obrazné vyjádření*** ***prvky*** ***PŘ-životní podmínky***
Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává údaje na mapách ČR, Evropy a světa	Naše vlast, Evropa a svět – orientace na mapách, mapy obecně zeměpisné a tematické, cestování	**4. – 5.**	
Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury	Práce s tematickými a zeměpisnými mapami	**4. – 5.**	**EGS – objevujeme Evropu a svět**

Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a jiných zemích	Evropa a svět – kontinenty, státy Evropy, EU, cestování	**5.**	**EGS – Evropa a svět nás zajímá** ***Aj-angl. mluvící země*** ***HV-hudební styly a žánry***
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé její zástupce, symboly našeho státu a jejich význam, včetně činnosti armády	Naše vlast – základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR	**4. – 5.**	**VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování**
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci.	Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, politické strany, církve, pomoc nemocným a sociálně slabým, principy demokracie	**4. – 5.**	**OSV – sebepoznání a sebepojetí**
Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu řešení	Principy demokracie, vlastnosti lidí, pravidla slušného chování	**4. – 5.**	**OSV – mezilidské vztahy** ***TV-zásady chování a jednání*** ***HV-státní hymna***
Oblast: **Člověk a jeho svět**	Předmět: **Vlastivěda**	Období: **4. – 5.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata** ***Mezipředmětové vztahy***

Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, které se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	Právo a spravedlnost – lidská práva a práva dítěte, protiprávní jednání, ochrana práv občanů, ústava Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování	**4.**	
Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích	Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, hmotný a nehmotný majetek, měna	**4.**	
Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení	Základní globální problémy – sociální, konzumní společnost, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy životního prostředí	**5.**	
Pracuje s časovými údaji a využívá jich k pochopení vztahů mezi ději a jevy	Orientace v čase, dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace	**4.**	
Využívá archívů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných movitých a nemovitých památek	Proměny způsobu života, významné osobnosti a události našich dějin	**4. – 5.**	
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích naší	Počátky našich dějin, Velká Morava, Přemyslovci a Lucemburkové, Jagellonci,	**4. – 5.**	

minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Habsburkové, dějiny od vzniku ČR po současnost		
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života práce předků na našem území v minulosti a současnosti	Péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	**4. – 5.**	

Oblast: **Člověk a jeho svět**	Předmět: **Vlastivěda**	Období: **4. – 5.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata** ***Mezipředmětové vztahy***
Objasní historické důvody pro zařazení **státních svátků a významných dnů**	Minulost kraje a předků, státní svátky a významné dny	**4. – 5.**	
Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi. Sestaví jednoduchý rozpočet. Objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje a naopak. **Na příkladech objasní rizika půjčování peněz.**	právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, úspory, půjčky	**4. – 5.**	

Uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti. **Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží.**			

Tabulka 15Člověk a jeho svět (VLASTIVĚDA) - ŠVP

Charakteristika vzdělávací oblasti

3.5 Kultura těla a ducha

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích předmětech Výtvarná výchova, Hudební výchova a Tělesná výchova.

Prvořadým cílem na 1. stupni jsou činnosti směřující k rozvoji estetického vnímání, cítění a chápání okolního světa.

Žáci se seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění. Učí se s nimi tvořivě pracovat a užívat je jako prostředků pro sebevyjádření.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je naučit žáky zařadit do svého denního režimu různé pohybové aktivity.

Charakteristika vyučovacího předmětu

3.5.1 Tělesná výchova

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Předmět tělesná výchova je součástí vzdělávacího oblasti Kultura těla a ducha
- Dává prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí využívání různého sportovního náčiní a nářadí, k seznámení s návody pro pohybovou prevenci
- Umožní žákům poznat vlastní pohybové možnosti, přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných
- Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět, k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě
- Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy:
    - činnosti ovlivňující zdraví
    - činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
    - činnosti podporující pohybové učení

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

1.-5.ročník, 2 hodiny

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě nebo plaveckém bazénu
Povinný plavecký výcvik se koná vždy ve 3.a 4. ročníku, 1. a 2. má plavecký kurz nepovinný.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Ve vyučovacích hodinách se využívají různé metody a formy práce, učitel spolu s žáky používá veškeré dostupné náčiní a nářadí. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi.

Kompetence k učení:

- Učitel vede žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, s kterým žák dovede zacházet
- Učitel učí žáky cvičit podle jednoduchého popisu cvičení
- Učitel umožní žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií
- hodnotit své činnosti nebo výsledky

Kompetence k řešení problémů:

- Učitel dbá na uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reaguje v situaci úrazu žáka
- Řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním
- Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence komunikativní:

- Žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- Žáci se učí reagovat na základní povely a pokyny a sami je i umí vydávat
- Žáci dokáží zorganizovat jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

Kompetence sociální a personální:

- Žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair play, dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví
- Učitel zadává úkoly založené na vzájemné spolupráci, umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské:

- Učitel se snaží o aktivní zapojení žáků do sportovních aktivit
- Žáci jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnocení cvičení, učí se být ohleduplní a taktní
- Učitel žákům umožňuje podílet se na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní:

- Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel ve sportu i mimo něj, dodržují pravidla fair play, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní
- Učitel vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech
- Žáci uvědomí potřebu pohybu pro člověka

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – osobnostní a sociální výchova
MV – mediální výchova
EV – environmentální výchova
MKV – multikulturní výchov

Oblast: **Kultura těla a ducha**	Předmět: **Tělesná výchova**	Období: **1. - 3.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
spojuje každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	***Činnosti ovlivňující zdraví*** - význam pohybu pro zdraví, pohybový režim žáků, znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost ***Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností*** - turistika – přesun do terénu, chůze	**1. – 3.**	**OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí**
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	***Činnosti ovlivňující zdraví*** - činnosti napomáhající splnění očekávaných výstupů - zdravotně zaměřené činnosti, správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení ***Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností*** - průpravné úpoly – přetahy a přetlaky - základy gymnastiky, průpravná cvičení, akrobacie, cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikostí a hmotností - základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem	**1. - 3**	

Oblast: **Kultura těla a ducha**	Předmět: **Tělesná výchova**	Období: **1. - 3.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	***Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností*** **-** pohybové hry s různým zaměřením, využití hraček a netradičního nářadí, pohybová tvořivost - základy sportovních her –manipulace s míčem, průpravné hry, spolupráce při hře ***Činnosti podporující pohybové učení*** - zásady chování a jednání fair play - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, her, závodů a soutěží	**1. – 3.**	**OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice**
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	***Činnosti ovlivňující zdraví*** - hygiena při Tv – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí - bezpečnost při pohybových činnostech	**1. – 3.**	**MKV _ Lidské vztahy – ohleduplnost, spolupráce**
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	***Činnosti podporující pohybové učení*** - znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	**1. – 3.**	

adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti, plaveckou techniku, prvky sebezáchrany, bezpečnosti	***Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností*** - osobní hygiena, otužování, smluvené signály pro komunikaci v bazénu, orientace ve vodě - splývání bez pomůcek, plavecké pohyby jednotlivých plaveckých způsobů, plavecký způsob prsa – podle individuálních schopností uplavat 100 m., dovednosti branného plavání	**1. – 3.**	
Oblast: **Kultura těla a ducha**	Předmět: **Tělesná výchova**	Období: **4. - 5.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata** ***Mezipředmětové vztahy***

podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti	***Činnosti ovlivňující zdraví*** - význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu – napínací a protahovací cvičení, uklidnění po zátěži, příprava	**4. – 5.**	**OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena**
	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - turistika a pobyt v přírodě – přesun, chůze v terénu, ochrana přírody		**EV – vztah člověka k prostředí**

			VV-vizuálně-obr. Vyjádření ***VL - orientace v místní krajině***
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	***Činnosti ovlivňující zdraví*** - příprava organismu. příprava před pohybovou činností, zklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti, průpravné, kondiční a relaxační cvičení ***Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností*** - průpravné úpoly, přetahy a přetlaky	**4. – 5.**	**OSV – osobnostní rozvoj – kreativita, rozvoj schopnosti poznání**
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	***Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností*** - pohybové hry s různým zaměřením, pohyb. tvoř. - základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí - základy atletiky – rychlý běh, hod míčkem, skok - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - základy sportovních her, manipulace s míčem,	**4. – 5.**	***HV-lidové tance*** ***ČJ-lidová slovesnost***
Oblast: **Kultura těla a ducha**	Předmět: **Tělesná výchova**	Období: **4. - 5.**	Průřezová témata *Mezipředmětové vztahy*
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	
	- sportovní utkání **- plavání – základní plavecké dovednosti**	**4. – 5.**	

uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	***Činnosti ovlivňující zdraví*** - hygiena při Tv, vhodné oblečení a obutí - bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv	**4. –5.**	**OSV – osobnostní rozvoj – seberealizace a sebeorganizace** ***Př-lidské tělo, úrazy, poranění, první pomoc***
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	***Činnosti podporující pohybové učení*** - měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy	**4. – 5.**	
jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	***Činnosti podporující pohybové učení*** - organizace při Tv ***Činnosti ovlivňující zdraví*** - zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových dovedností, her, soutěží a závodů	**4. – 5.**	***Př-péče o zdraví, zdravý životní styl*** *VL - pravidla slušného chování*
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	***Činnosti podporující pohybové učení*** - komunikace v Tv – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály	**4. – 5.**	
zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěží na úrovni třídy	***Činnosti ovlivňující zdraví***		

	- rozvoj různých forem rychlostí, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	**4. – 5.**	
Oblast: **Kultura těla a ducha**	Předmět: **Tělesná výchova**	Období: **4. - 5.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	Průřezová témata *Mezipředmětové vztahy*
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	***Činnosti podporující pohybové učení*** – měření výkonů, základní pohybové testy	**4. – 5.**	
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	***Činnosti podporující pohybové učení*** - zdroje informací o pohybových činnostech	**4. – 5.**	**MDV – fungování a vliv médií ve společnosti** *INF -společenský tok informací*
upevňuje si získané hygienické návyky, uvědomuje si zdravotní význam otužování a plavání, zná smluvené signály v prostředí bazénu a reaguje na ně, dodržuje zásady bezpečnosti při plavání a při pobytu v areálu bazénu, zvládne plavecký způsob prsa, skočí do vody, seznámí se s dalšími plaveckými způsoby (znak, kraul), seznámí se s dovednostmi branného plavání	***Činnosti ovlivňující úroveň pohybových činností*** - zdokonalení plaveckého způsobu prsa - další plavecký způsob (kraul, znak) - rozvoj plavecké vytrvalosti - plavání pod vodou, lovení předmětů - plavání ve ztížených podmínkách	**4.**	

Tabulka 16 Kultura těla a ducha (TĚLESNÁ VÝCHOVA) - ŠVP

3.5.2 Hudební výchova

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Vyučovací předmět hudební výchova patří do vzdělávací oblasti Kultura těla a ducha
- Vede žáka k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu prostřednictvím činností, které se vzájemně propojují a doplňují
- Vede žáka k využívání těchto činností jako prostředku komunikace
- Rozvíjí hudební schopnosti, které se projevují jako individuální hudební dovednosti

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- vokální činnosti
- instrumentální činnosti
- hudebně pohybové činnosti
- poslechové činnosti

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 1.-5. ročník, 1 hodina

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá ve třídě s využitím audiovizuální techniky a všech dostupných pomůcek a hudebních nástrojů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Využívá se různých forem samostatné, skupinové a kolektivní práce, krátkodobých a dlouhodobých projektů.

Kompetence k učení:

- učitel vede žáky k užívání hudební terminologie a symboliky
- vede žáky ke správné práci s hlasem, ke kultivaci pěveckého a mluvního projevu, k získávání správných pěveckých návyků, k osvojení jednoduché hry na hudební

nástroje, k hudebně pohybovému vyjádření hudby, k aktivnímu vnímání znějící hudby
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učí žáka posuzovat vlastní pokrok

Kompetence k řešení problémů:

- učitel vytváří hudební problémové situace a pomáhá je žákům tvořivě řešit
- vede žáky k vzájemnému naslouchání, k obhajobě svých názorů, k využití vlastního úsudku a zkušeností
- směřuje žáky k praktickému ověření správnosti řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- učitel vede žáky k pochopení a využití hudebního umění jako prostředku mimojazykové komunikace
- vede žáky k naslouchání a k hudebně pohybovému vyjádření osobních prožitků a postojů
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků
- učitel zapojuje žáky do diskuse, učí je obhajovat svůj názor a tolerovat názor druhých

Kompetence sociální a personální:

- učitel vede k vzájemnému naslouchání, ke spolupráci
- učitel společně se žáky vytváří vstřícnou a podnětnou atmosféru
- učitel podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj žáků
- učitel vysvětluje zásady chování na kulturních akcích

Kompetence občanské:

- učitel vede žáky k zamyšlení nad obsahy hudebních děl
- rozvíjí u žáků schopnost vcítit se do situací ostatních lidí
- vede žáky k tomu, aby respektovali, chránili a oceňovali naše kulturní tradice
- vede žáky, aby se sami zapojovali do kulturního dění

Kompetence pracovní:

- učitel žáky vede a motivuje k používání jednoduchých nástrojů k doprovodné hře, k hudebně pohybovému vyjádření, k vlastní tvořivé činnosti
- žák se učí dodržovat pravidla hlasové hygieny

Kompetence digitální

- Používá digitální zařízení, využívá je k efektivnímu řešení problému.
- Vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data.
- Vytváří a upravuje digitální obsah.
- Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci.
- Chápe význam a rizika digitálních technologií.
- Předchází rizikovým situacím, jedná tak, aby neohrozil sebe ani ostatní.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – osobnostní a sociální výchova
MKV – multikulturní výchova
EGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Oblast: Kultura těla a ducha	Předmět: **Hudební výchova**	Období: **1. –3.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně	**Vokální činnosti – pěvecký a mluvní projev –** správné dýchání a výslovnost, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu**, hudební rytmus – realizace** písní ve 2/4 a ¾ taktu**, intonace –** V., III., I., stupeň, hudební hry	**1.-3.**	
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	**Instrumentální činnosti –rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – hudební** hry – ozvěna, otázka a odpověď, rytmická deklamace říkadel, hra na tělo	**1.-3.**	**OSV – osobnostní rozvoj – kreativita**
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	**Instrumentální činnosti –hra na hudební nástroje –** hra jednoduchých doprovodů na nástroje z Orfeova instrumentáře	**1.-3.**	**OSV – osobnostní rozvoj – kreativita**
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**Hudebně pohybové činnosti – taktování, pohybový doprovod znějící hudby –** dvoudobý, třídobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pohybová improvizace	**1.- 3.**	**OSV – osobnostní rozvoj – kreativita**
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	**Poslechové činnosti – kvalita tónů –** délka, síla, barva, výška, **hudebně výrazové prostředky –** rytmus, melodie, pohyb melodie (vzestupná a sestupná), zvukomalba, tempové a dynamické změny v hudebním proudu	**1.-3.**	

Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	**Poslechové činnosti – hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj, hudební styly a žánry –** ukolébavka, pochod, taneční hudba, píseň lidová a umělá, **interpretace hudby –** slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	**1.-3.**	

Oblast: **Kultura těla a ducha**	Předmět: **Hudební výchova**	Období: **4. –5.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata,** ***Mezipředmětové vztahy***
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	**Vokální činnosti – pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti –** dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, **hudební rytmus –** realizace písní ve 2/4, ¾ a 4/4 taktu, **dvojhlas a vícehlas –** prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod**., intonace, vokální improvizace –** diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V. III. I. volné nástupy VIII. A spodního V. Stupně), hudební hry	**4.-5.**	***3.5.2.1*** *MKV – lidské vztahy*
Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	**Vokální činnosti – grafický záznam vokální hudby –** čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu jednoduché	**4.-5.**	***3.5.2.2*** VL-naše vlast, státní hymna

	melodie, její reprodukce, využití notačních programů		
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	**Instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje –** reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orfeova instrumentáře apod.	**4.-5.**	**OSV – sebepoznání a sebepojetí**
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	**Poslechové činnosti – hudební formy** – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace, **hudební styly a žánry**	**4.-5.**	**EGS – Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět** ***Aj-angl. mluvící země*** ***3.5.2.2.1*** *VL-Evropa a svět*
Oblast: 3.5.3 Kultura těla a ducha	Předmět: **Hudební výchova**	Období: **4. –5.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata,** 3.5.3.1.1.1 Mezipředmětové vztahy
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry,	**Instrumentální činnosti – rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace –** tvorba předeher, meziher, doher s využitím	**4.-5.**	**OSV – osobnostní rozvoj – kreativita**

mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry, jednodílná písňová forma a-b		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelně harmonické změny	**Poslechové činnosti – kvality tónů –** délka, síla, barva, výška, v**ztahy mezi tóny –** souzvuk, akord, **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem –** rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu**, interpretace hudby –** slovní vyjádření (jaká je to hudby a proč je taková)	**4.-5.**	
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	**Hudebně pohybové činnosti – taktování, pohybový doprovod znějící hudby –** dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché tance, **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby –** pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků, **orientace v prostoru –** pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	**4.-5.**	**MKV – kulturní diference** ***ČJ-lidová slovesnost*** ***TV-rytmické formy cvičení***

Tabulka 17 Kultura těla a ducha (HUDEBNÍ VÝCHOVA) - ŠVP

3.5.4 Výtvarná výchova

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Vyučovací předmět výtvarná výchova patří do vzdělávací oblasti Kultura těla a ducha
- Pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nástrojem poznávání okolního a vlastního vnitřního světa
- Na prvním stupni je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci, které umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, prožívání, fantazii, myšlení a představivost jedince
- Vzdělávání směřuje k chápání umění a kultury jako součásti každodenního života člověka, k rozvíjení a prohlubování zájmu o výtvarné umění
- Seznamuje se základními výtvarnými pojmy a s různými výtvarnými technikami
- Vede k pochopení umění jako způsobu poznání sama sebe a využití uměleckého procesu jako komunikačního prostředku
- Výtvarná výchova směřuje k využití získaných poznatků a dovedností v praktickém životě

Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy:

- rozvíjení smyslové citlivosti
- uplatňování subjektivity
- ověřování komunikačních účinků

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 1. – 3. ročník, 1 hodina
- 4. – 5. ročník, 2 hodiny

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá ve třídě, keramické dílně, ve volné přírodě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Využívá se forem samostatné, skupinové a kolektivní práce, krátkodobých a dlouhodobých projektů. Zapojování do výtvarných soutěží.

Kompetence k učení:

- Učitel vede žáky k porozumění a používání základních výtvarných pojmů a k osvojení rozmanitých výtvarných technik
- Vytváří podmínky pro samostatné pozorování a vnímání reality
- Vede žáky k vlastnímu tvůrčímu vizuálně obraznému vyjádření
- Ukazuje žákům, že získaný přehled v oblasti umění jim umožní se lépe orientovat v dané oblasti a intenzivněji prožívat prožitky s umění
- Učitel směřuje žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby

Kompetence k řešení problémů:

- Učitel vytváří výtvarné problémy a vede žáky k tvořivému řešení
- Učitel vede žáky k přemýšlení o různorodosti vizuálně obrazného vyjádření, k zaujetí určitého postoje a uvědomění si, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

Kompetence komunikativní:

- Učitel vede žáky k pochopení výtvarného umění jako prostředku mimojazykové komunikace
- Učí žáky pojmenovávat, hodnotit, porovnávat vizuálně obrazná vyjádření
- Učitel zapojuje žáky do diskuse, učí je obhajovat svůj názor

Kompetence sociální a personální:

- Učitel vytváří podmínky pro samostatnou, skupinovou a kolektivní práci
- Učitel se žáky se společně podílí na vytváření pravidel práce v týmu a na vytváření příjemné atmosféry
- Učitel podporuje žákovu sebedůvěru a samostatný rozvoj
- Učitel vysvětluje zásady chování na kulturních akcích

Kompetence občanské:

- Učitel buduje v žácích pozitivní postoj k uměleckým dílům
- Vede žáky k tomu, aby respektovali, chránili a oceňovali naše kulturní tradice
- Učitel vede žáky, aby se sami zapojovali do kulturního dění

Kompetence pracovní:

- Učitel vede žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci s různými materiály a nástroji

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím,

jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – osobnostní a sociální výchova
MV – mediální výchova

Oblast: **Kultura těla a ducha**	Předmět: **Výtvarná výchova**	Období: **1. -3.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	**Rozvíjení smyslové citlivosti – prvky vizuálně obrazného vyjádření –** linie, tvary, objemy, barvy, objekty, jejich jednoduché vztahy – podobnost, kontrast, rytmus **Uplatňování subjektivity – typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich** rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba	**1.-3.**	
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	**Rozvíjení smyslové citlivosti – uspořádání objektů do celků**	**1.-3.**	**OSV – osobnostní rozvoj – kreativita**
Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	**Rozvíjení smyslové citlivosti – reflexe a vztahy mezi zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně** obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	**1.- 3.**	**OSV – osobnostní rozvoj – kreativita**

Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	**Ověřování komunikačních účinků – osobní postoj v komunikaci - jeho** utváření a zdůvodňování	**1.-3.**	
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	**Ověřování komunikačních účinků – komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření –** v komunikaci se spolužáky a v rámci skupin	**1.-3.**	
Oblast: **Kultura těla a ducha**	Předmět: **Výtvarná výchova**	Období: **4. –5.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata** ***Mezipředmětové vztahy***
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	**Rozvíjení smyslové citlivosti – prvky vizuálně obrazného vyjádření –** linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru; **Uplatňování subjektivity – typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich** rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama	**4. – 5.**	**OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání** ***TV - turistika a pohyb v přírodě*** ***VL-orientace v místní krajině*** ***ČJ-zážitkové čtení a naslouchání***
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku;	**Rozvíjení smyslové citlivosti – uspořádání objektů do celků –** uspořádání na základě	**4. – 5.**	**OSV – osobnostní rozvoj – kreativita**

v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	jejich výrazovosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření		***M-práce s geometrickými útvary***
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	**Uplatňování subjektivity – prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ, a osobních zkušeností –** manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	**4.- 5.**	**OSV – osobnostní rozvoj – kreativita** ***Př-Vesmír a Země, lidské tělo***
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je	**Rozvíjení smyslové citlivosti – reflexe a vztahy mezi zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly –** vizuálně obrazná vyjádření	**4.-5.**	
Oblast: **Kultura těla a ducha**	Předmět: **Výtvarná výchova**	Období: **4. –5.**	
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata** ***Mezipředmětové vztahy***
v plošné, objemové i prostorové tvorbě	podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly, **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření –** umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film,		

	tiskoviny, televize, elektronická média, reklama		
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	**Uplatňování subjektivity – přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko** jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	**4.-5.**	
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	**Ověřování komunikačních účinků – osobní postoj v komunikaci –** jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	**4.-5.**	**MV – interpretace vztahu sdělení a reality**
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	**Ověřování komunikačních účinků – komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření –** v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření, **proměny komunikačního umění obsahu**	**4.-5.**	

	záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl		

Tabulka 18 Kultura těla a ducha (VÝTVRARNÁ VÝCHOVA) - ŠVP

Charakteristika vzdělávací oblasti

3.6 Člověk a svět práce

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacím předmětu Pracovní výchova. Prvořadým cílem na 1. stupni je naučit žáky pracovat s různými materiály a osvojit si základní pracovní dovednosti a návyky. Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. Při všech činnostech jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Charakteristika vyučovacího předmětu

3.6.1 Pracovní výchova

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, pro 1. stupeň byl zvolen název Pracovní výchova
- Při výuce je kladen důraz na rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti, výchovy ke zdraví
- Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní návyky a dovednosti
- Žáci plánují, organizují a hodnotí pracovní činnosti ve skupině i samostatně
- Pracovní výchova je rozdělena do čtyř tematických okruhů:
    - práce s drobným materiálem
    - konstrukční činnosti
    - pěstitelské práce
    - příprava pokrmů

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 1. – 5. ročník, 1 hodina

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Výuka probíhá ve třídě, na školním pozemku, v učebně v přírodě, keramické dílně, cvičné kuchyni

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Jako stěžejní jsou metody, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, tvořivost, vlastní aktivitu, formulaci vlastních názorů, utřídění informací a hledání jejích souvislostí. Žáci pracují s různými materiály a nástroji, používají vhodné ochranné oděvy a pomůcky.

Kompetence k učení:

- Učitel nabízí a umožňuje žákům používat různé nástroje, nářadí a materiály
- Žáci si osvojují základní návyky a dovednosti při různých pracích
- Učitel zaznamenává pokrok u všech žáků
- Žák plánuje a organizuje postup práce pod vedením učitele

Kompetence k řešení problémů:

- Žák volí vhodné způsoby řešení problémů, užívá logické postupy, rozvíjí svou fantazii a uplatňuje svou tvořivost
- Učitel zadává úkoly tak, aby si žáci mohli vybrat způsob řešení
- Žák promýšlí postup řešení

Kompetence komunikativní:

- Výuka směřuje ke správnému používání terminologie
- Učitel rozšiřuje slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů a pomůcek, při popisu postupu práce, či obrazových návodech

Kompetence sociální a personální:

- Žáci vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat, respektují nápady druhých
- Učitel vede žáky ke vzájemné pomoci a spolupráci

Kompetence občanské:

- Žák respektuje postupy a názory ostatních, dle svých možností se snaží pomoci
- Žák chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, přispívá ke zkvalitnění životního prostředí, dbá na ochranu zdraví

- Učitel vytváří pozitivní vztah k práci, kladné hodnocení a prožitek úspěchu z práce

Kompetence pracovní:

- Při dodržování pravidel žák bezpečně a účinně používá materiály, nástroje a nářadí včetně ochranných pracovních prostředků a pomůcek
- Učitel vede žáky k využívání získaných vědomostí i v jiných oblastech
- Žák chápe podstatu, riziko a cíl své činnosti
- Učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu žáků a pomáhá jim

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – osobnostní a sociální výchova

Oblast: **Člověk a jeho svět**	**Předmět:** **Pracovní výchova**	**Období:** **1. - 3.**	
Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	**Průřezová témata**
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních materiálů	Vlastnosti materiálu, pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	**1. – 3.**	**OSV – kreativita**
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	**1. – 3.**	
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž	**1. – 3.**	
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Práce s tabulkou	**3.**	**OSV – rozvoj schopnosti poznávání**
Pečuje o nenáročné rostliny	Péče o nenáročné rostliny	**2. – 3.**	
Připraví tabuli pro jednoduché stolování	Příprava jednoduché tabule	**1. – 3.**	
Chová se vhodně při stolování	**Pravidla správného stolování**	**1. – 3.**	

Oblast **Člověk a jeho svět**	**Předmět:** **Pracovní výchova**	**Období:** **4. – 5.**	
Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata **Mezipředmětové vztahy**
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu	**4. – 5.**	**OSV – kreativita**
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Lidové zvyky, tradice, řemesla	**4. – 5.**	***ČJ -blahopřání a pozdrav*** ***Aj-blahopřání a pozdrav***
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	**4. – 5.**	

Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Bezpečnost a uspořádání práce	**4. – 5.**	
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Práce se stavebnicí	**4. – 5.**	M-prostorová představivost
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	**4. – 5.**	***M-osová souměrnost***
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Pracovní hygiena, první pomoc při zranění	**4. – 5.**	
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo, práce s rostlinami – pokusy, pozorování	**4. – 5.**	
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě, pěstování pokojových rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	**4. – 5.**	
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Využití nářadí při práci s rostlinami	**4. – 5.**	
Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Pracovní výchova	Období: **4. – 5.**	
Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata *Mezipředmětové vztahy*
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Pracovní hygiena, první pomoc při úrazu	**4. – 5.**	

Orientuje se v základním vybavení kuchyně	Základní vybavení kuchyně, technika v kuchyni – historie, význam	**4. – 5.**	
Připraví samostatně jednoduchý pokrm	Výběr, nákup a skladování potravin	**4. – 5.**	Př-zdravý životní styl
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	**4. – 5.**	
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu	**4. – 5.**	***Př-úrazy a poranění, první pomoc***

Tabulka 19 Člověk a jeho svět (PRACOVNÍ VÝCHOVA) - ŠVP

3.7 Projekty – 1. stupeň

3.7.1 Charakteristika projektu – 1. stupeň

Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

Obsahové vymezení projektu:

- Projekt – Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí vychází na 1. stupni obsahově ze vzdělávacích oblastí Informační a komunikační technologie, Člověk a jeho svět, Člověk a svět práce, Tělesná výchova v RVP ZV.
- Očekávané výstupy mají dvě roviny:
  - rovinu vědomostí a poznatků
  - rovinu bezpečného chování a reagování na mimořádné situace
- Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.
- Ochrana člověka je také spojena s ochranou před sociálně patologickými jevy, agresí, násilím (včetně násilí v rodině) či jinou kriminalitou, manipulací, nebezpečí při komunikaci na elektronických médiích, v dopravě atd.
- Projekt klade důraz na význam účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Časové vymezení projektu:

- 1. – 5. ročník: teoretická část – 1 den v 1. pololetí
  praktická část – 1 den v 2. pololetí
  celkem dva projektové dny v každém školním roce

Organizační vymezení projektu:

- Teoretická část projetu využívá kmenové učebny tříd 1.stupně. Využívá se také odborná počítačová učebna, knihovna.
- Praktická část se uskutečňuje v okolí školy. V případě špatného počasí vhodných prostor školy – tělocvična, učebny, sál školy.
- Při projektu budou všichni žáci 1. stupně rozděleni do skupinek napříč ročníky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Vědomosti, dovednosti, návyky, postoje, a hodnoty osvojené v projektu tvoří nedílné východisko pro vnímání, osvojování klíčových kompetencí a pro orientaci v nich.

Kompetence k učení

- Žáci se učí pracovat s orientačními pomůckami, plány, mapami, atlasy, odbornou literaturou, internetem ….
- Vyučující zadávají žákům v rámci projektu úkoly, k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají, třídí a hodnotí informace a data v příslušných informačních zdrojích – na internetu, v odborných encyklopediích, časopisech, výkladových atlasech,).
- Učitelé učivo propojují se znalostmi z dalších oblastí, aby si tak žáci mohli vytvářet ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím, mezi přírodou a působením člověka.
- Učitelé vedou žáky k nalézání souvislostí získanými poznatky a využití v praxi.
- Učitelé vedou žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z různých předmětů.
- Učitelé pokládají žákům otázky vztažené ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů, společně hledají řešení otázek a adekvátní odpovědi.

Kompetence k řešení problémů

- Učitelé pojmenují podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu potřebné informace, diskutovat o něm a o možnostech řešení.
- Učitelé vedou žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů.
- Žáci se učí myslet kriticky a jsou schopni hájit své výroky a rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

- Učitelé vyžadují na žácích formulaci a vyjádření svých myšlenek, názorů.
- Žáci se učí výslovnosti cizích pojmů a názvů.
- Žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí a učí se vhodně na ně reagovat.
- Učitelé vedou žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace.
- Učitelé vedou žáky k naslouchání a respektování názoru druhých.

- Učitelé vedou žáky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i ústní podobě.
- Učitelé vedou žáky k prezentaci vlastních prací

Kompetence sociální a personální

- Žáci při skupinové práci efektivně spolupracují, pomáhají si, učí se vzájemnému naslouchání a odpovědnosti za výsledky své práce.
- Učitelé vedou žáky k ochotě pomoci i nebát se o pomoc požádat.
- Učitelé vedou žáky k dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů.
- Učitelé vedou žáky k hodnocení činnosti skupin, jednotlivců a k sebekritice.

Kompetence občanské

- Žáci jsou vedeni k respektování názorů druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni, jsou vedeni k dodržování pravidel slušného chování.
- Učitelé uvádí, vysvětlují, objasňují a zdůvodňují žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí.
- Žáci se učí praktické bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu a v urbanizované krajině, chování a ochraně za mimořádných událostí.
- Učitelé prezentují fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí.

Kompetence pracovní

- Učitelé dohlíží na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami a na dodržování stanovených pravidel práce v učebně i při výuce v terénu.
- Učitelé hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci žáků.
- Žáci jsou vedeni k efektivní práci (samostatně i ve skupině).
- Žáci jsou vedeni k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Projektem se prolínají průřezová témata:

- Environmentální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova demokratického občana

- 1 -

ŠVP ZŠ Jimramov

Projekt 1. stupně: Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

Dílčí výstupy ***Žák:***	**Učivo**	**Poznámky** **Průřez. témata** **Mezipředmětové vztahy**
Rozvíjet u žáků význam prevence rizik, opatrnosti a preventivního chování i důležitost obstát samostatně v obtížné situaci • chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (doprava, chemické látky v domácnosti, elektrický proud, sport a zájmová činnost), s ohněm, s mimořádnou událostí • přivolá pomoc (některým z osvojených způsobů) • v případě potřeby použije linku tísňového volání; ovládá základní způsoby komunikace s operátory (přiměřeně k věku)	**Sebeochrana, pomoc a prevence rizik** - důležitá telefonní čísla tísňového volání a blízkých osob, adresa bydliště - kdy a jak přivolat pomoc, koho požádat o pomoc, jak se chránit a jak předcházet úrazům, otravám a jiným ohrožením (vazba na řešené běžné rizikové situace v různém ročním období, prostředí a při různých činnostech, včetně železniční a silniční dopravy) - doma – neznámý člověk (telefon, zvonek u dveří, internet), zbraně, alkohol, vhodné i nevhodné dotyky – jejich hranice, nevhodné trestání, komunikace a pomoc rodičů, učitelů - bezpečný odchod z domova – klíče, výtah - venku – volba správné cesty do školy, nebezpečná místa v okolí domu a školy, chování při setkání s cizím člověkem, jak se chovat, když zabloudím v cizím prostředí nebo městě - správné vedení – vysvětlení pojmů a významu – kamarád, blízká osoba, cizí osoba, trápení, smutek, pomoc, příklady ze života - záchranáři, uniformy, činnosti - co se se mnou může dít, když se bojím nebo si nevím rady, jak mohu zvládnout a co mám dělat **Požáry** - oheň – požár - prevence vzniku požáru doma, příčiny vzniku požáru doma - největší rizika požáru - ochrana při požáru a přivolání pomoci - pravidlo – zastav se – lehni si – kutálej se	

Obrázek 1 Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí – ŠVP

Dílčí výstupy *Žák:*	Učivo	Poznámky Průřez. témata Mezipředmětové vztahy
Rozvíjet u žáků znalost nebezpečí a schopnost odhadnout riziko a vyhnout se mu; posilovat odpovědnost žáků za vlastní zdraví a bezpečnost • odhadne riziko, nebezpečnou situaci • dodržuje zásady bezpečného chování v běžných životních situacích tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho fyzického i duševního zdraví a zdraví jiných	**První pomoc** - zajištění pomoci při různých rizikových situacích voláním na tísňovou linku nebo oslovením dospělé osoby, nácvik komunikace - základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních **Péče o zdraví a prevence rizik** - rozpoznání rizik a schopnost pomoci - základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních v souvislosti s osvojování učiva v oblasti rizik úrazovosti a onemocnění - bezpečné chování v různých životních situacích, v různém prostředí a při různých činnostech **Požáry a jejich rizika** - základní označování nebezpečných látek - základní bezpečnostní a výstražné tabulky, zejména nebezpečí úrazu elektrickým proudem, požáru, výbuchu, ozáření, poleptání (kyselinou, louhem, příčiny a prevence vzniku požáru) - správné chování při požáru - přivolání pomoci, ohlášení požáru **Osobní bezpečí a podpora a ochrana duševního a fyzického zdraví** - správné vedení – vysvětlení významu pojmů : lhostejnost, přátelství, žalování, pomoc, strach, zbabělost apod. - příklady ze života - jak se umět vypořádat se strachem, který doprovází nebezpečnou situaci	

Dílčí výstupy *Žák:*	Učivo	Poznámky Průřez. témata Mezipředmětové vztahy
Rozvíjet u žáků schopnost rozpoznat varování před nebezpečím, rozeznat označení uzávěrů – zejména plynu, vody, elektřiny, umět určit (popsat) svou pozici v neznámém prostředí a zhodnotit možné následky svého jednání, zhodnotit důsledky bezdůvodného volání na tísňové linky • na konkrétních příkladech rozpozná mimořádnou událost • jedná racionálně podle osvojeného schématu v případě, kdy se ztratí a zná čísla na tísňovou linku, domů, do školy • rozpozná rozdíl mezi signály (varovný signál, požární poplach, zkouška sirén) • chová se účelně v případě požáru, mimořádné události i jiných rizikových situací běžného života, hledá pomoc důvěryhodné dospělé osoby	**Mimořádné události** - seznámení s pojmem - nejčastější mimořádné události (povodně, vichřice, požáry, laviny, únik nebezpečných látek - varování před nebezpečím (konkretizace různých způsobů varování, varovný signál, Všeobecná výstraha - zásady volání na tísňové linky (co zajišťují, kdy volat, rizika a dopady bezdůvodného volání na tísňové linky) **Požáry** - modelové situace způsobů chování při požárech - nebezpečí zábavní pyrotechniky **Péče o zdraví a prevence rizik** - bezpečné chování v různých životních situacích a různých prostředích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel - nebezpečí za tmy, chování při setkání s cizím člověkem - citlivé a věku odpovídající vysvětlení podstaty rizikového chování (v souvislosti se šikanou, drogami, fyzickým a duševním násilím, agresivitou), jejich možných dopadů na zdraví (fyzické i duševní), pomoc v nouzi, příklady ze života - co mi může pomoci, když jsem v mimořádné situaci	

Dílčí výstupy *Žák:*	Učivo	Poznámky Průřez. témata Mezipředmětové vztahy
Rozvíjet u žáků schopnost bezpečně se orientovat a pohybovat ve známém prostředí (blízkém okolí školy a bydliště) i v méně známém prostředí (jiné části obce, města, v přírodě) za použití plánů měst a map • bezpečně se pohybuje v budově i mimo budovu v případě rizikových situací (nouzové východy, označené únikové cesty); aplikuje pravidla bezpečného chování v různých situacích • zvládá základní pravidla bezpečného zacházení s ohněm • rozezná označení uzávěrů vody a plynu • poskytne základní první pomoc (dezinfikuje a ošetří drobná poranění, ošetří opařeniny a popáleniny, zastaví krvácení, zafixuje zlomenou končetinu) • přivolá pomoc dospělého k záchraně tonoucího	**Osobní bezpečí a prevence duševního a fyzického zdraví** - vysvětlení významu pojmů – poznávání cizího prostředí, strach, stres, zbabělost, statečnost apod. - příklady ze života - evakuace (obecně) - označení uzávěrů, rozvody plynu, vody elektřiny, označení východů (ve škole) - bezpečné chování v různých životních situacích a různých prostředích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel - rizika letních prázdnin - nález neznámého předmětu, látky, munice; sloupy a stožáry elektrického vedení, spadlé dráty elektrického vedení, transformátory; železniční vogony **Požáry a jejich rizika** - příčiny vzniku požárů - požáry v přírodě, lesní požáry - největší rizika požáru **Péče o zdraví a poskytování první pomoci** - různý obvazový materiál a technika vzhledem k poraněné části těla, nácvik - rizika u vody (bazény, vodní plochy, horské potoky, řeky, moře, tobogány), přecenění sil, nebezpečí jezů na řekách, skok do neznámé vody, vodní víry, tonutí, záchrana tonoucího, pohyb na zamrzlých přírodních vodních plochách	

Dílčí výstupy *Žák:*	Učivo	Poznámky Průřez. témata Mezipředmětové vztahy
Rozvíjet u žáků dovednost poskytnout pomoc při běžných úrazech či onemocněních, včetně základního ošetření, i ovládat život zachraňující úkony (resuscitace) • rozlišuje příčiny úrazů, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence, případně léčby • v modelové situaci uplatní správný postoj při zásahu jiného člověka elektrickým proudem • ošetří úrazy různého charakteru • charakterizuje základní složky, funkce a činnosti integrovaného záchranného systému • rozlišuje situace, kdy lze a kdy nelze uhasit požár • pozná zneužívající osobu (blízkou, ale i neznámou), rozezná rizikové situace, riziková místa i rizikové osoby a řekne ne na nevhodné návrhy, má základní právní povědomí, umí přivolat pomoc	**Integrovaný záchranný systém** - složky, význam ve vztahu k řešení mimořádných událostí (obecně) **Požáry a jejich rizika** - způsoby chování při požárech (modelové situace), možnosti hašení požáru - hasicí přístroje (obecně) - evakuace při požáru, nácvik evakuace - evakuační plán – význam, nákres evakuačního planu (doma), požární hlásiče - úniková cesta, druhy únikových cesty **Péče o zdraví a poskytování první pomoci** - resuscitace – praktická ukázka, nácvik - přivolání pomoci, nahlášení události (praktický nácvik) - prevence rizik letních a zimních sportů (cyklistika, bruslení, výškové sporty, vodní sporty, horská turistika, lyžování, snowboarding aj. – výstroj a výzbroj) - rizika otrav, jejich příčiny a příznaky (léky, houby jedovaté rostliny, zkažené potraviny, plyn, alkohol. cigarety, drogy, čisticí prostředky, chemické látky, neznámé a nebezpečné látky ve sklepích, na skládkách odpadu) - rizika v souvislosti s provozem elektrických a plynových spotřebičů **Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířenému proti sobě samému** - vysvětlení pojmů – skutečné hodnoty, citová a mravní zralost, pomoc, neštěstí, přátelství, trápení, lhostejnost, diskriminace, šikana (obecně), kyberšikana (obecně), násilí psychické a fyzické (obecně), linka bezpečí, dobrý příklad, ochrana slabších, dobrý skutek, síla odpouštění, ochrana identity, sebepoškozování, sebevraždy, ohrožení a poruchy duševního vývinu v dětství a dospívání, psychické újmy virtuálního světa - rizika a možné dopady – nevhodné dotyky, obtěžování, fotografování - základy zvládání stresových stavů - nebezpečí internetu	

3.7.2 Projekty 1.stupně:

Sazka olympijský víceboj - (program Olympijský diplom); 1.-5.třída; TV; Osobnostní rozvoj

Sportovní olympiáda - 1.-5.třída; TV; Osobnostní rozvoj

Vánoce, Velikonoce, Halloween - 1.-5.třída; napříč všem předmětům; Multikulturní výchova, Sociální rozvoj

Vánoční strom pro zvířátka - 1.-5.třída; PRV, PŘ; Enviromentální výchova

Den matek – 1. a 2. třída - 1 x za 2 roky; ČJ, HV, VV, PV, TV; Multikulturní výchova

Dnes jím jako … - (zastřešuje organizace SADBA); 1.-5.třída, napříč všem předmětům; Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

4 Učební osnovy II. stupeň

4.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.**

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svou roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- -pochopení jazyka jako prostředku svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj historického a kulturního vývoje národa, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.

Klíčové kompetence a průřezová témata jsou uvedena v charakteristice jednotlivých vzdělávacích oborů.

Další cizí jazyk se zařazuje od 7. ročníku v časové dotaci 6 hodin.

4.1.1 Český jazyk a literatura

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Rozvíjí kultivovaný písemný a ústní projev
- Vyjadřuje reakce a pocity žáků
- Vede k pochopení role v různých komunikačních situacích
- Učí se orientaci ve vnímání okolního světa i sebe sama
- Rozliší různé druhy psaných i mluvených jazykových projevů, rozpozná záměr autora, objasní hlavní myšlenky
- Vnímá literaturu jako specifický zdroj poznání a prožitků
- Využívá různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro aplikaci znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- Jako samostatný předmět se český jazyk a literatura vyučuje v 6. až 9. ročníku – 4 hodiny týdně
- V 9. ročníku je 5 hodin týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Pro přehlednost je předmět rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se jednotlivé složky vzájemně prolínají.
- V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah.
- V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy, vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.
- V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky. Dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnoty a obohatit jejich duchovní život.
- Výuka probíhá v kmenové třídě, v multimediální učebně a v učebně pro práci s knihou a informacemi

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, projekty, spojování frontální výuky s cvičeními.

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žáci:

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Žáci:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Žáci:

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel:

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žáci:

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede žáky k dodržování pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žáci:

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů

VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volních a charakterových rysů (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti)

EGS – poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy, lidová slovesnost)

MKV – slovanské a jiné jazykové skupiny, literatura národnostních menšin a jiných národů, Češi a národní obrození

EV – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství, vztah člověka k přírodě

MV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, školní časopis (práce v realizačním týmu)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
Předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 6**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
<u>Jazyková výchova:</u>			
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodní jejich užití	Národní jazyk, jazyk spis. a nespis., nářečí	**MKV** – kulturní diference	<u>V průběhu roku:</u> procvičování pravopisu, větné rozbory
- samostatně pracuje s jazykovými příručkami a slovníky	Obecné poučení o jazyce (SSČ, Pravidla …)		
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka, výslovnost, skupiny hlásek, důraz, pauza, tempo		
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodné komunik. situaci	Určování ohebných slovních druhů, mluvnické významy a tvary slov	**OSV** – rozvoj schopností poznávání	
- uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy a dalšími skladebními dvojicemi	Skladba (základní skladební dvojice, rozvíjející větné členy)		

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický a syntaktický	Shoda podmětu s přísudkem, koncovky podst. a příd. jmen		
<u>Komunikační a slohová výchova:</u> - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunik. situace - osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu - dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč - dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity	Mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, oslovení, dialog, monolog	**OSV** – komunikace **MV** – med. sdělení a realita	Cizí jazyky

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- formuluje hlavní myšlenky textu, pořizuje samostatně výpisky	Korespondence (vzkaz, inzerát, objednávka, dopis, e-mail …)	**OSV** – poznávání lidí **EGS** – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy)	VV – popis uměleckého díla
	Vypravování, popis		
	Výpisky, výtah		
<u>Literární výchova:</u> - rozlišuje základní literární žánry, vyjadřování v próze a ve verších, dokáže je porovnat a uvést jejich hlavní představitele			
- přednáší zpaměti literární texty přiměřené věku			

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- zvládá dramatizaci jednoduchého textu - podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní text na dané téma - vyjádří své pocity a dojmy z přečteného textu, ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a své názory na umělecké dílo	Lidová slovesnost Próza a poezie Pohádky Báje a mýty Díla s dětským hrdinou Fantazie a dobrodružství Díla se zvířecím hrdinou Humor v literatuře	**OSV** – poznávání lidí, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika **EV** – lidské aktivity a problematika život. prostředí, vztah člověka k prostředí, příroda a dobrodružství **EGS** – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané **MKV** – lidské vztahy, kultur. diference **MV** – výběr literatury, kritické čtení a vnímání mediál. sdělení	HV, VV 6 D 6, VV 7 Př 6 ICT <u>V průběhu roku:</u> základy liter. teorie,

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky Mezipředm. vztahy
			liter. výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy), práce s knihou ve školní knihovně, čtenářský deník

Tabulka 20 Jazyk a jazyková komunikace (ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 6)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
Předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 7**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
<u>Jazyková výchova:</u>			
- třídí správně slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví (ohebné slovní druhy, důraz na slovesa, neohebné slovní druhy)	**OSV** – rozvoj schopností poznávání	
- rozlišuje a dokládá příklady v textu nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	Obohacování slovní zásoby – odvozování, skládání, zkracování, přejímání z cizích jaz., sousloví	**MKV – multikulturalita**	Cizí jazyky
- chápe přenášení pojmenování, zvláště ve frazémech - používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova	Slovní zásoba – význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, homonyma, antonyma, odborné názvy		<u>V průběhu roku:</u> procvičování pravopisu, větné rozbory
- určuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Základní a rozvíjející větné členy, věta jednočlenná a dvojčlenná, větný ekvivalent, věta jednoduchá		

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky Mezipředm. vztahy
- zvládá doposud probraný pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché a v souvětí	a souvětí (hlavní a řídící, závislá), souvětí souřadné a podřadné, psaní čárek ve větě jednoduché a v souvětí		
<u>Slohová a komunikační výchova:</u>		**OSV** – mluvní cvičení, poznávání lidí, komunikace	ČJ – literární texty
- vede kultivovaný dialog, je schopen hovořit s různými partnery a uplatnit se ve společenské komunikaci v rozmanitých životních situacích	Mluvní cvičení, nácvik dialogů pro základní komunikační situace (představování, blahopřání, kondolence, poděkování, uvítání, rozloučení, omluvy, odmítnutí, popis cesty)		
	Popis uměleckého díla, subjektivně zabarvený popis		VV
- rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, formuluje své názory na umělecké dílo, dokáže popsat své city, pocity, nálady	Charakteristika (přímá, nepřímá)		
- výstižně vyjádří charakteristické rysy popisované osoby	Reklama, recenze	**MV** – krit. čtení a vnímání mediál. sdělení, práce	Odborné texty z různých předmětů

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- dokáže rozpoznat manipulativní působení projevu, pracuje s odborným textem, rozliší podstatné od méně závažného - vystihne zachytit dějové napětí ve vypravování - zpracuje životopis svůj i jiné osoby	Popis výrobku, popis pracovního postupu, výtah Vypravování Životopis	v realizačním týmu, mediální sdělení a realita	ICT
<u>Literární výchova:</u>	Pověsti, kroniky Bajky Balady a romance, literatura doby Karla IV., husitství	**OSV** – mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodov. dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika	VV 7, HV 8-9, D 7 - románské a gotické umění Z 7

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury, porovnává je, uvede jejich hlavní představitele - orientuje se v základních literárních pojmech - formuluje vlastní názory na přečtený text - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text	Cestopisy Povídky Drama, divadlo (obecné pojmy)	**EV** – vztah člověka k prostředí **MKV** – kulturní difer., lidské vztahy **MV** – krit. čtení **EGS** – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět	Dramatická výchova <u>V průběhu roku:</u> práce s textem a knihou, čtenářský deník, základy literární teorie, liter. výchovné aktivity (divadlo, výstavy, besedy)

Tabulka 21 Jazyk a jazyková komunikace (ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 7)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
Předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 8**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
<u>Jazyková výchova:</u>			
- má přehled o slovanských a světových jazycích	Obecné poučení o jazyce, skupiny jazyků, slovanské jazyky, spisovná a nespisovná čeština, jazyková kultura	**MKV** – multikulturalita **OSV** – rozvoj schopností poznávání **EGS** – jsme Evropané	Ukázky z české literatury Cizí jazyky
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůlež. způsoby obohac. slovní zásoby s důrazem na přejatá slova	Psaní, výslovnost a skloň. častých přejatých jmen obecných a cizích jmen vlastních		
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen, skloňování zájmen, slovesné tvary		<u>Průběžně celý rok:</u> pravopisná cvičení a větné rozbory
- rozezná věty hlavní a vedlejší, určuje druhy vedlejších vět	Souvětí podřadné a souřadné		

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Poměry mezi větami a větnými členy; sponová slovesa; zápor slovní, větný a mluvnický		
- rozpozná věty dvojčlenné, jednočlenné a větné ekvivalenty a jejich funkce	Věta dvojčlenná, jednočlenná a větný ekvivalent		Z
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Psaní velkých písmen		
<u>Komunikační a slohová výchova:</u>			
- zná cíle a funkce mluvených projevů, jejich výstavbu; rozlišuje různé druhy projevů	Mluvní cvičení	**OSV** – mluvní cvičení, sebepoznání a sebepojetí, komunikace **VDO** – občan. odpovědnost, angažovanost každého žáka	
- rozpozná manipulativní komunikaci v hromad. sdělovacích prostředcích, zaujímá k ní kritický postoj	Inzerát, žurnalistika	**MV** – zpravodajství, média v každodenním životě,	

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- pracuje s informačními a komunik. prostředky, které vhodně využívá ke kvalitní a účinné komunikaci s okolním světem - zapojuje se bez problému do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - orientuje se základech studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hl. myšlenky textu, vytváří otázky a stručné poznámky, výtah nebo výpisky z přečteného textu, samostatně připraví referát a je schopen jej přednést - využívá všech dosud získaných poznatků o jaz. a stylu ke gram. a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Životopis Popis umělecký – líčení Vypravování v uměleckém stylu Výklad, výtah (odborný popis jako součást výkladu) Referát Úvaha	interpretace vztahu med. sděl. a reality **EV** – život. prostř.(problémy) **MV** – fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediál. sdělení, práce v realizačním týmu	Odborné předměty

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky Mezipředm. vztahy
<u>Literární výchova:</u> - orientuje se v základních histor. obdobích z hlediska literatury, uvádí žánry a specifika těchto období - má přehled o významných představitelích české a světové literatury - vymezuje období národního obrození v českých zemích, má přehled o význam. představitelích a jejich tvorbě - má přehled o základních literárních směrech, jejich představitelích a dílech 19. století a zač. 20. století - orientuje se ve vývoji českého divadelnictví a českého dramatu, dokáže vyjmenovat významné osobnosti českého divadelnictví do začátku 20. století	Renesance, humanismus, baroko, klasicismus Formování novodobého českého národa, etapy národního obrození Romantismus, realismus … Prozatímní divadlo, Národní divadlo	**EGS** – objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá **MKV** – lidské vztahy **OSV** – poznávání lidí, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika **MV** – kritické čtení a vnímání mediál. sdělení a reality **VDO** – demokr. zásady v dílech spisovatelů, občanská odpovědnost	VV 8, HV 8-9, D 7-8 D 8 D 8, VV 9 HV 6, D 8 <u>Průběžně:</u> základy liter. teorie, liter. - výchovné

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- formuluje ústně i písemné dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo			aktivity (divadlo, besedy, výstavy, čtenářský deník)

Tabulka 22 Jazyk a jazyková komunikace (ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 8)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
Předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 9**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
<u>Jazyková výchova:</u>			
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodní jejich užití	Národní jazyk, jazyk spis. a nespis., nářečí	**MKV** – kulturní diference	<u>V průběhu roku:</u> procvičování pravopisu, větné rozbory
- samostatně pracuje s jazykovými příručkami a slovníky	Obecné poučení o jazyce (SSČ, Pravidla …)		
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka, výslovnost, skupiny hlásek, důraz, pauza, tempo		
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodné komunik. situaci	Určování ohebných slovních druhů, mluvnické významy a tvary slov	**OSV** – rozvoj schopností poznávání	
- uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy a dalšími skladebními dvojicemi	Skladba (základní skladební dvojice, rozvíjející větné členy)		

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický a syntaktický	Shoda podmětu s přísudkem, koncovky podst. a příd. jmen		
<u>Komunikační a slohová výchova:</u>		**OSV** – komunikace	
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunik. situace	Mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, oslovení, dialog, monolog	**MV** – med. sdělení a realita	Cizí jazyky
- osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu	Korespondence (vzkaz, inzerát, objednávka, dopis, e-mail …)	**OSV** – poznávání lidí **EGS** – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy)	VV – popis uměleckého díla
- dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč	Vypravování, popis		

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity - formuluje hlavní myšlenky textu, pořizuje samostatně výpisky	Výpisky, výtah		HV, VV 6
<u>Literární výchova:</u> - rozlišuje základní literární žánry, vyjadřování v próze a ve verších, dokáže je porovnat a uvést jejich hlavní představitele	Lidová slovesnost Próza a poezie Pohádky Báje a mýty Díla s dětským hrdinou Fantazie a dobrodružství Díla se zvířecím hrdinou	**OSV** – poznávání lidí, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika **EV** – lidské aktivity a problematika život. prostředí, vztah člověka	D 6, VV 7 Př 6

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- přednáší zpaměti literární texty přiměřené věku - zvládá dramatizaci jednoduchého textu - podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní text na dané téma - vyjádří své pocity a dojmy z přečteného textu, ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a své názory na umělecké dílo	Humor v literatuře	k prostředí, příroda a dobrodružství **EGS** – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané **MKV** – lidské vztahy, kultur. diference **MV** – výběr literatury, kritické čtení a vnímání mediál. sdělení	ICT <u>V průběhu roku:</u> základy liter. teorie, liter. výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy), práce s knihou ve školní knihovně, čtenářský deník

Tabulka 23 Jazyk a jazyková komunikace (ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 9)

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

4.1.2 Anglický jazyk

Obsahové vymezení předmětu:

- Výuka směřuje k získávání zájmu o cizí jazyk a o jeho studium
- Motivuje k efektivnímu využívání komunikačních schopností
- Zaměřuje se na osvojování si základních jazykových znalostí a dovedností:
    - schopnost porozumění ústnímu sdělení,
    - schopnost sdělovat základní informace
    - schopnost číst a psát s porozuměním
    - schopnost konverzovat na dané téma
- Klade důraz na zvukovou podobu jazyka a správnou výslovnost
- Prohlubuje slovní zásobu a základy gramatiky
- Vede k poznávání kultury zemí dané jazykové oblasti

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6. roč. 3 + 1 disponibilní hodina (týdně)
- 7.roč. 3 + 1 disponibilní hodina (týdně)
- 8.roč. 3 + 1 disponibilní hodina (týdně)
- 9.roč. 3 + 1 disponibilní hodina (týdně)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Výuka probíhá ve třídě, multimediální učebně a v knihovně
- Žáci využívají všechny dostupné vyučovací pomůcky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty…

Kompetence k učení:

- Pochopit důležitost komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- Propojovat probraná témata a jazykové jevy
- Samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů

Kompetence k řešení problémů:

- Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- Nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní:

- Porozumět jednoduchému sdělení
- Umět zformulovat jednoduché myšlenky v cizím jazyce
- Rozumět ústní promluvě i přiměřenému textu
- využívat dovednosti osvojené ve výuce k navázání kontaktu

Kompetence sociální a personální:

- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc nebo radu
- Dokázat spolupracovat v anglicky hovořící skupině

Kompetence občanské:

- Získat představu o zvycích v angl. mluvících zemích
- Umět srovnávat základní občanské otázky angl. mluvících zemí s našimi

Kompetence pracovní:

- Dokázat samostatně pracovat s dvojjazyčným a s výkladovým slovníkem
- Dokázat vyhledávat potřebné informace z různých oblastí v angl. jazyce (mj. na internetu)

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.

- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Předmětem prolínají průřezová témata:

EGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MKV – multikulturní výchova
MV – mediální výchova
OSV – osobnostní a sociální výchova

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v ŠVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2.

Úroveň A2:

Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitostí týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
Předmět: **ANGLICKÝ JAZYK 6**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Dorozumí se v běžných každodenních situacích; (Představí se; řekne, odkud pochází...) • Popíše školní třídu • Umí napsat krátké, gramaticky správné texty. • Umí vyplnit osobní formulář, • Napíše text o jiných lidech. (jednoduchý popis)	**Pozdravy.** **Škola** (třída) Formuláře osobní informace	**OSV** – komunikace	ICT 6**–** komunikace a vyhledávámí informací - zpracování a využití informací ČJ 6 – dopis, formulář

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Požádá o službu • Pochopí jednoduchý text z učebnice • Rozumí jednoduchému projevu a konverzaci. • Naslouchá ostatním lidem a adekvátně reaguje • Vyhledává a vyhodnocuje informace a efektivně je využívá v učebním procesu	**Domov, Rodina,** přátelé **Nákupy** **Životní styl, Volný čas a záliby;** Gramatika: přítomný čas průběhový, řadové číslovky přítomný čas prostý Okruh slov. zásoby: rodina, záliby, nákupy	**OSV** – komunikace	VO 6 - rodina, domov PČ 6 - nákupy VZ 7-9 – životní styl, volný čas

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Píše jednoduché, gramaticky správné věty. • Pochopí jednoduchý text z učebnice. • Napíše popis vnějšího vzhledu věci. • Píše o svém domácím zvířeti. • Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky; rozumí hádankám. • Zeptá se na osobní informace.	**Člověk** a zvířata Datumy, měsíce Gramatika: přídavná jména označující velikost; množné číslo, zájmena v předmětu, slovosled Okruh slov. zásoby: člověk, části těla, zvířata		Př 8 – člověk, části těla
• Dorozumí se v běžných každodenních situacích; vyžádá si službu; rozumí jednoduchému textu z učebnice. (Zeptá se ostatních, co v poslední době dělali) • Napíše dopis, v němž omlouvá nepřítomnost	**Péče o zdraví** Gramatika: - minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves: Slovní zásoba: zdraví, nemoci		VZ 7-9 - zdraví a zdravotní péče

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Dorozumí se v běžných každodenních situacích; vyžádá si službu; rozumí jednoduchému textu z učebnice. (Rozumí jídel. lístku; řekne, co si dá; objedná jídlo) • Vyhledává a vyhodnocuje informace a efektivně je využívá v učebním procesu	**Jídlo a stravovací návyky** Gramatika: Some*, any.* *Going to* v oznamovací větě a v otázce; Počitatelná a nepočit. podstatná jména. *K*vantitativní vztahy *How much? How many* Okruh slovní zásoby: ovoce, zelenina, maso, mléčné výrobky		VZ 7 PČ 6 – jídloa stravovací návyky
• • Dorozumí se v běžných každodenních situacích; rozumí jednoduchým textům z učebnice • (dokáže vyjádřit, v čem se věci liší…) • Píše krátké, gramaticky správné texty; • Rozumí jednoduchým textům z učebnice	**Zeměpisné údaje – Velká Británie, (angl. mluvící země)** **Příroda a životní prostředí** Gramatika: Stupňování přídavných jmen (pravidelné, nepravidelné, opisem) Okruh slovní zásoby: počasí a zeměpisná přídavná jména, přírodní útvary, komunikační prostředky, budovy	**EGS– objevujeme** Evropu a svět **EGS – Evropa** a svět nás zajímá	Z 7 – Evropa,

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky Mezipředm. vztahy
• Dorozumí se v běžných každodenních situacích • (Rozhovor o druzích zábavy) • Umí napsat jednoduché, gramaticky správné texty; • Rozumí jednoduchým textům v učebnici.	**Kultura a Sport** Gramatika: frekvenční příslovce vyjádření nutnosti - have to,shall / let´s) Slovní zásoba: Newspapers, books, television, films, magazines atd.	**MV –** práce v realizačním týmu	VZ 7-9

Pozn. Následující specifikované jazykové dovednosti a schopnosti jsou zdůrazňovány a očekávány v průběhu celého vzdělávacího cyklu na 2.stupni ZŠ od 6.-9.ročníku

Dovednosti a schopnosti v anglickém jazyce	Očekávané výstupy
POSLECH S POROZUMĚNÍM	• žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ	• žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase • dokáže stručně sdělit nejpodstatnější informace týkajících se osvojovaných témat na příslušné úrovni • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	• žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických zdrojích • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
PSANÍ	• žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA	• žák rozvíjí dostatečně a srozumitelně svoji výslovnost • rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
SLOVNÍ ZÁSOBA	• žák rozvíjí svoji slovní zásobu k dostačující ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; • pracuje se slovníkem
MLUVNICE	• žák rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikace, dorozumění se (v mluveném projevu jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Tabulka 24 Jazyk a jazyková komunikace (ANGLICKÝ JAZYK 6)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
Předmět: **ANGLICKÝ JAZYK 7**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
• Umí využívat dvojjazyčný slovník • Rozumí jednoduchým textům učebnice; dorozumí se v běžných každodenních situacích. • Umí napsat krátké, gramaticky správné texty; rozumí textu z učebnice; rozumí jednoduché, zřetelně vyslovované řeči	**Způsob života**, **domov**; gramatické struktury Setkávání s lidmi; Požádání **Volný čas**; gramatické struktury; slovní zásoba: příbuzenské vztahy Kvalitativní vztahy (how) Past simple (ago) procvičování minul. času Vyjadřování spokejnosti	**OSV – komunikace**	VO 6 – rodina, domov

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
• Rozumí jednoduchým textům z učebnice; dorozumí se v běžných každodenních situacích. • Umí napsat krátké, gramaticky správné texty; rozumí jednoduchému textu z učebnice; rozumí jednoduché, zřetelně vyslovované řeči; • Umí psát jednoduché, gramaticky správné	**Zájmové činnosti, sporty** Prostý x průběhový, like +... ing / going to Rozdíl prostý x průběhový, zápor x klad.) Slovní zásoba: sporty, slova týkající se školních předmětů a technologie		
• Rozumí jednoduchému textu z učebnice za použití vizuálních vodítek; dorozumí se v běžných každodenních situacích. • Umí napsat krátké, gramaticky správné texty; rozumí textu z	**Člověk a společnost;** Gramatika: Budoucí čas /nabídka – will /would Your future – dotazník (questionery - I think that …) Volný čas; reakce na podnět. Okruh slovní zásoby**:** místa. Christmas, Svátky	**OSV -** komunikace	ČJ 8,9 – dotazník VZ 9 – plánování budoucnosti

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
učebnice; rozumí jednoduché, zřetelně vyslovované řeči • Napíše text, v němž popíše své názory na to, jaká bude budoucnost			
• Rozumí textu z učebnice; umí vést jednoduchou konverzaci o různých situacích. • Hovoří o tom, co lidé v minulosti dělali. Udává časové údaje	**Zeměpisné údaje, Místo a čas (Světadíly, oceány)** Gramatika: Min.průběh. čas Otázka/zápor v min. čase Rozdíl prostý minulý x min. průběhový) Nepravidelné slovesné tvary Okruh slovní zásoby: části a vybavení domu *kitchen, library, desk, windows atd.*		Z 6 - mj.časová pásma
• Rozumí jednoduchému textu z učebnice za použití vizuálních vodítek; dorozumí se v běžných každodenních situacích.	**Město – Londýn, další města** Gramatika: členy v názvech míst Předložky, zájmena Určování směru, cesty Určitý a neurčitý člen Příslovce, přivlastňovací příd. jména	**EGS –** objevujeme Evropu a svět **EGS** – Evropa a svět nás zajímá	Z 7 - Evropská a světová města práce s mapou)

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
• Společenské a kulturní prostředí anglicky mluvících zemí. • Dorozumí se v běžných každodenních situacích. • Umí podat informace o směru a takové informace získat; rozumí, kde se, co nachází.			
• Rozumí jednoduchému textu z učebnice za použití vizuálních vodítek • Hovoří o tom, co kdo udělal a neudělal	Reaguje na podněty; **omluvy. Volný čas,** Gramatika: Předpříomný čas Příčestí minulé Otázka a zápor v předpřít. čase Okruh slovní zásoby: volný čas, filmové žánry	**OSV** – komunikace	
• Umí vytvořit jednoduché rozhovory týkající se školních situací • Rozumí jednoduchému textu z učebnice za použití vizuálních vodítek; dorozumí se v	**Škola** – příkaz, zákaz, rada Gramatika: slovesa must, mustn´t, should, shouldn´t, další užití modál. sloves (mj. doesn´t have to..)	**OSV -** komunikace	

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
běžných každodenních situacích. • Vede běžnou každodenní konverzaci; dokáže poradit.	Okruh slovní zásoby: škola, pravidla		
• Rozumí jednoduchému textu z učebnice za použití vizuálních vodítek • Rozumí textu z učebnice; rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči a konverzaci; umí napsat jednoduché, gramaticky správné věty. • Mluví o tom, co kdo udělal	**Cestování,** reakce na podněty Gramatika: minulá příčestí, předpřít. čas číslovky (large numbers) předpřít. čas have you ever/never slovní zásoba: cstování…	**MV - -**práce v realizačním týmu	

Pozn. Následující specifikované jazykové dovednosti a schopnosti jsou zdůrazňovány a očekávány v průběhu celého vzdělávacího cyklu na 2.stupni ZŠ od 6.-9.ročníku

Dovednosti a schopnosti v anglickém jazyce	Očekávané výstupy
POSLECH S POROZUMĚNÍM	• žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ	• žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase • dokáže stručně sdělit nejpodstatnější informace týkajících se osvojovaných témat na příslušné úrovni • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	• žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických zdrojích • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
PSANÍ	• žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA	• žák rozvíjí dostatečně a srozumitelně svoji výslovnost • rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
SLOVNÍ ZÁSOBA	• žák rozvíjí svoji slovní zásobu k dostačující ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; • pracuje se slovníkem
MLUVNICE	• žák rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikace, dorozumění se (v mluveném projevu jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Tabulka 25 Jazyk a jazyková komunikace (ANGLICKÝ JAZYK 7)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
Předmět: **ANGLICKÝ JAZYK 8**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
• Rozumí jednoduchým textům v učebnici; vede jednoduchou komunikaci. • Umí napsat jednoduché, gramaticky správné věty; vede jednoduchou komunikaci • Porovnává současné dění s tím, co obvykle dělá. • Vede běžnou konverzaci; hovoří o práci, kterou by chtěl dělat; umí vyjádřit souhlas • Rozumí inzerátu na zaměstnání	**Volba povolání, práce** – formulář (žádost, přihláška) Gramatika: Přítomný čas prostý a průběhový, stavová slovesa: Přídavná jména, Vyjádření souhlasu Okruh slovní zásoby: zaměstnání	**OSV –** komunikace	**ČJ 8,9 -** formulář **PČ 8, –** svět práce
• Rozumí jednoduchým textům v učebnici; vede jednoduchou komunikaci • Navrhuje činnosti, přesvědčuje ostatní	**Móda a oblékání, nákupy** Reakce na podněty Gramatika: Předpřítomný čas. Okruh slovní zásoby: oblečení	**MV** – práce v realizačním týmu	VV 9 - móda

• Vyžádá si služby prodavače v obchodě s oblečením a sám je umí poskytnout. Popíše, co má na sobě. • Mluví o tom, co dělal v poslední době • Vede běžnou konverzaci; hovoří o práci, kterou by chtěl dělat; umí vyjádřit souhlas. • Rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči; vede jednoduchou komunikace			
• Rozumí jednoduchým textům v učebnici; vede jednoduchou komunikaci • Ptá se na život osoby v minulosti • Vede běžné rozhovory; umí blahopřát lidem • Mluví o tom, co lidé v minulosti museli a mohli dělat.	**Člověk a společnost** Srovnání minulosti a současnosti Gratulace. Gramatika: Minulý čas prostý a průběhový Okruh slovní zásoby: materiály, věci denní potřeby		D 6-9 – život v minulosti a dnes
	Zdraví a zdravá výživa	**OSV – komunikace**	VZ 8 – zdravá výživa

• Rozumí jednoduchým textům v učebnici za použití podpůrných vizuálních vodítek; • vede jednoduchou komunikaci. • Vede běžnou každodenní konverzaci; umí vyjádřit obavy • Rozumí jednoduchým textům v učebnici; umí napsat jednoduché, gramaticky správné věty • Rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči; vede jednoduchou komunikaci. • Mluví o nemocích; dává pokyny k provedení pohybů	Stravovací návyky; Gramatiáka: způsobová slovesa (can, must, should) Spojky but, however Okruh slovní zásoby: nepříjemné pocity, části lidského těla		Př 8 - člověk
• Rozumí jednoduchým textům v učebnici; rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči; vede jednoduchou komunikaci • Vede běžnou každodenní konverzaci, umí vyjádřit politování • Dokáže popsat situaci, obrázek…	Popis situace Gramatika: There's someone …ing. There's/There are +-ing? See/hear someone …ing. Pořadí rozvíjejících přídavných jmen Okruh slovní zásoby: zvuky Vyjádření lítosti	**OSV – komunikace**	
• Rozumí jednoduchým textům v učebnici; vede jednoduchou komunikaci	**Společenské a kulturní prostředí anglicky mluvících zemí**	**EGS –** objevujeme Evorpu a svět **EGS** – Evropa a svět nás zajímá	Z 7

• Porovná život v současnosti s životem • v minulosti. • Vede běžnou každodenní konverzaci, mluví o zkušenostech a zážitcích. • Rozumí jednoduchým textům v učebnici; čte přiměřeně dlouhé texty; umí napsat jednoduché, gramaticky správné věty. • Napíše krátký článek	Gramatika**:** Předpřítomný čas a minulý čas: *since/ been/gone* Okruh slovní zásoby:		
• Rozumí jednoduchým textům v učebnici. • Vede běžnou každodenní konverzaci, umí vyjádřit souhlas. • Vede jednoduchou komunikaci; umí napsat jednoduché, gramaticky správné věty • Napíše E-Mail	Gramatika: Podmiňovací způsob. *So/Nor* + pomocné sloveso*: So am I, So have I, Nor did, I can I atd.* Okruh slovní zásoby: slovesa smyslového vnímání a pohybu, jídlo, frázová slovesa	**OSV – komunikace**	
• Rozumí jednoduchým textům v učebnici. • Rozumí předpovědi počasí a hovoří o počasí.	**Příroda**, **Počasí,** Gramatika: Trpný rod v přítomném čase. Trpný rod v minulém a budoucím čase		F8 -meteorologie

• Rozumí jednoduchým textům v učebnici; čte přiměřeně dlouhé texty; umí napsat jednoduché, gramaticky správné věty • Vede běžnou každodenní konverzaci, zvažuje různé možnosti. Hovoří o problémech.	Okruh slovní zásoby: počasí, příroda		

Pozn. Následující specifikované jazykové dovednosti a schopnosti jsou zdůrazňovány a očekávány v průběhu celého vzdělávacího cyklu na 2.stupni ZŠ od 6.-9.ročníku

Dovednosti a schopnosti v anglickém jazyce	**Očekávané výstupy**
POSLECH S POROZUMĚNÍM	• žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
MLUVENÍ	• žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase • dokáže stručně sdělit nejpodstatnější informace týkajících se osvojovaných témat na příslušné úrovni • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	• žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických zdrojích • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
PSANÍ	• žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA	• žák rozvíjí dostatečně a srozumitelně svoji výslovnost • rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
SLOVNÍ ZÁSOBA	• žák rozvíjí svoji slovní zásobu k dostačující ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; • pracuje se slovníkem
MLUVNICE	• žák rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikace, dorozumění se (v mluveném projevu jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Tabulka 26 Jazyk a jazyková komunikace (ANGLICKÝ JAZYK 8)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
Předmět: **ANGLICKÝ JAZYK 9**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
• Umí pozměňovat jednoduché, gramaticky správné věty • Rozumí jednoduchým textům v učebnici; rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči; vede jednoduchou komunikaci různých situacích	**Škola, rodina (vztahy doma a ve škole, problémy mládeže)** Pozdravy, uvítání, **setkávání s lidmi.** Gramatika: Vztažné věty: *that, who* a *which.* Okruh slovní zásoby: chování, **vnitřní a vnější charakteristika člověka,** popis osoby	**OSV –** komunikace	VO 7,8 - šikana
• Čte přiměřeně dlouhé texty; vede jednoduchou komunikaci. Ptá se, co kdo dělal o víkendu. • Čte přiměřeně dlouhé texty; rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči; umí napsat jednoduché, gramaticky správné věty.	Gramatika. Přítomný čas. *Must/can't/might be true because ...* Sloveso + *-ing.* slovní zásoba: Sport, computer games, school nakupování,		
• Čte přiměřeně dlouhé texty; rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči; umí napsat jednoduché, gramaticky správné věty	**Řešení problémů,** Gramatika: Minulý čas prostý a průběhový, předpřítomný čas.	**OSV –** komunikace	ČJ/Lit 8 – četba angl. literatury

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
• Rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči; vede jednoduchou komunikaci Mluví o neobvyklých událostech. • Konstatuje problém, vyžádá si službu, poděkuje, omluví se.	Vyjádření omluvy, dotaz na službu, pocity a nálady Okruh slovní zásoby: poškozené, nefunkční věci Literární četba – adaptované literární dílo		
• Rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči; **vede** jednoduchou komunikaci. • Vede debatu, vyjadřuje své názory. • Čte přiměřeně dlouhé texty; rozumí jednoduchým textům v učebnici; rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči; **umí** napsat jednoduché, gramaticky správné věty. • Rozumí odpovědím v dotazníku.	Gramatika Základní vztahy – Tvoření otázek (v minulosti, v současnosti a v budoucnosti) *What, How, Which, Why, How many/much atd.*: Tázací dovětky: *haven't they?* slovní zásoba **Moderní technologie, Média a zábava**; Populární hudba	**MV –** práce v realizačním týmu **EGS** – jsme Evropané	D9, Z9 VO9 – svět. Ekolog.problémy HV 9 – populární hudba ČJ 9, PČ 9 - média
• Vede jednoduchou komunikaci. • Čte přiměřeně dlouhé texty; rozumí jednoduchým textům v učebnici; umí napsat jednoduché, gramaticky správné věty.	**Životní prostředí** Gramatika: *Would*, second conditional. Podstatná jména odvozená přídavná jména: *danger/dangerous, luck/lucky* Přídavná jména v záporu *unhappy, unlucky*, atd., frázová slovesa	**OSV –** komunikace	

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
• Rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči; vede jednoduchou komunikaci.	Zvratná zájmena: *you could burn yourself,* Okruh slovní zásoby: nebezpečí přírody,výstrahy *Look out, Be careful*		
• Čte přiměřeně dlouhé texty; rozumí jednoduchým textům v učebnici; rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči; vede jednoduchou komunikaci. • Sjednává schůzky, tvoří plány.	**Zdraví a zdravotní péče,** Gramatika: Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména *a few, a little (too) much, (too) many*. Členy. *Used to.* Okruh slovní zásoby: problémy v chování: denní činnosti *have breakfast*	**OSV –** komunikace	
• Čte přiměřeně dlouhé texty; rozumí jednoduchým textům v učebnici; rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči**.** • Tvoří otázky a vede interview • Mluví o problémech budoucnosti; mluví o tom, jak by co zlepšil. • Čte přiměřeně dlouhé texty; rozumí jednoduchým textům v učebnici; vede jednoduchou komunikaci; rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči; **umí**	**Způsob života – Bydlení a domov** Vyjádření žádosti – požádání Gramatika: Tvary vyjadřující budoucnost: *will, going to*, přítomný čas průběhový. Předložky vyjadřující místo: *in, under, above atd.* Frázová slovesa Okruh slovní zásoby: bydlení	**OSV –** komunikace	

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
napsat jednoduché, gramaticky správné věty • Umí o něco různými způsoby požádat.			
• Čte přiměřeně dlouhé texty; rozumí jednoduchým textům v učebnici; vede jednoduchou komunikaci; • Rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči; **dorozumí** se v běžných každodenních situacích. • Rozumí rozhovoru při koupi jízdenky na vlak, vyzná se v jízdním řádu • Čte přiměřeně dlouhé texty; rozumí jednoduchým textům v učebnici; rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči; umí napsat jednoduché, gramaticky správné věty. • Napíše pohlednici.	**Cestování** Gramatika: Trpný rod. Požádání. Slovní zásoba: Slova týkající se cestování: *space, air, water, land, car, single room, double room*	**EGS– objevujeme** Evropu a svět **EGS** – jsme Evropané **EGS** – Evropa a svět nás zajímá	

Pozn. Následující specifikované jazykové dovednosti a schopnosti jsou zdůrazňovány a očekávány v průběhu celého vzdělávacího cyklu na 2.stupni ZŠ od 6.-9.ročníku

Dovednosti a schopnosti v anglickém jazyce	Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM	• žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
MLUVENÍ	• žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase • dokáže stručně sdělit nejpodstatnější informace týkajících se osvojovaných témat na příslušné úrovni • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	• žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických zdrojích • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
PSANÍ	• žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA	• žák rozvíjí dostatečně a srozumitelně svoji výslovnost • rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
SLOVNÍ ZÁSOBA	• žák rozvíjí svoji slovní zásobu k dostačující ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; • pracuje se slovníkem
MLUVNICE	• žák rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikace, dorozumění se

	(v mluveném projevu jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Tabulka 27 Jazyk a jazyková komunikace (ANGLICKÝ JAZYK 9)

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

4.1.3 Další cizí jazyk (německý jazyk, ruský jazyk …).

Konkrétní volba je dána rozhodnutím rodičů z výběru nabízených jazyků na konci 6. ročníku. Vychází vždy ze zájmu rodičů a možností školy.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.
- Poskytuje jazykový základ pro komunikaci a dorozumění v rámci Evropy a světa
- Pomáhá snižovat jazykové bariéry
- Vede žáky ke snaze k chápání a objevování reality, pomáhá poznávat život lidí, jejich kulturní tradice, prohlubovat mezinárodní porozumění

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 7. až 9. ročník – 2 hodiny týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Výuka probíhá v kmenových třídách, knihovně, učebně informatiky. Dělení na skupiny bude vycházet v každém ročníku z počtu přihlášených žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty. Všechny formy a metody budou směřovat k tomu, aby žák dosáhl cílů vzdělávání a požadovaných kompetencí. Hlavní důraz je kladen na dialogy žáků s učitelem a žáků navzájem, poslech, četbu, reprodukci textu – písemnou i ústní, samostatné práce, vyhledávání informací, práce se slovníky, využití výpočetní a didaktické techniky, hry, soutěže, recitaci, dramatizaci, písničky, výukové programy na PC, krátkodobé projekty, přípravu na olympiádu pro nadané žáky, eventuálně možnosti výjezdu do zahraničí.

Kompetence k učení

- Při hodinách je žák veden k vyhledávání a vybírání vhodných způsobů a metod pro základní osvojení dalšího cizího jazyka
- Žáci chápou smysl učení dalšího jazyka
- Dochází k získávání a propojování informací

Kompetence k řešení problémů

- Žákům je předkládán problém k řešení, žáci jsou schopni problém pochopit
- Při zadání úkolů vyhledávají vhodné informace
- Žáci mají přístup k různým informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- Při práci ve skupině žáci spolupracují
- Učí se naslouchat druhým, vhodně reagovat
- Žáci jsou vedeni k výstižnému a souvislému projevu

Kompetence sociální a personální

- Žáci se spolu s učitelem podílejí na utváření příjemného klimatu spolupráce v týmu
- Žáci se učí sebekontrole
- Na základě jasných kritérií hodnotí svou činnost, umí vhodně argumentovat

Kompetence občanské

- Umí se rozhodnout v dané situaci
- Žáci respektují názor ostatních
- Žáci prezentují své myšlenky, názory, diskutují

Kompetence pracovní

- Žáci si vytvářejí návyky efektivně organizovat svou práci

Kompetence digitální

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.

- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Průřezová témata, která dalším cizím jazykem prolínají, pomáhají více prohlubovat témata rozpracovaná v povinných předmětech.
Jde především o oblasti Výchovy k myšlení v globálních evropských souvislostech, Osobnostní a sociální výchovu, Multikulturní výchovu.

Vzdělávání v Dalším cizím jazyce směřuje k předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky)

Úroveň A1:

Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat používá. Představí sebe a ostatní a klást klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Domluví se, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

ŠVP ZŠ Jimramov
Předmět: **Ruský jazyk**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu **MLUVENÍ** žák • se zapojí do jednoduchých rozhovorů	základní pokyny učitele spojené s pohybovými hrami texty k poslechu – pohádky zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	**VII.**	**OSV – Komunikace** **EGS – Evropa a svět nás zajímá** (život dětí v Rusku, lidová slovesnost) **MKV – Multikulturalita** (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)	**ČJ 6** – lidová slovesnost, pohádky

Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
• sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	výslovnost přízvučných samohlásek „a, o, u, e, y“, souhlásek „š, ž, c, šč, č, tvrdé l“ a párových souhlásek - říkanky, písničky dotazy a odpovědí: kdo je tam, kdo je to, jak se kdo jmenuje, odkud kdo je, kde, kdo bydlí, vyjádření přání slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem slova a větné konstrukce k tématům: rodina domácí zvířata škola, třída jídlo představování, seznamování, pozdrav, poděkování vyjádření přání			**VO6 – rodina** **VZ7-9** - rodina

Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální	minidialogy v souladu s probíranou slovní zásobou přízvuk, intonace oznamovací věty, intonace otázky, čtení jotovaných písmen tiskací a psací azbuka (kromě písmen „ju, šč, f a tvrdého znaku“) psací azbuka jednoduchý dopis kamarádovi o sobě a svojí rodině			**ČJ 6** – přízvuk, intonace vět, důraz, tempo

Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci **PSANÍ** žák • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení				

ŠVP ZŠ Jimramov
Předmět: **Ruský jazyk**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat **MLUVENÍ** žák • se zapojí do jednoduchých rozhovorů	základní pokyny učitele spojené s pohybovými hrami texty k poslechu – pohádky, jednoduché příběhy upevnění výslovnosti hlásek odlišných od češtiny říkanky, písničky slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	**VIII.**	**OSV – Komunikace** **EGS – Evropa a svět nás zajímá** (život dětí v Rusku, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Ruska) **MKV – Multikulturalita** (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)	**ČJ 6,7** – lidová slovesnost, pohádky **D7** – ruské byliny **VO6 -** rodina **VZ7-9** - rodina

Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
• sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	slova a větné konstrukce k tématům: škola a činnosti v ní narozeniny jídlo Rusko – důležité zeměpisné údaje, tradice, zvyky, svátky názvy měsíců, dnů v týdnu kolik je komu let kdo se kdy narodil kolikátého je volný čas, zájmy blahopřání dotazy na činnosti ve škole vyjádření omluvy, poděkování a přání vyjádření překvapení a radosti jednoduché texty obsahující probranou slovní zásobu		**Objevujeme Evropu a svět** (životní styl a vzdělávání v Rusku)	**ČJ 6** – přízvuk, intonace vět, důraz, tempo **Z7 –** Rusko

Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
	práce se slovníkem v učebnici, dvojjazyčným slovníkem a elektronickým slovníkem intonace zvolacích vět čtení předložek se slovy, která začínají na samohlásku výslovnost zvratné částice „tsja, ťsja“ přízvuk řadových číslovek			**ČJ 6** – věty zvolací
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální	mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) časování sloves v přítomném a minulém čase			**ČJ 6,7 –** ohebné slovní druhy

Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci **PSANÍ** žák • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	struktura oznamovací a tázací věty zápor 3. pád osobních zájmen a podstatných jmen řadové číslovky			

Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět				

ŠVP ZŠ Jimramov
Předmět: **Ruský jazyk**

Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny	pokyny učitele pokyny rodilého mluvčího spojené s pohybovými hrami jednoduché texty	**IX.**	**OSV – Komunikace**	**ČJ 6** – přízvuk, intonace, důraz tempo **ČJ 6,7** – lidová slovesnost,

Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat **MLUVENÍ** žák • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	ruské pohádky a krátké příběhy reprodukce jednoduchého sdělení, textu nebo rozhovoru se spolužákem (anketa) upevnění výslovnosti hlásek odlišných od češtiny slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů slova a větné konstrukce k tématům: rozvrh hodin předměty ve škole části těla domov, orientace ve městě oblékání, nákupy, povolání příroda, počasí		**EGS – Evropa a svět nás zajímá (**hry dětí v Rusku, oslovování dětí i dospělých zdrobnělinami, oblíbení hrdinové ruských pohádek, recepty tradičních ruských pokrmů) **Objevujeme Evropu a svět** (životní styl a vzdělávání v Rusku) **Jsme Evropané** (Evropská unie, názvy jejích členů v ruštině) **MKV – Multikulturalita** (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	pohádky, hrdinové pohádek

Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	co kdo rád či nerad dělá domluvení si schůzky orientace ve městě popis oblíbených míst dotazy na místo bydliště dotazy a odpovědi týkající se rodinných a příbuzenských vztahů, národností, zaměstnání rodičů, znalosti cizích jazyků, cestování do ciziny vyjádření omluvy zjišťování příčiny pozvání ke společné činnosti přijetí pozvání reprodukce jednoduchého sdělení, textu nebo rozhovoru se spolužákem (anketa)			

Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák	pohyblivý přízvuk při časování sloves doplňková četba – ruské lidové pohádky práce se slovníkem v učebnici, dvojjazyčným slovníkem a elektronickým slovníkem mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) časování dalších sloves řadové číslovky v 1. a 6. p. vyjádření vykání přídavná jména 2. p. osobních zájmen			

Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
• rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci **PSANÍ** žák • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	skloňování zájmen „kto,čto“ skloňování podst. jmen slovesné vazby budoucí čas sloves vyplnění dotazníků			

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení				

Tabulka 28 Ruský jazyk

ŠVP ZŠ Jimramov
Předmět: **Německý jazyk**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu **MLUVENÍ** žák • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	základní pokyny učitele spojené s pohybovými hrami poslechová cvičení zvuková a grafická podoba jazyka -fonetické znaky	**VII.**	**OSV – Komunikace** **EGS – Evropa a svět nás zajímá** (osobnosti německé historie, kultury a sportu, památky německy mluvících zemí) **MKV – Multikulturalita** (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)	

odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov výslovnost g, r, e, t, d, ch, o, tsch, w, ie, redukované r, s, h, ü, ck, ö, äu, eu, ä, v, ei, z, ig, sp, st, k, sch, di, ti, ni, c, th, dt - říkanky, písničky, jazykolamy dotazy a odpovědi na téma: představování, bydliště, telefonní číslo, věk, členové rodiny, kdy, kdo přijde a jak dlouho zůstane, zájmy, školní předměty, barvy, dny v týdnu, čísla slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů práce se slovníkem			**VO6 -** rodina **VZ7-9** - rodina

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM • žák • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci **PSANÍ** • žák • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení **POSLECH S POROZUMĚNÍM**	slova a větné konstrukce k tématům: Ich heiβe… Ich wohne… Meine Familie Meine Freunde Schule minidialogy v souladu s probíranou slovní zásobou přízvuk, intonace oznamovací věty, intonace otázky, osvojení si správné výslovnosti německých hlásek a dvojhlásek při čtení psaní β, w opis, přepis nácvik správného pravopisu slov od jednoduchých po složitější a složená slova v souladu s probíranou slovní zásobou	**VIII.**	**MV** – první formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce vyprávění jako základ mediálního sdělení	**ČJ 6** – přízvuk, intonace vět, důraz, tempo **Inf 6** – využití internetu jako prostředku komunikace mezi národy

žák • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat **MLUVENÍ** žák • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	vyplnění jednoduchého formuláře e-mail kamarádovi o sobě a své rodině základní pokyny učitele spojené s pohybovými hrami poslechová cvičení texty k poslechu – jednoduché příběhy		**OSV – Komunikace** **EGS – Evropa a svět nás zajímá** (život dětí v Německu, zvyky a tradice v německy mluvících zemích) **MKV – Multikulturalita** (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) **EV –**zvířata jsko součást přírody, vztah k okolí	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák	upevnění výslovnosti hlásek odlišných od češtiny jazykolamy, písničky slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů práce se slovníkem slova a větné konstrukce k tématům: Mein Hobby Ich habe einen Computer Wo und wann In den Ferien		**EGS – Evropa a svět nás zajímá** (zajímavá místa německy mluvících zemí, možnost trávení dovolené)	**Inf 6** – úvod do písemné elektronické komunikace vyhledávání informací týkajících se cestovního ruchu **VO 6 –** organizace času

• rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci **PSANÍ** žák • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	minidialogy v souladu s probíranou slovní zásobou žáci vypráví o svých koníčcích, popisují činnosti během týdne, domluví nebo odmítnou telefonicky navrhovaný program, vypráví o domácích mazlíčcích, popíší vlastnictví prostřednictvím slovesa haben, poskytnou informace o časových údajích, popíší místo, kde se nachází, dokáží vyjádřit cíl cesty, koupit jízdenku, zamluvit ubytování čtení jednoduchých textů obsahujících probranou slovní	**IX.**	**MV** – správné využití médií za účelem výběru důležité relevantní informace	**Z 6 –** Německo, Švýcarsko, Rakousko **Z 6-9** – práce s mapou **rozvoj čtenářské gramotnosti**

POSLECH S POROZUMĚNÍM žák • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat **MLUVENÍ** žák • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného,	zásobu a vyhledávání informací v nich práce se slovníkem v učebnici, dvojjazyčným slovníkem a elektronickým slovníkem první pokusy o kreativní psaní a samostatný písemný projev včetně písemné elektronické komunikace nácvik psaní složitých slov a zeměpisných názvů používání správných gramatických tvarů – tvary sloves pravidelných i nepravidelných (haben, sein, fahren, mögen), správné spojení předložek se 3. a 4. pádem, první používání tvarů mn. č. podstatných jmen		**OSV – Komunikace** (organizace vlastního času, zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života) **EGS – Evropa a svět nás zajímá** (historie německy mluvících zemí, památky Berlína) **MKV – Multikulturalita** (respektovat odlišnosti i	**ČJ –** předložkové vazby, množné číslo

rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** žák • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci **PSANÍ** žák • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	porozumění složitějším pokynům učitele, informacím k řešení cvičení, rozvoj jazykové paměti a úsudku při poslechových cvičeních		práva jiných lidí, tolerovat odlišné zájmy, názory a schopnosti jiných) **MV – tvorba mediálního sdělení** – rozhovor, informace pro ostatní	**D 8 –** Berlín jako útočiště hugenotů, protestantů, Böhmisches Dorf **D 9** – Berlín za 2. světové války, politické rozdělení města po válce, stavba Berlínské zdi

• stručně reaguje na jednoduché písemné sd	Rozvíjení a utvrzování správné výslovnosti – jazykolamy, písničky, říkanky rozvoj komunikativních dovedností – rychlé tvoření otázek a odpovědí na ně, jednoduché rozhovory slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích			**VO 6, VZ 7 –**rodina, domov **ČJ 6,7** – pohádky bratří Grimmů **rozvoj čtenářské gramotnosti** **HV, Z 7** – Mozart, Salzburg

	probíraných tematických okruhů práce se slovníkem slova a větné konstrukce k tématům: Bei uns Wie komme ich…? Mein Tag Meine Woche žáci vypráví o svém pokoji a domě, o tom, co kdo rád dělá s využitím časových údajů, pokládají otázky na směr cesty, smluví si schůzku, přijmou nebo odmítnou pozvání, popíší svůj rozvrh hodin a co smí a nesmí ve škole hlasité čtení se správnou výslovností (i složitějších zeměpisných názvů)			

	globální čtení slova se zdvojenými souhláskami procvičování pravopisu známé slovní zásoby, pravopis sloves rozvoj kreativního psaní s využitím dalších gramatických pravidel – vazba „es gibt“, slovesa se změnou kmenové souhlásky, 4. pád podst. jmen s určitým členem, předložkové vazby, správný slovosled ve větě oznamovací a rozkazovací, způsobová sloveso müssen, können a dürfen, stavba věty s pomocným slovesem			

Tabulka 29 Německý jazyk

Charakteristika vzdělávací oblasti

4.2 Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Matematika také vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání v této oblasti klade důraz na porozumění myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují vybrané pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace zahrnuje obor **Matematika**. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na stejnojmennou oblast na 1. stupni základní školy a kooperuje především s předměty Informatika, Fyzika, Chemie, Zeměpis, Finanční gramotnost.

Klíčové kompetence a průřezová témata jsou uvedena v charakteristikách jednotlivých vzdělávacích oborů. V učebním plánu je vzdělávací oblasti Matematika věnováno 19 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

4.2.1 Matematika

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Samostatný vyučovací předmět Matematika vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace v RVP ZV.
- Vzdělávání v matematice je také zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích. Vede žáky k osvojení si pojmů a matematických postupů. Důraz se klade především na matematické dovednosti potřebné také v ostatních předmětech (fyzika, zeměpis, chemie, …). Vzdělávání v matematice se snaží o rozvoj abstraktního, logického myšlení.
- V tematickém okruhu číslo a proměnná si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým způsobem), a významové porozumění (umět

operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací. V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce. V tematickém okruhu Geometrie v rovině a prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace. Uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací. Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, při jejichž řešení je nutné uplatnit logické myšlení). Tyto úlohy by se měly prolínat všemi tematickými okruhy. Žáci se učí řešit problémové situace z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit úkoly.

- Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, výukové programy, …) a používat další pomůcky.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6. ročník - 5 hodin týdně
- 7. ročník - 4 hodiny týdně
- 8. ročník - 5 hodin týdně
- 9. ročník - 5 hodin týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Vyučovací předmět Matematika využívá ve většině případů kmenovou učebnu dané třídy. Využívá se také odborná počítačová učebna. Žáci pracují v těchto učebnách v rámci celé třídy, v jednotlivých skupinách i individuálně, ve vzájemné spolupráci i samostatně na zadaných úkolech.
- Ve vyučovacím předmětu Matematika se používají zejména tyto formy výuky: výkladové hodiny s využitím demonstračních pomůcek, společné i samostatné procvičování, skupinová práce, projekty.
- Při výuce se využívají učebnice, sbírky úloh, pracovní listy, kalkulačky, modely těles, pravítka, kružítko, úhloměr, PC programy a aplikace, mobilní učebna s využitím různých aplikací, jiné pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – výklad se vzorovými příklady, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty. Vědomosti, dovednosti, návyky, postoje, a hodnoty osvojené v Matematice tvoří nedílné východisko pro vnímání, osvojování klíčových kompetencí a pro orientaci v nich.

Kompetence k učení

- Žáci se učí pracovat s prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, výukové programy, …) a používat další pomůcky.
- Žáci jsou vedeni k osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů.
- Žáci se učí používat matematické nástroje, pojmy a vztahy, algoritmy, metody řešení úloh.
- Učitel zařazuje metody, při kterých nacházejí řešení úloh a situací sami žáci.
- Učitel vede žáky k plánování postupů a k odhadu výsledku.
- Žáci se učí zvolit si z možných postupů ten, který jim bude nejvíce vyhovovat.
- Žáci dostávají úkoly, k jejichž řešení se využívá informačních technologií.
- Učitel vede žáky k aplikaci matematických znalostí do ostatních předmětů i do reálného života.
- Žáci se učí shrnout text do přehledného schématu.

Kompetence k řešení problémů

- Žáci se učí zvolit si správný postup při řešení slovních úloh z reálného života.
- Žáci provádějí rozbor problému, plánují řešení a odhadují výsledek.
- Učitel vede žáky odhadu a k ověřování výsledku.
- Učitel vede žáky k práci s chybou.

Kompetence komunikativní

- Žáci jdou vedeni k zdůvodňování svých matematických postupů.
- Učitel vede žáky k používání matematické terminologie a symboliky.
- Učitel vede žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace.

Kompetence sociální a personální

- Pokud žáci pracují ve skupinách efektivně spolupracují, pomáhají si, učí se vzájemnému naslouchání a odpovědnosti za výsledky své práce.
- Učitel vede žáky k ochotě pomoci i nebát se o pomoc požádat.
- Učitel vede žáky k dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů.
- Učitel vede žáky k hodnocení činnosti skupin, jednotlivců a k sebekritice.

Kompetence občanské

- Žáci jsou vedeni k respektování názorů druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni, jsou vedeni k dodržování pravidel slušného chování.
- Učitel vede žáky, aby brali ohled na druhé.

Kompetence pracovní

- Učitel dohlíží na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami a na dodržování stanovených pravidel práce.
- Učitel hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci žáků.
- Žáci jsou vedeni k efektivní práci (samostatně i ve skupině).
- Žáci si zdokonalují svůj grafický projev.
- Učitel vede žáky k dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů.
- Žáci jsou vedeni k ověřování výsledků.

Kompetence digitální

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Učitel vede žáky k předchází rizikovým situacím, žáci jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – Osobnostní a sociální výchova
EMV – Mediální výchova

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
Předmět: **MATEMATIKA 6**

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor.	**Číslo a proměnná**		**Prolíná se celým učivem**
Provádí početní operace v oboru přirozených čísel. • Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla. • Umí zobrazit číslo na číselné ose. • Zaokrouhluje. • Počítá zpaměti i písemně s přirozenými čísly. • Provádí odhady a kontrolu výsledků.	**Přirozená čísla** • Přirozená čísla a jejich znázornění • Porovnávání celých čísel • Zaokrouhlování celých čísel • Sčítání • Odčítání • Násobení • Dělení		**<u>Opakování učiva 1. stupně</u>**
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku.	**Rovinné útvary** • Body, úsečky a přímky • Kružnice, délka úsečky a střed úsečky • Obdélníky, čtverce, trojúhelníky		**<u>Opakování učiva 1. stupně</u>**

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Užívá s porozuměním geometrické pojmy (bod, úsečka, přímka, polopřímka, rovina, čtverec, obdélník, kružnice, trojúhelník, kolmice, rovnoběžka, střed a osa úsečky). • Má základní dovednosti rýsování. **Načrtne rovinné útvary**			
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. • Ovládá základní převody jednotek délky a obsahu a užívá vhodné jednotky. • Určuje obvody n-úhelníku. • Určuje obsahy čtverců, pravoúhlých trojúhelníků a obdélníků.	**Obvod a obsah čtverce a obdélníku** • Převody jednotek délky • Obvody • Jednotky obsahu • Obsah obdélníku a čtverce		**<u>Opakování učiva 1. stupně</u>**
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. • Používá s porozuměním pojmy koule, krychle, kvádr, válec.	**Geometrická tělesa** • Krychle, kvádr, válec, koule	**OSV** **Kreativita**	**<u>Opakování učiva 1. stupně</u>**

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Rozlišuje rovinné útvary a trojrozměrná tělesa. **Načrtne a sestrojí sítě základních těles (kvádru a krychle).**	• Síť kvádru a krychle		
Provádí početní operace s desetinnými čísly. • Čte a zapisuje desetinná čísla. • Umí zobrazit desetinné číslo na číselné ose. • Porovnává desetinná čísla. • Zaokrouhluje desetinná čísla. • Počítá s desetinnými čísly. • Převádí jednotky délky, hmotnosti a obsahu.	**Desetinná čísla** • Desetinná čísla • Porovnávání • Zaokrouhlování • Sčítání a odčítání • Jednotky délky, hmotnosti a obsahu • Násobení • Dělení	**OSV** **Rozvoj schopností poznávání** (odhad např. ceny nákupu)	**Fy** – jednotky fyzikálních veličin **TV** – délka výkonu, čas
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel. • Chápe pojmy násobek, dělitel, dělitelnost, sudé a liché číslo. • Umí používat znaky dělitelnosti.	**Dělitel a násobek** • Dělitel • Násobek • Dělitelnost		

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Určuje a užívá násobky a dělitele. • Rozumí pojmům prvočíslo a číslo složené. • Rozloží číslo na součin prvočísel. • Určí a užívá společné dělitele včetně největšího společného dělitel. • Určí a užívá společné násobky včetně nejmenšího společného násobku. • Řeší situace s využitím dělitelnosti.	**Největší společný dělitel a nejmenší společná násobek** • Prvočísla a složená čísla • Společní dělitelé • Společné násobky		
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem. • Chápe pojmy úhel a velikost úhlu. • Narýsuje daný úhel, změří úhel. • Umí graficky přenést úhel. • Umí sestrojit osu úhlu. • Rozliší a pojmenuje druhy úhlů (pravý, přímý, ostrý, tupý). • Graficky sčítá a odčítá úhly. • Provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách.)	**Úhel a jeho velikost** • Úhel a jeho osa • Velikost úhlu • Sčítání a odčítání úhlů		**F 7**– odraz a lom světla **F 6** - azimut **Z** – azimut, zeměpisná poloha **TV** – úhel odrazu (košíková)

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastnosti.			
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar. • Intuitivně chápe pojem shodnost geometrických útvarů. • Rozpozná osově souměrné útvary. • Rozumí pojmům vzor – obraz, samodružný bod, samodružný útvar. • Umí zobrazit v osové souměrnosti bod, úsečku, přímku, čtverec, trojúhelník, kružnici, …. **Analyzuje a řeší aplikační úlohy geometrické povahy s využitím osvojeného matematického aparátu.**	**Osová souměrnost** • Shodné útvary • Osová souměrnost • Osově souměrné útvary		**VV** – souměrnost a nesouměrnost **Př 7** – souměrnost v přírodě **ČJ 7** – synonyma
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.	**Trojúhelník** • Vnitřní úhly		

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Pojmenuje, znázorní, a správně užívá základní pojmy (strana, vrchol, vnitřní a vnější úhel, …). • Zná a umí využít vlastnosti úhlů v trojúhelníku. • Určí, znázorní různí druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti. • Umí sestrojit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku a zná jejich vlastnosti. Určí těžiště. • Umí sestrojit kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou. **Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.**	• Rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník • Výšky • Těžnice a těžiště • Kružnice opsaná a vepsaná		**F 7** - těžiště

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
Načrtne a sestrojí obraz jednotlivých těles v rovině. • Charakterizuje jednotlivá tělesa (krychle a kvádr). • Nečrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání. **Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles (krychle a kvádru).** • Vypočítá povrch krychle, kvádru. • Odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádru. • Užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí.	**Krychle a kvádr** • Zobrazení krychle a kvádru • Povrch krychle a kvádru • Objem krychle a kvádru • Převody jednotek objemu		**F 6** – objem **VV 6**
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací. **Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a**	**Nestandardní aplikační úlohy a problémy**		**Dané úlohy zařazujeme průběžně.**

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
dovednosti z různých tematických oblastí.			

Tabulka 30 Matematika a její aplikace (MATEMATIKA 6)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast**: Matematika a její aplikace**
Předmět: **MATEMATIKA 7**

Dílčí výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor.	**Číslo a proměnná**		**Prolíná se celým učivem.**
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací.	**Nestandardní aplikační úlohy a problémy**		**Dané úlohy zařazujeme průběžně.**

Dílčí výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických oblastí.			
Provádí početní operace v oboru celých čísel. • Rozlišuje kladná a záporná čísla. • Umí zobrazit kladná a záporná čísla na číselní ose. • Chápe pojem opačné číslo. • Určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam. • Porovnává celá čísla. • Počítá s celými čísly. **Analyzuje a řeší jednoduché problémy; modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel.**	**Celá čísla** • Celá čísla a jejich znázornění na číselné ose • Absolutní hodnota čísla • Porovnávání celých čísel • Sčítání • Odčítání • Násobení • Dělení		**F 6**– teplota, teploměr

Dílčí výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
Provádí početní operace v oboru racionálních čísel. • Chápe zlomek jako část celku. • Znázorní zlomek na číselné ose. • Upravuje zlomky rozšiřováním a krácením. • Umí vyjádřit zlomek v základním tvaru. • Porovnává zlomky a uspořádá skupinu zlomků. • Volí nejvhodnější zápis – zlomek, smíšené číslo, desetinné číslo a umí vest čísla z jednoho zápisu do druhého. • Počítá se zlomky. • Rozumí pojmu racionální číslo. • Znázorní racionální číslo na číselné ose. • Porovnává racionální čísla. • Provádí početní operace s racionálními čísly. **Analyzuje a řeší jednoduché problémy; modeluje konkrétní situace, v nichž**	**Zlomky** • Celek a jeho část • Zlomky na číselné ose • Rozšiřování zlomků • Krácení zlomků • Porovnávání zlomků • Zlomky, desetinná čísla a smíšená čísla • Sčítání • Odčítání • Násobení • Dělení **Racionální čísla** • Záporná desetinná čísla a záporné zlomky • Porovnávání racionálních čísel • Sčítání a odčítání • Násobení a dělení		**F 6** – jednotky ve tvaru zlomku, např. rychlosti, hustoty, … **PČ 6,7** – příprava pokrmů (recepty) **VO 6,7,9** – rodinný rozpočet

Dílčí výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel.			
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů. • Umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami. • Zvětšuje a zmenšuje v daném poměru. • Dělí celek na části v daném poměru. • Rozumí pojmu postupný poměr. • Pracují s měřítky map a plánů.	**Poměr** • Co je poměr • Rozšiřování a krácení poměru • Počítáme s poměry • Postupný poměr • Měřítko plánu a mapy		**Z 6**– měřítko map a plánů
Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti. • Rozumí a využívá pojmu úměra. • Rozlišuje mezi přímou a nepřímou úměrností. • Vyjádří úměru tabulkou, koeficientem a vzorcem.	**Přímá a nepřímá úměrnost** • Přímá úměrnost • Nepřímá úměrnost		**CH 9** – trojčlenka při výpočtech v chemii **ICT 6** - Excel **F 6** – gravitační síla **F 9** – elektrický proud (graf)

Dílčí výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Využívá trojčlenku při řešení slovních úloh. • Používá pravoúhlou soustavu souřadnic ke sestrojení grafu přímé a nepřímé úměrnosti.	• Pravoúhlá soustava souřadnic v rovině • Graf přímé úměrnosti • Graf nepřímé úměrnosti		
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek). • Chápe pojem 1 %. • Používá základní pojmy procentového počtu (základ, procentová část, počet procent). • Vyjádří část celku pomocí procent. • Vypočítá 1 % z celku jako setinu celku. • Vypočítá procentovou část, je-li dán základ a počet procent. • Vypočítá základ, je-li dána procentová část a počet procent.	**Procenta, úroky** • Procento • Na procenta trojčlenkou		**CH** – koncentrace, směsi

Dílčí výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Vypočítá počet procent, je-li dána procentová část a základ. • Řeší slovní úlohy. • Chápe pojem promile.	• Procenta kolem nás • Úroková míra a úrok • Promile		
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem).	**Číslo a proměnná**		**Týká se celého předešlého tematického celku.**
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků. • Poznává shodné útvary. • Užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách. • Umí sestrojit trojúhelník z daných prvků.	**Shodnost trojúhelníků** • Shodnost geometrických útvarů • Shodnost trojúhelníků • Věta sss • Věta sus • Věta usu	**OSV – Rozvoj schopností poznávání**	

Dílčí výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Řeší konstrukční úlohy dle daného rámce (rozbor – postup a konstrukce – závěr). • Dbá na kvalitu a přesnost rýsování.		(řešení problémů:)	
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný tvar. • Rozumí pojmům: vzor, obraz, střed souměrnosti, samodružný bod, samodružný útvar. • Umí zobrazit ve středové souměrnosti bod, úsečku, přímku, čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici, …	**Středová souměrnost** • Osová souměrnost – opak. • Středová souměrnost • Středově souměrné útvary		
Charakterizuje a třídí základní rovinné vlastnosti. • Umí charakterizovat rovnoběžník. • Rozlišuje různé typy rovnoběžníků. **Načrtne a sestrojí rovinné útvary.**	**Rovnoběžník** • Čtyřúhelníky a rovnoběžníky • Výšky a úhlopříčky rovnoběžníku • Kosočtverec a kosodélník		

Dílčí výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Umí sestrojit rovnoběžník. **Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.** • Odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku.	• Konstrukce rovnoběžníku • Obvod a obsah rovnoběžníku		
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. • Odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku. **Charakterizuje a třídí základní rovinné vlastnosti.** • Rozpozná a charakterizuje lichoběžník. **Načrtne a sestrojí rovinné útvary.** • Umí sestrojit lichoběžník. **Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.**	**Trojúhelník a lichoběžník** • Obsah trojúhelníku • Lichoběžník • Konstrukce lichoběžníku • Obvod a obsah lichoběžníku		

Dílčí výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Vypočítá obvod a obsah lichoběžníku.			
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. • Rozezná a charakterizuje hranol. **Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.** • Načrtne a narýsuje obraz hranolu v rovině. **Načrtne a sestrojí sítě základních těles.** • Načrtne a narýsuje síť hranolu. **Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.** • Odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu.	**Hranoly** • Hranol • Síť hranolu • Povrch hranolu • Objem hranolu		
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.		**OSV – Kreativita**	**Týká se všech předešlých geometrických tematických celků.**

Tabulka 31 Matematika a její aplikace (MATEMATIKA 7)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
Předmět: **MATEMATIKA 8**

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor.	**Číslo a proměnná**		**Prolíná se celým učivem.**
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací. **Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických oblastí.**	**Nestandardní aplikační úlohy a problémy**		**Dané úlohy zařazujeme průběžně.**
Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. • Určí druhou mocninu a odmocninu čísla. • Užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech.	**Druhá mocnina a druhá odmocnina** • Druhá mocnina • Druhá odmocnina		

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. • Rozliší odvěsny a přeponu v pravoúhlém trojúhelníku. • Rozumí vzorci Pythagorovy věty. • Využívá poznatků při výpočtech délek stran pravoúhlého trojúhelníku. • Umí využít poznatky ve slovních úlohách (v rovině i v prostoru).	**Pythagorova věta a její užití** • Pythagorova věta • Pythagorova věta v rovině • Pythagorova věta v prostoru		**D 6** – Pythagoras
• Určí třetí mocninu čísla. • Chápe pojem mocnina s přirozeným mocnitelem. • Provádí početní operace s mocninami. • Zapíše číslo ve tvaru $a.10^n$ *pro* $1 < a < 10$, *kde n je celém číslo.*	**Mocniny s přirozeným mocnitelem** • Třetí mocnina • Mocnina s přirozeným mocnitelem • Pravidla pro počítání s mocninami • Zápis čísla v desítkové soustavě		
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí			

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním. • Rozumí pojmu výraz. • Určí hodnotu číselného výrazu. • Zapíše pomocí výrazu s proměnnými slovní text. • Umí dosadit do výrazu s proměnnou. • Provádí početní operace s výrazy. • Na konkrétních příkladech aplikuje pojmy člen a koeficient. • Určí počet členů v mnohočlenu. • Upraví mnohočlen, na co nejednoduší tvar. • Sčítá a odčítá mnohočleny. • Násobí mnohočleny. • Umí rozložit mnohočlen na součin.	**Výrazy** • Číselné výrazy • Výrazy s proměnnými • Výrazy v matematice i v životě **Mnohočleny** • Mnohočlen • Sčítání a odčítání • Násobení • Rozklad na součin • Vzorce		

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Používá vzorce pro úpravu mnohočlenů.			
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic. • Řeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav. • Provádí zkoušku řešení. • Matematizuje jednoduché reálné situace. • Užívá rovnic k řešení slovních úloh. • Vyjadřuje neznámou ze vzorce.	**Řešení rovnic** • Výrazy – opakování • Řešení rovnice • Ekvivalentní úpravy • Řešení lineárních rovnic • Slovní úlohy vedoucí k rovnici • Slovní úlohy – pohyb • Slovní úlohy – společná práce • Výpočet neznámé ze vzorce		**F 7** – dráha a pohyb (slovní úlohy) **F –** vztahy mezi veličinami, fyzikální vzorce
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. • Zná pojmy kruh, kružnice, poloměr, průměr. • Určí vzájemnou polohu přímky a kružnice. • Určí vzájemnou polohu dvou kružnic.	**Kruh a kružnice** • Kružnice a kruh • Kružnice a přímka • Dvě kružnice		

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení konstrukčních úloh. • Využívá poznatky o Thaletově kružnici při konstrukčních úlohách. **Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.** • Vypočítá délku kružnice a obvod kruhu. • Vypočítá obsah kruhu.	• Thaletova věta • Délka kružnice a obvod kruhu • Obsah kruhu		
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. • Charakterizuje válec. • Načrtne válec. **Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.** • Vypočítá povrch válce. • Vypočítá objem válce.	**Válec** Válec a jeho síť Povrch válce Objem válce		

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení konstrukčních úloh. • Rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti. • Využívá dosavadních poznatků (osa úsečky, kružnice, osa úhlu, vzdálenost dvou rovnoběžek, osa pásu, ...) v konstrukčních úlohách. **Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.**	**Konstrukční úlohy** • Množiny bodů v rovině • Konstrukce trojúhelníků • Konstrukce čtyřúhelníků	**OSV** – **Kreativita** – **Rozvoj schopností poznávání** (řešení problémů)	

Tabulka 32 Matematika a její aplikace (MATEMATIKA 8)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
Předmět: **MATEMATIKA 9**

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata** **(zkratky)**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor.	**Číslo a proměnná**		**Prolíná se celým učivem.**
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací. **Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických oblastí.**	**Nestandardní aplikační úlohy a problémy**		**Dané úlohy zařazujeme průběžně.**

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním. • Zjednoduší lomený výraz. • Provádí početní operace a lomenými výrazy.	**Lomené výrazy** • Mocniny – opakování • Mnohočlen – opakování • Rovnice – opakování • Součin roven nule • Lomený výraz • Krácení a rozšiřování • Sčítání a odčítání • Násobení a dělení		
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. • Převede rovnici s neznámou ve jmenovateli na rovnici lineární a řeší ji. • Používá rovnice k řešení slovních úloh.	**Rovnice s neznámou ve jmenovateli** • Řešíme rovnice s neznámou ve jmenovateli • Neznámá jde do jmenovatele • Slovní úlohy **Soustavy rovnic** • Soustava rovnic	**OSV** **Kreativita**	**F 7** – pohyb, dráha (slovní úlohy)

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Řeší soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých (metoda srovnávací, dosazovací a sčítací) a chápe, že řešením je uspořádaná dvojice čísel. • Používá soustavy rovnic při řešení slovních úloh.	• Řešíme soustavy rovnic • Slovní úlohy		
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. • Zakreslí bod v pravoúhlé soustavě souřadnic. • Chápe pojem funkce. • Pro daný prvek definičního oboru určí hodnotu funkce. • Určí definiční obor funkce a obor hodnot funkce. • Orientuje se v grafu funkce. • Rozpozná lineární funkci (přímou úměrnost). • Sestaví tabulku a sestrojí graf dané funkce.	**Funkce** • Závislosti, přiřazování, předpisy • Funkce • Přímá úměrnost • Lineární funkce a její graf • Rostoucí a klesající funkce • Lineární funkce v praxi		**ICT 6** – Excel (grafy funkcí) **F 9** – elektrický proud (graf)

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Určuje vlastnosti funkce (rostoucí, klesající, konstantní). • Řeší graficky soustavy rovnic. • Rozpozná nepřímou úměrnost a kvadratickou funkci, načrtne a sestrojí jejich graf. **Matematizuje jednoduché reálné situace a využitím funkčních vztahů.** • Užívá funkčních vztahů při řešení úloh.	• Kvadratická funkce • Nepřímá úměrnost		
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků. • Rozpozná podobné geometrické útvary (především trojúhelníky). • Chápe rozdíl mezi shodností a podobností.	**Podobnost** • Podobnost geometrických útvarů • Věty o podobnosti trojúhelníků • Využití podobnosti		**F 8** – světelné jevy

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Používá poměru podobnosti při řešení početních i konstrukčních úloh.			
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. **Načrtne a sestrojí sítě základních těles.** **Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.**	**Jehlan** • Jehlan • Síť a povrch jehlanu • Objem jehlanu **Kužel** • Kužel • Síť a povrch kužele • Objem kužele **Koule** • Koule, její povrch a objem		
Řeší aplikační úlohy na procenta. • Řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování.	**Základy finanční matematiky** • Základní pojmy finanční matematiky		**VO 8** – hospodaření a penězi

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata** **(zkratky)**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. • Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy. • Vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách. **Porovnává soubory dat.** • Umí určit aritmetický průměr, (medián, modus) a rozumí jejich významu.	**Základy statistiky** • Diagramy, grafy, tabulky • Aritmetický průměr • Statistická terminologie	**MV** **Kritické čtení a vnímání mediálních informací** **OSV** **Kreativita**	**ICT 6** – internet jako zdroj informací; PC jako technický prostředek pro zpracování informací **(Excel)** **Z, D, VO, …** - statistická data, tabulky, grafy, …

Tabulka 33 Matematika a její aplikace (MATEMATIKA 9)

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

4.2.2 Informatika

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Navazuje na učivo na I. stupni
- Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výpočetní techniku
- Obsahuje základní zručnosti práce s počítačem
- Směřuje k osvojení základních pojmů a odborné terminologie v oblasti hardware a software i práci v síti
- Vede k řešení a opravě problémů, jak po hardwarové, tak po softwarové stránce
- Vede ke znalosti práce s informacemi, vyhledávat, hodnotit a zpracovávat je
- Vede k dovednosti odborně a podle daných standardů prezentovat
- Směřuje k posuzování různých technických řešení, zda jsou morální, etické, případně k diskutování nad náhradami a lepšími řešeními.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6. ročník 1. hodina týdně
- 7. ročník 1. hodina týdně
- 8. ročník 1. hodina týdně
- 9. ročník 1. hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Výuka probíhá v multimediální počítačové pracovně
- Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů s platnou legislativou.
- Nedílným vybavením pracovny je řád učebny, jeho dodržování je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

- Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – důraz je kladen na aktivního žáka, který se nebojí zkoumat a experimentovat. Je také kladeno za cíl memorování pouze základních poznatků, bez kterých by nebylo

možné efektivně pracovat a řešit dané problémy. Formy výuky jsou typicky – samostatná práce, práce ve skupinách, diskuze, praktické nastolování problémů, výklady, ukázky, experiment

Kompetence k učení

- Zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušenosti s jiným SW, spolupracují s ostatními žáky, využívají nápovědu F1 u jednotlivých programů, literaturu či internet
- Využitím vlastních poznámek při praktických cvičeních, se žáci učí vytvářet takové zápisky, které jim jsou k užitku
- Žáci jsou vedeni k vyhledávání, třídění a propojování informací a k používání odborné terminologie

Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s ITC budou často setkávat s problémy, které mají více správných řešení
- Vyučující v roli konzultanta – žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- Žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie (elektronická pošta, ICQ, …) – řešené úlohy zasílají učiteli e-mailem
- Při komunikaci se učí dodržovat vžitá pravidla, konvence a zásady ochrany osobnosti
- Žáci mají pochopit, že i v anonymní elektronické komunikaci se lze vyjadřovat slušně

Kompetence sociální a personální

- Při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, při projektu se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, dodržovat časový harmonogram
- Žáci jsou přizváváni k hodnocení prací, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný
- Učitel navozuje situaci vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

- Učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- Žáci jsou seznamováni se zákony k ochraně duševního vlastnictví (legalita SW), s autorským zákonem, pirátstvím i ochranou osobních údajů na síti (tajit své heslo)
- Při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení a dat z internetu či jiných informačních zdrojů
- Učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie

Kompetence pracovní

- Učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s výpočetní technikou
- Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s ICT
- Žáci mohou bez omezení využít ICT na škole pro hledání informací pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

- Žáci se učí ovládat běžné elektronické systémy, jako jsou počítače nebo tablety a využívat je v běžném životě
- Žáci využívají digitální technologie k usnadnění práce nebo zefektivnění při řešení problémů
- Žáci rozumí významu a přínosu digitálních technologií a kriticky hodnotí jak jejich pozitivní stránky, tak rizikové

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Mediální výchova

Evropské a globální souvislost

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Informatika** Předmět**: INFORMATIKA 6**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Data, informace a modelování • rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • ke kódování využívá i binární čísla	• Přenos informací, standardizované kódy • Znakové sady • Přenos dat, symetrická šifra • Identifikace barev, barevný model • Vektorová grafika • Zjednodušení zápisu, kontrolní součet • Binární kód, logické A a NEBO	**MV** – kritické myšlení, tvorba mediálního sdělení **EGS** – Evropa a svět nás zajímá **OSV** – kreativita, kooperace, rozvoj schopnosti poznávání	Všechny předměty **Vv 8** – vyhledávání informací, práce s internetem Všechny předměty **Matematika 7, 9 –** zpracovávání inf. **Aj 9 -** media
Informační systémy • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)	• Data v grafu a tabulce • Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce	**Z7** – zprac. informací **Vv6** –práce s MM technikou	

• odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů	• Kontrola hodnot v tabulce • Filtrování, řazení a třídění dat • Porovnání dat v tabulce a grafu • Řešení problémů s daty		

Digitální technologie • nainstaluje a odinstaluje aplikaci • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • pomocí modelu znázorní cestu e mailové zprávy • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	• Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • Správa souborů, struktura složek • Instalace aplikací • Domácí a školní počítačová síť • Fungování a služby internetu • Princip e-mailu • Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) • Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)		

Tabulka 34 Informatika (INFORMATIKA 6)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Informatika** Předmět**: INFORMATIKA 7**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Algoritmizace a programování • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech, diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	• Vytvoření programu • Opakování • Podprogramy	**MV** – kritické myšlení, tvorba mediálního sdělení **EGS** – Evropa a svět nás zajímá **OSV** – kreativita, kooperace, rozvoj schopnosti poznávání	Všechny předměty **Vv 8** – vyhledávání informací, práce s internetem Všechny předměty **Matematika 7, 9 –** zpracovávání inf. **Aj 9 -** media **Z7** – zprac. informací **Vv6** –práce s MM technikou

Data, informace a modelování • vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činnost	• Standardizovaná schémata a modely • Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu • Orientované grafy, automaty • Modely, paralelní činnost		

Algoritmizace a programování • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	• Opakování s podmínkou • Události, vstupy • Objekty a komunikace mezi nimi		

• hotový program upraví pro řešení příbuzného problému			

Tabulka 35 Informatika (INFORMATIKA 7)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Informatika** Předmět**: INFORMATIKA 8**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Data, informace a modelování • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu	• Větvení programu, rozhodování • Grafický výstup, souřadnice • Podprogramy s parametry • Proměnné • Relativní a absolutní adresy buněk • Použití vzorců u různých typů dat • Funkce s číselnými vstupy • Funkce s textovými vstupy • Vkládání záznamu do databázové tabulky • Řazení dat v tabulce • Filtrování dat v tabulce • Zpracování výstupů z velkých souborů dat	**MV** – kritické myšlení, tvorba mediálního sdělení **EGS** – Evropa a svět nás zajímá **OSV** – kreativita, kooperace, rozvoj schopnosti poznávání	Všechny předměty Vv 8 – vyhledávání informací, práce s internetem Všechny předměty Matematika 7, 9 – zpracovávání inf. Aj 9 - media Z7 – zprac. informací Vv6 –práce s MM technikou

• diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému **Informační systémy** • při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) • řeší problémy výpočtem s daty • připíše do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat **Editorské programy**	• Typografická pravidla		

• používá aplikace jako je MS Word, Excel a PowerPoint, dokáže se v nich orientovat a zná jejich základní funkce.			

Tabulka 36 Informatika (INFORMATIKA 8)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Informatika** Předmět**: INFORMATIKA 9**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Data, informace a modelování • rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • ke kódování využívá i binární čísla **Digitální technologie** • nainstaluje a odinstaluje aplikaci • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů	• Přenos informací, standardizované kódy • Znakové sady • Přenos dat, symetrická šifra • Identifikace barev, barevný model • Vektorová grafika • Binární kód, logické A a NEBO • Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • Správa souborů, struktura složek • Instalace aplikací • Domácí a školní počítačová síť	**MV** – kritické myšlení, tvorba mediálního sdělení **EGS** – Evropa a svět nás zajímá **OSV** – kreativita, kooperace, rozvoj schopnosti poznávání	Všechny předměty **Vv 8** – vyhledávání informací, práce s internetem Všechny předměty **Matematika 7, 9 –** zpracovávání inf. **Aj 9 -** media **Z7** – zprac. informací **Vv6** –práce s MM technikou

• spravuje sdílení souborů • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	• Fungování a služby internetu • Princip e-mailu • Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva • Postup při řešení problému s digitálním zařízením		

Digitální technologie • pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	• Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • Operační systémy: funkce, typy, typické využití • Komprese a formáty souborů • Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) • Typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa • Struktura a principy internetu, datacentra, cloud, web: fungování webu, webová, stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL • Princip cloudové aplikace		

Editorské programy • používá aplikace jako je MS Word, Excel a PowerPoint, dokáže se v nich orientovat a zná jejich základní funkce.	• Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy • Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat • Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost dat. Sociální sítě. • Typografická pravidla		

Tabulka 37 Informatika (INFORMATIKA 9)

Charakteristika vzdělávací oblasti

4.3 Člověk a společnost

Vzdělávací oblast Člověk a společnost vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání žáků směřuje k tomu, aby poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot, uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu a získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství, ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět a má přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis.

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

4.3.1 Dějepis

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti
- Vede žáky k poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti.
- Vytváří historické vědomí jedince.
- Rozvíjí zájem o současnost a minulost vlastního národa
- Klade důraz především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

- Vede žáky k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí, ale má význam i pro budoucnost.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

6. až 9. ročník - 2 hodiny týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Výuka probíhá v kmenových třídách formou vyučovacích hodin nebo krátkodobých projektů koncipovaných na základě mezipředmětových vztahů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

- Žáci při řešení úkolů vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů.
- Žáci dovedou operovat s obecně užívanými termíny a symboly, uvádět věci do souvislosti a zamýšlet se nad historickým vývojem.
- Žáci kriticky zhodnotí výsledky svého učení.
- Strategie:
    - Učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby žáci byli nuceni vyhledávat a kombinovat různé zdroje informací (kroniky, dobové dokumenty, učebnice, internet, atlas…)
    - Učitel zadává žákům zajímavé úkoly, které podněcují žákův zájem o dějepis.
    - Individuálním přístupem k žákům maximalizuje učitel jejich šanci prožít úspěch.

Kompetence k řešení problémů

- Žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problému, objevují různé varianty řešení.
- Při řešení úkolů užívají logické postupy a správnost řešení si ověřují.
- Strategie:

- Učitel motivuje žáky problémovými úlohami
- Učitel vede žáky, aby se podle svých schopností zapojovali do soutěží.
- Žáci jsou vedeni k prezentaci své práce (projektů, referátů...) před spolužáky.

Kompetence komunikativní

- Při práci ve skupině dokáží žáci vyjádřit své myšlenky v logickém sledu, účinně se zapojí do diskuse a obhájí svůj názor.
- Strategie:
  - Učitel vede žáky k vhodné komunikaci se spolužáky i učiteli.
  - Učitel dohlíží, aby žáci dokázali obhájit svůj názor vhodnými argumenty.

Kompetence sociální a personální

- Žáci spolupracují ve skupině, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytnou pomoc druhým nebo o ni požádají.
- Strategie:
  - Učitel zařazuje skupinovou práci a usiluje o to, aby žáci střídali role ve skupině.
  - Učitel dohlíží na to, aby žáci respektovali společně dohodnutá pravidla.
  - Učitel nabádá žáky k vzájemné pomoci při učení.

Kompetence občanské

- Žáci respektují, chrání a oceňují naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům.
- Žáci respektují názor druhých.
- Žáci dokáží popsat situace v dějinách, kdy byly utlačovány národy nebo skupiny obyvatel a tento útlak odmítají.
- Strategie:
  - Učitel vede žáky k úctě k našim národním tradicím, seznamuje je s uměleckými památkami k jednotlivým obdobím historie, organizuje exkurze na památní místa naší vlasti.
  - Učitel vede žáky k respektování názorů druhých, i kdyby se lišily od jejich vlastního názoru.
  - Učitel seznámí žáky s obdobím útlaku v dějinách (náboženský útlak, habsburská nadvláda, likvidace Židů za 2. světové války apod.) a vede je ke zhodnocení těchto situací a k odmítavému postoji k podobným jevům ve společnosti.

Kompetence pracovní

- Při samostatné práci žáci dodržují vymezená pravidla, plní svědomitě zadané úkoly.
- Žáci využívají znalosti a zkušenosti získané v předmětu dějepis při své přípravě na budoucnost.
- Strategie:
    - Učitel vede s žáky diskusi o využití jejich znalostí a zkušeností v budoucím povolání.
    - Učitel požaduje, aby žáci svědomitě plnili zadané úkoly a dodržovali vymezená pravidla práce.

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.

Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

OSV
Mezilidské vztahy

VDO
Občan, občanská společnost a stát
Formy participace občanů v politickém životě
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VM
Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
Jsme Evropané

MKV
Kulturní diference

Etnický původ
Multikulturalita

EV
Ekosystémy
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí

MV
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Vnímání autora mediálních sdělení
Práce v realizačním týmu

ŠVP Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
Předmět: **Dějepis 6. ročník**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
ČLOVĚK V DĚJINÁCH **Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků** • Chápe význam zkoumání dějin **Uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány** • Na příkladech ukáže druhy historických pramenů • Popíše činnost archivů, muzeí a matrik **Orientuje se na časové ose, v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu**	 význam zkoumání dějin získávání informací o dějinách historické prameny a jejich uchování historický čas a prostor	 **EGS- jsme Evropané**	**ICT6** - vyhledávání, zpracování a využití informací **Z-** práce s mapou **F6**-měření času **VO6**-kalendáře, vznik a využití

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI **Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců** • Zapamatuje si typy obydlí pravěkých lidí • Vysvětlí nezbytnost přechodu společnosti od lovu k chovu a od sběru k pěstování **Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost** • Popíše funkci pravěkých nástrojů • Objasní souvislost mezi použitím kovů a kvalitou zemědělské práce • Uvede příklady využití kovů v pravěké společnosti **Uvede příklady archeologických kultur na našem území**	člověk a lidská společnost v pravěku Keltové, Bójové, Germáni	**EV- základní podmínky života** klimat. podmínky, zdroje obživy, nerostné zdroje	**Př8 -** vývoj člověka **Př9** - využití nerostů a hornin při výrobě nádob, zbraní..., **Pěst.6** - význam kultivace půdy **VO6 -**dělba práce

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY **Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací** • Zapamatuje si oblasti vzniku nejstarších států • Zapamatuje si souvislost mezi budováním zavlažovacího systému a existencí nejstarších států • Dokáže určit shodné rysy a rozdíly v životním stylu obyvatel nejstarších států	starověká Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie zikkuraty, pyramidy, indické chrámy, Velká čínská zeď	**EV-základní podm. života** zavlažovací systémy, závislost existence nejstarších civilizací na klimatických podmínkách **MKV – multikulturalita** odlišnosti a společné znaky starověkých civilizací	**M – arabské** číslice **F9 – rozvoj** astronomie
Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	antické Řecko a Řím a jejich kultura		**TV – olympijské** hry

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zdroj křesťanství a souvislost s judaismem **Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie** • Popíše vznik řeckých městských států • Popíše rozvrstvení obyvatelstva v jednotlivých státech • Vysvětlí příčiny a důsledky řeckých a římských expanzí	vznik křesťanství	**OSV – mezilidské vztahy** postavení řec. a říms. občana rozdílnost pozice příslušníků různých soc. vrstev **VDO – principy demokracie....** vývoj aténské demokracie, státní orgány	**ČJ6 – Staré** řecké báje a pověsti **HV8,9 -** starověká hudba **M8 – Pythagorova** věta **F7 – Archimedes** **CH8, Př9 – využití** vody, odpadní systém **VO7 – principy** demokracie

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Porovná přínos významných osobností pro rozvoj antického Řecka a Říma			

Tabulka 38 Člověk a společnost (DĚJEPIS 6)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
Předmět**: Dějepis 7. ročník**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA **Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států** • Zapamatuje si oblasti obydlené nově příchozími etniky • Porozumí příčinám rozdílného vývoje nejstarších státních útvarů v Evropě	stěhování národů, vznik nových států nový etnický obraz Evropy a orientace v ně islám a islámské říše ovlivňující Evropu - Arabská říše, Byzantská říše	**MKV – multikulturalita** střety národů ve středověku, střet islámu a křesťanství, srovnání světových náboženství **EGS – jsme Evropané** kořeny evropské civilizace mezníky evropské historie	**Z7 – práce** s mapou a atlasem **ČJ8 – výklad** **VO9 – náboženství**
Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti • Zapamatuje si významné raně středověké říše a	Anglie, Franská říše, Kyjevská Rus, Svatá říše římská		

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
rozpozná rozdíly v jejich správě	struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev		**VO7,8** a hospodářství, formy vlastnictví, obchod
Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech • Rozpozná významné územní změny ve středoevropské oblasti • Vysvětlí okolnosti vzniku českého státu • Objasní politické vztahy Velkomoravské říše a českého státu k ostatním evropským státům	Sámova říše Velkomoravská říše příchod Konstantina a Metoděje český stát vláda Přemyslovců, Lucemburků	**EGS – objevujeme Evropu a svět** postavení českého státu v podmínkách Evropy	**Z8 – vývoj** hranic českého státu **VO6-**symboly státu, regionální muzea, památky, státní svátky, peníze a jejich funkce ve společnosti
Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého			**F6 – středověké** míry a váhy

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám • Popíše základní rysy světových náboženství • Pochopí příčiny rostoucího vlivu církve na vývoj středověké společnosti • Porozumí příčinám vzniku opozičních myšlenek uvnitř katolické církve	křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus papežství, císařství křížové výpravy snaha o reformu církve		
Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury • Na příkladech doloží vliv kolonizace na změnu sociální struktury	kolonizace život na venkově a ve městech život šlechty románská kultura gotická kultura	**EV – vztah člověka a prostředí** kolonizace, zakládání měst, hospodaření na venkově	**VZ7 – životní** podmínky, úrovně hygieny **HV8,9 -** hudba v období románském a gotickém **VV7 – výtvarné** umění, vitráže

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
• Popíše středověké způsoby hospodaření • Rozliší základní znaky románského a gotického životního stylu a příslušné architektonické památky			**ČJ lit.7 -** literatura v obd. románském a gotickém **M9-grafy** růstu počtu obyvatel, počtu měst
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY **Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky** • Objasní vliv antiky na život lidí v raném novověku a změny, které nastaly ve společnosti v důsledku šíření renesance a humanismu • Popíše základní znaky renesanční architektury a výtvarného umění	renesance a humanismus reformace a protireformace katolíci a protestanti vznik manufaktur vynález knihtisku renesanční kultura	**MV-fungování a vliv médií…** význam vynálezu knihtisku pro další vývoj společnosti	**ČJ8 –** humanismus **Z6** – sluneční soustava **F9 – Koperník**, Galilei – heliocentrismus **HV8,9 -** renesanční hudba **VV7 –** výtvarné umění

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
• Porovná cíle reformace a protireformace			
Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život • Vysvětlí příčiny, průběh a důsledky české reformace • Zhodnotí pozici Jana Husa v katolické církvi a porozumí hlavním myšlenkám Husova učení • Porozumí důsledkům ekonomické a kulturní izolace Čech v době husitské revoluce • Objasní význam myšlenek Jiřího z Poděbrad na vytvoření mezinárodního svazu evropských panovníků	významní reformátoři, předchůdci Jana Husa učení Jana Husa průběh husitské revoluce, významné osobnosti a bitvy porážka husitů kompaktáta výsledky a význam husitské revoluce vláda Jiřího z Poděbrad vláda Jagellonců	**EGS – objevujeme Evropu a svět** význam myšlenek Jiřího z Poděbrad pro zachování evropského míru **MKV – multikulturalita**	**HV9 -** husitský chorál **Čj lit.7 -** literatura v obd. husitství **VO6 – h**usitská tradice, státní svátek **Z6** – objevné plavby

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky • Zapamatuje si evropské mocnosti a osobnosti, které realizovaly zámořské objevy a dokáže demonstrovat nově objevená území **Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie** • Objasní význam rostoucí moci Habsburků pro politický vývoj v Evropě • Porovná postavení českého státu v Evropě před nástupem	zámořské objevy a jejich důsledky počátky dobývání světa nástup Habsburků na český trůn Česká konfese, Majestát jezuitský řád dvorské úřady ve Vídni	střet různě vyspělých civilizací v době zámořských objevů **EGS – objevujeme Evropu a svět** postavení českého státu v rámci habsburské monarchie	**Př7 – nové** druhy rostlin v Evropě **VZ – prevence** kouření **Z7 – Amerika** **VO6** – dělba práce **CH9 – alchymie** v době Rudolfa II. **ČJ sl.8** - elixíry **VV7 – elixíry**

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
Habsburků na český trůn a po něm • Popíše vývoj vztahu habsburského panovníka a českých stavů			
Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky • Popíše průběh třicetileté války • Rozliší cíle konkrétních států – účastníků války • Na příkladech demonstruje důsledky války pro obyvatelstvo českých zemí a Evropy • Porovná poměr sil v Evropě před válkou a po ní • Objasní hospodářské změny v Evropě po válce	české stavovské povstání porážka na Bílé hoře fáze třicetileté války výsledky války a její důsledky pro Evropu a české země život a dílo Jana Amose Komenského		**M9- grafy** poklesu počtu obyvatel po válce **ČJ lit.6 -** život J:A. Komenského

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
• Zhodnotí význam díla Jana Amose Komenského pro české a evropské školství			

Tabulka 39 Člověk a společnost (DĚJEPIS 7)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
Předmět**: Dějepis 8. ročník**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY **Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus** • porozumí funkci parlamentů v nizozemské a anglické revoluci • popíše projevy absolutismu v západní a východní Evropě	revoluce v Nizozemí anglická buržoazní revoluce Francie za vlády Ludvíka XIV. absolutismus v Rusku za vlády Petra I. a Kateřiny Veliké	**EV – základní podmínky života** využívání energie **lidské aktivity a problémy...** průmyslová revoluce a demografický vývoj	**M9 - grafy** (růst prům. výroby, produktivity práce, počet obyvatel, síť železnic) **F6 -** Newtonovy zákony, nové zdroje energie **CH8-** Mendělejevova tabulka **PŘ9-** využití nerostů a hornin v průmyslu
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady kulturních památek	barokní kultura rokoko		**VV8 -** výtvarné umění **HV8,9 -** hudba , autoři

• rozliší základní znaky baroka a rokoka • zapamatuje si nejvýznamnější díla barokních umělců, zvláště těch, kteří působili v českých zemích **MODERNIZACE SPOLEČNOSTI** **Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti** • popíše výsadní pozici Anglie jako hospodářské velmoci na přelomu 18. a 19. století • posoudí vliv osvícenských myšlenek na společenské změny • popíše zásadní změny v některých výrobních	průmyslová revoluce zemědělská revoluce významné vynálezy merkantilismus industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka – společenské rozdíly mezi vrstvami obyvatel osvícenství, kultura období klasicismu vznik USA	**VDO – principy demokracie...** americká ústava	**Z8** - doprava, historie průmyslu **AJ8** - srovnání života dnes a v 19. století **VV8** - výtv. umění v obd. klasicismu **ČJ8 -** lliteratura **HV8,9** - hudba

odvětvích a nově vzniklá odvětví • porozumí souvislosti mezi formou vlády a rychlostí modernizace společnosti			
Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé • vysvětlí příčiny vzniku francouzské revoluce a její důsledky pro Francii a popíše její průběh • zapamatuje si francouzské politické kluby z období revoluce • zapamatuje si základní myšlenky Deklarace práv člověka a občana	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět	**OSV – mezilidské vztahy** změna vztahu člověka-občana k řízení státu, lidská práva **VDO – principy demokracie...** Deklarace práv....	**VO7,8,9 -** vztahy mezi revolucí a rozbitím starých společenských struktur v Evropě, občanská práva

• popíše hlavní události Napoleonovy vlády • porozumí vlivu napoleonských válek na vývoj jednotlivých států • objasní význam Vídeňského kongresu pro nové politické uspořádání Evropy **Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů** • porozumí myšlenkám osvícenského absolutismu • popíše změny ve výrobě v daném období • uvede do souvislosti vývoj v habsburské monarchii a snahy o	Evropa po Vídeňském kongresu osvícenský absolutismus v habsburské monarchii Marie Terezie, Josef II. - patenty období národního obrození	**MKV-kulturní diference** poznávání vlastního kult. zakotvení **OSV – mezilidské vztahy** vztah Čechů k vedení státu	**Z -** práce s mapami a atlasem,industrializace a její důsledky pro společnost, průmyslová střediska **ČJ8 -** přejímání cizích slov, národní obrození **VO6** - vlastenectví, vznik a vývoj státu, orgány státní moci, ústava

sebeurčení českého národa • rozliší základní znaky kulturních směrů **Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích** • porozumí významu buržoazie pro rozvoj evropských národních hnutí • vysvětlí průběh revolucí 1848 v jednotlivých státech • popíše důsledky revolucí pro vybrané evropské národy **Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy** • porozumí cílům dělnických sdružení a	vývoj ve Francii, Itálii, Německu revoluce 1848 v jednotlivých zemích průběh revoluce 1848 u nás a její důsledky pro utváření novodobého českého národa viktoriánská Anglie politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus) ústava politické strany, občanská práva rozdíl mezi Z a V – absolutismus v Rusku za posledních Romanovců	**EGS – jsme Evropané** klíčové mezníky evropské historie	**Z8** - vývoj hranic českého státu **AJ6,7 -** Velká Británie, Londýn **VO7.8.9 -** základní politické proudy,ústava, obč. práva, problémy lidské nesnášenlivosti

stran ve druhé polovině 19. století • rozliší postoje dalších politických stran • popíše typické rysy ruského absolutismu v 2. pol. 19. století • doloží příkladem sílení nacionalismu a antisemitismu v Evropě	nacionalismus, rasismus, antisemitismus	**MKV – etnický původ** projevy rasové nesnášenlivosti	
Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií • vysvětlí důsledky sjednocení Itálie a Německa • popíše vývoj v USA v 2. polovině 19. století a porovná rychlost	sjednocení Itálie a Německa občanská válka v USA prusko – francouzská a prusko – rakouská válka balkánské války imperialismus a kolonialismus	**MV – fungování a vliv médií ve společnosti** rozvoj tištěných médií – noviny, plakát **OSV – mezilidské vztahy** vztahy obyvatel kolonií k vládnoucí velmoci	**F7 -** využití el. proudu **F8** - spalovací motory

průmyslového růstu v USA a evropských zemích • prezentuje příčiny rostoucího napětí na Balkáně • popíše rozdělení kolonií mezi mocnosti na konci 19. století • popíše rozdělení mocností do válečných bloků • rozliší základní znaky dobových kulturních směrů	vznik Dohody a Trojspolku období romantismu, měšťanská kultura, realismus, impresionismus, secese, Národní divadlo		**VV8-** výtvarné umění probíraných kult. směrů, ND-výzdoba **HV6 -** hudba, autoři

Tabulka 40 Člověk a společnost (DĚJEPIS 8)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast:
Předmět: **DĚJEPIS, 9. ročník**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
MODERNÍ DOBA **Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky, rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů** • popíše příčiny, průběh a důsledky obou světových válek • uvede do souvislosti rozvoj jednotlivých průmyslových odvětví a průběh válečného konfliktu • porovná politické rozdělení konkrétních částí světa před válkou a po ní	příčiny, průběh a důsledky 1. světové války versailleský mírový systém vznik Společnosti národů hospodářská krize, její důsledky	**EV-lidské aktivity…**důsledky válek pro ráz krajiny, rozvoj techniky, dopravy, důsledky použití atomové bomby **MV- fungování a vliv médií ve společnosti -** cenzura, rozdílné postavení médií v totalitním a	**Z8** - vývoj hranic našeho státu, historie průmyslu **M9- grafy, procenta, práce s daty -** počet obyvatel,síla vojsk ve válkách, počet padlých atd. **F9-** použití jaderné energie pro válečné účely **CH9-** použití chemických zbraní **ČJ9** - umění a literatura 20. století

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
• anylyzuje průběh a důsledky hospodářských a politických krizí ve vybraných demokratických státech **Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět;rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu** • objasní politické uspořádání světa po 1. svět. válce • na příkladech demonstruje společné a rozdílné znaky	příčiny průběh a důsledky 2. světové války kultura v období meziválečném a válečném říjnová revoluce v Rusku vznik SSSR, Lenin, Stalin nástup fašistického režimu v Itálii nástup Hitlera v Německu konflikty předcházející 2. světové válce - občanská války ve Španělsku - anšlus Rakouska	demokratickém státě, využití rozhlasu a filmu v mírovém i válečném období	**VO7,8-** lidská práva **-**totalitní systémy, důsledky nacismu, národnostní menšiny…

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
meziválečných totalitních systémů • uvede do souvislosti růst moci totalitních režimů a vznik válečných konfliktů ve 30. letech	- obsazení Etiopie OSA Berlín – Řím – Tokio		
Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv • porozumí nebezpečí rasistických a antisemitských projevů pro pozitivní vývoj společnosti	norimberské zákony křišťálová noc Hitlerovo učení o nadřazenosti árijské rasy holocaust, koncentrační tábory	**OSV-mezilidské vztahy** nepřijatelnost antisemitismu a rasismu z hlediska lidských práv	**VO9** – rozdíly mezi lidmi
Zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální,	význam čs. legií vznik Československa		**VO6** – vlastenectví, vznik státu, orgány státní moci, ústava

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
politické, hospodářské a kulturní prostředí • zapamatuje si významné historické mezníky vývoje ČSR 1918–1945 • popíše politický systém ČSR • rozpozná významné průmyslové oblasti První republiky • porovná práva národnostních menšin u nás a v okolních státech • porozumí vývoji československo – německých vztahů • vyjmenuje významné osobnosti z oblasti kultury do r. l945 • zhodnotí rozdílné vztahy Čechů k Německu v období 2. svět. války	politický systém, hospodářství, kultura v období První republiky "zlatá dvacátá léta" u nás hospodářská krize vztahy mezi Čechy a Slováky vztahy s německou menšinou vnější a vnitřní ohrožení republiky Mnichov 1938 Druhá republika vznik Protektorátu Čechy a Morava samostatný slovenský stát Češi a Slováci za 2. světové války Heydrichiáda domácí a zahraniční odboj SNP, Karpatsko – dukelská operace povstání v Praze osvobození Československa		**VV8,9** - současné trendy v umění **HV8,9 -** hudba jednotlivých období **ČJ9** – rasismus

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT **Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků** • porozumí pojmu "studená válka" • vysvětlí příčiny vzniku studené války • doloží na příkladech vojenské střety v období studené války • charakterizuje příčiny a důsledky začlenění Československa do sovětského bloku • popíše vývoj v Československu v letech 1945–1989 • objasní příčiny, které vedly v roce 1989 k revolucím v zemích východního bloku	studená válka, rozdělení světa na západní a východní blok a třetí svět korejská válka válka ve Vietnamu karibská krize Košický vládní program únorový převrat 1948 politické procesy Pražské jaro 1968 normalizace Charta 77 sametová revoluce 1989 vznik ČR vývoj v ostatních zemích východního bloku	**OSV – mezilidské vztahy – odlišnost** postavení občana v obou poválečných blocích **MV – fungování a vliv médií…** činnost médií v Československu v krizových obdobích **MKV-etnický původ** – postavení národnostních menši	**ČJ9** – publicistika

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
• rozliší základní znaky dobových uměleckých stylů	kultura v letech 1945–1989		
Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce • srovná ekonomický vývoj a politický systém vybraných států východního a západního bloku v období studené války • objasní okolnosti, které vedly k vzniku EU	NATO, Varšavská smlouva RVHP, EHS Evropská unie	**VDO – principy demokracie…** demokracie jako protiváha diktatury, význam Ústavy jako zákl. zákona země **-formy participace… -** demokratické volby	**VO7,9- stát a právo – výhody** demokratického řízení státu, smysl demokratických voleb **Z9** – odlišné a společné znaky států **VO7,8, Z7** – Evropská unie, mezinárodní organizace **F9 – Černobyl** jako příklad jaderné katastrofy, dobývání vesmíru
Posoudí postavení rozvojových zemí	rozpad koloniálního systému po 2. světové válce		**CH9 – vliv** rozvoje průmyslu na kvalitu život. prostředí **Z9 – základní** orientace v problémech současného světa,

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
• objasní proces dekolonizace • na příkladech doloží ekonomické, politické a sociální problémy zemí třetího světa v druhé polovině 20. století **Prokáže základní orientaci v problémech současného světa** • porozumí pojmu globalizace a jejímu vlivu na život • objasní cíle světového terorismu • porozumí významu vědy, techniky a vzdělání pro vývoj společnosti	vývoj v zemích třetího světa (Afrika, Asie, Jižní Amerika) problémy globalizace projevy terorismu význam vědy, techniky a vzdělání pro vývoj společnosti	**EV – vztah člověka a prostředí – vliv** globalizace na životní styl	vymezení hranic českého státu, vstup do NATO, EU **AJ9, VO9** – globální problémy Země

Tabulka 41 Člověk a společnost (DĚJEPIS 9)

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

4.3.2 Výchova k občanství

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Postupně rozvíjí a formuje občanské cítění žáka
- Učí orientaci ve významných událostech společenského života
- Formuje vnitřní postoje žáka
- Vede žáka k sebepoznání a sebepojetí
- Formuje vědomí odpovědnosti za vlastní život

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6. až 9. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Výuka probíhá v kmenových třídách, knihovně, počítačové učebně, mimo školu, při návštěvě úřadů, kulturních zařízení apod.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty, besedy, dotazníky, interview, dramatizace, soutěže

Kompetence k učení

- Propojování získaných poznatků do širších celků, hledání souvislostí
- Třídění, hodnocení, vyvozování závěrů ze získaných poznatků
- Poskytování metod, při kterých žáci vyhledávají různá řešení
- Zadávání úkolů, které umožňují volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- Tvořivé řešení problémů, práce s informacemi
- Kritické myšlení, schopnost obhájit své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- Komunikace na odpovídající úrovni
- Formulování a vyjadřování myšlenek a názorů souvisle a kultivovaně
- Naslouchání druhým lidem, vhodná reakce
- Užití vhodných technologií komunikace

Kompetence sociální a personální

- Spolupráce v týmu, vzájemná pomoc, naslouchání
- Upevňování dobrých mezilidských vztahů
- Sebekritické zhodnocení vlastní práce i práce druhých

Kompetence občanské

- Dodržování obecných morálních zákonů
- Respektování názorů ostatních
- Formování charakterových a volních vlastností
- Zodpovědné rozhodování

Kompetence pracovní

- Efektivita při organizování práce
- Psychohygiena

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

EV – Environmentální výchova

VM – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

OSV – Osobnostní a sociální výchova

MV – Mediální výchova

MKV – Multikulturní výchova

VDO – Výchova demokratického občana

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
Předmět: **VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 6**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
- seznámí se s obsahem učiva, jeho rozmanitostí a propojením s každodenním životem a praktickým využitím – porozumí pojmům občan, občanský - umí se orientovat v kalendáři - chápe závislosti člověka na přírodě v návaznosti na vegetační cyklus přírody - uvádí příklady pořekadel a přísloví - spolupracuje ve skupině a přebírá odpovědnost za společné úkoly, činnosti či práce - chápe život ve škole - respektuje pravidla – práva a povinnosti žáků a ostatních účastníků života ve škole	Cyklus přírody Čas v praktickém životě člověka Relativnost času Měření času Rok v jeho proměnách a slavnostech – kalendář, letopočty svátky – přísloví a pořekadla Naše škola Život ve škole Práva a povinnosti žáků Společná pravidla a normy Žákovská samospráva Rodina	**OSV, VDO** - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Občanská společnost a škola **OSV** - Sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace) - Morální rozvoj (řešení problémů, hodnoty) **MKV** - Lidské vztahy	Z – pohyby Země a Slunce, podnebné pásy ČJ – pořekadlo, přísloví VZ , TV – volnočasové aktivity, sport VV – rodina M – Finanční gramotnost VV – svatební foto

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
- svým chováním přispívá k dobrým vztahům mezi lidmi ve škole - uvědomuje si význam volnočasových aktivit pro zdraví člověka - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - zdůvodní důležitost rodiny - vymezí role jednotlivých členů rodiny - posoudí a na příkladech doloží řešení konkrétních úkolů v rodině - vysvětlí jak a za jakých podmínek manželství vzniká	Postavení a role ženy a muže v rodině. Manželství je smlouva a slib Rodičovství Rodinné vztahy, příbuzenské vztahy Funkce a význam rodiny Náhradní rodinná péče Hospodaření rodiny, rodinný rozpočet Domov – místo, kde žijeme. Obec Typy obcí Místní tradice, památky a významné osobnosti	**VDO** -Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování -Formy participace občanů v politickém životě **EV** -Vztah člověka a prostředí	D – regionální historie AJ – My country, my home Př – ekosystémy v okolí bydliště Inf – vyhledávání a zpracování informací a komunikace HV – státní hymna D – původ státních svátků D – příklady netolerantního jednání a jeho důsledků v dějinách

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
- hledá příčiny rodinných problémů a navrhuje jejich řešení - uvede význam a problémy náhradní rodinné péče - orientuje se v základních finančních výdajích rodiny, rozhoduje o nakládání se svým kapesným - uvede základní informace o obci, v níž žije a chodí do školy - vlastními slovy dokáže vyjádřit vztah k místu, kde žije - rozlišuje druhy obcí podle velikosti a významu vyjmenuje a objasní funkci důležitých institucí v obci - vyloží smysl voleb do obecního zastupitelstva - snaží se poznat tradice místa, ve kterém žije; zajímavá a památná místa, významné rodáky,	Naše vlast Pojem vlasti a vlastenectví Zajímavá a památná místa Významné osobnosti Státní symboly, státní svátky a významné dny. Úvod do lidských práv Jsme rozdílní Pravidla slušného chování Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi	**MKV** -Lidské vztahy, Multikulturalita **VMEGS** -Jsme Evropané -Evropa a svět nás zajímá **OSV** -Mezilidské vztahy **VDO** -Občan a občanská společnost **EV** -Lidské aktivity a problémy ŽP	VZ – první pomoc

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
významné kulturní památky - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - objasní pojmy národ, vlast, národní bohatství rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - zhodnotí význam událostí a nejvýznamnějších osobností českých dějin - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - chápe smysl státních svátků a významných dnů - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Způsoby chování v krizových situacích Dětská krizová centra a linky důvěry Ochrana člověka za mimořádných událostí Poskytnutí pomoci při ohrožení života		

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - objasňuje vlastními slovy nebezpečí spojená s krizovými situacemi, včetně oblasti šikanování - diskutuje nad posouzením možných následků krizových situací, navrhuje konstruktivní řešení - zná možnosti spolupráce a překonání strachu při odhalování příčin a původců šikany			

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
- vyhledá kontaktní adresy a telefony na zařízení pro pomoc v krizi ve svém okolí - vyjadřuje vlastními slovy cíle a obsah „Úmluvy o právech dítěte“ - zná zásady první pomoci a přiměřeně je uplatňuje			

Tabulka 42 Člověk a společnost (VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 6)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
Předmět: **Výchova k občanství – 7. ročník**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - rozlišuje různé způsoby komunikace – verbální a neverbální - chápe problémy vyplývající z nesprávné komunikace a navrhuje jejich řešení - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Komunikace Způsoby a prostředky komunikace Média, hromadné sdělovací prostředky	OSV - Sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy) - Morální rozvoj (hodnoty, postoje, praktická etika) MV - Fungování a vliv médií - Kritické vnímání mediálních sdělení	Inf – vyhledávání informací o pravdivosti mediálního sdělení
- vysvětlí pojem sociální skupina - rozlišuje sociální skupiny a uvědomuje si jejich působení na člověka – dokáže posoudit správné a nesprávné chování v mezilidských vztazích	Socializace. Sociální skupina.		
- orientuje se v různých typech sociálních skupin	Lidská setkání	MKV - Kulturní diference	Z , D - ohniska neklidů a konfliktů v současném světě

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- chápe proces vzniku sociálních skupin - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - objasňuje, čím se mohou lidé odlišovat - chápe pojem lidská solidarita a vyhledává příklady pomoci lidem v nouzi - vysvětlí, jaký význam má mravní odpovědnost za vlastní činy - objasňuje úlohu svědomí, rozlišuje mravné a nemravné chování. - rozlišuje duchovní a hmotné projevy kultury - vyjmenuje základní kulturní tradice, svátky a slavnosti, časově je dokáže zařadit	Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost, nerovnost, rovné postavení mužů a žen Lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební ve společnosti Zásady lidského soužití morálka, mravnost Kultura Kulturní život Rozmanitost kulturních projevů Kulturní hodnoty, kulturní tradice Kulturní chování (kultura chování, kultura oblékání, kultura stolování) Kulturní instituce Umění a krása kolem nás Kýč Přírodní a kulturní bohatství Kulturní dědictví Masová kultura Etika reklamy	MKV - Kulturní diference, respektování zvláštností různých etnik) - Sociální rozvoj (uplatňování principů slušného chování MV - Fungování a vliv médií ve společnosti - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení)	Etika – etické jednání a chování Divadelní a filmová představení Z - Regiony ČR D – Evropa a křesťanská tradice VV HV – etnická hudba

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- uplatňuje základní pravidla společenského chování - objasní potřebu ochrany kulturních památek, zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování - uvede příklady mezinárodní spolupráce v oblasti kultury - objasňuje možná nebezpečná působení masmédií. - vyhledává pomocí digitálních technologií informace z různých komunikačních zdrojů a porovnává jejich věrohodnost - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Stát a právo Znaky státu Státní občanství ČR Ústava ČR Složky státní moci, jejich orgány a instituce Obrana státu. Státní správa a samospráva orgány, instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly. Principy demokracie Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu Politický pluralismus Význam a formy voleb do zastupitelstev.	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, formy participace občanů v politickém životě) VMEGS - Evropa a svět nás zajímá MV - Kritické čtení a vnímání m. sdělení - Vliv médií ve společnosti	D - Demokracie D, Z - Stát a právo, demokratické a totalitní systémy
- vysvětlí základní státoprávní pojmy - vysvětlí funkce a úkoly správních a samosprávních orgánů - popíše vlastními slovy nutnost dělení státní moci		OSV - Osobnostní rozvoj (sebepoznání) - Sociální rozvoj - Kooperace	

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - rozumí povinnostem občana při zajišťováni obrany státu (popíše situace, kdy je třeba bránit stát) - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Majetek v životě člověka Potřeby člověka Majetek a vlastnictví Druhy majetku Peníze, význam a funkce peněz Vlastníci majetku Rozpočet a hospodaření s majetkem Ekonomika domácnosti a rodinný rozpočet Svět kolem nás Mezinárodní vztahy a globální svět Spolupráce s ostatními zeměmi Tolerance k menšinám	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá - Jsme Evropané OSV - Komunikace	M – finanční gramotnost D, Z – EU, NATO VZ – 7., 9. Osobní bezpečí.

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky Mezipředm. vztahy
- rozlišuje typické rysy režimů demokratických a autokratických - vyloží, co potřebuje občan vědět, aby se mohl aktivně zapojit do voleb jako volič. - rozlišuje základní biologické potřeby a potřeby sociální - objasní nutnost ochrany majetku a zásady s tím spojené uplatňuje v praxi - rozlišuje důležité potřeby od marnotratných - uspokojuje své potřeby přiměřeně s ohledem na druhé - vysvětlí funkce peněz – je schopen rozlišit druhy majetku a uvádí příklady - orientuje se ve způsobech nabývání majetku - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - objasňuje pojmy životní úroveň, životní styl - chápe význam rozpočtu pro dobré hospodaření s majetkem	Nadnárodní společenství Ochrana člověka za mimořádných událostí Obrana státu EU		

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky Mezipředm. vztahy
a penězi - dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svěřeným majetkem - vyhýbá se rizikům hospodaření s penězi - respektuje cizí majetek, dobře využívá a chrání majetek vlastní - zajímá se o dění ve světě - vnímá rozdíly mezi obyvateli jednotlivých zemí jako přirozené důsledky různých životních a kulturních podmínek, nepovažuje je za důvod k nepřátelství - rozumí povinnostem občana při zajišťováni obrany státu - popíše situace, kdy je třeba bránit stát - navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam			

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky Mezipředm. vztahy
ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování			

Tabulka 43 Člověk a společnost (VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 7)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
Předmět: **VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 8**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- vysvětlí pojem osobnost - jmenuje významné světové osobnosti a osobnosti našeho státu, objasní jejich význam - rozlišuje tělesné a duševní vlastnosti - rozlišuje typy temperamentu - vyvodí, jak může ovlivnit svůj rozvoj - pojmenuje a vysvětlí záporné vlastnosti, určí vhodné chování a jednání - pěstuje zdravou sebedůvěru - odhadne vliv osobních vlastností na život a vyvodí význam vůle na plnění svých cílů - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Osobnost Období lidského života Tělesné a duševní vlastnosti Biologické, psychické a sociální změny Životní cíle a plány Typy osobnosti Temperament Vlohy a schopnosti Dovednosti Sebepojetí, sebepoznávání Sebehodnocení, seberealizace Sebeovládání Charakter Psychické procesy a stavy Potřeby, zájmy Vnímání a poznávání Prožívání a chování City Vůle a její význam	OSV - Sociální rozvoj (poznávání lidí) - Osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí, seberegulace, psychohygiena)	VZ – asertivita, socializace člověka, stres, sexuální výchova Př – smyslová soustava, dospívání ČJ, VV - citové vnímání pohled na život ČJ – úvaha, životní cíle AJ – Talking about me, plánování budoucnosti

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - uvede příklady lidských potřeb a zařadí je - rozlišuje smysly a smyslové orgány - rozlišuje druhy a fáze paměti - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - dokáže se vyjadřovat a prosazovat formou přiměřenou situaci - zná asertivní práva a povinnosti, poznatky dokáže využívat v praxi	Smysly, smyslové orgány Paměť a její fáze Praktická etika Člověk v sociálních vztazích Agresivní, pasivní, asertivní chování Stres a jeho překonávání Peníze	MV - Interpretace vztahu mezi mediálním sdělením a realitou	MG – sociální sítě M - finanční matematika PČ – podnikání, příprava na povolání

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- dokáže asertivně vyjadřovat pochvalu a objektivní kritiku a sám je dovede přijímat - učí se zvládat stresové situace - dokáže porovnat dnešní život a život v minulosti z hlediska předností a negativ - vysvětlí historii vzniku peněz - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - rozlišuje formy platebního styku - dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům hospodaření s penězi	Vývoj peněz a jejich funkce Formy placení Platební karty Hospodaření s penězi (rozpočet rodiny a státu) Odvětví hospodářství Výroba Obchod Služby Principy tržního hospodářství Nabídka, poptávka, trh Ekonomika a ekonomie Podnikání	VDO	Z – tržní hospodářství ve světě M – finanční gramotnost

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- popíše a vysvětlí základní funkce a principy dělby práce - jednoduše popíše vývoj výroby a výrobní proces, rozlišuje výrobní a nevýrobní odvětví - uvědomuje si důležitost vzájemné spolupráce - zamýšlí se nad způsoby prodávajících při získávání zákazníků - rozlišuje odvětví hospodářství - porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - vysvětlí podstatu fungování trhu - vysvětlí pojmy trh, nabídka, poptávka, cena, inflace - rozliší pojmy právo a morálka, vysvětlí rozdíl mezi právními a morálními normami	Právo a morálka Listina základních práv a svobod Právní řád ČR Orgány právní moci Vyhláška, nařízení, zákon Právní vztahy Právní normy Odvětví práva Soudní moc Soustava soudů v ČR Občanskoprávní, správněprávní a trestní řízení Funkce ombudsmana Problém poškozování lidských práv Způsobilost k právním úkonům Protiprávní jednání a jeho důsledky Šikana, diskriminace, korupce	- občan, obč. společnost a stát - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Etika – morálka

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
- dodržuje společně stanovené zásady v třídním kolektivu - chápe význam dodržování pravidel v životě člověka - uvědomuje si potřebu dodržování pravidel pro fungování společnosti - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušení - jmenuje základní lidská práva a jejich ukotvení v právním řádu ČR - rozliší pojmy vyhláška, nařízení, zákon - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - rozliší základní odvětví práva - rozlišuje úkoly právních orgánů, popíše jejich činnost	Politika vnitřní a mezinárodní Politické spektrum v ČR Politické strany, pravice, levice, Pluralita Volební kampaň, politická komunikace Evropská unie Orgány EU a jejich funkce Právní řád a systém EU Významné mezinárodní organizace NATO, OSN Výhody ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy Obrana vlasti	VMEGS - Jsme Evropané EV - Lidské aktivity a problémy ŽP - Vztah člověka k prostředí	Z, D - mezinárodní organizace CH, Př – hrozba chemické a biologické války, důsledky

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
- vysvětlí pojem korupce - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - rozlišuje principy levicových a pravicových politických stran - orientuje se v politickém spektru ČR - vysvětlí základní principy mezinárodní politiky ČR - zná orgány EU a jejich funkce - zajímá se o aktuální dění v EU - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede další významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR - popíše výhody spolupráce mezi státy včetně	Významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení		

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích a objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru - na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR - uvede příklady zahraničních misí Armády ČR			

Tabulka 44 Člověk a společnost (VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 8)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
Předmět: **VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – 9. ROČNÍK**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- uvědomí si význam životního názoru, vliv víry a náboženství v životě člověka - objasní pojem náboženská tolerance - charakterizuje pojmy extremismus, fanatismus - orientuje se v hlavních světových náboženstvích, jejich hlavních myšlenkách, tradicích a symbolech - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům	Náboženství Role náboženství v našem životě Náboženství zprostředkované médii Hlavní světová náboženství Judaismus, křesťanství, Islám, hinduismus, budhismus Tolerance Extremismus, fanatismus Typy a formy států Výhody demokracie	VMEGS -Evropa a svět nás zajímá OSV -Morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti. hodnoty, postoje, praktická etika) MV -Kritické vnímání mediálních sdělení VDO	Etika D – původ náboženství Z – rozšíření náboženství ve světě VV – náboženství v umění

lidské nesnášenlivosti - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - vysvětlí pojmy republika, monarchie, demokracie, diktatura - vysvětlí výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - chápe význam ochrany duševního vlastnictví - vyjmenuje hlavní způsoby a zdroje získávání majetku - objasní, co je rozpočet - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží	Osobní a rodinný rozpočet Peníze, formy placení Banky a jejich služby – úvěr, úrok, pojištění Národní hospodářství Ukazatelé národního hospodářství (HDP, nezaměstnanost, inflace, obchodní bilance) Státní rozpočet. Daně Sociální příspěvky pro občany	-Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování OSV -Sociální rozvoj (komunikace)	D – historický vývoj státního zřízení našeho státu M – finanční gramotnost D – vliv hospodářské úrovně státu na mezinárodní politiku

nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti - rozlišuje typy rozpočtů - vysvětlí, kdo sestavuje státní rozpočet a čím je tvořen - popíše příjmy a výdaje státního rozpočtu - vysvětlí, v jaké formě se peníze vyskytují i jakým způsobem se platí (hotovostně, bezhotovostně) - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - vysvětlí princip bankovního účtu - vysvětlí hlavní zásady hospodárnosti - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku	Základní právní vztahy Právní úkony Smlouvy		PČ – příprava na povolání, péče o domácnost

placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - vyjmenuje, jaké jsou v jeho okolí peněžní ústavy a seznámí se s vybranými peněžními produkty - vysvětlí pojem pojištění a vysvětlí jeho význam - seznámí se s druhy pojištění a jejich využití - definuje pojem úvěr, spočítá úrok - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - charakterizuje pojem národní hospodářství - popíše princip inflace - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu - vysvětlí pojem a význam daní - jmenuje druhy sociálních příspěvků	Globální problémy současnosti Mezinárodní spolupráce Mezinárodní organizace	OSV -Komunikace -Kooperace a kompetice -Morální rozvoj VMEGS -Evropa a svět nás zajímá -Objevujeme Evropu a svět -Jsme Evropané EV -Lidské aktivity a problémy živ. prostředí VDO -Sociální rozvoj – kooperace a kompetice	PŘ, Z, cizí jazyk – globální problémy

- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - zná princip jednoduchých právních úkonů - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů a hledá způsob řešení globálních problémů na lokální úrovni obce - uvede příklady mezinárodního terorismu a			

zaujme vlastní postoj ke způsobu jeho potírání - uvede příklady mezinárodních organizací, ke kterým má ČR vztah (OSN, UNICEF…)			

Tabulka 45 Člověk a společnost (VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 9)

Charakteristika vzdělávací oblasti

4.4 Člověk a příroda

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje široký okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.
V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Oblast významně podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje obory **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**, které svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na oblast Člověk a jeho svět, která přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základní školy a kooperuje především s oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce.

Klíčové kompetence a průřezová témata jsou uvedena v charakteristikách jednotlivých vzdělávacích oborů.

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

4.4.1 Fyzika

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních zákonitostí
- Vede k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- Vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální veličiny a procesy
- Vede k vytváření a ověřování hypotéz
- Učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislostí a vztahy mezi nimi
- Směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty oblasti **Člověk a příroda**:

- **chemie**: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomová energie
- **přírodopis**: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor
- **zeměpis**: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6. ročník 2 hodiny týdně
- 7. ročník 2 hodiny týdně
- 8. ročník 2 hodiny týdně
- 9. ročník 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Výuka probíhá v pracovně fyziky a chemie
- Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů s platnou legislativou.
- Nedílným vybavením pracovny je řád učebny chemie a fyziky, jeho dodržování je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

- Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, laboratorní práce, demonstrační pokusy, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- K vyhledávání, třídění a propojování informací
- K používání odborné terminologie
- K samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- K nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- Učitel zadává úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- Práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- Učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- Využívání skupinového a inkluzívního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- Učitel navozuje situaci vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- Učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- Učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- Učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (biomasa, tepelná čerpadla, ekologické domy, větrná energie, …)

Kompetence pracovní

- Učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Evropské a globální souvislosti

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
Předmět: **FYZIKA 6**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky – Mezipředmět. vztahy**
Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí		**OSV** – rozvoj a schopnosti poznávání, kreativita	**Dějepis 6** (Antika)
Vysvětlí pojem těleso, rozliší jej od látky Osvojí si charakteristiky látek i těles Pochopí, že dělitelnost je všeobecná vlastnost těles Dokáže popsat vzájemné působení těles a chápe pojem síla Pozná a popíše účinky gravitační síly a jejího pole	**Stavba látek**		**Chemie 8 –** vlastnosti látek **Chemie 8 –** částicové složení látek **Chemie 8 -** prvky
Chápe rozmanitost těles a jejich složení z částic Umí popsat a rozlišit prvek a sloučeninu Dokáže vysvětlit, že částice jsou v neustálém neuspořádaném pohybu, umí popsat Brownův pohyb, zná difúzi	**Měření síly**	**EV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí	**Dějepis 8** - Newton

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
Vysvětlí vlastnosti látek pevných, kapalných i plynných Popíše a vymodeluje model atomu, pojmenuje jeho části i částice v nich Vysvětlí, jak na sebe jednotlivé částice silově působí Chápe pojem elektrická síla i el. pole Popíše elektrování těles při vzájemném dotyku a jejich silové ovlivňování silami přitažlivými a odpudivými Popíše kladný a záporný iont a vysvětlí rozdíl mezi ním a neutrálním atomem	**Elektrické vlastnosti látek**		**Chemie 8** (atomy, ionty)
Vysvětlí, z jakých látek jsou magnety vyrobeny, vysvětlí pojem feromagnetické látky Vyjmenuje části magnetu, popíše jeho vlastnosti Na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetické pole i vzájemné působení dvou shodných a dvou neshodných pólů magnetů, i	**Magnetické vlastnosti látek**		

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
magnetů na tělesa z feromagnetických látek Na jednoduchých pokusech s pilinami ukáže magnetické pole Vysvětlí rozdíl mezi gravitačním, elektrickým a magnetickým polem Na jednoduchých pokusech ukáže magnetizaci látky Rozliší magneticky tvrdou ocel od magn. měkké a vysvětlí jejich vlastnosti Popíše magnetické vlastnosti Země Orientuje se v pojmech severní a jižní zeměpisný pól a severní a jižní magnetický pól Popíše kompas a buzolu, vysvětlí jejich použití **Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa** Vysvětlí pojem fyzikální veličina, dokáže porovnat velikosti fyzikálních velečin stejného druhu Vyjmenuje značky i jednotky používaných fyzikálních veličin			**Zeměpis 6**

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
Osvojí si jednotku délky, seznámí se i s její historií, s jejími násobky a díly Vyjmenuje některá délková měřidla a umí je použít k měření délky těles Osvojí si pojmy jednotka, nejmenší dílek a odchylka měření Vypočítá průměrnou hodnotu naměřených délek	**Měření délky**	**EGS** – Jsme Evropané	**Matematika 6** **Tv 6-9** **Dějepis 7**
Osvojí si základní jednotku objemu, její díly i násobky, a to vzhledem k jednotce litr, hektolitr a mililitr Měří objem kapalných i pevných těles pomocí odměrného válce, určí přesnost měření			
Rozezná hmotnost od gravitační síly, chápe pojem hmotnost Popíše rovnoramenné váhy, umí je použít pro měření hmotnosti pevných i kapalných těles Zná jednotky hmotnosti a bezpečně je převádí mezi sebou	**Měření objemu těles**a		**Chemie 8 – 9** **M7 - zlomky**

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
Osvojí si vztah pro výpočet hustoty, vysvětlí hustotu látek na příkladech pomocí mat-fyz-chem tabulek, umí se v nich orientovat a vyhledávat Vyjmenuje jednotky hustoty a dokáže je převést mezi sebou Pomocí vztahu vypočítá jednoduché příklady na výpočet hustoty tělesa a jeho hmotnosti	**Měření hmotnosti tělesa**		**Chemie 8 - 9** **Dějepis 6 (středověké jednotky)**
Popíše hodiny, zná historii vývoje časoměrných přístrojů, zná jednotky času a umí je převádět mezi sebou Umí změřit na stopkách přesný čas Umí vyjmenovat různé způsoby měření času v historii lidstva **Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty** Popíše teploměr, zná jednotku a značku teploty	**Hustota**		**Matematika 7 – 9** vyjadřování neznámé ze vzorce

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
Orientuje se v druzích teploměrů i jejich použití Vysvětlí zásady měření teploty Popíše termograf, orientuje se v čtení grafu, umí ho i s pomocí vytvořit Na jednoduchých pokusech vysvětlí změnu objemu kapalného, pevného a plynného tělesa při změně teploty	**Měření času**		**Dějepis 6** **Pracovní činnosti 6 - 9**
Zná základní pravidla pro práci v pracovně fyziky a umí poskytnout základní první pomoc		**MV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Laboratorní úlohy Používá laboratorní váhy s užitím aretace, změří hmotnost pevného a kapalného tělesa Naměřené hodnoty zapíše do připraveného protokolu, převádí jednotky hmotnosti i objemu, používá sadu závaží	**Měření teploty**		**Matematika 7**

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů Rozhodne, které veličiny musí změřit, aby mohl určit hustotu Změří hmotnost a objem tělesa, pomocí vzorce spočítá hustotu Vyhledá v tabulkách, které látce hustota odpovídá. Naměřené hodnoty zapíše do připraveného protokolu K měření používá labor.teploměr, čas měří stopkami Určí nejmenší dílek, rozsah a odchylku Teplotu měří v průběhu času a hodnoty zapisuje do tabulky, vytvoří graf, zapisuje do připraveného protokolu	**Základní pravidla bezpečnosti** **Určení hmotnosti tělesa**		**Chemie 8 - 9**

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
	Určení hustoty pevné látky **Měření teploty vody**		**Chemie 8 - 9**

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy

Tabulka 46 Člověk a příroda (FYZIKA 6)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
Předmět: **FYZIKA 7**

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE **-Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.** **-Změří elektrický proud a napětí** **-Rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností** • Nakreslí schematické značky jednotlivých součástek el. obvodu • Nakreslí schéma jednoduchého el. obvodu a umí ho i sestavit • Používá pojmy el. proud a el. napětí	**Elektrický proud**	**OSV** – rozvoj schopností a poznávání	**Dějepis 8** **Chemie 9 –** redoxní reakce

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
• Rozděluje látky na vodiče a nevodiče elektrického proudu • Umí vysvětlit proč některé látky vedou a jiné nevedou elektrický proud • Vyjmenuje jednotky a značky el. proudu a el. napětí	**Magnetické pole elektrického proudu**		
• Na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetické pole v okolí vodiče s el. proudem a příčinné souvislosti mezi el. proudem a magnetickým polem • Určí magnetické póly cívky pomocí y magnetky • Vyjmenuje rozdíly mezi magnetickým polem vytvořeným tyčovým	**Rozvětvený elektrický obvod**		

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
magnetem a cívky s proudem • Rozlišuje pojmy rozvětvený a nerozvětvený elektrický obvod • Dokáže nakreslit schémata obou obvodů a dokáže je sestavit • Osvojí si závěr pokusů o velikosti el. proudu v jednotlivých částech obou obvodů		**OSV** – seberegulace a sebeorganizace	
POHYB TĚLES *SÍLY* **-Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu** **-Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles**	**Pohyb a klid tělesa**		**Matematika 8 – 9**

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
-Změří velikost působící síly **-Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici** **-Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích** Má představu o mechanickém pohybu a jeho relativnosti, uvádí ji do souvislosti s příklady ze života Vyvodí závěr, že pohyb je základní vlastností všech těles ve vesmíru Operuje s pojmy trajektorie, dráha, na příkladech rozlišuje různé druhy pohybů Používá pojmy dráha, rychlost a čas a za pomocí vzorců umí tyto veličiny vypočítat Experimentálně i výpočtem určí průměrnou rychlost pohybu tělesa Znázorní sílu pomocí orientované úsečky, vyjmenuje značku i jednotku síly,zná její násobky a díly	**Síla a její měření** **Skládání sil** **Posuvné a otáčivé účinky sil**		**M 7 – přímá úměrnost** **M 7 – rovnoběžníky**

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
Osvojí si algoritmus pro výpočet gravitační síly , její velikost měří siloměrem Dovede složit 2 síly působící stejným směrem i opačným směrem, a to jak graficky tak i experimentálně Chápe princip skládání sil, užívá pojem výslednice Skládá síly různého směru pomocí rovnoběžníku sil Orientuje se ve vzájemném působení těles a polí Na příkladech rozlišuje účinky posuvné, otáčivé a deformační Dojde k poznání o závislosti posuvných účinků na velikosti síly a na hmotnosti tělesa Používá poznatků 1. Newtonova zákona – zákona setrvačnosti k objasnění jevů v běžném životě			

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
Samostatně řeší úlohy upevňující poznatky o 1. a 2. Newtonově pohybovém zákonu Používá pojmu páka, rameno síly, moment síly. Používá jeho jednotku Při výpočtech uplatňuje podmínky pro rovnováhu na páce Vysvětlí užití a účelnost páky v běžném životě, popíše jednotlivá zařízení Pozná kladku pevnou a volnou i kladkostroj, zná účelnost jejich použití a umí uplatnit algoritmus výpočtu rovnováhy na těchto jednoduchých strojích k základním výpočtům Sestaví jednoduchou soustavu k ověření znalostí Rozlišuje pojem tlaková a tahová síla, vyjmenuje příklady účinků těchto sil Změří velikost třecí síly, na základě zkoumání závislosti třecí síly na jakosti stykových ploch a na velikosti tlakové síly vysloví závěr	**Deformační účinky, tření**		

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
Objasní význam třecí síly v praxi, účelnost jejího zvětšování či zmenšování		**EV** – základní podmínky života **EV** – lidské aktivity a problémy životního prostře	
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN **-Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů** **-Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní**	**Mechanické vlastnosti kapalin**		**Dějepis 6**

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
Objasní účinky vnější tlakové síly na hladinu kapaliny, k vysvětlení používá Pascalova zákona, popisuje pokusy a objasní je Nakreslí jednoduché schéma hydraulického zařízení a vysvětlí a popíše jeho užití v praxi Na základě pokusů se seznámí s účinkem gravitační síly na kapalinu, popíše tlakovou sílu kolmo na dno i hydrostatický tlak, vysvětlí jeho příčiny Vysvětlí existenci a příčiny vztlakové síly, její využití v praxi, odříká Archimedův zákon, dokáže jej vysvětlit i jeho poznatky používá k výpočtům Vyvodí podmínky pro plování těles v kapalině a určí souvislost velikosti ponořeného objemu tělesa a hustotou kapaliny Vysvětlí pojmy a příčiny atm.tlaku a tlakové síly s ním související, ověří to pokusem	**Mechanické vlastnosti plynů**		

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
Popíše Torricelliho pokus jako princip měření atmosf. tlaku Vyjmenuje a popíše přístroje k měření atmosférického tlaku i tlaku uvnitř nádoby Aplikuje platnost Archimédova zákona v atmosférickém tlaku Dokáže vysvětlit význam těchto poznatků v praxi – balony Rozliší pojmy přetlak a podtlak			
Laboratorní úlohy Určí vztah pro výpočet průměrné rychlosti, určí, které veličiny musí zjistit i která měřidla použije U délkového měřidla i u stopek určí rozsah, nejmenší dílek i odchylku měření	**Určení průměrné rychlosti nerovnoměrného pohybu**		

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
Změří čas i délku a vypočítá průměrnou hodnotu Sestaví rovnoramennou páku, pomocí vztahu pro rovnovážnou polohu na páce vytváří sám jednotlivé kombinace a ověří je pomocí pokusu. Pracuje se závažími o hmotnosti 50 g, umí ověřit, jak velikou silou působí na páku, určí rameno síly a vypočítá její moment. Naměřené hodnoty zapíše do připraveného protokolu, vypočítá potřebné hodnoty a vysloví závěr úlohy Zapíše vztah pro velikost vztlakové síly a určí, za jakých podmínek nestejnorodé těleso v kapalině plave. U odměrného válce i siloměru určí rozsahy, nejmenší dílky a odchylky měření Změří potřebné tahové síly a vypočítá vztlakovou sílu. Úlohu opakuje pro různé zátěže ve zkumavce	**Ověření podmínky pro rovnováhu na páce** **Ověření plování těles**		

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
Naměřené hodnoty zapíše do připraveného protokolu, vypočítá potřebné hodnoty a vysloví závěr úlohy vypočítá potřebné hodnot			

Tabulka 47 Člověk a příroda (FYZIKA 7)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
Předmět: **FYZIKA 8**

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
SVĚTELNE JEVY **-Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh** **-Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami** Na konci této kapitoly žák umí popsat příčiny světelných jevů, nikoliv jejich princip. Používá pojmy světelný zdroj, optické prostředí, šíření světla. Zná hodnotu rychlosti šíření světla ve vakuu.	**Světelné jevy**	**OSV** – seberegulace a sebeorganizace	**Z 6** – zatmění Měsíce a Slunce

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
Vysvětlí vznik stínu i polostínu. Vyjmenuje měsíční fáze, rozumí zatmění Slunce a Měsíce Formuluje zákon odrazu světla, dokáže ho ověřit v pokusu. Sleduje zobrazení tělesa rovinným zrcadlem a graficky ho znázorní. Rozlišuje kulová zrcadla a popíše jejich působení v praxi. Na pokusu pozoruje lom světla, popíše jej na hranolu, dokáže jej znázornit graficky Na základě pokusů s optickým hranolem popíše spojité spektrum a tyto poznatky aplikuje na použití v přírodě – duha			**M 9** – podobnost
ENERGIE **-Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa**		**OSV** – rozvoj schopností a poznávání	

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
-Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem **-Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh** **-Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem** Používá pojmy mechanická práce, výkon, pohybová a polohová energie k objasnění fyzikálních dějů, popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie v gravitačním poli Země Objasní, že změna pohybové energie a polohové energie v gravitačním poli Země a energie	**Práce, energie** **Vnitřní energie**		**Přírodopis 8** – přeměna energie

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
pružnosti jsou vždy spojeny s konáním práce. Dovede pojem vnitřní energie tělesa využít k vysvětlení fyzikálních jevů, spojuje její změny s ději konání práce a tepelné výměny. Používá teplo jako fyzikální veličinu ekvivalentní mechanické práci. Osvojí si vzorec pro výpočet množství tepla, používá jej k výpočtu tepla a hmotnosti, popřípadě změny teploty. ***Orientuje se v matematicko-fyzikálních tabulkách, umí je používat k vyhledávání měrné tepelné kapacity látek. Vysvětlí, co tato veličina udává, žáci porovnávají vlastnosti materiálů a spojují s nimi výhody a nevýhody materiálů při tepelné výměně.***	**Teplo**		
Změny skupenství tělesa spojuje se změnami jeho vnitřní energie. Zpřesňuje rozlišování změn skupenství látek. Používá veličiny	**Změny skupenství**		**Chemie 8** – změny skupenství

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
teplota tání, měrné skupenské teplo tání a skupenské teplo tání, orientuje se v tabulce teploty tání, porovnává vlastnosti materiálů a spojují s nimi výhody a nevýhody materiálů. Popíší rozdíl mezi vypařováním a varem. Pojmenují různé změny skupenství.			
Definuje meteorologii a vyjmenuje základní meteorologické prvky Vysvětlí, co je to podnebí a co je to klima Vyjmenuje vrstvy atmosféry a určí jejich charakter Vyjmenuje základní meteorologické jevy, popíše způsob jejich měření a charakterizuje je (vlhkost vzduchu, kapalnění vodních par, srážky, tlak vzduchu, vítr, teplota vzduchu) Dokáže popsat meteorologickou stanici a co se v ní měří Vysvětlí současné znečišťování atmosféry, vysvětlí, co je to ozón, skleníkový efekt	**Počasí kolem nás**	**EV –** základní podmínky života **EV –** lidské aktivity a problémy životního prostředí	**Aj 8** – počasí **Z 8** – podnebí a počasí v ČR

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
Podle modelu popíše základní prvky konstrukce spalovacích motorů Objasní rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem			
-Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	**Spalovací motory**		D 8 – vývoj dopravy
ZVUKOVÉ DĚJE			
-Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku **-Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí**	**Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie**	**EV** – základní podmínky života	**Př 9** – uhlí **Z 8** – ČR **Ch 9** – obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
Popíše zdroje a druhy zvuku, prostředí, kterým se zvuk šíří Dokáže znalost přibližné rychlosti zvuku ve vzduchu, vodě a oceli Definuje kmitočet a na jeho základě výšku tónu			

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
Popíše podle obrázku složení lidského ucha a důležité části pro přijímání zvuků. Určí hranice slyšitelnosti podle kmitočtu, používá pojmy ultrazvuk a infrazvuk a dokáže jej určit podle kmitočtu. Popíše nucené chvění a rezonanci, pozná tóny harmonické. Dokáže vysvětlit vznik ozvěny, vysvětlí pojem dozvuk. Je seznámen s přibližnými hladinami zvuku v dB, určí práh slyšení a bolesti Popíše, proč je nebezpečné pobývat dlouho a často v hlučném prostředí *LABORATORNÍ ÚLOHY*	**Zvukové jevy**		**Hv 7 – hlasivky** **Př 8 –lidské ucho** **Hv 6-7** tóny, harmonie **Př 8**

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
Zobrazení tělesa v rovinném zrcadle **Určení tepla při tepelné výměně při smíchání dvou kapalin s různou teplotou** **Určení měrného skupenského tepla tání ledu** *ZÁVĚREČNÉ OPAKOVÁNÍ*		**MV** – práce v realizačním týmu	

Tabulka 48 Člověk a příroda (FYZIKA 8)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
Předmět: **FYZIKA 9**

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE **-Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu** **-Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí** **-Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností** **-Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů** **-Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní**	**Elektrický náboj. Elektrické pol**e	**OSV** – rozvoj schopností a sebepoznání **OSV** – seberegulace a sebeorganizace	**Ch 9** - ionty

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
-Zapojí správně polovodičovou diodu Spojuje elektrický náboj s existencí částic s kladným a záporným nábojem ve stavbě atomů a s existencí volných částic s elektrickým nábojem ve stavbě látek. Používá pojem elementární náboj, zná jednotku coulomb i převod mezi nimi Na základě pokusu popíše elektrostatickou indukci i polarizaci nevodiče Definuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných elektronů, a to jak v kovech, tak v kapalinách. Popíše zdroje stejnosměrného napětí – el. články Vysloví Ohmův zákon a aplikuje v jednotlivých výpočtech. Orientuje se v grafickém znázornění elektr. proudu na elektrickém	**Elektrický proud**		**Ch 9** - elektrolýza **Chemie 9** - galvanický článek **M 7-9** grafy

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
napětí a dovede sám sestrojit jednoduchý graf Sestaví elektrický obvod a pomocí měřících přístrojů změří napětí a proud v jednotlivých částech obvodu. Používá zákonitosti při zapojení rezistorů za sebou i vedle sebe k výpočtům el. proudu, odporu i napětí v elektrických obvodech Dokáže určit, jak lze zapojit dělič elektrického napětí. Popíše reostat Znalost algoritmu pro výpočet el. práce a výkonu i jejich jednotky prokáže na výpočtech			
Spojuje magnetické pole s usměrněným pohybem částic s elektrickým nábojem v elektrickém poli Vysloví Ampérovo pravidlo pravé ruky a dokáže ho použít na příkladech Popíše elektromagnet, zvonek, jistič a elektromagnetické relé. Při pokusu ukáže pohybové a otáčivé účinky mag. pole na vodič, kterým prochází el. proud	**Elektromagnetické jevy**		

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
Popíše podle obrázku nebo modelu elektromotor Pomocí pokusu popíše elektromagnetickou indukci			
Stručně popíše základní principy vzniku střídavého proudu Orientuje se v časovém grafickém znázornění – sinusoidě. Prokáže znalost pojmu perioda, kmitočet. Orientuje se v rozdílu mezi alternátorem a dynamem Popíše transformátor, vysvětlí rozvodnou síť	**Střídavý proud**		**CvM 9** – grafy funkcí
Popíše změnu odporu v polovodičích, pojmenuje některé druhy polovodičových součástek – fotorezistor, termistor Popíše vznik polovodiče typu P a N Popíše princip polovodičové diody a způsob jejího zapojení, zná její užití Řídí se základními pravidly bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními pod proudem	**Vedení elektrického proudu v polovodičích**		**Zeměpis 9** – typy elektráren

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
Podá přehled elktromagn. vln a jejich použití Popíše podstatu světla, prostředí, v jakém se elmagn. vlny šíří, popíše zdroje záření a jejich užití *ENERGIE* Dokáže popsat stavbu atomu, prokáže, že zná podstatu tří druhů záření – alfa, beta a gama, jejich nebezpečnost i způsob ochrany před nimi Popíše řetězovou reakci i uvolňování jaderné energie, umí pomocí obrázku popsat jaderný reaktor Zná možná nebezpečí jaderných reakcí i způsob ochrany *VESMÍR*	**Elektromagnetické záření** **Jaderná energie**	**EV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí	**D 9** – použití jaderné energie pro válečné účely **D 9** - Černobyl **CH 9** – havárie s únikem nebezpečných látek

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky – Mezipředmět. vztahy
-Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet **-Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností** Popíše Sluneční soustavu včetně planetek, měsíců a ostatních těles Orientuje se v pojmech hvězda, galaxie, hvězdokupa Umí popsat vznik a stáří vesmíru	**Vesmír**	**MV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	**D 9** – dobývání vesmíru **Z 6** – Sluneční soustava

Tabulka 49 Člověk a příroda (FYZIKA 9)

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

4.4.2 Chemie

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických zákonitostí.
- Vede k poznávání základních chemických pojmů, poznávání směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů.
- Učí řešit problémy a zdůvodňovat správné jednání v praktických situacích.
- Vytváří potřebu objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů.
- Vede k získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 8. a 9. ročník – 2 hodiny týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Výuka probíhá v pracovně chemie a fyziky.
- Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů s platnou legislativou.
- Nedílným vybavením pracovny je řád učebny chemie, jeho dodržování je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

- Metody a formy práce se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – demonstrační pokusy, práce ve skupinách, spojování frontální výuky s praktickými cvičeními, laboratorní práce, projekty.

Kompetence k učení

- Učitel vede žáky k systematickému pozorování chemických vlastností látek a jejich přeměn, k hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení.
- Učí žáky různým metodám poznávání přírodních procesů, vlastností a jevů.
- Dává žákům možnost samostatně nebo ve skupinách formulovat závěry.
- Učí žáky vyhledávat a zpracovávat informace z hlediska důležitosti a využívat je k dalšímu učení a v praktickém životě.
- Žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel učí žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- Učitel vede žáky k samostatnému řešení problému, napomáhá při volbě správného způsobu řešení.
- Žáci užívají logických, matematických a empirických postupů při řešení problémů.
- Žáci ověřují prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikují při řešení jak obdobných, tak nových problémových situací
- Žáci se učí myslet kriticky, činit uvážlivá rozhodnutí a jsou schopni tato svá rozhodnutí obhájit

Kompetence komunikativní

- Učitel vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování, ke správnému využívání chemických symbolů a značek.
- Učí stručně, přehledně a objektivně sdělovat postup a výsledky pozorování a experimentů
- Učí žáky obhajovat výsledky své práce a názor na řešení problémů
- Učí přijmout kritiku a poučit se z ní
- Učitel vede žáky k využívání vhodných a přiměřených informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
- Žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných pro kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

- Žáci jsou vedeni k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů

- Učitel vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných a čerpat z nich poučení.
- Žák se podílí na vytváření dobrých mezilidských vztahů při práci v týmu.

Kompetence občanské

- Vede k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie.
- Učí odpovědnosti za zachování životního prostředí.
- Vede k poznání zásad chování v krizových situacích a v situacích ohrožujících zdraví a život člověka.

Kompetence pracovní

- Žák se učí optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a poté získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- Žáci využívají získané znalosti a zkušenosti při přípravě na své budoucí povolání.
- Žáci se učí zásadám bezpečné práce a ochrany zdraví při práci

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Předmětem prolínají **průřezová témata:** Environmentální výchova, Výchova ke zdraví Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Myšlení v evropských a globálních souvislostech

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Předmět: CHEMIE 8

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
- uvede, čím se zabývá chemie, a příklady chemického děje	Vymezení předmětu chemie, chemický děj		
- rozliší fyzikální tělesa a látky - **určí společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek** - uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek - rozliší vybrané látky podle jejich různých vlastností	**Pozorování, pokus a bezpečnost práce** Látky a jejich vlastnosti	**OSV – Rozvoj schopností poznávání**	**F** – látky a tělesa
- rozpozná skupenství látek a jejich změny	Skupenství a jejich změny		**F 8 -** změny skupenství
- **pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně dostupnými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými dosud pracovat nesmí**	Zásady bezpečné práce v pracovně	**OSV, VDO –** Zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem	**Př 8** – první pomoc **VZ 8, Pč 6,7**

- uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu - vysvětlí význam R-vět a S-vět a uvede jejich příklady u výrobků, které se běžně používají			
- uvede příklady nebezpečných látek a zásady bezpečné práce s nimi	Nebezpečné látky		
- **rozlišuje směsi a chemické látky** - rozliší různorodé a stejnorodé směsi - uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi - **vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení** - **vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek** - **navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi** - sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci - vysvětlí princip destilace	**Směsi** - různorodé, stejnorodé - složení roztoků - oddělování složek směsí - voda - vzduch	**EV –** Likvidace úniku ropných látek a jiných škodlivin **EV – Základní podmínky života** **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** **Vztah člověka k prostředí** Význam vody a vzduchu jako základní podmínky života	**M 7** – koncentrace v % **Z, Př –** vliv na životní prostředí

- **rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití** - zhodnotí význam vody pro život na Zemi - **uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a v domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění** - uvede složení vzduchu - popíše, co je to inverze a smog		**MV –** Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **EGS –** Čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva **OSV, VDO** – Osobní zodpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu	
- **používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech** - odvodí vznik kationtů, aniontů z neutrálních atomů	**Částicové složení látek a chemické látky** Atom, molekula, ionty		**F 6 –** stavba látek
- **rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech** - používá značky a názvy nejznámějších prvků - používá pojmy protonové číslo, chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina ve správných souvislostech	Chemické prvky		**F 6 –** chemické prvky

- rozliší kovy a nekovy - uvede vlastnosti a využití vybraných prvků	Vybrané kovy a nekovy		
- **orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti**	Periodická soustava prvků		**D 8** – vynálezy a objevy
- vysvětlí rozdíl mezi prvkem a sloučeninou - určí charakter vazby podle elektronegativity	Chemické sloučeniny	**EV – Vztah člověka k životnímu prostředí** Nebezpečí poškození životního prostředí	
- **rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání** - rozliší slučování, rozklad, neutralizaci	**Chemické reakce**		
- **přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu** - uvede zákon zachování hmotnosti	Chemické rovnice		

- zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce			
- **porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí** - vysvětlí pojem oxid - určí oxidační číslo atomu prvku v oxidech - vysvětlí pojmy kyselinotvorný a zásadotvorný oxid	**Anorganické sloučeniny** Oxidy SO_2, SO_3, CO_2, CO, CaO, NO, NO_2	**OSV, VDO**– Zodpovědnost jedince za své zdraví (revize plynových spotřebičů), význam hromadné dopravy – oxidy ve výfukových plynech **EGS** – Projekty a dotace EU na snížení emisí **EV –Problematika životního prostředí**	**Př** – skleníkový efekt
- vysvětlí pojem halogenid - aplikuje pravidla názvosloví halogenidů při vytváření vzorců a názvů	Halogenidy		
- popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení těmito látkami - zapíše z názvu kyselin jejich vzorce a naopak	Kyseliny		**Př** – první pomoc

- **vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet**	Kyselé deště	**EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí** Vliv pH na život ve vodě Kyselé deště Nebezpečí havárií při výrobě, přepravě a skladování kyselin a hydroxidů	**Z 9** – ekologické problémy
- **orientuje se na stupnici pH**, **změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem**, rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů	pH, indikátory pH		
- popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení hydroxidem - zapíše z názvu hydroxidu vzorec a naopak	Hydroxidy		
- uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi - **uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi**	Neutralizace		

- vysvětlí pojem sůl a vznik solí - zapíše z názvů vybraných solí vzorce a naopak - uvede příklady uplatnění soli v praxi	Soli (-SO_4, -NO_3, -CO_3)	**EV – Vztah člověka k prostředí** Nebezpečí nadměrného hnojení Ohrožení zdrojů pitné vody, půdy	**Př 9** – působení vody ve vápencích

Tabulka 50 Člověk a příroda (CHEMIE 8)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Předmět: CHEMIE 9

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředmětové vztahy**
	Upevnění poznatků z 8. ročníku		
- **aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu**	Výpočty n, M, z rovnic		**M 7 –**trojčlenka
- vysvětlí pojmy oxidace a redukce, redoxní reakce - popíše princip výroby železa a oceli - vysvětlí pojem koroze a způsob ochrany kovů před korozí - rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití	Redoxní reakce Výroba Fe a oceli Koroze Galvanický článek Elektrolýza	**EV – Vztah člověka k prostředí** Význam sběru starého železa a jiných kovů	**F 6** – elektrolýza **Z 8,9** – ocelářský průmysl **F 9 –**galvanické články
- vysvětlí rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí - rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje	Energie a chemické reakce Exotermické a endotermické reakce	**EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí**	

- dodržuje pravidla bezpečnosti při práci s hořlavinami - uvede, jak postupovat při vzniku požáru - poskytne první pomoc při popáleninách - **zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdroje energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracovávání ropy** - posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí - **aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe**	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Fosilní paliva Průmyslově vyráběná paliva		**F 8 –** obnovitelné a neobnovitelné zdroje **Z 8,9 –**nerostné suroviny
- uvede obecné vlastnosti uhlovodíků - **rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití** - užívá homologickou řadu uhlovodíků a vzorce vybraných zástupců - zařadí vybrané uhlovodíky do skupin podle vazeb	**Organické sloučeniny** Uhlovodíky	**EGS** – Závislost hospodářství na těžbě ropy	

- **rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití** - rozliší uhlovodíkový zbytek a charakteristickou skupinu na příkladech vzorců známých derivátů - uvede příklady derivátů významných v praxi - uvede výchozí látky a produkty esterifikace	Deriváty uhlovodíků Halogenové deriváty Alkoholy, fenoly Aldehydy, ketony Karboxylové kyseliny Estery, esterifikace	**EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí** **EGS** – Poškození ozonové vrstvy jako globální problém lidstva **OSV** – Poškození zdraví užíváním alkoholických nápojů **VDO** – Zákony o výrobě, prodeji a užívání alkoholických nápojů	
- **orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů** - **určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu** - **uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů**	Přírodní látky Sacharidy, tuky, bílkoviny Vitamíny Fotosyntéza	**EV – Základní podmínky života** **EGS** – Stav tropických deštných pralesů **OSV** – Zodpovědnost za výživu	**Př –** fotosyntéza **Př 8, VZ 9, Pč 6,7** – zdravá výživa

- rozliší plasty od dalších látek, uvede jejich příklady - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - uvede výhody a nevýhody používání syntetických vláken	**Chemie a společnost** Plasty a syntetická vlákna	**EV** – Význam recyklace plastů **EGS** – Plasty jako globální problém lidstva	
- zhodnotí význam chemických výrob pro člověka a společnost - **zhodnotí využívání prvotních a druhotních surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi** - uvede příklady otravných látek - **orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka** - vysvětlí pojem biotechnologie - **objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek**	Chemická výroba, hospodářsky významné látky Otravné látky Detergenty, pesticidy, insekticidy Léčiva a návykové látky Biotechnologie Chemie a životní prostředí Havárie s únikem nebezpečných látek	**EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí** **MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**	**D 7 –** alchymie **D 9** – vliv chemie na živ. prostředí **Z 8,9** – chemický průmysl **VZ –** návykové látky **F 9 –** havárie s únikem nebezpečných látek

Tabulka 51 Člověk a příroda (CHEMIE 9)

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

4.4.3 Přírodopis

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny.
- Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a zákonitostem.
- Umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se.
- Vede k pochopení faktu, že člověk je závislý na přírodě a je její součástí.
- Vede k chápání podstatných souvislostí se stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích.
- Seznamuje žáka se stavbou živých organismů.
- Učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě.
- Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.
- Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7. a 8. roč. po 2 hodinách týdně a v 9. ročníku 1 hodinu týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Výuka probíhá v učebně přírodopisu, dle možností v učebně na školní zahradě, případně v nejbližším okolí školy přímo v terénu.
- Ve výuce je využívána též multimediální učebna.
- Pro každého žáka i vyučujícího je závazné dodržování řádu učebny přírodopisu.
- Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů s platnou legislativou (ochrana přírody).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

- Metody a formy práce se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury), přírodovědné procházky s přímým pozorováním, samostatná práce (vyhledávání doplňujících informací k danému tématu), laboratorní práce, projekty.

Kompetence k učení

- Učitel vede žáky k systematickému pozorování přírody a přírodních zákonitostí, k hledání souvislostí mezi jevy i mezi organismy včetně člověka, k vysvětlení jednotlivých jevů a zákonitostí.
- Učí žáky různým metodám poznávání přírodních procesů a propojovat poznatky z různých vzdělávacích oblastí.
- Dává žákům možnost samostatně nebo ve skupinách formulovat závěry.
- Učí žáky samostatně vyhledávat a zpracovávat informace z hlediska jejich důležitosti, třídit je, prezentovat, využívat k dalšímu učení a v praktickém životě.
- Žák využívá při poznávání přírody lupu, mikroskop a další vhodné pomůcky.
- Vede žáky ke správnému využívání odborné terminologie.
- Rozvíjí zájem o poznání přírody.
- Žák poznává smysl učení pro tvorbu a ochranu životního prostředí.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel učí žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problémů, postupně zvyšuje nároky na kvalitu informací a jejich přehlednost.
- Žáci se učí myslet kriticky, činit uvážlivá rozhodnutí a jsou schopni tato svá rozhodnutí obhájit.
- Žák zpracovává závěry z pozorování přírody, prezentuje je například formou referátů.
- Učitel vede žáky k samostatnému řešení problému, napomáhá při volbě správného způsobu řešení.
- Učitel ověřuje správnost řešení, diskutuje s žáky o zodpovědnosti člověka za jeho rozhodnutí, za chování v přírodě.

Kompetence komunikativní

- Učitel vede žáky k využívání vhodných a přiměřených informačních a komunikačních prostředků v souvislosti s životním prostředím.
- Učitel vede žáky k formulování myšlenek v mluvené i psané formě a k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování.

- Učí stručně, přehledně a objektivně sdělovat postup a výsledky pozorování.
- Učitel organizuje práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky respektující názory druhých, učí přijmout kritiku a poučit se z ní.
- Organizuje besedy a exkurze směřující k získání informací o přírodě a o roli člověka v ní.
- Formou projektů rozvíjí komunikaci mezi žáky různého věku.
- Žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných pro kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

- Učitel navozuje při práci ve skupinách situace vedoucí k posílení zodpovědnosti a sebedůvěry žáků.
- Respektuje různá hlediska, oceňuje postřehy žáků a zdůrazňuje potřebu spolupráce při řešení úkolů.
- Pozitivně hodnotí zájem, snahu a odpovědné postoje k přírodě.

Kompetence občanské

- Učí odpovědnosti za zachování kvalitního životního prostředí.
- Učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování ve vztahu k přírodě, vede žáky k pochopení práv i povinností jednotlivce jako součásti životního prostředí.
- Zdůrazňuje potřebu vzájemné spolupráce a pomoci při přírodních katastrofách, úrazech apod.
- Žáci získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci poskytování první pomoci.

Kompetence pracovní

- Učitel vede žáky k dodržování bezpečnosti a hygienických pravidel při práci s živými přírodninami a při pobytu v přírodě.
- Umožňuje jim optimálně si organizovat postupy při poznávání dané problematiky.
- Žáci jsou vedeni k efektivní práci ve skupině i k individuální práci.
- Žáci se učí zásadám bezpečné práce a ochrany zdraví při práci.
- Žáci využívají získané znalosti a zkušenosti při přípravě na své budoucí povolání.

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.

- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Předmětem prolínají průřezová témata:

Environmentální výchova

Výchova ke zdraví

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Myšlení v evropských a globálních souvislostech.

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
Předmět: **PŘÍRODOPIS 6**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipřed. vztahy**
- **aplikuje praktické metody poznávání přírody** - **dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody** - pracuje s mikroskopem - aplikuje základní metody poznávání přírody - připraví jednoduchý mikroskopický preparát	Zkoumáme přírodu (uspořádání živého světa)	**OSV – Rozvoj schopností poznávání** **Sebeorganizace** při skupinové práci, projektu, LP	
- vymezí postavení Země ve vesmíru, poznává některé teorie o jejím vzniku a vzniku života na ní	Vznik života na Zemi		**Z 6** – Planeta Země
- **rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů** - posoudí, které děje patří mezi projevy života	Projevy života		**Ch 8** – Oxidace – fotosyntéza

- zhodnotí význam podmínek pro život na Zemi	Podmínky života	**EV – Základní podmínky života**	
- uvede příklady rozmanitosti přírody	Rozmanitost přírody	Rozmanitosti přírody	
- zdůvodní nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci a že člověk je součástí těchto vztahů - **vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam**	Vztahy mezi organismy	**EV – Ekosystémy** Potravní řetězec, zachování rovnováhy Pochopení základních přírodních zákonitostí, ochrana biologických druhů	
- **popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií, objasní funkcí základních organel** - rozpozná, porovná a objasní funkci základních organel - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčnými, jednobuněčnými, mnohobuněčnými organismy	Základní struktura života		
- **třídí a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek**	Soustava organismů		

- **rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů rostlin a živočichů**			
- **uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka** - pochopí viry jako původce řady onemocnění, nebuněčné organismy	Viry	**EV** – Virová onemocnění	
- pochopí význam bakterií v přírodě a jako původce řady onemocnění	Bakterie		
- pochopí význam sinic pro fotosyntézu a jejich rizika z přemnožení	Sinice		
- **rozpozná naše nejznámější jedlé a nejedlé houby a porovná je podle znaků** - **vysvětlí způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích** - vysvětlí rozdíl ve stavbě hub a rostlin	Houby	**EGS – Evropa a svět nás zajímá,** význam spolupráce Objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antibiotikům	
- **objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků** - objasní význam soužití dvou organismů – symbiózu	Lišejníky	**EV – Problematika životního prostředí** Symbióza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší	**Z** - tundra

- vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin			
- pochopí význam řas a rozezná vybrané zástupce	Řasy		
- **porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů** - **rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin** - **odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní způsob jejich života a přizpůsobení prostředí** - **zhodnotí význam živočichů v přírodě a pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy** - objasní význam prvoků v přírodě a pro člověka, zásady bezpečnosti a hygieny - zjistí, že i jediná buňka je schopná samostatné existence	**Bezobratlí** Prvoci	**EV – Vztah člověka k prostředí,** prostředí a zdraví **OSV** – základní hygienické návyky	**Z** – státy rovníkové Afriky, moře na území ČR **Př 8** – nemoci

- pochopí význam názvu – žahavé buňky	Žahavci		**Čj 7** – slova korále, korály **Z** – práce s atlasem, korálové ostrovy
- porovná rozdíl ve způsobu života volně žijících ploštěnců a cizopasných ploštěnců	Ploštěnci		
- rozlišuje vnitřní a vnější parazity - vysvětlí nebezpečí cizopasných hlístů pro člověka a hlavní zásady ochrany	Hlísti		
- rozlišuje plže, mlže, hlavonožce podle charakteristických znaků - rozlišuje vodní a suchozemské druhy - rozpozná vybrané zástupce živočichů	Měkkýši		**Z** – práce s atlasem, chov perlotvorek
- vysvětlí význam žížaly v přírodě - popíše význam a postavení kroužkovců v přírodě	Kroužkovci		
- dokáže popsat vnější a vnitřní stavbu těla, vysvětlí pojem vnější kostra	Členovci - pavoukovci	**EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí**	**Př 8 –** roztoči a onemocnění

- rozlišuje vybrané třídy členovců podle charakteristických znaků - určí vybrané zástupce jednotlivých tříd - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - zhodnotí pozitivní a negativní význam hmyzu	- korýši - vzdušnicovci	Důsledky přemnožení hmyzu, narušení přírodní rovnováhy Insekticidy	**Ch 9** – insekticidy **Z** – práce s atlasem
- pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska	Ostnokožci		
- chápe význam ochrany přírody a biologické rovnováhy na Zemi - porozumí pojmům společenstvo a ekosystém - **uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému**	Člověk a příroda - společenstvo, ekosystém - biologická rovnováha - ochrana přírody - národní parky	**EV – Ekosystémy** **Vztah člověka k prostředí** Vlivy na životní prostředí	**Z 9** – globální problémy lidstva **VV** **Čj 6** **Z 8**

Tabulka 52 Člověk a příroda (PŘÍRODOPIS 6)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
Předmět: **PŘÍRODOPIS 7**

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky Mezipřed. vztahy
- **třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek** - **rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů živočichů a rostlin** - **rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických jednotek** - objasní způsob jejich života, odvodí základní projevy života - **zhodnotí význam živočichů v přírodě a pro člověka** - **uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy, dodržuje pravidla bezpečné práce při poznávání živé a neživé přírody**	Třídění organismů	**EV-Ekosystémy** **Problematika životního prostředí**	**Z –** rozšíření organismů

- uvede příklady vlivu prostředí na utváření organismů a vztahy mezi nimi			
- **porovná základní, vnitřní a vnější stavbu vybraných živočichů**	Strunatci třídy - kruhoústí		
- odliší vývojově nižší strunatce od vyšších	- paryby		
- rozlišuje vybrané zástupce ryb - rozlišuje nejznámější sladkovodní a mořské ryby - zhodnotí postavení ryb v potravním řetězci - význam ryb v potravě člověka	- ryby	**EGS** – Mezinárodní smlouvy o rybolovu	**D 7** – rybníkářství v Čechách
- rozlišuje vybrané zástupce obojživelníků - vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí, zdůvodní nezbytnost vody pro jejich vývin	- obojživelníci	**EV – Základní podmínky života** Zamořené vodní plochy, ekologické havárie	
- rozlišuje charakteristické rysy plazů a vybrané zástupce plazů - seznámí se s exotickými druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích	- plazi		

- vysvětlí vývojové zdokonalování stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu a k prostředí, ve kterém žijí - porovná vybrané zástupce ptáků a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů - určí zástupce tažných a přezimujících ptáků	- ptáci	**EV – Lidské aktivity a problematika životního prostředí** Ptačí krmítka Chov andulek, papoušků	**Z** – cesty ptáků
- vysvětlí vývoj rostlin - **rozlišuje základní skupiny rostlin a určuje jejich zástupce podle klíčů a atlasů** - **odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí**	Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš		
- dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu	Vyšší rostliny	**EV – Ekosystémy** Potravní řetězec, rostliny – producenti	
- rozpozná příklady výtrusných rostlin - vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě	Rostliny výtrusné		
- rozlišuje vybrané zástupce mechorostů, vysvětlí význam mechů v přírodě	Mechorosty		

- rozlišuje vybrané zástupce kapraďorostů	Kapraďorosty – plavuně, přesličky, kapradiny		
- vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - podle charakteristických znaků rozlišuje základní zástupce nahosemenných rostlin	Nahosemenné rostliny		
- **uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi** - **objasní na příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému**	Ekosystém les	**EV – Ekosystémy** Les a jeho význam	**Z 8**– lesní hospodářství ČR **VV 8 –**ekosystémy
- **odvodí na základě pozorován uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva k jednotlivým orgánům** - vysvětlí funkci jednotlivých částí rostlinného těla - **porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů, uvede příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku** - vysvětlí význam charakteristických znaků pro určování rostlin	Stavba rostlinného těla		

- vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - rozezná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztřídit	Krytosemenné rostliny	**EGS** – Hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje **EV** – Léčivé rostliny, bioprodukty	**D 7 –**nové druhy rostlin v Evropě
- vysvětlí význam lučních porostů - zná příklady a využití kulturních plodin - pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody - **vysvětlí princip základních fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin**	Ekosystém louka	**EV** – Umělé ekosystémy, zásahy člověka	

Tabulka 53 Člověk a příroda (PŘÍRODOPIS 7)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
Předmět: **PŘÍRODOPIS – 8**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů **Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin** **Odvodí základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí** **Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka** **Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy** **Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi** **Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody**	Savci Vývoj savců Stavba těla savců Hlavní skupiny – vejcorodí - živorodí Savci biomů světa Etologie	**EV – ekosystémy**- základní projevy života různých skupin savců	**Z 6** - biomy
Uvede příklady vlivu prostředí na utváření organismů **Orientuje se ve fázích vývoje člověka**	Biologie člověka Vývoj člověka Lidská plemena	**EV –lidské aktivity a problémy živ. prostředí** **MKV – Etnický původ**	**AJ 8** – části lidského těla **D 6** – vývoj člověka

Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému			
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy. Dovede pojmenovat základní kosti a svaly zná jejich hlavní funkci Vyjmenuje složky krve, uvede jejich funkci Popíše stavbu srdce Popíše a pojmenuje části DS, vysvětlí její činnost v klidu a při zátěži Vysvětlí 1. pomoc při zástavě dechu Pojmenuje části trávicí soustavy, vysvětlí jejich funkci Dokáže vyjmenovat stavbu VS i její funkci Popíše stavbu kůže i příčiny některých onemocnění Rozdělí NS, vysvětlí činnost CNS i ONS Popíše části mozku i jejich význam Popíše zrakové, sluchové i rovnovážné ústrojí	Stavba a funkce lidského těla – Soustava opěrná svalová oběhová mízní dýchací trávicí vylučovací kožní nervová smyslová hormonální pohlavní	**OSV – sebepoznání a sebepojetí,** význam lidské komunikace jako formy regulace lidského jednání	**F 8** – přeměna energie **TV 6 - 9** – činnost srdce **HV 7** – hlas. projev **VZ 9** – jak přestat kouřit **CH 8**- oxidy **CH 9**– cukry, tuky, bílkoviny

a vysvětlí jejich funkci Objasní vliv hormonů na lidský organismus Dokáže popsat stavbu mužské i ženské pohl. soustavy, vysvětlí nebezpečí přenosu pohlavních chorob		**OSV –rozvoj schopnosti poznávání**,problematika pohlavního rozmnožování, výhody pro přežití druhu	**VZ 8** – pitný režim **VZ 9-** rakovina kůže **VZ 8** – ochrana zraku (poh. aktivita) **VZ 7** – sexuální výchova
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	Nitroděložní vývin člověka Vývin po narození	**OSV –osobnostní rozvoj** průběh lidského života	
Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě **Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla** **Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí nebo epidemií a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby** **Objasní význam zdravého způsobu života člověka** Orientuje se v zásadách zdravého životního stylu	Genetika Člověk a zdraví	**VDO – Občan, občanská společnost a stát,** odpovědnost za zdraví **EV** – vztah **člověka k prostředí**	**VZ 8** – zdravé stravování

Tabulka 54 Člověk a příroda (PŘÍRODOPIS 7)

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

4.4.4 Zeměpis

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Samostatný vyučovací předmět Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Zeměpis v RVP ZV.
- Zeměpis je vyučovací předmět, který se snaží charakterizovat různá území, rozmístění lidí, jevů a událostí v prostředí. Studuje vztahy mezi člověkem a prostředím, uvádí žáky do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a seznamuje se životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě, na území ČR, místní oblasti a v blízkém území místní krajiny. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, umožňuje také uvědomovat si civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.
- V poznatkové oblasti si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země (glóbus, mapy). Získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti a obce. Získávají důležité poznatky o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva. Rozšiřují si poznatky o krajinné sféře a životním prostředí z jiných předmětů.
- V činnostní oblasti žáci získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a s informačními materiály a orientují se v nich. Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů. Naučí se obhajovat výsledky své práce, přiznávat chyby, komunikovat s lidmi, hledat cesty ke správnému řešení, chápat pojmy demokracie, evropanství, národní kultura. Naučí se spolupracovat se spolužáky při řešení úkolů a problémů, a tím si vytvářet i vlastní postoj k ostatním lidem. Žáci jsou také vedeni k vytváření kladných postojů ke vzdělávání na základě úspěchů z vlastní činnosti a iniciativy.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6. ročník - 2 hodiny týdně
- 7. ročník - 2 hodiny týdně
- 8. ročník - 2 hodiny týdně
- 9. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Vyučovací předmět Zeměpis využívá ve většině případů kmenovou učebnu dané třídy. Využívá se také odborná počítačová učebna a učebna přírodopisu. Terénní výuka se uskutečňuje v podobě zeměpisných cvičení a pozorování v bezprostředním okolí školy, zeměpisné exkurze ve vybraných vzdálenějších lokalitách.
- Formy a metody práce se volí podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – výkladové hodiny s využitím demonstračních pomůcek propojené debatami, skupinová práce, samostatná práce, projekty, zeměpisné vycházky.
- Při výuce se využívají atlasy, učebnice, turistické mapy, pracovní listy, odborná literatura, internet, nástěnné mapy, buzoly, PC programy, videosnímky a jiné pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Vědomosti, dovednosti, návyky, postoje, a hodnoty osvojené v Zeměpise tvoří nedílné východisko pro vnímání, osvojování klíčových kompetencí a pro orientaci v nich.

Kompetence k učení

- Žáci se učí pracovat s orientačními pomůckami (buzola), s glóbusem, plány, mapami, atlasy, odbornou literaturou, internetem …
- Učitel zadává žákům úkoly (např. referáty, úkoly v rámci projektů, …), k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají, třídí a hodnotí geografické informace a data v příslušných informačních zdrojích – na internetu, v odborných encyklopediích, časopisech, výkladových atlasech, …).
- Učitel zeměpisné učivo propojuje se znalostmi z dalších oblastí, aby si tak žáci mohli vytvářet ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím, mezi přírodou a působením člověka.
- Učitel vede žáky k nalézání souvislostí získanými poznatky a využití v praxi.
- Učitel vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.
- Učitel pokládá žákům otázky vztažené ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů, společně hledají řešení otázek a adekvátní odpovědi.
- Učitel vede žáky k používání odborné terminologie.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel usiluje se svými žáky o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných znaků geografických objektů, jevů a procesů, vyvozují společně patřičné závěry.

- Učitel pojmenuje podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu potřebné informace, diskutovat o něm a o možnostech řešení.
- Učitel vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů.
- Žáci se učí myslet kriticky a jsou schopni hájit své výroky a rozhodnutí.
- Učitel vede žáky k práci s chybou.

Kompetence komunikativní

- Učitel vyžaduje na žácích formulaci a vyjádření svých myšlenek, názorů.
- Žáci se učí vyjadřovat v logickém sledu, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.
- Žáci se učí výslovnosti zeměpisných pojmů a názvů.
- Žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí a učí se vhodně na ně reagovat.
- Učitel vede žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace.
- Učitel vede žáky k naslouchání a respektování názoru druhých.
- Učitel vede žáky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i ústní podobě.
- Učitel vede žáky k prezentaci vlastních prací (referátů, projektů …)

Kompetence sociální a personální

- Žáci při skupinové práci efektivně spolupracují, pomáhají si, učí se vzájemnému naslouchání a odpovědnosti za výsledky své práce.
- Učitel vede žáky k ochotě pomoci i nebát se o pomoc požádat.
- Učitel vede žáky k dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů.
- Učitel vede žáky k hodnocení činnosti skupin, jednotlivců a k sebekritice.
- Učitel vede žáky k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním i globálním měřítku.

Kompetence občanské

- Žáci jsou vedeni k respektování názorů druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni, jsou vedeni k dodržování pravidel slušného chování.
- Učitel uvádí, vysvětluje, objasňuje a zdůvodňuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí.
- Žáci se učí praktické bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu a v urbanizované krajině, chování a ochraně za mimořádných událostí.

- Učitel prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, vyjadřují demokratické přístupy k řešení společenských problémů. Žáci poznávají tradice, zvyky a kultury lidí v jednotlivých světadílech a oblastech.

Kompetence pracovní

- Učitel dohlíží na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami a na dodržování stanovených pravidel práce v učebně i při terénním výuce.
- Učitel hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci žáků.
- Žáci jsou vedeni k efektivní práci (samostatně i ve skupině).
- Žáci jsou vedeni k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací.

Kompetence digitální

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

Environmentální výchova
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Osobnostní a sociální výchova
Mediální výchova
Multikulturní výchova
Výchova demokratického občana

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
Předmět: **ZEMĚPIS 6**

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy **Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů** • charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce • vysvětlí pojmy: planeta, hvězda, měsíce, Galaxie, cizí galaxie • vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období	Země jako vesmírné těleso Postavení Země ve vesmíru Tvar, velikost a pohyby Země, Měsíc Den, noc, roční období	**MV- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** Aktuality, snímky z kosmu **OSV- Komunikace**, naslouchání **EGS-** Důsledky pohybů Země pro život lidí na světě	**F-** Sluneční soustava, skupenství látek,gravitační síla Země **Př-** roční období a změny v přírodě, život ve vesmíru **D 7,8 –** vývoj poznání o tvaru Země, existence lidstva **M** – jednotky, porovnávání velikostí planet **ČJ 8,9** – galaxie x galaxie, 2 významy slova den **F 8 –** světelné jevy
• používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model Země • používá zeměpisnou síť a s pomocí souřadnic určuje geografickou polohu	Globus, měřítko Zeměpisná síť, souřadnice Určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti	**OSV- Rozvoj schopností poznávání** **Kooperace a komunikace**	

• vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem	Časová pásma, světový a pásmový čas Smluvený čas, datová hranice	**EGS – Evropa a svět nás zajímá** Časová pásma	**AJ 7 –**časová pásma
• dovede používat mapu a plán, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle měřítek • vyhledá potřebné informace v atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících **Ovládá základy praktické topografie a orientace v terén** **Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny** **Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě** **Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii**	Mapa a plán – obsah, měřítko Orientace mapy, plánu vzhledem ke světovým stranám Práce s atlasem Praktická cvičení a aplikace	**MV –Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** Zdroj informací, mapy **OSV-Rozvoj schopností poznávání** Týmová spolupráce **EGS**- Pohled na svět, ve kterém žiji	**Př, D** – tématické mapy **M 7** – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr **vycházka** - práce s mapou, orientace v krajině **F-** kompas , buzola, azimut
• vysvětlí pojem krajinná sféra, orientuje se v jednotlivých složkách **Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a**	Krajinná sféra Země a její složky Složky a prvky přírodní sféry	**EGS** – Propojení složek přírodní sféry, oteplování, rozšiřování pouští	**Př 9** – vznik krajinných sfér, rozmístění fauny a flóry na Zemi, rozmanitost organismů, ekosystémy

podmíněnost, rozezná, pojmenuje a klasifikuje pojmy zemského povrchu		**EV – Základní podmínky života**	
Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost • vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je • objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné a nadmořské výšce • popíše složení, půdní typy a druhy půdy a jejich hospodářské využití, význam ochrany půdy, vody, vzduchu **Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice mezi prostorovými složkami v krajině**	Systém přírodní sféry na planetární úrovni Geografické pásy, výškové stupně	**OSV** – Rozvoj kritického myšlení **EV – Ekosystémy** **Základní podmínky života** Klimatické změny, význam vody, vzduchu, půdy pro život **EGS – Evropa a svět nás zajímá** Vliv lidských činností na krajinu a životní prostředí	**F 8** – nadmořská výška, teplota, tlak **ICT** - internet-zdroj informací
Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na příkladech specifické znaky a funkce krajin	Krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajin	**EV – Ekosystémy** **- Lidské aktivity a problémy životního prostředí**	**VV 8 –** ekosystémy

Uvádí příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)			
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny **Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států**	Zeměpis světadílů a oceánů Polární oblasti Afrika	**EV – Základní podmínky života** Ekologická problematika oceánů, klimatické změny **EGS** – mezinárodní spolupráce, využití oceánů a polárních oblastí, oteplování **MKV-Lidské vztahy** Spolupráce mezi národy, tolerance, rasismus, diskriminace **OSV – Kooperace a kompetice** **Rozvoj schopností poznávání** **Kreativita** Demokratický způsob řešení konfliktů, mezilidské vztahy	**Př –** vliv geografické polohy na život ve světadílech a oceánech, fauna, flóra **D7, 9 –** objevné cesty, dobývání pólů, historie jednotlivých území **M** – výsečové diagramy, rozbor klimatodiagramu, rozbor grafů, porovnávání čísel

Tabulka 55 Člověk a příroda (ZEMĚPIS 6)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
Předmět: **ZEMĚPIS 7**

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. • Vyhledává informace z různých zdrojů dat: texty, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, fotografie, schémata. • Dokáže zjištěné informace z různých zdrojů přiměřeně třídit, zobecňovat a výsledky interpretovat. • Používá mapy jako zmenšený a zjednodušený rovinný obraz zemského povrchu nebo jeho částí. • Rozlišuje druhy map podle jejich měřítka a obsahu.	**Informační a dokumentační zdroje v geografii** **Základy geografické kartografie a topografie** • Mapa, plán • Měřítko a obsah map	**MV** - **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** **OSV** - **Kreativita**	**ICT 6** – vyhledávání, zpracování a využití informací **M 9** – statistická data a jejich grafické vyjádření **M 7** – měřítko mapy a plánu **D** – dějepisné mapy

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové mentální mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.	**Aplikace kartografických a topografických znalostí**	**OSV** - **Kreativita** - **Komunikace** - **Rozvoj schopností poznávání**	
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa. **Lokalizuje na mapách světadíly a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.**	**Zeměpis světadílů – Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie, Evropa**		**ČJ (Lit.) 7** - cestopisy
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a			

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. • Vyhledá na glóbu a v mapách Austrálii a Oceánii, určí jejich geografickou polohu. • Pojmenuje a lokalizuje v mapách oblasti Oceánie: Polynésii, Mikronésii, Melanésii, Nový Zéland. • Porovná rozlohu Austrálie s rozlohou ostatních kontinentů. • Pojmenuje a vyhledá v mapách Austrálie významné moře, zálivy, ostrovy poloostrovy, průlivy, … • Pojmenuje a vyhledá v mapách vybrané povrchové útvary. • Vyhledá v mapách a určí nejvyšší pohoří a vrchol Austrálie. • Porovná podnebí v jednotlivých oblastech • Vyhledá v mapách nejvýznamnější australské řeky, jezera a bezodtokové oblasti. • Pojmenuje a popíše příklady australské a novozélandské přírody. • Určí a vyhledá v mapách hustě osídlené a řídce osídlené oblasti.	**Austrálie a Oceánie** Poloha Přírodní poměry Obyvatelstvo		

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Vyhledá v mapách a pojmenuje největší města a hlavní město Australského svazu. • Zhodnotí a popíše hospodářskou úroveň. • Popíše a lokalizuje v mapách zdroje nerostných surovin. • Popíše zaměření australského zemědělství. • Popíše úroveň a zaměření australského průmyslu. • Vyhledá v mapách a popíše vybrané útvary a státy Oceánie. • Vyhledá na glóbu a v mapách americký kontinent, určí jeho geografickou polohu. • Pojmenuje a vyhledá v mapách nejvýznamnější povrchové útvary Severní a Jižní Ameriky. • Určí v mapách toky vybraných amerických řek. • Určí v mapách úmoří amerického kontinentu. • Pojmenuje a vyhledává v mapách Ameriky šířková pásma a výškové stupně.	Vybrané oblasti **Amerika** Poloha Přírodní poměry Obyvatelstvo	**EV** Lidské aktivity a problémy životního prostředí VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Formy participace občanů v politickém životě OSV Poznávání lidí MKV Kulturní diference Etnický původ	**D 7**– historie objevování amerického kontinentu, kolonizace, vznik USA **D 8,9** - úloha USA ve 20. stol. **AJ 9** – jazykové oblasti

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Lokalizuje v mapách Ameriky rozmístění lidských ras, etnických a jazykových skupin. • Vyhledá na politické mapě Ameriky vybraná velká města. • Určí a vyhledá v mapách americké světadíly: Severní a Jižní Ameriku a region Střední Ameriky. • Vyhledá v mapách vybrané významné státy a další zeměpisné regiony Ameriky: Kanadu, Spojené státy americké, Mexiko, karibskou oblast, Brazílii a Argentinu. • Vyhledá v mapách území Kanady, určí její geografickou polohu a polohu vůči sousedním státům. • Popíše s pomocí map přírodní poměry a zdroje Kanady. • Posoudí hospodářský a politický význam Kanady v současném světě. • Charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, kulturní tradice, vybrané oblasti a sídla Kanady a hlavní oblasti cestovního ruchu. • Vyhledá v mapách území USA, určí jejich geografickou polohu a polohu vůči sousedním státům.	Vybrané oblasti a státy (Kanada, USA, Mexiko, Karibská oblast, Jižní Amerika)	Multikulturalita (kulturní rozdíly, zvyky, náboženství, hodnoty; etnický původ, různé způsoby života, odlišní myšlení a vnímání světa) **VDO** **Občan, občanská společnost a stát** (respektování kulturních, etnických a jiných odlišností, lidské rasy, náboženství, jazyky)	**VO** - formy vlády, demokracie, diktatury

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje USA. • Posoudí hospodářský a politický význam Spojených států amerických v současném světě. • Charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, kulturní tradice, vybrané oblasti a sídla USA a hlavní oblasti cestovního ruchu. • Vyhledá v mapách území Mexika, vyjádří jeho geografickou polohu a polohu vůči sousedním státům. • Popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje Mexika. • Charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, vybrané oblasti a sídla Mexika. • Vyhledá v mapách území pevninské a ostrovní části Střední Ameriky v oblasti Karibského moře. Určí jejich geografickou polohu. • Popíše s pomocí map přírodní poměry karibské oblasti. • Posoudí hospodářský a politický význam karibské oblasti v současném světě.			

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství a vybrané státy karibské oblasti. • Vyhledá v mapách oblasti Jižní Ameriky, určí jejich polohu. • Popíše s pomocí map jejich přírodní poměry. • Posoudí hospodářský a politický význam Brazílie, Argentiny a dalších jihoamerických států v současném světě.			
• Vyhledá na glóbu a v mapách Asii, určí její polohu. • Porovná rozlohu Asie s rozlohou ostatních světadílů. • Pojmenuje a vyhledá v mapách Asie významné části pobřeží, moře a zálivy, ostrovy, poloostrovy, průlivy. • Pojmenuje a vyhledá v mapách nejvýznamnější povrchové útvary Asie. • Vyhledá v mapách Asie oblasti s výskytem sopečné činnosti a s častými zemětřeseními.	**Asie** Poloha Povrch	**EV** **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** (přístupy k přírodnímu a kulturnímu dědictví)	

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Vyhledá v mapách toky největších asijských řek, lokalizuje bezodtokové oblasti. • Vymezí v mapách úmoří asijského světadílu. • Vyhledá v mapách nejhustěji a řídce osídlené oblasti Asie, zdůvodní příčiny nerovnoměrnosti v rozmístění obyvatelstva Asie • Určí dva státy s nejvyšším počtem obyvatelstva v Asii a ve světě – Čínu a Indii. • Pojmenuje hlavní náboženství zastoupená v Asii. • Vyhledá v mapách oblast jihozápadní Asii. • Popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje jihozápadní Asie. • Posoudí hospodářský a politický význam oblasti jihozápadní Asie v současném světě. • Určí v mapách hlavní lokality s těžbou ropy, největší přístavy a střediska cestovního ruchu. • Lokalizuje vybrané státy v oblasti a jejich hlavní města.	Obyvatelstvo Regiony Asie	**OSV** **Poznávání lidí** **VDO** **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** **Formy participace občanů v politickém životě** **OSV** **Poznávání lidí** **MKV** **Kulturní diference** **Etnický původ** **Multikulturalita** **(**kulturní rozdíly, zvyky, náboženství, hodnoty; etnický původ, různé způsoby života, odlišní myšlení a vnímání světa) **VDO** **Občan, občanská společnost a stát** (respektování kulturních, etnických a jiných odlišností,	**D 6** – počátky lidské společnosti **OV** - formy vlády, demokracie, diktatury

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Vyhledá v mapách oblasti jižní, jihovýchodní a východní Asie. • Popíše pomocí map přírodní poměry jižní, jihovýchodní a východní Asie. • Charakterizuje obyvatelstvo a hospodářství. • Lokalizuje vybrané státy v oblasti, jejich hlavní města a střediska cestovního ruchu. • Vyhledá v mapách území států střední Asie. • Popíše s pomocí map přírodní poměry těchto států.		lidské rasy, náboženství, jazyky)	
• Vyhledá v mapách území Ruské federace, určí její polohu. • Vymezí v mapách hranici mezi evropskou a asijskou částí Ruska (hranici mezi Evropou a Asií). • Zhodnotí pomocí map rozlohu, přírodní poměry a přírodní zdroje Ruské federace. • Posoudí hospodářský a politický význam Ruska v současném světě.	**Rusko**		

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Vyhledá hlavní sídelní a hospodářské oblastí Ruska. • Charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, vybrané oblastí a sídla Ruské federace.			
• Vyhledá na glóbu a v mapách evropský světadíl, zhodnotí jeho polohu. • Pojmenuje a vyhledá v mapách Evropy významné části pobřeží, moře a zálivy, ostrovy a poloostrovy a průlivy. • Pojmenuje a vyhledá v mapách nejvýznamnější povrchové útvary Evropy. • Pojmenuje a vyhledá v mapách nejvyšší pohoří a horské vrcholy Evropy. • Určí geografickou polohu Evropy z hlediska umístění v podnebných pásech. • Vyhledá v mapách toky vybraných evropských řek. • Rozliší v mapách úmoří evropského kontinentu. • Vyhledá na politické mapě Evropy velké zeměpisné oblasti, vybrané státy a vybraná hlavní a velká města.	**Evropa** Poloha Povrch Oblasti a státy	**EV** **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** **VDO** **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování**	**VO 7**– EU **D** – kořeny evropské kultury, středověká Evropa,

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Určí a vyhledá v mapách státy Evropské unie (a státy, které se o vstup do EU ucházejí). • Vyhledá v mapách oblast střední Evropy, určí její polohu. • Popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje států střední Evropy. • Zhodnotí hospodářský a politický význam oblasti střední Evropy. • Charakterizuje obyvatelstvo, sídla, hospodářství, kulturní a náboženské tradice a předpoklady pro cestovní ruch ve střední Evropě. • Podává stručný přehled vybraných modelových států střední Evropy, zejména sousedních států ČR. • Vyhledá v mapách příslušnou geografickou oblast Evropy a vymezí její polohu. • Popíše pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje příslušné oblasti Evropy. • Posoudí hospodářský a politický význam příslušné oblasti Evropy. • Lokalizuje na politické mapě Evropy jednotlivé státy příslušných oblastí Evropy.	Střední Evropa Ostatní evropské oblasti: západní, severní, jižní, jihovýchodní, východní Evropa	**Formy participace občanů v politickém životě** **OSV** **Poznávání lidí** **MKV** **Kulturní diference** **Etnický původ** **Multikulturalita** **(**kulturní rozdíly, zvyky, náboženství, hodnoty; etnický původ, různé způsoby života, odlišní myšlení a vnímání světa) **VDO** **Občan, občanská společnost a stát** (respektování kulturních, etnických a jiných odlišností, lidské rasy, náboženství, jazyky) **EGS** **Evropa a svět nás zajímá** **Objevujeme Evropu a svět**	moderní doba v Evropě, integrační procesy **Př 9** – vliv osídlení na krajinu **PČ 6,7-** příprava pokrmů – národní jídla **AJ 6** – Velká Británie **AJ 7** - Londýn

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Vyhledá v mapách hlavní sídelní a hospodářská střediska, největší přístavy, letiště a oblasti cestovního ruchu. • Charakterizuje obyvatelstvo, sídla, hospodářství a kulturní tradice v příslušných oblastech Evropy. • Podává stručný přehled modelových států ve jmenovaných oblastech Evropy.		**Jsme Evropané**	**D 7** – Křesťanství a středověká Evropa
Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.			

Tabulka 56 Člověk a příroda (ZEMĚPIS 7)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
Předmět: **ZEMĚPIS 8**

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. • Vyhledává informace z různých zdrojů dat: texty, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, fotografie, schémata. • Dokáže zjištěné informace z různých zdrojů přiměřeně třídit, zobecňovat a výsledky interpretovat. • Používá mapy jako zmenšený a zjednodušený rovinný obraz zemského povrchu nebo jeho částí. • Rozlišuje druhy map podle jejich měřítka a obsahu.	**Informační a dokumentační zdroje v geografii** **Základy geografické kartografie a topografie** • Mapa, plán • Měřítko a obsah map	**OSV** - **Kreativita** **MV** - **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**	**ICT 6** – vyhledávání, zpracování a využití informací **M** – statistická data a jejich grafické vyjádření **M** – měřítko mapy a plánu
Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovní polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České		**EGS** - **Jsme Evropané** - **Objevujeme Evropu a svět**	**VO 6,7** – člověk ve společnosti: naše vlast, pojem vlasti a vlastenectví, státní

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
republiky v evropském a světovém kontextu. • Určí polohu ČR. • Nastíní hlavní evoluční přírodní změny a procesy probíhající na území dnešní ČR • Na fyzické mapě ČR rozliší Českou vysočinu a Karpaty. • Orientuje se na fyzické mapě ČR, vyhledá v České vysočině a Karpatech hlavní pohoří. • Pojmenuje hlavní činitele, ovlivňující podnebí ČR. • Objasní pojem teplotní inverze. • Rozlišuje pojmy podnebí a počasí. • Zařadí území ČR k úmořím evropských moří. • Pojmenuje a vyhledá v mapách hlavní vodní toky a nádrže. • Rozlišuje mezi půdními druhy a půdními typy, pojmenuje hlavní půdní typy na území ČR.	**ČR na mapě Evropy a světa** **Přírodní podmínky ČR** • Povrch • **Podnebí a počasí** • **Vodstvo** • **Půdy** • **Biota** • **Ochrana přírody**	- **Evropa a svět nás zajímá** **EV** - **Ekosystém** - **Základní podmínky života** - **Lidské aktivity a problémy životního prostředí**	symboly; Stát a právo: právní základy státu. **D 7,8,9** – vznik ČSR, ČR, vývoj státních hranic **Př 9** – neživá příroda: nerosty, horniny, půda, geologický vývoj a stavba území ČR, ochrana přírody **Fy 8** – meteorologie

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Popíše skladbu a rozšíření lesních porostů na území ČR • Pojmenuje a na mapách vyhledá hlavní chráněná území v ČR.			
• Posoudí hlavní aktuální trendy demografického vývoje obyvatelstva v ČR • Určí hlavní migrační trendy. • Zhodnotí souvislost rozmístění obyvatelstva v ČR s nadmořskou výškou, s přítomností přírodních zdrojů a dalšími faktory. • Orientuje se ve struktuře obyvatelstva, pokud jde o zastoupení národností, náboženství, zaměstnanost v jednotlivých složkách hospodářství, … • Posoudí klady a zápory života ve venkovských a městských sídlech ČR.	**Obyvatelstvo a sídla ČR**	**OSV** - **Poznávání lidí** **MKV** - **Kulturní diference** - **Etnický původ** - **Mutlikulturalita** (kulturní rozdíly, zvyky, náboženství, hodnoty; etnický původ, různé způsoby života, odlišní myšlení a vnímání světa) **VDO** - **Občan, občanská společnost a stát** (respektování kulturních, etnických a jiných odlišností, lidské rasy, náboženství, jazyky)	**Př 9**– vliv osídlení na krajinu

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Člení hospodářství do jednotlivých sektorů a řadí do nich jednotlivé hospodářské činnosti obyvatelstva. • Zhodnotí charakter zemědělství v ČR v závislosti na nadmořské výšce a kvalitě půd. • Objasní funkci lesního a vodního hospodářství. • Rozlišuje nerostné suroviny podle jejich charakteru (paliva, rudy, nerudy). • Vymezí a lokalizuje v mapách oblasti těžby paliv v ČR. • Zhodnotí strukturu surovinové základny ČR. • Popíše výhody a nevýhody jednotlivých druhů elektráren. • Analyzuje vztahy mezi rozmístěním elektráren a zdroji surovin (palivo, voda). • Objasní vztah rozmístění hutních závodů a zdrojů surovin a energie. • Pojmenuje a lokalizuje v mapách klíčové obory strojírenství v ČR.	**Hospodářství ČR** • Zemědělství • Lesní a vodní hospodářství • Nerostné suroviny • Průmysl	**EV** - **Ekosystémy** - **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** (vodní zdroje, les, pole, půda, energie, přírodní zdroje, doprava a životní prostředí)	**Př 7** – ekosystém les **VV 8 -** les **D 7 –** historie rybníkářství **CH 9** – fosilní paliva **Fy 8** – obnovitelné a neobnovitelné zdroje **Fy 8,9** – typy elektráren **CH 9** – chemický průmysl, výroba železa a oceli **CH 8 –** nebezpečné chemické látky pro životní prostředí

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Popíše a vyhledá v mapách rozmístění chemického průmyslu a průmyslu stavebních hmot. • Uvádí konkrétní příklady jednotlivých oborů zpracovatelského průmyslu. • Vyhledá v mapách hlavní oblasti sklářského, keramického a dřevozpracujícího průmyslu v ČR. • Doloží na příkladech návaznost zemědělství a potravinářského průmyslu.			**D 8,9** – historie průmyslu **Fy** – pohyb těles
• Rozlišuje mezi jednotlivými druhy dopravy podle prostředí (pozemní, vodní, letecká) a podle účelu (nákladní, osobní). • Vymezí a vyhledá v mapách hlavní dopravní tahy v ČR. • Posuzuje jednotlivé druhy dopravy z hlediska rychlosti, výkonnosti a vlivu na životní prostředí.	• Doprava a spoje		**D 8** - vývoj dopravy
• Rozlišuje výrobní a nevýrobní služby a uvádí jejich konkrétní příklady.	• Služby • Cestovní ruch		

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Člení cestovní ruch podle jeho tematického zaměření. • Objasní pojmy aktivní a pasivní cestovní ruch. • Vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR, uvádí příklady konkrétních lokalit. • Pojmenuje, popíše a vyhledá v mapách příklady národních kulturních památek a památek zapsaných v seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. • Objasní základní pojmy zahraničního obchodu. • Pojmenuje hlavní exportní a importní druhy zboží v ČR.	• Zahraniční obchod		
Uvádí příklady účasti a působnosti české republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států. • Pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR, zhodnotí jejich zaměření.	**ČR a mezinárodní organizace**	**EGS** - **Jsme Evropané** (evropská integrace, EU)	**VO 8,9** – mezinárodní organizace

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové oblasti a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit. • Posoudí jednotlivé regiony ČR z hlediska přírodních podmínek, osídlení, hospodářského potenciálu a kvality životního prostředí.	**Regiony ČR**		**VO 7,9** – státní správa a samospráva **ČJ** - nářečí **HV** - nářečí
Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy. **Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům.** • Specifikuje polohu, přírodní, sídelní a hospodářské poměry místní oblasti.	**Místní region**	**EV** - **Vztah člověka k prostředí** (naše obec)	**VO** - státní správa a samospráva **Př** – CHKO Žďárské vrchy **ČJ (sloh) 7** - popis
Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové	**Aplikace kartografických a topografických znalostí**		**Vv** – náčrty, plánky (obce a okolí)

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
mentální mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu. • Vyjadřuje své názory na kvalitu jednotlivých regionů v ČR v myšlenkových mapách (osobní preference a nepreference konkrétních lokalit k bydlení, k pracovním příležitostem, k cestování, k rekreaci, …).		**OSV** - **Kreativita** - **Komunikace** - **Rozvoj schopností poznávání**	
Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny. **Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.**	**Cvičení a pozorování místní krajiny v terénu**		procházka, zeměpisná exkurze

Tabulka 57 Člověk a příroda (ZEMĚPIS 8)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
Předmět: **ZEMĚPIS 9**

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. • Vyhledává informace z různých zdrojů dat: texty, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, fotografie, schémata. • Dokáže zjištěné informace z různých zdrojů přiměřeně třídit, zobecňovat a výsledky interpretovat. • Používá mapy jako zmenšený a zjednodušený rovinný obraz zemského povrchu nebo jeho částí. • Rozlišuje druhy map podle jejich měřítka a obsahu.	**Informační a dokumentační zdroje v geografii** **Základy geografické kartografie a topografie** Mapa, plán Měřítko a obsah map	**MV** **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** **OSV** **Kreativita**	**ICT 6** – vyhledávání, zpracování a využití informací **M 9**– statistická data a jejich grafické vyjádření **M 7** – měřítko mapy a plánu
Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové mentální mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.	**Aplikace kartografických a topografických znalostí**	**OSV** - **Kreativita** - **Komunikace** - **Rozvoj schopností poznávání**	

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa. • Zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi • Nastíní územní rozdíly v hustotě zalidnění na Zemi, objasní příčiny těchto rozdílů. • Objasní vliv přírodních a společenských faktorů na rozmístění obyvatelstva. • S pomocí map lokalizuje hlavní světové emigrační a imigrační oblasti, konkretizuje příčiny těchto procesů. • V mapách lokalizuje hlavní světové a evropské jazyky do konkrétních oblastí. • V mapách lokalizuje hlavní světová náboženství do konkrétních oblastí.	**Obyvatelstvo světa**	**OSV** **Poznávání lidí** **Komunikace** **EV** **Vztah člověka k prostředí** (demografický vývoj) **MKV** **Kulturní diference** **Etnický původ** **Multikulturalita** **Lidské vztahy** **EGS** **Evropa a svět nás zajímá** **Jsme Evropané**	**D 6** – počátky lidské společnosti **OV 9**– světová náboženství **D 7** – křesťanství a středověká Evropa
Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.	**Sídla**	**EV** **Ekosystémy** **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** **Vztah člověk k prostředí**	

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Zhodnotí, v čem spočívají výhody a nevýhody života na venkově a ve městech. • Objasní pojem urbanizace.		(ekosystém lidské sídlo, kulturní krajina)	
• **Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje.** • **Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.** • Rozlišuje sektorovou strukturu hospodářství. • Vymezí s pomocí map hlavní zemědělské oblasti světa, určí a zdůvodní jejich specializaci. • Posoudí význam zemědělství a jeho propojení s ostatními složkami hospodářství. • Vymezuje a lokalizuje v mapách hlavní rybolovné oblasti světa. • Popíše a zhodnotí význam lesního a vodního hospodářství.	**Světové hospodářství** Zemědělství a rybolov Lesní a vodní hospodářství Nerostné suroviny	**EGS** **Objevujeme Evropu a svět** (orientace v tematických mapách, grafech, tabulkách) **EV** **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** **(**vlivy zemědělství a průmyslu a dopravy na životní prostředí) **EV** **Ekosystémy** (ekosystém les)	**VO 8,9** – principy tržního hospodářství; mezinárodní vztahy, globální svět **D 7** – počátky lidské společnosti, význam zemědělství pro rozvoj lidské společnosti

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití. • Vymezí s pomocí map hlavní surovinové oblasti světa. • Rozlišuje jednotlivá odvětví průmyslu. • Vymezí s pomocí map hlavní průmyslové oblasti dle jednotlivých odvětví. • Klade otázky a hledá odpovědi na ekologické problémy spjaté s těžebním a energetickým průmyslem. • Objasní s porozuměním pojmy: dopravní uzel, dopravní komunikace, dopravní síť. • Rozlišuje dopravu dle funkce, charakteru komunikace a podle druhu dopravního prostředku. • Objasní výhody a nevýhody ve využívání jednotlivých druhů dopravy. • Rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami. • Rozlišuje základní typy cestovního ruchu. • Vymezí a lokalizuje v mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu.	Průmysl Doprava a spoje Služby Cestovní ruch Mezinárodní obchod	**OSV** **Komunikace**	**CH 9, F 8** – obnovitelné a neobnovitelné zdroje **CH 8,9**– suroviny pro chemický průmysl, havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek, výroba železa a oceli **D 8**– průmyslová revoluce

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Vymezí a lokalizuje v mapách oblasti světa dle dovozu a vývozu. • Jmenuje příklady světových hospodářských organizací a integrací.			
Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků. • Pojmenuje základní rozdíly mezi nezávislým státem a závislým územím. • Vzájemně srovnává státy podle fyzickogeografických kritérií (rozloha, poloha) a společenských a hospodářských kritérií (počet obyvatel, správní členění, státní zřízení, způsob vlády, stupeň rozvoje). • Uvede názvy hlavních mezinárodních organizací, jejich cíle a členské státy.	**Politická mapa dnešního světa** Státy na Zemi Společné a odlišné znaky států Mezinárodní organizace a seskupení států	**EGS** **Jsme Evropané** **Objevujeme Evropu a svět** **Evropa a svět nás zajímá** **VDO** **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** (demokracie x diktatura) **Formy participace občanů v politickém životě**	**VO 7** – státní správa a samospráva, demokracie jako opak diktatury **D 9** - demokracie **VO** – mezinárodní organizace
Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geografické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech. • Pojmenuje a vyhledá v mapách lokality tradičních a aktuálních ozbrojených konfliktů ve světě.	Ohniska konfliktů a neklidu v současném světě	**EGS** **Evropa a svět nás zajímá** **MKV** **Etnický původ** **(**postavení národnostních menšin – odlišné myšlení	**D 9** – historické příčiny konfliktů **VO 7** – problémy lidské nesnášenlivosti, kinflikty

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
• Objasní obecné příčiny ozbrojených konfliktů. • Zhodnotí význam a úlohu mezinárodních organizací při řešení ozbrojených konfliktů.		a vnímání světa jako příčina a zdroj konfliktů) **VDO** **Občan, občanská společnost a stát** (minority – příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) **MV** **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**	**VO 8,9** - mezinárodní organizace
Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí. • Posoudí příčiny a následky globálního poškozování životního prostředí. • Objasní funkce a role chráněných území přírodního, resp. Životního prostředí.	**Vztah příroda – společnost** • Světové ekologické problémy • Ochrana životního prostředí	**EGS** - **Objevujeme Evropu a svět** **MV** - **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** **EV**	**VO 9** – globální problémy společnosti **CH 8** – mimořádné události, kyselé deště

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
		- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** - **Vztah člověka k prostředí** - **Základní podmínky života**	

Tabulka 58 Člověk a příroda (ZEMĚPIS 9)

Charakteristika vzdělávací oblasti

4.5 Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura zahrnuje vyučovací předměty Výtvarná výchova a Hudební výchova s časovou dotací 12 hodin.

Oblast si klade za cíl vést žáky k tvůrčí činnosti, objevování a chápání sebe samotného i okolního světa. Učí žáky najít smysl tvůrčí činnosti, její podstatu, posoudit vlastní tvůrčí vývoj. Směřuje k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti, nabízí osobní postoje a osobní objevování. Navazuje na vzdělávací oblast Kultura ducha a těla na 1. stupni, rozvíjí prostřednictvím aktivních činností estetické vnímání a chápání každého jednotlivce. Pomocí výrazových prostředků a jazyky hudebního a výtvarného umění vede žáky k tvořivosti a využívá je jako prostředky pro vlastní sebevyjádření.

Tato oblast pomáhá navozovat tělesnou a duševní pohodu žáků, učí vnímat prožitky. Hodnocení je založeno na porovnání vlastního tvůrčího vývoje každého žáka, nikoliv na srovnávání s ostatními. Oba předměty zahrnují jak průřezová témata, tak i mnoho mezipředmětových vztahů (např. oblast tradic, výchovy ke globálnímu myšlení, environmentální výchovu, sebepoznání, sebehodnocení apod.) Podrobně je tato problematika rozpracovaná v charakteristikách obou učebních předmětů, a především ve rozpracovaných přehledech výstupů předmětů v jednotlivých ročnících.

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

4.5.1 Hudební výchova

Obsahové vymezení předmětu:

- Vzdělávání v oboru hudební výchovy směřuje k vnímání hudby jako důležité součásti života člověka i celé společnosti (komunikace, kultura, umění, relaxace…)
- Klade důraz na rozvoj vnímání i reprodukci vokálních, instrumentálních i hudebně-pohybových aktivit
- Vede k porozumění základním hudebním pojmům
- Zaměřuje se na získávání základní orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů
- Snaží se vést k pochopení různorodosti české i světové hudební kultury
- Usiluje o vybudování pozitivního vztahu k umění a o celkový rozvoj kulturnosti

žáka

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6. roč. 1 (hodina týdně)
- 7.roč. 1 (hodina týdně)
- 8.roč. 1 (hodina týdně)
- 9.roč. 1 (hodina týdně)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá zejména ve třídách, ve školním sále (výchovné koncerty), eventuálně v multimediální učebně (internet, hudební projekce…)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty…

Kompetence k učení:

- Učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a porovnávání informací
- Usiluje u žáků o osvojování si používání odborné hudební terminologie
- Vybízí k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- Žáci vyhledávají, třídí a porovnávají informace podle svých individuálních schopností

Kompetence k řešení problémů:

- Žáci jsou vedeni na základě svých indiv. schopností a přiměřené úrovně hudebnosti k hledání spojitostí mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností interpreta anebo autora hudby předávanou hudebním dílem
- Učitel usiluje o to, aby žáci samostatně a kriticky přemýšleli o hudbě
- Předkládaní hudební náměty by žáci měli na základě svých nových poznatků dokázat samostatně zpracovat

Kompetence komunikativní:

- Učitel vede žáky k vnímání hudby jako k neoddělitelné součásti specifického způsobu lidské komunikace
- Žáci se učí naslouchat a porozumět nejen teorii a dějinám hudby, ale i samotnému hudebnímu dílu a na základě svých zkušeností dokážou na dílo vhodně reagovat
- Žáci jsou vedení k vzájemnému dialogu o hudbě obecně, ale i v jejich konkrétních podobách

Kompetence sociální a personální:

- Žáci jsou motivováni ke skupinové spolupráci zejména v oblasti společného zpěvu písní
- Žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry ve své třídě (skupině)

Kompetence občanské:

- Žáci respektují různou hudební kulturu i se svými odlišnostmi
- Žáci jsou schopni věcné diskuse na daná témata

Kompetence pracovní:

- Žáci jsou schopni efektivně spolupracovat a částečně "spoluorganizovat“ výuku:

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – Osobnostní a sociální výchova
EGS – Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech
MKV – Multikulturní výchova
MV – Mediální výchova

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
Předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA 6**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
▪ Využívá své individuální hudební s schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ▪ Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, ▪ Definuje zákl. vlastnosti tónů ▪ Intonuje intervaly za pomoci jednoduchých lidových písní ▪ Upevní si znalosti a pochopí význam základní hudební terminologie a notopisu	**Základy hudební nauky** Tón, Nota, Takt, Tónina aj. Orientace v notovém záznamu vokální skladby Intonace a vokální improvizace Intervaly Význam hudby		F 9 - zvuk
▪ Při poslechu skladeb poznává různorodé výrazové prostředky ▪ Je schopen uvádět konkrétní příklady ▪ Doprovází zpěv rytmicky	**Hudební výrazové prostředky** Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního		F 9 - zvuk

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Rozlišuje základy dynamiky Dokáže rozlišit gradaci a kontrast v hudbě Sluchové rozlišení akordů dur a moll	nástroje - melodie (stupnice) - rytmus (tempo) - dynamika - harmonie (akord) - hud. barva		
Dokáže rozdělit hud. nástroje do skupin Rozlišuje sluchem i vizuelně dechové nástroje dřevěné a žesťové Rozlišuje nástroje smyčcové a drnkací Rozlišuje základní bicí nástroje Při poslechu vnímá rozdíl v obsazení nástrojů symfonického orchestru a komorní hudby Posuzuje užití určitého nástroje ve vztahu k mimohudebnímu	**Hudební nástroje** Hra na hudební nástroje - dechové - smyčcové - drnkací - bicí Obsazení symfonického orchestru Komorní orchestr Smyčcový kvartet Dechový kvintet	**OSV** - kooperace	

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
obsahu skladby			
Je schopen zazpívat jednodušší i složitější píseň Orientuje se v malé písňové formě dvojdílné a třídílné Rozlišuje základní rysy lidové písně s tradičním hudebním doprovodem Rozumí významu koled Je schopen zazpívat nejznámější	**Píseň** Pěvecký projev Intonace a vokální improviuace Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti Reflexe vokálního projevu Tvorba doprovodů Lidové koledy	**OSV -** kreativita - kooperace	ČJ 6 - lidová slovesnost VV 6
Rozlišuje sluchem hudební druhy a žánry Je schopen popsat základní znaky jevištní hudby Využívá instrumentální činnosti Rozvijí hudební představivost Posiluje hudební paměť Rozeznává hudební druhy a žánry	**Jevištní hudba – Hudební divadlo** (slavná minulost opery) Opera (Mozart, Verdi, Wagner) Opereta (Offenbach.) Hudební revue (V+W) Muzikál		ČJ 8,9 - dějiny divadla

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
Aktivně vnímá poslech hudby Cítění vnímá hudební výrazové prostředky a struktury hudebního díla Vyjadřuje své hudební a nehudební představy Uvědomuje si hudebně výrazové prostředky skladby Seznamuje se s předními českými hudebními skladateli	**Česká opera** J. Mysliveček, B. Smetana, A. Dvořák, B. Martinů L. Janáček Národní divadlo a hudba		ČJ 8 - Národní divadlo D 8- Národní divadlo
• Pohybem reaguje na znějící hudbu s využitímjednoduchých tanečních kroků (střídání rytmu) • Rozvíjí hudební sluch, tonální, harmonické a rytmické cítění • Vnímá mimohudební obsah skladby (mj.vlastenectví autora)	**Hudba a jiné druhy umění** Hudba a tanec (balet, výrazový tanec…) Hudba a slovo (melodram) Hudba k divadelní hře (scénická hudba) Česká státní hymna	**OSV – kooperace**	ČJ 7 - liteatura VO 7 - státní hymna D9 - symboly státu

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
Předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA 7**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezové téma**	**Poznámky, mezipředmětové vztahy**
Uplatňuje své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Zpívá dle svých individuálních schopností intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	**Lidová píseň** Pěvecký projev Reflexe vokálního projevu Česká a moravská, slovenská píseň Lidová hudba a píseň evropských národů Etnická hudba	**MKV -** kulturní diferenciace, etnický původ **EGS -** objevujeme Evropu a svět	ČJ 6- lidová slovesnost
Uplatňuje své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Zpívá dle svých individuálních schopností intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, Dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	**Lidský hlas** Pravidla hlasové hygieny Pěvecký a mluvní projev Reflexe vokálního projevu Rozvoj hudebního sluchu Zpěvné hlasy Pěvecké interpretace Sólový zpěv, komorní, sborový	**OSV -** kooperace, kreativita	VZ 7 - zdraví F 8 - zdroj zvuku

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma	Poznámky, mezipředmětové vztahy
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně	**Základní hudební styly a žánry, hudební formy** Interpretace znějící hudby Vícehlas, jednohlas Sonáta, koncert Symfonie, symfonická báseň Duchovní a světská hudba Kantáta, oratorium		
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě... Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	**Hudba a tanec** Pohybový doprovod znějící hudby Pohybové vyjádření hudby Pohybové reakce na změny v roudu znějící hudby Orientace v prostoru Význam rytmu Lidové tance Tradiční společenské tance Moderní tance	**OSV** - kreativita, -kooperace **MKV**- multikulturalita	

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma	Poznámky, mezipředmětové vztahy
Reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata a části skladeb Uplatňuje své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Zpívá dle svých individuálních schopností intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase Dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	**Muzikál** Orientace v hudebním prostoru Hudební dílo a její autor Slavné světové muzikály Slavné české muzikály Jevy doprovázející hudbu Hudba jako kulisa Hudební přehrávače a nosiče Státní hymny evropských států (mj.EU)	**EGS** – Evropa a svět nás zajímá	ČJ 9

Tabulka 59 Umění a kultura (HUDEBNÍ VÝCHOVA 7)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
Předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA 8**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudební výrazové prostředky a charakteristické prvky Využívá své indviduální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Vnímá a charakterizuje základní rozdíly mezi artificiální a non-artificiální hudbou	**Artificiální a Non-artificiální hudba** Základní rozdíly Orientace v hudebním prostoru Analýza hudební skladby Pěvecký a mluvní projev	**OSV –** kreativita, kooperace	
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudební výrazové prostředky a charakteristické prvky Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její stylové příslušnosti s jinými skladbami orientuje se v hudebních slozích chápe úlohu umění ve společnosti	**Úvod do dějin hudby** Vznik a původ hudby Hudební styly a žánry Hudební dílo a autor Interpretace znějící hudby Hudba ve starověku, středověku a renesanci Hudební dílo v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku...		ČJ 7-9 - umělecké slohy D 7-9 - umělecké slohy

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
Zařadí na základě individuálních shopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její stylové příslušnosti s jinými skladbami Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudební výrazové prostředky a charakteristické prvky Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby růných stylů a žánrů	**Vznik populární hudby** Hudební styly a žánry Hudební dílo a její autor Interpretace znějící hudby Jazz, blues, swing	**MKV** – kulturní diference, multikulturalita **EGS** – Evropa nás zajímá	ČJ 7-9 - umělecké slohy D 7-9 - umělecké slohy
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její stylové příslušnosti s jinými skladbami Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudební výrazové	**Další umělecké slohy v artificiální hudbě** Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby Baroko, klasicismus, romantismus Vážná hudba 20.a 21.stol) Hudební styly a žánry	**EGS –** objevujeme Evropu a svět	ČJ 7-9 -umělecké slohy D 7-9 - umělecké slohy

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
prostředky a charakteristické prvky Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby růných stylů a žánrů	Hudební dílo a její autor Interpretace znějící hudby Vyjádřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek		

Tabulka 60 Umění a kultura (HUDEBNÍ VÝCHOVA 8)

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

4.5.2 Výtvarná výchova

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Práce s vizuálně s obraznými znakovými předměty
- Uplatňování osobního pohledu, tvůrčího názoru a smyslu pro cit
- Chápání uměleckého procesu jako formy a způsobu poznání a komunikace
- Podíl na rozvoji průřezových témat
- Užití nejrůznějších uměleckých vyjadřovacích schopností, prostor informačním a komunikačním technologiím
- Práce v každém ročníku bude zastřešena společným tématem, které se bude moci obměňovat podle aktuální situace ve výuce, snahou je vyučovat v každém ročníku formou celoročního projektu následovně:
  - 6. ročník: téma: tradice, čerpání z historie
  - 7. ročník: téma: Evropa, cestujeme po Evropě
  - 8. ročník: téma: příroda, ekosystémy, moře
  - 9. ročník: téma: sebepoznání, sebehodnocení, pohled na život

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6. až 7. ročník - 2 hodiny týdně
- 8. až 9. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Stěžejní část výuky probíhá ve výtvarné dílně, ale i v učebně informatiky, v učebně v přírodě, v přírodě a dalších místech mimo školu, ve výstavních síních školy, obce a dalších galerií

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – párové a skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé a dlouhodobé projekty.

Kompetence k učení

- Při teoreticky zaměřených hodinách získávají poznatky a materiály, které obohacují jejich pohled na umění jako celek a mohou je dále využít při dalším získávání poznatků a vědomostí
- Žáci při tvorbě řeší jednotlivé kroky, uvědomují si problémy, které souvisely s jejich realizací, to působí jako zpětná vazba
- Většina úkolů je zadávána tak, aby vyjadřovala a posilovala žákův pohled na vlastní realizaci, na jeho tvůrčí činnost a organizaci práce
- Učitel hledá všechny možnosti kladného ohodnocení práce i žáka tak, aby ho dále motivoval pro kreativní činnosti

Kompetence k řešení problémů

- Žákům je předkládán materiál k vlastnímu posouzení, učitel vybírá dostatek námětů k samostatnému zpracování, nabízí možnosti volby výtvarných technik včetně netradičních, dostatek pomůcek i materiálů
- Snahou je, aby žák dokázal rozpoznat výtvarný problém a navrhl možnosti jeho řešení
- Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje různé postupy a techniky

Kompetence komunikativní

- Při práci ve skupině se žák dokáže vyjádřit svůj názor, obhájit ho, ale zároveň respektovat představy druhých, je schopen se dohodnout s ostatními na společném postupu
- Učitel klade dostatek prostoru pro komunikaci různými formami
- Učitel dohlíží na dodržování pravidel komunikace

Kompetence sociální a personální

- Žák se učí respektovat práci v týmu, svým přispěním se podílí na kladném konečném výsledku práce
- Učitel posiluje sebevědomí a sebedůvěru žáků, podle potřeby žáky navádí k cíli řešení dané problematiky a pomáhá jim
- Učitel respektuje individuální zvláštnosti dítěte, SPUCH, různé tempo práce dítěte

Kompetence občanské

- Žáci se podílí na propagaci práci školy – letáky, pozvánky, instalace výstav

- Žáci respektují názory jiných, jsou schopni přijmout oprávněnou kritiku
- Žáci prezentují výsledky své práce na veřejnosti – soutěže, výstavy
- Učitel posiluje žákovo občanské cítění

Kompetence pracovní

- Žáci si vytvářejí kladný vztah nejen ke kreativitě, ale i k činnostem manuálního charakteru
- Žáci si uvědomují nutnost dokončení vlastní práce, jsou vedeni ke koncentraci na pracovní výkon
- Dodržují hygienická pravidla při práci s materiály
- Učitel vede žáky ke správným postupům při práci s materiály
- Učitel požaduje dodržování postupů a dbá na kvalitu výsledné práce

Kompetence digitální

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – OSV
Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech – EGS
Multikulturní výchova – MKV
Environmentální výchova – EV
Mediální výchova – MV

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
Předmět: **Výtvarná výchova – 6. ročník**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Kresebné studie - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus. Zátiší, kresba dle skutečnosti, pocity vyjádřené linií. Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka. Společné kompozice v prostoru – převedení představy do objemových prostorů.	**EV** – vztah člověka a prostředí **OSV**- kooperace a kompetice **OSV** – rozvoj schopností a poznávání **OSV** – sebepoznání a sebepojetí **OSV** – komunikace **OSV** – kreativita **OSV** - psychohygiena **MV** – tvorba mediálního sdělení **MV**- práce v realizačním týmu	ČJ – 6. Lidová slovesnost Pohádky Báje, mýty Poezie Čj – 6. – 9. Popis uměleckého díla M – 6. Tělesa Osová souměrnost Hv – 6. , 7. Rytmus

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky Mezipředm. vztahy
Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Rozvíjení smyslové citlivosti. Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Např. hmat - reliéfní autoportrét, sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru. Plastická tvorba - papír, hlína, drát, sádra.	**EV -** ekosytémy	Hv – 6. Lidové koledy Hv – 7. Inspirace hudební skladbou Př – 6. Rozmanitosti přírody
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - fotografie, video	Práce s www stránkami.		Ekosystémy Př. 6. – 9. Fauna, flora Roční období, změny v přírodě
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již	Využití perspektivy ve svém vlastním výtvarném vyjádření. Technika malby, míchání a vrstvení barev.		Př – 6 Okrasné rostliny Z – 6.

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky Mezipředm. vztahy
existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. **Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu.**	Malba. Teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy příbuzné. Detail, polodetail, celek. Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky. Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při vlastní tvorbě. Manipulace s objekty, pohyby těl. Výtvarné se vyjadření k lidovým tradicím, zvykům a svátkům. Typy vizuálně obrazných vyjádření,		Roční období Planety Ov – 6. Kalendář Tradice Inf – 6. Práce s www stránkami. D – 7. Vitráže Pč – 6., 7. Aranžování

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky Mezipředm. vztahy
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků **Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.** **Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.**	hračky, objekty, texty, skulptura, plastika, volná malba Přístupy k obrazným vyjádřením. Prezentace výsledků tvorby, výstavy, mediální prezentace.		

Tabulka 61 Umění a kultura (VÝTVARNÁ VÝCHOVA 6)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
Předmět: **Výtvarná výchova – 7. ročník**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků **Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k**	Prvky viz. obr. vyjádření – kresebné etudy – objem, tvar, linie – šrafování. Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky. Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru – horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta) Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu.	**EGS** – Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy **EGS** – objevujeme Evropu a svět **OSV** – kreativita **OSV** – rozvoj schopností a poznání **OSV** – sebepoznání a sebepojetí **OSV** – komunikace **OSV – psychohygiena**	Celoroční výtvarný projekt Cestujeme po Evropě. Čj – 7., D–7. Románské a gotické umění Čj – 7. Literatura – cestopisy D–7. Renesanční kultura CH – 8., D–8. Alchymie v době Rudolfa II.

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky Mezipředm. vztahy
zaznamenání podnětů z představ a fantazie. **Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace** **Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.**	Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek. Práce s multimediální technikou Odstín – sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly – využití ve volné tvorbě i praktickém užití. Uplatnění subjektivity ve viz. obr. vyjádření, fantazijní variace.	**VDO** – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování **MV** – tvorba mediálního sdělení **EV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí **EV** – vztah člověka a prostředí **MKV** – lidské vztahy **MKV** – etnický původ	Aj – 6. Velká Británie Aj – 7. Londýn Inf – 6. Hv – 7. Inspirace hudební skladbou

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky Mezipředm. vztahy
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu. **Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků** **Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného**	Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků. Originální dokončení situace – vyprávění výtvarnými prostředky Práce s uměleckým dílem. Experimenty s reprodukcemi um. děl – hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou. Vyhledávání podobnosti, shodnosti a odlišnosti jednotlivých kultur prostřednictvím vzájemné konfrontace uměleckého díla se subjektivními pocity, vjemy a prožitky.		

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky Mezipředm. vztahy
vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. **Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.**	Hodnocení společnosti a jejích produktů z estetického hlediska. Obhájení vlastních postojů a přístupů k tvorbě. Prezentace, výstavy, recenze, mediální sdělení.		

Tabulka 62 Umění a kultura (VÝTVARNÁ *VÝCHOVA* 7)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast **– Umění a kultura**
Předmět: **Výtvarná výchova – 8. ročník**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků **Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k**	Kresebné studie – linie, tvar, objem – jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus, stínování Kresba, malba, grafika. Rozvíjení smyslové citlivosti. Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Plastická a prostorová tvorba. Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála,	**EV** – vztah člověka a prostředí, **EV** – ekosystémy **EV** – základní podmínky života **EV** – lidské aktivity a problémy živ. prostředí **OSV** – kooperace a kompetice **OSV** – rozvoj schopností a poznávání **OSV** – sebepojetí a sebepoznání **OSV** – kreativita **OSV** – řešení problémů a rozhodovací dovednosti **OSV** – psychohygiena	Celoroční výtvarný projekt zastřešený tématem z oblasti ekologie – les, moře, příroda apod. Hv – 7. Inspirace hudební skladbou Čj – 8. D – 7., 8. Hv – 8. , 9. Baroko, humanismus, renesance, klasicismus. Národní obrození.

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky Mezipředm. vztahy
zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě	**OSV** – komunikace **MV** – tvorba mediálního sdělení **MV** – práce v realizačním týmu **MKV –** lidské vztahy	Z–6. Ekosystémy Z–8. Plánky. Lesní a vodní hospodářství.
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Vyjádření pocitů a nálad. Barva, napětí, klid. Práce s internetem – vyhledávání www stránek – orientace		Inf – 6. Práce s www stránkami F–8. Světelné jevy
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již	Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.		Př – 9. Hydrosféra

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky Mezipředm. vztahy
existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. **Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu.** **Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků**	Využití perspektivy ve svém vlastním výtvarném vyjádření. Technika malby, míchání a vrstvení barev. Barvy přírody. Práce s uměleckým dílem. Teoretické práce – renesance, baroko, klasicismus – na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování. Pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko		Př – 8. Zrakové a smyslové vnímání VO – 8. Představy, vnímání, fantazie

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky Mezipředm. vztahy
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Typy vizuálně obrazných vyjádření, objekty, texty, skulptura, plastika, volná malba. Zpracování zadaného výt. díla, získávání informací, konfrontace s vlastním pohledem. Prezentace výsledků tvorby, výstavy, mediální prezentace.		
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.			

Tabulka 63 Umění a kultura (VÝTVARNÁ VÝCHOVA 8)

ŠVP Jimramov
Vzdělávací oblast**: Umění a kultura**
Předmět: **Výtvarná výchova – 9. ročník**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků **Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.**	Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí – rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí. Prostorová tvorba – modelování	**OSV** – rozvoj schopností poznávání **OSV –** sebepojetí, sebepoznání **OSV** – komunikace **OSV** – hodnoty, postoje, prakt. etika **OSV** – kreativita **OSV** – psychohygiena **EGS** – jsme Evropané **EV** – vztah člověka a prostředí **MV** – práce v realizačním týmu	Celoroční výtvarný projekt s tématem – sebepoznání, sebehodnocení, pohled na svět a na život. Hv – 7. Inspirace hudební skladbou Aj – 7. Plánování budoucnosti Aj – 9. móda, oblékání

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace **Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.** **Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu.**	Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály) Vlastní prožívání. Interakce s realitou... Společná práce – komunikace.	**MV** – tvorba mediálního sdělení	Čj – 8., 9. D – 8., 9. Romantismus, realismus, umění 20. století VO – 8. sebepoznání, sebepojetí Pč – příprava na volbu povolání, cesta vlastní volby

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn.		
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Práce s uměleckým dílem. Romantismus, realismus. Seznámení se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimédia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening).		
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených	Při práci s um. dílem hledání a pojmenovávání základních obrazotvorných prvků a kompozičních přístupů, porovnávání rozdílů výtvarných		

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata (zkratky)	Poznámky Mezipředm. vztahy
vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.).		

Tabulka 64 Umění a kultura (VÝTVARNÁ VÝCHOVA 9)

Charakteristika vzdělávací oblasti– 2. stupeň

4.6 Člověk a zdraví

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, - zdravotně preventivní chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, se kterými se žáci seznamují a učí se je využívat ve svém životě a být za ně zodpovědní. Vzdělávání směřuje hlavně k tomu, aby žáci poznávali sami sebe, aby pochopili význam zdraví, smysl zdravotní prevence i problémy spojené s poškozením zdraví. Získají tak potřebnou míru zodpovědnosti za zdraví vlastní i za zdraví jiných. Projeví odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předcházejí situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytnou adekvátní první pomoc. Znají postup v případě dopravní nehody. Uplatňují adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení nebo nebezpečí při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech.

Žáci se také učí dodržovat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí při různých činnostech ve škole, v dopravě, poznávají rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu, včetně zvládání agresivity.

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
Předmět: **TĚLESNÁ VÝCHOVA– chlapci, tř. 6., 7.**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Používá správnou techniku pro příslušnou atletickou disciplínu – běh, hod, skok Provede vyměření rozběhu pro skok daleký Odhadne rozvržení sil při vytrvalostním běhu **Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí, předvídá možná nebezpečí a přizpůsobí jim svou činnost** **Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a hodnotí** **Zpracuje naměřená data a podílí se na jejich prezentaci**	**Lehká atletika** Běhy – sprint, vytrvalostní běhy Skok daleký Skok vysoký Hod míčkem Hod granátem (7.tř.)	OSV – osobnostní **rozvoj-** sebepoznání, **sociální rozvoj** – poznávání lidí (1.1., 1.2)	Hřiště, terén Dle možnosti fotbalový stadion D6 – Olympijské hry HV 6,7 – rytmus Př 8 – svaly F 6 – měření času a délky
Poskytne správnou dopomoc a záchranu při daných cvičeních Správně koordinuje pohyby při SG **Užívá správné názvosloví osvojovaných cviků, přiměřené své úrovni cvičence**	**Sportovní gymnastika** Akrobacie – kotoul vpřed, vzad - stoj na hlavě - stoj na rukou Kruhy – houpání, obraty Hrazda – výmyk	VDO – **Občan, OS a stát –** mezilidské vztahy-zásady odpovědnosti při dopomoci (2.2)	Tělocvična VZ 8 – význam rozcvičení (poh. aktiv.)

	• toč Přeskok – roznožka, skrčka Šplh na tyči i na laně		
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Dovede rozhodovat příslušnou míčovou hru v kolektivu třídy, případně i na školních turnajích **Na úrovni svých pohybových předpokladů zvládá osvojované poh. dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži** Používá správné názvosloví na úrovni svého věku **Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijskou myšlenku – čestné soupeření** Zná základní pravidla daného sportu Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	**Míčové hry** Košíková Házená Florbal Odbíjená Kopaná Softbal Doplňkově přihrávaná, vybíjená, kuželkovaná	OSV – **sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikace- zásady spolupráce v týmu, zásady slušnosti, čestnosti (1.2) MKV – **lidské vztahy** (4.2) OSV – **morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika** (zásady odpovědnosti, spravedlivost)	Tělocvična Hřiště M – úhly (košíková) F 7 – tlak (v míči) AJ 7- pravidla her

Uplatňuje zkušenosti z míčových her i v další činnosti Dohodne se na spolupráci jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji **Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení** Uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy	**Pohybové hry** Freesbee, různé honičky, … **Posilování**	EGS-**Evropa a svět nás zajímá,** jak si hrají děti v jiných zemích (3.1) OSV – **osobnostní rozvoj** – rozvoj schopnosti poznávání	Tělocvična, hřiště Posilovna VV 6 – ztvárnění pohybu OV – 6 AJ 6 - záliby
Naplňuje ve školních podmínkách: pomoc slabším, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody	**Průběžně:** bezpečnost při TV, význam pohybu pro zdraví, respekt k jiným	EV – **Lidské aktivity a problémy ŽP** (5.3) EV **– vztah čl. k prostředí**	Tělocvična, hřiště VZ 8 – pohybová aktivita

Tabulka 65 Člověk a zdraví (TĚLESNÁ VÝCHOVA 6,7 - CHLAPCI)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
Předmět: **TĚLESNÁ VÝCHOVA–dívky, tř. 6., 7.**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Používá správnou techniku pro příslušnou atletickou disciplínu – běh, hod, skok Provede vyměření rozběhu pro skok daleký Odhadne rozvržení sil při vytrvalostním běhu **Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí, předvídá možná nebezpečí a přizpůsobí jim svou činnost** **Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a hodnotí** **Zpracuje naměřená data a podílí se na jejich prezentaci**	**Lehká atletika** Běhy – sprint, vytrvalostní běhy Skok daleký Skok vysoký Hod míčkem Hod granátem (7.tř.)	OSV-**osobnostní rozvoj** sebepoznání, **sociální rozvoj** – poznávání lidí (1.1, 1.2)	Hřiště, terén Dle možnosti fotbalový stadion D – Olympijské hry Př 8 – svaly F 6 – měření času a délky
Poskytne správnou dopomoc a záchranu při daných cvičeních Správně koordinuje pohyby při SG **Užívá správné názvosloví osvojovaných cviků, přiměřené své úrovni cvičence** Zařadí relaxační cvičení dle potřeby	**Sportovní gymnastika** Akrobacie – kotoul vpřed, vzad - stoj na hlavě - stoj na rukou Kruhy – houpání, obraty Hrazda – výmyk	VDO – **Občan, OS a stát** – zásady odpovědnosti při dopomoci (2.2)	Tělocvična VZ 8 – pohyb. aktiv – význam rozcvičení

	• toč Přeskok – roznožka, skrčka Šplh na tyči i na laně Přemet stranou		
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Dovede rozhodovat příslušnou míčovou hru v kolektivu třídy, případně i na školních turnajích **Na úrovni svých pohybových předpokladů zvládá osvojované poh. dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži** Používá správné názvosloví na úrovni svého věku **Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijskou myšlenku – čestné soupeření** Zná základní pravidla daného sportu Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	**Míčové hry** Košíková Házená Florbal Odbíjená Kopaná Softbal Přehazovaná Doplňkově přihrávaná, vybíjená, kuželkovaná	VDO – **Občan,** - zásady spolupráce v týmu, slušnosti, čestnosti (2.2) MKV – lidské **vztahy** (4.2) OSV **– morální rozvoj** – hodnoty, postoje, praktická etika (zásady odpovědnosti, spravedlivosti)	Tělocvična hřiště M– úhly (košíková) F 7 – tlak (v míči) AJ7 – pravidla her

Uplatňuje zkušenosti z míčových her i v další činnosti Dohodne se na spolupráci jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji **Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení** **Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program** Uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy	**Pohybové hry** Freesbee, různé honičky, … **Posilování** **Aerobic**	EGS – Evropa **a svět nás zajímá** – jak si hrají děti v jiných zemích (3.1) OSV – **osobnostní rozvoj** – rozvoj schopnosti poznávání	Tělocvična, hřiště Posilovna HV 6,7 – rytmus VV6 – ztvárnění pohybu
Naplňuje ve školních podmínkách: pomoc slabším, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody Uvědomuje si význam pohybu pro zdraví	**Průběžně:** bezpečnost při TV, význam pohybu pro zdraví, respekt k jiným	EV –**lidské aktivity** – ochrana přírody (5.3) **- vztah člověka k prostředí**	Tělocvična, hřiště VZ 8 – pohybová aktivita

Tabulka 66 Člověk a zdraví (TĚLESNÁ VÝCHOVA 6,7 - DÍVKY)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
Předmět: **TĚLESNÁ VÝCHOVA**–dívky, tř. 8.,9.

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Používá správnou techniku pro příslušnou atletickou disciplínu – běh, hod, skok Provede vyměření rozběhu pro skok daleký Odhadne rozvržení sil při vytrvalostním běhu Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí, předvídá možná nebezpečí **Samostatně se připraví před pohybovou činností, po ní zařadí protahovací cvičení dle potřeby** **Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny** **Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci**	**Lehká atletika** Běhy – sprint, vytrvalostní běhy Skok daleký Skok vysoký Hod míčkem Hod granátem Vrh koulí Dle možnosti doplňkově hod diskem	**OSV – osobnostní rozvoj** sebepoznání, **sociální rozvoj** – poznávání lidí EV-**lidské aktivity.** chápání vlivu prostředí na zdraví	Hřiště, terén Dle možnosti fotbalový stadion D – Olympijské hry Př 8 – svaly, kondice VZ – poh. aktivita F 6 – měření času a délky

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Poskytne správnou dopomoc a záchranu při daných cvičeních Správně koordinuje pohyby při SG Užívá správné názvosloví osvojovaných cviků, přiměřené své úrovni cvičence	**Sportovní gymnastika** Akrobacie – kotoul vpřed, vzad • stoj na rukou • váha Kruhy – houpání, obraty Hrazda – výmyk • toč Přeskok – roznožka, skrčka Šplh na tyči i na laně Přemet stranou	VDO –**Občan, OS a stát** – zásady odpovědnosti při dopomoci	Tělocvična VZ 8 – poh. akt.V význam rozcvičení)
Dovede rozhodovat příslušnou míčovou hru v kolektivu třídy, případně i na školních turnajích **Na úrovni svých pohybových předpokladů zvládá osvojované poh. dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži** Používá správné názvosloví na úrovni cvičence svého věku Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijskou myšlenku – čestné soupeření	**Míčové hry** Košíková Házená Florbal Odbíjená Softbal Přehazovaná Doplňkově přihrávaná, vybíjená, kuželkovaná, kopaná	VDO –**Občan,** zásady spolupráce v týmu, slušnosti, čestnosti, odpovědné jednání OSV – **morální rozvoj** – hodnoty, postoje. Praktická etika – (zásady odpovědnosti, spravedlivost)	Tělocvična Hřiště M – úhly (košíková) F 7 – tlak (v míči) AJ 7- pravidla her

Zná základní pravidla daného sportu **Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka** Zvládá v souladu se svými předpoklady osvojované pohybové činnosti a tvořivě je aplikuje ve hře **Zorganizuje v týmu jednoduchý turnaj na úrovni školy, spolurozhoduje**			
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Uplatňuje zkušenosti z míčových her i v další činnosti **Dohodne se na spolupráci jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji** Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti **Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem**	**Pohybové hry** Freesbee, různé honičky, … **Posilování** **Aerobic**	EGS – Evropa **a svět nás zajímá** – jak si hrají děti v jiných zemích	Tělocvična, hřiště Posilovna HV 6,7 - rytmus

Sleduje určené prvky pohybové činnosti při vedení cvičení, hodnotí je Usiluje o zlepšení své pohybové zdatnosti Správně posoudí své možnosti při cvičení v posilovně			
Naplňuje ve školních podmínkách: pomoc slabším, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody Uvědomuje si význam pohybu pro zdraví Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně **Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovním zdravím** **Uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy**	**Průběžně:** bezpečnost při TV, význam pohybu pro zdraví, respekt k jiným	VDO – **osobnostní rozvoj** – rozvoj schopnosti poznávání EV – **vztah člověka k prostředí**	Tělocvična, hřiště, příroda VZ 8 – pohybová aktivita

Tabulka 67 Člověk a zdraví (TĚLESNÁ VÝCHOVA 8,9 - DÍVKY)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
Předmět: **TĚLESNÁ VÝCHOVA**–chlapci, tř. 8.,9.

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Používá správnou techniku pro příslušnou atletickou disciplínu – běh, hod, skok Provede vyměření rozběhu pro skok daleký Odhadne rozvržení sil při vytrvalostním běhu Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí, předvídá možná nebezpečí **Samostatně se připraví před pohybovou činností, po ní zařadí protahovací cvičení dle potřeby** **Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny** **Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci**	**Lehká atletika** Běhy – sprint, vytrvalostní běhy Skok daleký Skok vysoký Hod míčkem Hod granátem Vrh koulí Dle možnosti doplňkově hod diskem	OSV **– osobnostní rozvoj** – sebepoznání, sociální **rozvoj** – poznávání lidí EV-**lidské aktivity**… - chápání vlivu prostředí na zdraví	Hřiště, terén Dle možnosti fotbalový stadion D – Olympijské hry HV6,7 – rytmus Př 8 – svaly, kondice VZ – poh. aktivita F 6 – měření času a délky
Poskytne správnou dopomoc a záchranu při daných cvičeních Správně koordinuje pohyby při SG	**Sportovní gymnastika** Akrobacie – kotoul vpřed, vzad • stoj na rukou • váha	VDO – **občan, OS a stát** – zásady odpovědnosti při dopomoci	Tělocvična VZ 8 poh. akt. – význam rozcvičení

Užívá správné názvosloví osvojovaných cviků, přiměřené své úrovni cvičence	Kruhy – houpání, obraty Hrazda – výmyk • toč Přeskok – roznožka, skrčka Šplh na tyči i na laně		
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Dovede rozhodovat příslušnou míčovou hru v kolektivu třídy, případně i na školních turnajích Na úrovni svých pohybových předpokladů zvládá osvojované poh. dovednosti Používá správné názvosloví na úrovni svého věku **Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijskou myšlenku – čestné soupeření** Zná základní pravidla daného sportu **Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka** Zvládá v souladu se svými předpoklady osvojované pohybové činnosti a tvořivě je aplikuje ve hře	**Míčové hry** Košíková Kopaná Házená Florbal Odbíjená Softbal Přehazovaná Doplňkově přihrávaná, vybíjená, kuželkovaná,	VDO – **občan, OS a stát**- zásady spolupráce v týmu, slušnosti, čestnosti MV –**tvorba mediálního sdělení** – zpracování tabulky výsledků OSV – morální **rozvoj** – hodnoty, postoje, praktická etika	Tělocvična Hřiště M – úhly (košíková) F 7 – tlak (v míči) AJ 7 – pravidla her

Zorganizuje v týmu jednoduchý turnaj na úrovni školy, spolurozhoduje			
Uplatňuje zkušenosti z míčových her i v další činnosti **Dohodne se na spolupráci jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji** Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení **Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti** Sleduje určené prvky pohybové činnosti při vedení cvičení, hodnotí je Správně posoudí své možnosti při cvičení v posilovně	**Pohybové hry** Freesbee, různé honičky, … **Posilování**	EGS **– Evropa a svět nás zajímá** -jak si hrají děti v jiných zemích VDO –**občanská společnost a škola** – odpovědné chování, demokratická atmosféra	Tělocvična, hřiště Posilovna
Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Naplňuje ve školních podmínkách: pomoc slabším, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody Uvědomuje si význam pohybu pro zdraví **Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem** **Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovním zdravím**	**Průběžně:** bezpečnost při TV, význam pohybu pro zdraví, respekt k jiným	VDO – **občanská společnost a škola** – demokratická atmosféra, EV – **vztah člověka k prostředí**	Tělocvična, hřiště, příroda VZ 8 – pohybová aktivita

Uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy			

Tabulka 68 Člověk a zdraví (TĚLESNÁ VÝCHOVA 8,9 - CHLAPCI)

Charakteristika vyučovacího předmětu

4.6.1 Výchova ke zdraví

Předmět výchova ke zdraví se vyučuje na naší škole jako samostatný předmět 1 hodinu týdně v 6. a 7. ročníku.

Vzdělávání směřuje:

1. k pochopení zdraví jako stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příjemných vztahů
2. k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní pohody
3. k poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování i na kvalitě mezilidských vztahů
4. k dovednosti odmítat škodlivé látky
5. k předcházení úrazům
6. k uplatňování odpovědného sexuálního chování
7. k upevnění návyku, jak poskytnout první pomoc
   ke správným stravovacím návykům

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO – výchova demokratického občana
- OSV – osobnostní a sociální rozvoj
- MKV – multikulturní výchova
- EV – environmentální výchova
- VM – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni

- K efektivnímu učení

- K vyhledávání a třídění informací
- K plánování a organizaci vlastního učení

Učitel
- Zajímá se o názory žáků
- Zadává úkoly, které vyžadují poznatky z jiných předmětů
- Zadává takové úkoly, u kterých sami žáci vyvodí závěry
- Sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci
- Plánují způsob řešení problémových situací
- Vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- Jsou schopni kriticky myslet a obhájit své rozhodnutí

Učitel
- Pracuje s chybou žáka jako s cestou k řešení problému
- Podněcuje žáky k argumentaci kladením různých otázek

Kompetence komunikativní

Žáci
- Komunikují na odpovídající úrovni
- Osvojují si kultivovaný ústní projev
- Zapojují se do diskuse

Učitel
- Vede žáky k souvislému a výstižnému projevu
- Vytváří příležitosti pro prezentaci názorů žáků
- Dává prostor pro hodnocení různých materiálů

Kompetence sociální a personální

Žáci
- Spolupracují ve skupině
- Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- V případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- Zadává úkoly, při kterých je výhodné spolupracovat
- Vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- Vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- Respektují názory ostatních
- Formují si volní a charakterové rysy
- Podle situace se zodpovědně rozhodují
- Chápou a respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- Rozhodují se s ohledem na své zdraví

Učitel

- Vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- Umožňuje žákům hodnotit svoji činnost
- Zajímá se o názory žáků

Kompetence pracovní

Žáci

- Jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- Využívají znalostí v běžném životě
- Zdokonalují si ústní a grafický projev
- Ovládají základní postupy při poskytování první pomoci

Učitel

- Vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- V modelových situacích vytváří příležitosti k řešení různých situací

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
Předmět: **Výchova ke zdraví 6**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) **Stanoví si osobní cíle a postupné kroky k jejich dosažení** **Zlepší rozhodovací dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích.**	**Osobnostní rozvoj** Sebepoznání – vztah k sobě, k druhým Utváření vědomí vlastní identity Rozvoj tvořivosti	OSV –**Sociální rozvoj:** poznávání lidí, mezilidské vztahy, **-** komunikace **-osobnostní rozvoj** – sebepoznání MKV – **lidské vztahy, kulturní diference**	
Vysvětlí role členů rodiny(třídy) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví Přispívá k utváření dobrých vztahů ve třídě **Vyhodnotí na základě svých znalostí možný manipulativní vliv vrstevníků** **Uvědomuje si dopad vlastního jednání a chování.**	**Rodina** Funkce, vývoj, vztahy, komunikace **Vrstevníci** – vztahy, komunikace Rozvoj tvořivosti	EV **– vztah člověka a prostředí** OSV osobnostní **rozvoj** – psychohygiena	VO 6 – rodina AJ 7 – rodina VO 7 – vztahy mezi lidmi
Dovede se bránit proti agresi a manipulaci **Je seznámen s pravidly dopravního provozu, potřebnými pro cyklisty**	**Osobní bezpečí** **Bezpečnost ve škole, v dopravě, …** **Násilí, šikana, stres**	**VDO – Občan, OS a stát – práva a povinnosti občana**	**VO 7 – poškozování lidských práv** **AJ 9 – šikana** **VO 8 – stres, šikana**

Rozezná rizika, která ohrožují zdraví, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných **Dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví**	**Krizová centra**		

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka. Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně – patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým **Odmítá drogy jako nezdravé**	**Návykové látky** **Kouření, alkohol** **Nelegální drogy** **Odmítání drog**	**OSV –osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – prevence soc. patol. jevů a škodlivých způsobů chování** **MV – tvorba mediálního sdělení**	**Dle možnosti beseda** **D 7 – zámořské objevy – nové plodiny** **HV 7,8 – jevy provázející hudbu**

Poznává zdraví jako důležitou hodnotu v kontextu dalších životních hodnot **Chápe odpovědnost jedince za zdraví, podporuje zdravý životní styl, zná programy na podporu zdraví** **Usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví** **Diskutuje o problematice zdraví v kruhu svých vrstevníků** **Respektuje základní pravidla hygieny pro každý den** **Má svůj denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim.**	**Péče o zdraví** Osobní hygiena, hlasová hygiena Režim dne Volný čas Tělesná a osobní hygiena	**OSV –osobnostní rozvoj** – seberegulace, sebeorganizace, psychohygiena - rozvoj schopností poznávání	D 7 – úroveň hygieny v dějinách AJ 9 – režim dne VO 6 – osobní hygiena HV 7 – hlasová hygiena
Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	**Sexuální výchova** Změny v dospívání Vztahy dívky – chlapci Sex. zneužívání	VDO – **Občan, OS a stát** - zásady slušnosti, tolerance odpovědné chování – svoboda lidské vůle	Př 8 – dospívání, pohl. soustava

Tabulka 69 Člověk a zdraví (VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 6)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
Předmět: **VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 7. ročník**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky Vyjádří vlastní názor v komunitním kruhu	**Osobnostní rozvoj** Sebepoznání – vztah k sobě, k druhým Socializace člověka	OSV –**osobnostní rozvoj** – rozvoj schop. poznávání, mezilidské vztahy, sebepoznání a sebepojetí MKV – **lidské vztahy,**	VO 9 – hledání smyslu života VO 8 – člověk jako jedinec
Vysvětlí práva a povinnosti členů rodiny a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu rodinného prostředí z hlediska prospěšnosti zdraví **Přispívá k utváření dobrých vztahů ve třídě** **Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti**	**Rodina** Práva a povinnosti členů rodiny Výchovné chyby v rodině Faktory ovlivňující stabilitu rodiny Svatba **Vrstevníci** – vztahy, komunikace ve vrstevnické skupině	EV **– vztah člověka a prostředí** VDO **– občanská společnost a stát** OSV – **sociální rozvoj –** poznávání lidí, - komunikace	VO 6 - rodina

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
Usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví **Vysvětlí na příkladech souvislost mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím. Vysvětlí vztah mezi**	**Péče o zdraví** Zdravý životní styl Pohybová aktivita, doping Alternativní medicína Zdravotní preventivní péče Nakažlivé a civilizační nemoci	OSV – **osobnostní rozvoj** – seberegulace, sebeorganizace, psychohygiena, kreativita VDO –**principy demokracie jako formy…**- zásady	AJ 8 – pohybová aktivita a zdraví PČ 7 – léčivé rostliny TV 6-9 – Význam pohybu pro zdraví, význam rozcvičení

uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví. Dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví. **Zná cesty přenosu nákaz a jejich prevenci,** Diskutuje o problematice zdraví v kruhu svých vrstevníků **Usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví** Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků **Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky (pitný režim,)** **Poskytne první pomoc**	Nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy Prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění Zdravá výživa	slušnosti, samostatné a odpovědné řešení problémů	PČ 7 – ovoce AJ 7 – potraviny AJ 9 – zdravá výživa AJ 6 – příprava pokrmů Př 8 – trávicí, vylučovací soustava Př 8 – ochrana zraku Př 8 – člověk a zdraví
Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.	**Sexuální výchova** AIDS Zdravotní preventivní péče Láska, reprodukční zdraví	OSV ––**kreativita**-obecné modely řešení problémů	Př 8 – člověk a zdraví VO 8 – výchova v období dospívání

Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli Osvojí si pojmy z oblasti sexuality Vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů			

Tabulka 70 Člověk a zdraví (VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 7)

Charakteristika vzdělávací oblasti

4.7 Člověk a svět práce – 2. stupeň

Obsahové vymezení vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je nastavena tak, aby žák získal základní dovednosti v různých oborech lidské činnosti a přispívala k vytváření životní a profesní orientace každého jednotlivého žáka. Žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Tato oblast se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění žáka v dalším životě a společnosti. Žáci se učí pracovat s různými materiály, osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit vykonanou práci samostatně i v týmu. Ve všech okruzích jsou žáci vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Žáci si postupně budují systém, který je základním pilířem pro odpovědné rozhodování o dalším profesním zaměření.

Organizační vymezení vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je realizována prostřednictvím předmětu Praktické činnosti. Od 8. ročníku je plně probírán okruh Svět práce. Dělení tříd na skupiny a probírané oblasti jsou každoročně upřesňovány v dodatcích k ŠVP.

Časová dotace ve výši 4 hodiny je rozdělena následovně:

- 6. ročník: 1 hodina týdně
- 7. ročník: 1 hodina týdně
- 8. ročník: 1 hodina týdně
- 9. ročník: 1 hodina týdně

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce bude realizována prostřednictvím předmětu Praktické činnosti.
Od 8. ročníku bude plně probírán okruh Svět práce. Dělení tříd na skupiny a probírané oblasti budou každoročně upřesňovány v dodatcích k ŠVP.

Charakteristika vyučovacího předmětu

4.7.1 Praktické činnosti

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce
- Při výuce je kladen důraz na rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti, výchovy ke zdraví, orientace v systému školství a trhu práce
- Žáci si osvojují základní pracovní návyky a dovednosti
- získávání praktických, zejména manuálních pracovních dovednosti a návyků
- plánovaní, organizaci a hodnocení pracovní činnosti samostatně i v týmu
- soustavné vedení k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci
- získávaní nejen důležitých základních pracovních návyků a dovedností, ale také důležitých informací ze sféry výkonu práce

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6. – 9. ročník, 1 hodina

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v kmenových třídách, ve školní cvičné kuchyni, na školním pozemku, v knihovně, počítačové učebně, při exkurzích mimo školu, při návštěvě úřadu práce či okolních středních škol.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Jako stěžejní jsou metody, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, tvořivost, vlastní aktivitu, formulaci vlastních názorů, utřídění informací a hledání jejích souvislostí.

Kompetence k učení

- na praktických příkladech žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- ve výuce se zaměřujeme na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení

Kompetence k řešení problému

- na modelových příkladech učíme žáky užívat různé algoritmy řešení problémů
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k formulování a vyjadřování vlastních myšlenek a názorů v logickém sledu, k výstižnému a
- kultivovanému vyjadřování ústně i písemně
- vedeme žáky k naslouchání promluvám druhých lidí a ke vhodným reakcím na ně
- vedeme žáky, aby se účinně zapojovali do diskuse a vhodně obhajovali své názory
- vedeme žáky k porozumění různým typům textů a záznamů
- vedeme žáky k využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky účinně spolupracovat ve skupině
- podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentovat

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektu druhých lidí
- učíme žáky nabízet pomoc druhým lidem

Kompetence pracovní

- vedeme žáky dodržovat hygienu práce a bezpečnostní pravidla
- učíme žáky využívat svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – osobnostní a sociální výchova
Rozvoj schopností poznávání
Seberegulace a sebeorganizace
Kreativita
Mezilidské vztahy
Komunikace
Kooperace a kompetice
Hodnoty postoje, praktická etika

VDO – Výchova demokratického občana
Občan, občanská společnost a stát
EGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Evropa a svět nás zajímá
Jsme Evropané

MKV – Multikulturní výchova
Lidské vztahy

EV – Environmentální výchova
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí

MV – Mediální výchov

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**
Předmět: **PRAKTICKÉ ČINNOSTI 6 – PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky Mezipředm. vztahy**
-dodržuje základní pravidla domácí ekologie při používání vody, tepla a energie v domácnosti - provádí jednoduché operace platebního styku a vede jednoduché domácí účetnictví - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby - provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Provoz domácnosti – voda, teplo, světlo Ekonomika domácnosti – výdaje, domácí účetnictví Údržba domácnosti – čisticí pomůcky, čisticí prostředky, domácí spotřebiče Údržba oděvů a textilií v domácnosti Drobná domácí údržba – zámky, postup při opravě omítky, oprava nábytku Zásady ochrany, první pomoc	EV – Vztah člověka k prostředí OSV – Osobnostní rozvoj (kreativita) – Sociální rozvoj (komunikace a vztahy v pracovní skupině) EV – Vztah člověka k prostředí MV – Práce v realizačním týmu	F – veličiny VO – hospodaření VV – vkus CH – složení čisticích prostředků

Tabulka 71 Člověk a svět práce (PRAKTICKÉ ČINNOSTI 6)

ŠVP ZŠ Jimramov

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
Předmět: **PRAKTICKÉ ČINNOSTI 7 – PŘÍPRAVA POKRMŮ A DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata (zkratky)**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
PŘÍPRAVA POKRMŮ - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti – přípravě pokrmů - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského	Zásady zdravé výživy Skladování potravin Výběr a nákup potravin Sestavování jídelníčku Základní kuchyňský inventář Úprava pokrmů za studena Základní způsoby tepelné úpravy Postupy při přípravě pokrmů a nápojů Malé společenské desatero – prostírání, obsluha a chování u stolu Tradice a jídelníček	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí (nakládání s odpady v domácnosti) OSV Osobnostní rozvoj (kreativita)	VZ - zdravá výživa Př – ekologie VO – Svátky a tradice Hospodaření domácnosti

chování u stolu a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Slavnostní výzdoba stolu Zdobné prvky a květiny na stole Prevence a předcházení úrazům První pomoc při úrazech v kuchyni		
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy - dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí - udržuje pořádek na pracovním místě - přečte jednoduchý technický výkres - vytvoří a doplní jednoduchý technický výkres - změří a orýsuje výrobek - uvede vlastnosti materiálů (dřevo, plast, kovy) - správně vykoná zadané praktické činnosti - sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost a stabilitu	Hygiena, bezpečnostní předpisy Bezpečnost a ochrana zdraví při práci První pomoc při úrazu Ochrana pracovního a životního prostředí Úloha techniky v životě člověka Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálů Grafická komunikace; technické náčrty a výkresy, čtení technických výkresů Měření a orýsování výrobku Práce podle technických výkresů	OSV Osobnostní rozvoj (kreativita) Morální rozvoj (řešení problémů EV Vztah člověka a prostředí Lidské aktivity	VZ – bezpečnost práce M – geometrie, prostorová představivost

- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - poskytne první pomoc při úrazu	Konstrukce ze stavebnice Merkur Konstrukce ze stavebnice Teifoc Konstrukce ze stavebnice Lego		

Tabulka 72 Člověk a svět práce (PRAKTICKÉ ČINNOSTI 7)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce 8.roč.**
Předmět: **PRAKTICKÉ ČINNOSTI 8 – SVĚT PRÁCE A MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipřed m. vztahy**
SVĚT PRÁCE - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - získá ucelený přehled o sobě samém - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - seznámí se blíže s obsahem jednotlivých profesí a požadavky na jejich vykonávání - využívá digitální technologie k získávání informací o jednotlivých profesích.	Sebepoznávání (osobní zájmy a cíle, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení) Vlivy na volbu profesní orientace Subjektivní faktory pro výběr povolání Objektivní předpoklady pro výběr a výkon povolání Trh práce Profese a jejich charakteristika Pracovní činnosti – charakter a druhy Pracovní předměty Pracovní prostředky Pracoviště a pracovní prostředí Požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní Systém přípravy na povolání	OSV - Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) - Sebepoznání a sebepojetí	VO – Osobnost, systém osobních hodnot, citové vztahy, podmínky reálného hodnocení vlastních schopností, dovedností, vlastností, představa o vlastní budoucnosti

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky Mezipřed m. vztahy
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - získá základní přehled o systému vzdělávání a o náplni studijních a učebních oborů v regionu **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA** - vysvětlí pojem média v celé šíři, rozliší zlomové okamžiky ve vývoji médií a vliv společnosti - kriticky vnímá mediální sdělení a uvědomuje si velký vliv médií na život lidí - interpretuje vztah mezi mediálním sdělením a realitou	Přehled učebních a studijních oborů Jiné možnosti přípravy na povolání (kurzy, rekvalifikace) Poradenské služby. Úřad práce a jeho funkce. Návštěva poradenského pracoviště úřadu práce a vybraných středních škol, prezentace středních škol. Média – vymezení pojmu – vývoj médií Role médií a jejich důsledky v životě společnosti Orientace ve světě médií. Masmédia	OSV - osobnostní rozvoj (rozvoj schopnosti poznávání, kreativita) - sociální rozvoj (komunikace) - morální rozvoj (praktická etika) MV - interpretace mediálního sdělení - stavba m. sdělení - tvorba m. sdělení - práce v realizačním týmu	ČJ – zpráva, oznámení, reportáž, reklama interview

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky Mezipřed m. vztahy
- vymezuje se vůči předsudkům a stereotypům - vnímá autora v mediálním sdělení - objevuje cíle zájmových skupin v médiích - vysvětlí vliv reklamy - rozvíjí své komunikační dovednost - vybírá hodnověrné informace - vytvoří vlastní mediální sdělení			

Tabulka 73 Člověk a svět práce (PRAKTICKÉ ČINNOSTI 8)

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
Předmět: **PRAKTICKÉ ČINNOSTI 9 – SVĚT PRÁCE A MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředm. vztahy**
SVĚT PRÁCE - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - rozšíří si informace týkající se jednotlivých profesí a požadavků na jejich vykonávání. - využívá digitální technologie k získávání informací o jednotlivých profesích a tyto informace třídí a dále s nimi pracuje - využije profesní informace a poradenské služby pro	Pracovní činnosti, profese. Informační základna pro volbu povolání, poradenské služby. Náplň učebních a studijních oborů. Přijímací řízení.	OSV -Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) -Sebepoznání a sebepojetí	VO – Osobnost, systém osobních hodnot, citové vztahy, podmínky reálného hodnocení vlastních schopností, dovedností, vlastností apod., představa o vlastní budoucnosti VO – trh práce, podnikání, hospodaření ČJ – životopis, motivační dopis VO – komunikace (verbální a neverbální)

výběr vhodného vzdělávání - prohloubí si informace o přehledu středních škol v regionu - seznámí se s informačními zdroji pro volbu profesní orientace, s poradenským pracovištěm úřadu práce, navštíví některé konkrétní střední školy - orientuje se v internetových portálech zabývajících se profesní orientací a přijímacím řízením a využívá je - na základě získaných znalostí a informací se zúčastní přijímacího řízení - je schopen se orientovat v postupu přijímacího řízení - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace	Zaměstnání – způsoby hledání zaměstnání Žádost o zaměstnání. Odpověď na inzerát, podání inzerátu Strukturovaný životopis, motivační dopis Telefonická domluva Vstupní pracovní pohovor Práva a povinnosti zaměstnanců Základní informace o právních předpisech a institucích dohlížejících na jejich dodržování Vznik a ukončení zaměstnaneckého poměru Pracovní příležitosti v regionu Podnikání	OSV -Komunikace	ČJ – zpráva, oznámení, reportáž, reklama interview

své osoby při vstupu na trh práce - na modelových cvičeních si žák vyzkouší pohovor - naučí se psát životopis a motivační dopis - orientuje se v možnostech získávání zaměstnání - ovládá způsoby prezentace své osoby při vstupu na trh práce - orientuje se v základních právních otázkách, zná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů			
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - kriticky vnímá mediální sdělení a uvědomuje si velký vliv médií na život lidí	Aktivní práce s médii Práce s informací Stavba mediálního sdělení	OSV - osobnostní rozvoj (rozvoj schopnosti poznávání, kreativita) - sociální rozvoj (komunikace) - morální rozvoj (praktická etika)	

- interpretuje vztah mezi mediálním sdělením a realitou - vymezuje se vůči předsudkům a stereotypům - vnímá autora v mediálním sdělení - objevuje cíle zájmových skupin v médiích - vysvětlí vliv reklamy - rozvíjí své komunikační dovednost - vybírá hodnověrné informace - vytvoří vlastní mediální sdělení	Tvorba článku, publikace, fotoreportáž Rozhlasová reportáž	MV - interpretace mediálního sdělení - stavba m. sdělení - tvorba m. sdělení - práce v realizačním týmu	

Tabulka 74 Člověk a svět práce (PRAKTICKÉ ČINNOSTI 9)

4.8 Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí – 2.stupeň

Obsahové vymezení projektu:

- Projekt Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí vychází na 2. stupni obsahově ze vzdělávacích oblastí Člověk a zdraví, Člověk a příroda a ze vzdělávacích oborů Výchova ke zdraví, Přírodopis, Zeměpis, Tělesná výchova v RVP ZV.
- Očekávané výstupy mají dvě roviny:
  - rovinu vědomostí a poznatků
  - rovinu bezpečného chování a reagování na mimořádné situace
- Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.
- Ochrana člověka je také spojena s ochranou před sociálně patologickými jevy, agresí, násilím (včetně násilí v rodině) či jinou kriminalitou, manipulací, nebezpečí při komunikaci na elektronických médiích, v dopravě atd.
- Projekt klade důraz na význam účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Časové vymezení projektu:

- 6. – 9. ročník: teoretická část – 1 den v 1. pololetí
  praktická část – 1 den v 2. pololetí
  Celkem dva projektové dny v každém školním roce

Organizační vymezení projektu:

- Teoretická část projetu využívá kmenové učebny tříd 2.stupně. Využívá se také odborná počítačová učebna, učebna přírodopisu, učebna chemie a fyziky.
- Praktická část se uskutečňuje v okolí školy. V případě špatného počasí vhodných prostor školy – tělocvična, učebny, sál školy.
- Při projektu budou všichni žáci 2. stupně rozděleni do skupinek napříč ročníky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Vědomosti, dovednosti, návyky, postoje, a hodnoty osvojené v projektu tvoří nedílné východisko pro vnímání, osvojování klíčových kompetencí a pro orientaci v nich.

Kompetence k učení

- Žáci se učí pracovat s orientačními pomůckami (buzola), plány, mapami, atlasy, odbornou literaturou, internetem ….
- Vyučující zadávají žákům v rámci projektu úkoly, k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají, třídí a hodnotí informace a data v příslušných informačních zdrojích – na internetu, v odborných encyklopediích, časopisech, výkladových atlasech, …).
- Učitelé učivo propojují se znalostmi z dalších oblastí, aby si tak žáci mohli vytvářet ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím, mezi přírodou a působením člověka.
- Učitelé vedou žáky k nalézání souvislostí získanými poznatky a využití v praxi.
- Učitelé vedou žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z různých předmětů.
- Učitelé pokládají žákům otázky vztažené ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů, společně hledají řešení otázek a adekvátní odpovědi.

Kompetence k řešení problémů

- Učitelé pojmenují podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu potřebné informace, diskutovat o něm a o možnostech řešení.
- Učitelé vedou žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů.
- Žáci se učí myslet kriticky a jsou schopni hájit své výroky a rozhodnutí.
- Učitelé vedou žáky k práci s chybou.

Kompetence komunikativní

- Učitelé vyžadují na žácích formulaci a vyjádření svých myšlenek, názorů.
- Žáci se učí vyjadřovat v logickém sledu, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.
- Žáci se učí výslovnosti cizích pojmů a názvů.
- Žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí a učí se vhodně na ně reagovat.
- Učitelé vedou žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace.
- Učitelé vedou žáky k naslouchání a respektování názoru druhých.
- Učitelé vedou žáky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i ústní podobě.
- Učitelé vede žáky k prezentaci vlastních prací

Kompetence sociální a personální

- Žáci při skupinové práci efektivně spolupracují, pomáhají si, učí se vzájemnému naslouchání a odpovědnosti za výsledky své práce. Učitelé vedou žáky k ochotě pomoci i nebát se o pomoc požádat.
- Učitelé vedou žáky k dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů.
- Učitelé vedou žáky k hodnocení činnosti skupin, jednotlivců a k sebekritice.
- Učitelé vedou žáky k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním i globálním měřítku.

Kompetence občanské

- Žáci jsou vedeni k respektování názorů druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni, jsou vedeni k dodržování pravidel slušného chování.
- Učitelé uvádí, vysvětlují, objasňují a zdůvodňují žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí.
- Žáci se učí praktické bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu a v urbanizované krajině, chování a ochraně za mimořádných událostí.
- Učitelé prezentují fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí.

Kompetence pracovní

- Učitelé dohlíží na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami a na dodržování stanovených pravidel práce v učebně i při terénním výuce.
- Učitelé hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci žáků.
- Žáci jsou vedeni k efektivní práci (samostatně i ve skupině).
- Žáci jsou vedeni k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací.

Kompetence digitální:

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Projektem se prolínají průřezová témata:

Environmentální výchova
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Osobnostní a sociální výchova
Mediální výchova
Multikulturní výchova
Výchova demokratického ob

4.9 Volitelné předměty

4.9.1 Cvičení z ekologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět umožňuje žákům porozumět zákonitostem přírodních procesů, zkoumat přírodní fakta a jejich souvislosti, orientovat se v souvislostech mezi činností lidí a stavem přírodního a životního prostředí a umožní jim zapojovat se do aktivit vedoucích k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví a zdraví ostatních lidí.

Ve vzdělávacím žáci využívají digitální technologie při získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat o živé a neživé přírodě. Žáci ve škole i v terénu získávají informace o pozorovaných organismech, porovnávají je s informacemi v učebnicích a encyklopediích a srovnávají je s vlastní zkušeností.

Vzdělávací předmět Ekologický seminář je na 2. stupni vyučován v rozsahu jedné hodiny týdně v 9. ročníku.

V tomto předmětu jsou plněny tematické okruhy průřezového tématu environmentální výchova.

Kompetence k učení

- Během vzdělávání zařazujeme skupinovou práci a vzájemnou pomoc při učení
- Žáky vedeme k sebehodnocení.
- Individuálním přístupem k žákovi umožňujeme větší šanci prožít úspěch.
- Vedeme žáky k umění svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů.

Kompetence k řešení problémů

- Žáky vedeme k logickému hodnocení dosažených výsledků a výstupů.
- V projektech a mini projektech zařazujeme problémové úkoly.
- Žáky vedeme k práci s multimediálními nosiči.

Kompetence komunikativní

- Zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- Vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé.

Kompetence sociální a personální

- Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování.
- Dodáváme žákům sebedůvěru.
- Vedeme žáky k dodržování pravidel.
- Žáci a učitelé se snaží vytvořit příjemnou atmosféru ve škole i ve třídě.

Kompetence občanské

- Učíme žáky chápat základní principy na nichž spočívají zákony a společenské normy.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k dodržování pravidel ochrany zdraví.
- Učíme žáky nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích.
- Rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry.
- Vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi.
- Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním

CVIČENÍ Z EKOLOGIE – volitelný předmět 9. ročník Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby, průřezová témata
Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům. Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů.	- zná hlavní zástupce skupin rostlin - zná význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování - poznává rostliny podle listů, pupenů, plodů	**Biologie rostlin** - anatomie a morfologie rostlin - systém rostlin - význam rostlin a jejich ochrana	Člověk a svět práce – práce s dřevem Přírodopis – biologie rostlin Informatika – práce s digitálními technologiemi
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	- zná hlavní zástupce skupin živočichů - odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy a chování živočichů v přírodě,	**Biologie živočichů** - rozšíření, význam a ochrana živočichů	Přírodopis – biologie živočichů Informatika – práce s digitálními technologiemi

	objasnit jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka		
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému. Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam. Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí.	- orientuje se v systému organismů, zná jejich výskyt v určitém prostředí, jejich podstatu a vztahy mezi nimi a prostředím - uvede příklady jednoduchých potravních řetězců - zná vlivy člověka na životní prostředí	**Základy ekologie** - organismy a prostředí - ochrana přírody a životního prostředí	Přírodopis – základy ekologie

Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	- zkoumá přírodu vhodnými metodami	- praktické metody poznávání přírody	
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu. Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	- rozezná geografické pásy a výškové stupně - popíše přírodní oblasti	**Přírodní obraz Země** - systém přírodní sféry na planetární úrovni - systém přírodní sféry na regionální úrovni	Zeměpis – přírodní obraz Země
Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin. Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních	- popíše přírodní a společenské prostředí a různé typy krajiny - charakterizuje udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	**Životní prostředí** - krajina - vztah přírody a společnosti	Zeměpis – životní prostředí Informatika – práce s digitálními technologiemi

krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů). Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.			
	- aktivně využívat digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání přírodních zákonitostí - na základě osvojených poznatků z přírodopisného semináře kriticky hodnotí informace šířené v přímé nebo mediální komunikaci	**Digitální technologie** - biologie rostlin - biologie živočichů - životní prostředí	Informatika – práce s digitálními technologiemi

Tabulka 75 Volitelné předměty (CVIČENÍ Z EKOLOGIE)

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

4.9.2 Finanční gramotnost – volitelný předmět

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Rozšiřuje a prohlubuje vzdělávací obory „Člověk a společnost“ a „Člověk a příroda“, využívá aparát předmětu Matematika.
- Seznamuje žáky se světem financí.
- Pomáhá naplňovat další průřezová témata.
- Přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.
- Vede žáky k pochopení osobní zodpovědnosti každého jedince za své či rodinné finance.
- Učí žáky zpracovávat informace a provádět jejich analýzu, a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí.
- Podporuje kritické myšlení a logické uvažování…

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 9. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Výuka probíhá v kmenové třídě. Pro výuku je využívána rovněž multimediální učebna či mobilní tabletová učebna.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

- Formy a metody práce jsou voleny podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty, užití výpočetní techniky a internetu.

Kompetence k učení

- V řadě činností žák vyhledává informace na internetu, třídí je, zpracovává je v tabulkách a grafech a vyvozuje z nich závěry.

Kompetence k řešení problém

- Žák je veden ke kritickému hodnocení informací a schopnosti své rozhodnutí obhájit.
- Uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí.
- Ve vhodných případech je žák veden k použití příslušného matematického postupu, na jehož základě je možné zvolit správné rozhodnutí.
- Žáci se učí obhájit svůj způsob řešení daného problému v konfrontaci s názory ostatních žáků.

Kompetence komunikativní

- Žák naslouchá názorům druhých lidí, zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje.
- Využívá informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci s okolním světem.
- Získané komunikativní dovednosti využívá pro kvalitní spolupráci v týmu.
- Žák je veden správně formulovat a vyjadřovat své myšlenky.
- Žák je často veden k tomu, aby představil výsledky své práce pro zbytek třídy.
- Žák je nucen pracovat s různými druhy textů analyzovat je a vyhledávat v nich podstatné informace.

Kompetence sociální a personální

- Činnosti jsou v převážné většině vedeny formou debaty celé třídy, v některých případech také formou práce ve skupinách.
- Žák je motivován k tomu, aby se zapojoval do diskuze, aby jeho zápisy a další výstupy odrážely názory nejen jeho vlastní, ale také ostatních žáků.
- Žák je opakovaně vyzýván ke spolupráci a diskusi s rodiči.

Kompetence občanské

- Žák je seznamován mimo jiné s principy hospodaření veřejných rozpočtů, včetně základních parametrů sociálního systému v ČR.

Kompetence pracovní

- Mnohé činnosti přispívají k orientaci žáka v otázkách souvisejících s podnikáním (formy podnikání, typy živností, způsoby platebního styku).

Kompetence digitální

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Vyučovacím předmětem prolínají **průřezová témata:**
Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova.

ŠVP ZŠ Jimramov
Vzdělávací oblast: **Volitelné předměty**
Předmět: **FINANČNÍ GRAMOTNOST 9**

Dílčí výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky – Mezipředmět. vztahy**
Používá matematický aparát, který je potřebný ve světě financí	**Procenta** • Počet procent • Základ • Procentová část **Základy statistiky** • Základní pojmy • Diagramy • Aritmetický průměr, modus, medián	Mediální výchova	**Matematika 7. – 9.roč.** **Matematika 8. roč.**
Rozlišuje druhy vlastnictví, rozumí pojmu autorská práva	**Vlastnictví** • Majetek • Katastr nemovitostí • Autorská práva		**Výchova k občanství**
Má konkrétní představu o hospodaření domácnosti	**Hospodaření domácnosti** • Rozpočet jednotlivce • Rozpočet domácnosti • Příjmy a výdaje • Čistý a hrubý příjem • Bilance • Plánování • Finanční služby	Osobnostní a sociální výchova	

Orientuje se ve světě maloobchodu z pozice spotřebitele	**Nakupování** • Stanovení ceny podle nákladů, poptávky a konkurence • Reklamace zboží • Vliv inflace • Na co si dát pozor		
Chápe výhody a nevýhody jednotlivých forem platby • Chápe rozdíl mezi kreditní a debetní platební kartou	**Placení** • Bankovky a mince • Bezhotovostní placení • Debetní a kreditní karty • Bankovní účet a výpis z účtu	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Dějepis
Orientuje se v možnostech ukládání a investování peněz	**Přebytek rozpočtu domácnosti** • Spotřeba domácnosti • Řešení přebytku • Úspory • Investice • Pojištění	Výchova demokratického občana	Matematika 7. - 9.
Uvědomuje si rizika spojená se zadlužením	**Schodek rozpočtu domácnosti** • Řešení schodku • Úvěry, úroky • Zadlužení, předlužení • Důsledky nesplácení • Prodej na splátky • Leasing • Hypotéční úvěr	Výchova demokratického občana	Matematika 7. - 9.
Má představu o finanční situaci během dalšího studia	**Finanční situace studenta (SŠ a VŠ)**	Výchova demokratického občana	

Tabulka 76 Volitelné předměty (FINANČNÍ GRAMOTNOST 9)

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

4.9.3 Komunikační výchova

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Vede k vědomému užívání jazyka jako základní nástroj pro rozvíjení abstraktního myšlení
- Prohlubuje vyjadřovací a komunikační schopnosti
- Učí ovládat jazyk a používat ho v různých komunikačních situacích
- Rozvíjí kultivovaný ústní projev
- Vyjadřuje reakce a pocity žáků
- Vede k pochopení role v různých komunikačních situacích
- Motivuje žáky k získávání zájmu o cizí jazyk a o jeho studium
- Zaměřuje se na osvojování si základních jazykových znalostí a dovedností: schopnost porozumění ústnímu sdělení, schopnost sdělovat základní informace, schopnost konverzovat na dané téma
- Prohlubuje slovní zásobu

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 7.ročník – 2 hodiny týdně
- 8.ročník – 2 hodiny týdně
- 9.ročník – 2 hodiny týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Výuka probíhá ve třídě, multimediální učebně, v knihovně a v sále
- Žáci využívají všechny dostupné vyučovací pomůcky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – samostatná práce, práce ve dvojicích, kolektivní práce, projektové vyučování…

Kompetence k učení:

- Pochopit důležitost komunikovat (česky i anglicky) pro další studium i praktický život
- Propojovat probraná témata
- Využívat prostředků výpočetní techniky
- Samostatně i společně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů
- Kriticky hodnotit výsledky svého učení, diskuse o problému
- Vyhledávat a třídit informace a propojovat je do širších významových celků

Kompetence k řešení problémů:

- Vyhledávat informace vhodné k řešení problému
- Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- Nebát se komunikovat anglicky s cizím člověkem

Kompetence komunikativní:

- Vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se ústně vyjadřují
- Naslouchat ostatním a vhodně reagovat
- Porozumět jednoduchému anglickému sdělení
- Formulovat jednoduché myšlenky v cizím jazyce
- Využívat dovednosti osvojené ve výuce k navázání kontaktu
- Účinně se zapojovat do diskuse a vhodně obhajovat své názory

Kompetence sociální a personální:

- Dodržovat pravidla slušného chování
- Poskytnout radu a pomoc v různých situacích
- Spolupracovat
- Věcně argumentovat

Kompetence občanské:

- Respektovat ostatní
- Aktivně se zapojit do kulturního dění
- Získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích

Kompetence pracovní:

- Dokázat si samostatně vyhledat informace ze slovníků
- Využívat bezpečně výpočetní techniku

Kompetence digitální

- Žáci používají digitální zařízení, využívají je k efektivnímu řešení problému.
- Žáci vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data.
- Žáci vytváří a upravují digitální obsah.
- Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci.
- Žáci chápou význam a rizika digitálních technologií.
- Žáci předchází rizikovým situacím, jednají tak, aby neohrozili sebe ani ostatní.

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

OSV, EGS, MKV, EV, MV

ŠVP ZŠ Jimramov – Předměty speciálně-pedagogické péče

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Předmět: **KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA 7**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky** **Mezipředmětové vztahy**
• Umí využívat slovníky (dvojjazyčný, výkladový…) • Dorozumí se v běžných každodenních situacích • Obohacuje slovní zásobu	Domov, rodina, volný čas Obohacování slovní zásoby Význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonymy, homonymy, antonyma Škola	**OSV** **EV**	**VO – rodina, domov**
• Rozumí jednoduchým textům	Zájmové činnosti, sporty Přítomný čas průběhový x prostý		
• Vede kultivovaný dialog, je schopen komunikovat s různými lidmi • Uplatňuje komunikaci v rozmanitých životních situacích • Dokáže popsat své pocity, nálady • Naslouchá druhým • Rozlišuje podstatné od méně závažného	Člověk a společnost Volný čas	**OSV**	**VZ**

• Poznává kulturu (i v anglicky mluvících zemích) • Vede jednoduchou konverzaci • Vyhledává informace o společenském a kulturním prostředí	Vánoce, svátky	**MKV** **EGS**	**Z**
• Rozšiřuje slovní zásobu • Formuluje vlastní názor • Spolupracuje	Práce se slovníky		
• Dorozumí se v běžných životních situacích • Umí pomoci i poradit • Sebepoznávání	Město, předložky, zájmena Určování směru, cesty Určitý a neurčitý člen Příslovce, přídavná jména	**EGS**	**Z**
• Dovyprávění příběhu • Charakteristické rysy popisované osoby • Zpracuje životopis	Vypravování Životopis Popis Dialogy pro komunikační situace (představování, blahopřání, poděkování, omluva)	**MV** **OSV**	**VV**

Tabulka 77 Jazyk a jazyková komunikace (KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA 7)

ŠVP ZŠ Jimramov

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Předmět: **KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA 8**

Dílčí výstupy: žák	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředmětové vztahy**
• obohacuje svoji slovní zásobu • vyjadřuje vlastní názor • pozorně, soustředěně a aktivně naslouchá, spolupracuje • snaží se o plynulé, uvědomělé a výrazné čtení • uceleně reprodukuje přečtený text • vyjadřuje dojmy z četby, porovnává přečtené s vlastními zkušenostmi • tvoří vlastní literární text	význam slov – homonyma, synonyma, antonyma práce se slovníky, časopisy, encyklopediemi rodina, svět okolo nás, dávné příběhy	**OSV, EGS**	**ČJ, VV**
• rozumí jednoduchým textům • zná orientační prvky v textu	zájmové činnosti, sporty, ekologická témata	**EV**	**PŘ**

• chápe čtení jako zdroj informací, zaměřuje se na klíčová slova • zná otázky a odpovědi k textu			
• rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikačního záměru • rozpozná manipulativní komunikaci – reklama • vede správně dialog, telefonní rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku, je schopen komunikovat s různými lidmi • dodržuje základní komunikační pravidla • uplatňuje komunikaci v rozmanitých životních situacích • přemýšlí nad problémem, umí posuzovat a argumentovat	spisovná a nespisovná čeština, média, kompozice úvahy, dramatizace – blahopřání, telefonní rozhovor, poděkování, prosba o pomoc, omluva, inzerát	**OSV, MV, SR**	**ČJ, VV**

• poznává kulturu a tradice jiných zemí • vede jednoduchou konverzaci v cizím jazyce • vyhledává informace o společenském a kulturním prostředí • posiluje vztah k domovu, k rodině, k přírodě • utváří si multikulturní cítění	práce s encyklopediemi, popis přírody, citově zabarvená slova	**MKV** **EGS**	**Z, AJ, HV**
• rozvíjí schopnost využití vhodných jazykových prostředků • odliší podstatné znaky od méně důležitých • využívá poznatků z vlastní četby • dovypráví příběh	popis, charakteristika, vyprávění	**OSV, VDO**	**ČJ, AJ**

Tabulka 78 Jazyk a jazyková komunikace (KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA 8)

ŠVP ZŠ Jimramov

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Předmět: **KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA 9**

Dílčí výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky Mezipředmětové vztahy**
• Umí využívat slovníky (dvojjazyčný, výkladový…) • Dorozumí se v běžných každodenních situacích • Obohacuje slovní zásobu • Komunitní kruh	Domov, rodina, škola, volný čas Obohacování slovní zásoby Význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonymy, homonymy, antonyma Krátké vypravování o sobě v angličtině	**OSV** **EV**	**VO – rodina, domov**
• Rozumí jednoduchým textům	Zájmové činnosti, sporty Texty písní – práce s textem		
• Vede kultivovaný dialog, je schopen komunikovat s různými lidmi • Předává a přijímá informace prostřednictvím komunikačních modelů • Uplatňuje komunikaci v rozmanitých životních situacích	Člověk a společnost Volný čas Jednoduchý dialog v angličtině	**OSV**	**VZ**

• Naslouchá druhým • Rozlišuje podstatné od méně závažného			
• Poznává kulturu (i v anglicky mluvících zemích) • Využívá tištěná média (časopisy, noviny), on-line zdroje, didaktické pomůcky, audio-vizuální zdroje • Vede jednoduchou konverzaci • Vyhledává informace o společenském a kulturním prostředí	Vánoce, svátky	**MKV** **EGS**	**Z**
• Rozvíjí verbální kultivovaný projev, kterého pak umí využít v dané komunikační situaci • Učí se vytvářet určité systémy a strategické postupy, které mu usnadní lepší orientaci v probírané problematice • Rozšiřuje slovní zásobu	Práce se slovníky Nácvik chování v různých situacích Zvládání krizových situací		

• Formuluje vlastní názor • Používá pozitivní kritiku v sebehodnocení • Spolupracuje			
• Rozvíjí schopnost aplikovat teoretické poznatky do komunikační praxe • Dorozumí se v běžných životních situacích • Umí pomoci i poradit • Sebepoznávání	Slovní druhy Lidské vlastnosti (kladné, záporné) Řešení běžných problémů	**EGS**	**Z**
• Dovyprávění příběhu • Charakteristické rysy popisované osoby • Zpracuje životopis • Nacvičuje veřejný mluvený projev	Vypravování Životopis Lidské vlastnosti Popis Dialogy pro komunikační situace	**MV** **OSV**	**VV**

Tabulka 79 Jazyk a jazyková komunikace (KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA 9)

4.10 Projekty na 2. stupni

Adaptační pobyt žáků 6. třídy

Velikonoce (projekt bude probíhat ve spojení s velikonočními dílničkami) – 6. třída ČJ, VV, OV

Energie, její přeměny a využití v ČR – 6. – 9. třída, F, environmentální výchova – základní podmínky života

Les – 7. třída, Př, environmentální výchova – ekosystémy

Cestujeme po Evropě – 7. třída, Z, VV, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Voda – 8. třída, CH, environmentální výchova – základní podmínky života

Média a mediální komunikace – 9. třída, ČJ, INF, mediální výchova

Olympiáda – 6. – 9. třída, TV, osobnostní a sociální výchova

5 Dodatky k ŠVP

5.1 Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu ZŠ Jimramov „Vědět je in“ k 1.9. 2016

Výuka praktických činností na 2. stupni bude vzhledem k počtu žáků organizována následujícím způsobem:

6. ročník: 1 hodina / týdně – Pěstitelské práce
7. ročník: 1 hodina / týdně – Provoz a údržba domácnosti
8. ročník:1 hodina / týdně – Svět práce – Volba povolání,
9. ročník: 1 hodina / týdně – Svět práce – Volba povolání, třída rozdělena na 2 skupiny

5.1.1 Další cizí jazyk

7. ročník – Německý jazyk
8. ročník – Ruský jazyk
9. ročník – Ruský jazyk (1 skupina) , Německý jazyk (1 skupina)

Další cizí jazyky jsou vyučovány podle charakteristiky a osnov předmětu, které jsou dány ŠVP. Ty jsou konkretizovány a dále rozpracovány v celoročních časově – tematických plánech. Tyto jsou k nahlédnutí v ředitelně školy a u vyučujících jednotlivých předmětů.

5.1.2 Volitelné předměty ve školním roce 2016/2017:

6. ročník: Cvičení z informatiky – 1 hod
Konverzace v anglickém jazyce – 1 hod

7. ročník: Základy administrativy - 1 hod

9. ročník: Finanční gramotnost – 2 hod (třída rozdělena na 2 skupiny)
Konverzace v anglickém jazyce – 1 hod
Cvičení z matematiky – 1 hod (třída rozdělena na 2 skupiny

5.2 Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu ZŠ Jimramov „Vědět je in“ k 1.9. 2017

Výuka praktických činností na 2. stupni bude vzhledem k počtu žáků organizována následujícím způsobem:

7. ročník: 1 hodina / týdně – Provoz a údržba domácnosti
6. a 8. ročník (spojeno) 1 hodina / týdně – Svět práce – Volba povolání,
9. ročník - 1 hodina / týdně – Svět práce – Volba povolání

5.2.1 Další cizí jazyk

7. ročník – Ruský jazyk
8. ročník – Německý jazyk
9. ročník – Ruský jazyk

Další cizí jazyky jsou vyučovány podle charakteristiky a osnov předmětu, které jsou dány ŠVP. Ty jsou konkretizovány a dále rozpracovány v celoročních časově – tematických plánech. Tyto jsou k nahlédnutí v ředitelně školy a u vyučujících jednotlivých předmětů.

5.2.2 Volitelné předměty ve školním roce 2017/2018:

6. ročník: Výtvarné aktivity – 1 hod
Konverzace v anglickém jazyce – 1 hod

7. ročník: Základy administrativy - 1 hod

9. ročník: Finanční gramotnost – 2 hod
Konverzace v anglickém jazyce – 1 hod
Cvičení z ekologie – 1 hod

5.3 Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu ZŠ Jimramov „Vědět je in“ k 1.9. 2018

Výuka praktických činností na 2. stupni bude vzhledem k počtu žáků organizována následujícím způsobem:

6., 7. ročník: 1 hodina / týdně – Provoz a údržba domácnosti (1. pololetí)
Pěstitelské práce (2. pololetí)
8. a 9. ročník - 1 hodina / týdně – Svět práce – Volba povolání

5.3.1 Další cizí jazyk

7. ročník – Německý jazyk
8. ročník – Ruský jazyk
9. ročník – Německý jazyk

Další cizí jazyky jsou vyučovány podle charakteristiky a osnov předmětu, které jsou dány ŠVP. Ty jsou konkretizovány a dále rozpracovány v celoročních časově – tematických plánech. Tyto jsou k nahlédnutí v ředitelně školy a u vyučujících jednotlivých předmětů.

5.3.2 Volitelné předměty ve školním roce 2018/2019:

6. ročník: Výtvarné aktivity – 1 hod
Konverzace v anglickém jazyce – 1 hod

7. ročník: Základy administrativy - 1 hod

9. ročník: Finanční gramotnost – 1 hod
Konverzace v anglickém jazyce – 1 hod
Cvičení z ekologie – 1 hod
Cvičení z matematiky – 1 hod

5.4 Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu ZŠ Jimramov k 1.9. 2020

Výuka praktických činností na 2. stupni bude vzhledem k počtu žáků organizována následujícím způsobem:

6. ročník: 1 hodina / týdně – Pěstitelské práce
7. ročník: 1 hodina / týdně – Provoz a údržba domácnosti
8. ročník: 1 hodina / týdně – Svět práce – Volba povolání
9. ročník: 1 hodina / týdně – Svět práce – Volba povolání

5.4.1 Další cizí jazyk

7. ročník –Ruský jazyk
8. ročník – Ruský jazyk

9. ročník – Německý jazyk

Další cizí jazyky jsou vyučovány podle charakteristiky a osnov předmětu, které jsou dány ŠVP. Ty jsou konkretizovány a dále rozpracovány v celoročních časově – tematických plánech. Tyto jsou k nahlédnutí v ředitelně školy a u vyučujících jednotlivých předmětů.

5.4.2 Volitelné předměty ve školním roce 2020/2021:

6. ročník: Kreativní výchova – 1 hod
Logické úlohy – 1 hod
7. ročník: Základy administrativy - 1 hod

9. ročník: Finanční gramotnost – 2 hod
Konverzace v anglickém jazyce – 1 hod
Cvičení z matematiky – 1 hod

5.5 Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu ZŠ Jimramov k 1.9. 2021

Výuka praktických činností na 2. stupni bude vzhledem k počtu žáků organizována následujícím způsobem:

6. ročník: 1 hodina / týdně, 2 skupiny – Provoz a údržba domácnosti
7. ročník: 1 hodina / týdně – Provoz a údržba domácnosti
8. ročník:1 hodina / týdně, 2 skupiny – Svět práce – Volba povolání
9. ročník: 1 hodina / týdně – Svět práce – Volba povolání

5.5.1 Další cizí jazyk

7. ročník –Ruský jazyk
8. ročník – Ruský jazyk
9. ročník – Ruský jazyk

Další cizí jazyky jsou vyučovány podle charakteristiky a osnov předmětu, které jsou dány ŠVP. Ty jsou konkretizovány a dále rozpracovány v celoročních časově – tematických plánech. Tyto jsou k nahlédnutí v ředitelně školy a u vyučujících jednotlivých předmětů.

5.5.2 Volitelné předměty ve školním roce 2021/2022:

6. ročník: Cvičení z informatiky – 1 hod
Logické úlohy – 1 hod
7. ročník: Základy administrativy - 1 hod
9. ročník: Finanční gramotnost – 2 hod
Společenskovědní seminář – 1 hod
Cvičení z matematiky – 1 hod

5.6 Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu ZŠ Jimramov k 1.9. 2022

Od 1.7. 2022 se stal ředitelem školy **Mgr. Michal Budig** – opraveno v identifikačních údajích školy.

Učební plány:

1. stupeň: ve 4. ročníku organizována výuka informatiky (1 hod), ponížena výuka ČJ
2. stupeň: změny počtu hodin v 9. r. v Čj a M ze 4 h na 5 h týdně, vzato z disponibilních hodin, ponížen počet hodin volitelných předmětů na 2 h týdně – změna ve výuce informatiky v 6.r. z 1 na 2 hod, vzato z disponibilních hodin, ponížen počet volitelných předmětů na 1 h týdně – na základě změn opravena data v charakteristikách těchto předmětů, přidána charakteristika a učební osnovy informatiky pro 4. ročník, upraveny osnovy informatiky pro 5. ročník

Výuka praktických činností na 2. stupni bude vzhledem k počtu žáků organizována následujícím způsobem:

6. ročník: 1 hodina / týdně, 1 skupina – Provoz a údržba domácnosti
7. ročník: 1 hodina / týdně, 2 skupiny – Provoz a údržba domácnosti
8. ročník: 1 hodina / týdně, Svět práce – Volba povolání
9. ročník: 1 hodina / týdně – 2 skupiny – Svět práce – Volba povolání

5.6.1 Další cizí jazyk

7. ročník –Ruský jazyk, Německý jazyk – 2 skupiny
8. ročník – Ruský jazyk
9. ročník – Ruský jazyk

Další cizí jazyky jsou vyučovány podle charakteristiky a osnov předmětu, které jsou dány ŠVP. Ty jsou konkretizovány a dále rozpracovány v celoročních časově – tematických plánech.

Pro žáky osvobozené z výuky 2. cizího jazyka je organizován předmět speciálně pedagogické péče: Komunikační výchova – 2 hod. týdně

5.6.2 Volitelné předměty ve školním roce 2022/2023:

6. ročník: Konverzace v Aj– 1 hod

7. ročník: Základy administrativy - 1 hod

9. ročník: Finanční gramotnost – 1 hod
Konverzace v AJ – 2 skupiny – 1 hod

Další dělené hodiny: Aj v 7. r–2 skupiny, Aj v 9. r. – 2 skupiny

Do ŠVP vloženy úpravy obsahu vzdělávání pro nově příchozí žáky cizince a úpravy klasifikace žáků – cizinců

5.7 Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu ZŠ Jimramov k 1.9. 2023

Ve školním roce 2023/24 dochází k následujícím úpravám:

2. stupeň: výuka informatiky od 6–9. ročníku v dotaci 1 hod. týdně, výuka informatiky v 8. r. rozdělena na 2 skupiny
- předmět výchova ke zdraví v dotaci 2 vyučovací hodiny týdně přesunut do 6. a 7. r. (1 hod týdně v 6. r. a 1 hod týdně v 7. r.)
- na základě změn opravena data v charakteristikách a osnovách těchto předmětů, přidána charakteristika a učební osnovy informatiky pro 6–9. r.

Výuka praktických činností na 2. stupni bude vzhledem k počtu žáků organizována následujícím způsobem:

6. ročník: 1 hodina / týdně, 2 skupiny – Provoz a údržba domácnosti
7. ročník: 1 hodina / týdně, 2 skupiny – Design a konstruování, Příprava pokrmů (v pololetí se vymění)
8. ročník: 1 hodina / týdně, 2 skupiny Svět práce – Volba povolání
9. ročník: 1 hodina / týdně, 1 skupina – Svět práce – Volba povolání

5.7.1 Další cizí jazyk

Výběr druhého cizího jazyka vychází z volby zákonných zástupců (nabízen je Nj a Rj), výuka organizována podle převyšujícího zájmu o jazyk

7. ročník –Německý jazyk
8. ročník – Ruský jazyk, Německý jazyk 2 skupiny
9. ročník – Ruský jazyk

Další cizí jazyky jsou vyučovány podle charakteristiky a osnov předmětu, které jsou dány ŠVP. Ty jsou konkretizovány a dále rozpracovány v celoročních časově – tematických plánech.
Pro žáky osvobozené z výuky 2. cizího jazyka je organizován předmět speciálně pedagogické péče: Komunikační výchova – 2 hod. týdně

5.7.2 Volitelné předměty ve školním roce 2023 / 24

9. ročník: Finanční gramotnost – 1 hod
Cvičení z ekologie – 1 hod

Další dělené hodiny: Aj v 8. r–2 skupiny
Pč v 8.r. - 2.skupiny

6 Přílohy

6.1 Příloha č.1 - Pravidla hodnocení a klasifikace žáka základní škol

Pravidla hodnocení žáků jsou součástí školního řádu a obsahují zejména:

- Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou
- Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků
- Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteru, včetně předem stanovených kritérií
- Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2, včetně předem stanovených kritérií
- Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace
- Způsob získávání podkladů pro hodnocení
- Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách
- Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- Jednoznačné
- Srozumitelné
- Srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- Věcné
- Všestranné

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno **klasifikačním stupněm** (dále jen „klasifikace“), **slovně nebo kombinací obou způsobů.** O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.

Chování žáka se ve škole a na akcích pořádaných školou v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

1 – velmi uspokojivé
2 – uspokojivé
3 – neuspokojivé.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení těmito stupni prospěchu:
1 – výborný
2 – chvalitebný
3 – dobrý
4 – dostatečný
5 – nedostatečný
Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělání v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon

Při hodnocení žáka se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
prospěl(a) s vyznamenáním
prospěl(a)
neprospěl(a)
nehodnocen(a).

Žák je hodnocen stupněm:

a) **„prospěl(a) s vyznamenáním“**, není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr z povinných předmětů není vyšší než 1,5 a jeho chování je velmi dobré;
b) **„prospěl(a)“**, není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením;
c) **„neprospěl(a)“**, je-li v některém z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí;
d) **„nehodnocen(a)“**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Výsledky práce v zájmových útvarech se na vysvědčení nehodnotí.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň

vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaných v osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodno cení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nich byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Žáka 2. – 5. ročníku je možné za příslušné pololetí klasifikovat pouze tehdy, nepřesáhne-li jeho absence v odučených vyučovacích hodinách v příslušném vyučovacím předmětu 40 %.
Žáka 6. – 9. ročníku je možné za příslušné pololetí klasifikovat pouze tehdy, nepřesáhne-li jeho absence v odučených vyučovacích hodinách v příslušném vyučovacím předmětu
a) matematika, český jazyk, cizí jazyk 30 %
b) fyzika, chemie, zeměpis, dějepis, přírodopis 35 %
c) v ostatních vyučovacích předmětech 40 %.

Nesplnění podmínek pro klasifikaci žáka za příslušné pololetí podle je závažnou objektivní příčinou, pro kterou nelze žáka za příslušné pololetí klasifikovat
Ředitel školy v odůvodněných případech, zejména v případě dlouhodobého závažného onemocnění žáka, na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka, po projednání v pedagogické radě a mají-li vyučující dostatek podkladů pro klasifikaci umožnit klasifikaci žáka.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za I. pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení I. pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za I. pololetí nehodnotí.
Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za II. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu 9. ročník.

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci I. nebo II. pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu sama ředitelka školy, může zákonný zástupce požádat o přezkoušení příslušný krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo KÚ nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo KÚ.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučující ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo KÚ výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. ČŠI poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo KÚ.

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci II. Pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni ZŠ již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře povolit opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů.

Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci II. pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Opravné zkoušky

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni ZŠ dosud neopakovali ročník, kteří na konci II. pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostavil, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín

opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do 9. ročníku.

Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné ZŠ. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Komisionální přezkoušení

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je v případě daného předmětu ředitel, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jí pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je sám ředitel, krajským úřadem jmenovaný jiný pracovník školy,

b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří stupněm prospěchu nebo slovním hodnocením. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možno žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Zásady klasifikace prospěchu

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin – předměty s převahou teoretického zaměření, předměty s převahou praktických činností a předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření. Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření.
Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty a matematika. Při klasifikaci výsledků v těchto předmětech vychází vyučující z požadavků učebních osnov a standardu základního vzdělávání. **Při klasifikaci sleduje zejména:**

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků
- kvalitu a rozsah získaných dovedností
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky při řešení dalších úkolů
- kvalitu myšlení, především jeho logiku, samostatnost a tvořivost
- aktivitu v přístupu k činnostem
- přesnost, výstižnost a správnost ústního i písemného projevu
- kvalitu výsledků činnosti
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice, zákonitosti uceleně, přesně, úplně.

Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučujících předmětech s převahou praktického zaměření. Převahu praktické činnosti mají na ZŠ pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky. Při klasifikaci v těchto předmětech vychází z požadavku učebních osnov a standardu základního vzdělávání. **Při klasifikaci sleduje zejména:**

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivitu, samostatnost, tvořivost a iniciativu
- kvalitu výsledků činností
- organizaci vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování předpisů BOZP a péče o životní prostředí
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- obsluhu a údržbu laboratorních pomůcek a zařízení, nástrojů, nářadí a měřidel

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o BOZP a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Samo statně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o BOZP a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti.

V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně,

udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o BOZP a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu, praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, málo dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů BOZP a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných
nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedostatečné, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o BOZP a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Pravidla pro sebehodnocení žáků

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.

Chyba je přirozená součást procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě s žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozborem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek k učení.

Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:

- co se mu daří
- co mu ještě nejde, jaké má rezervy
- jak bude pokračovat dál.

Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:

- zodpovědnost
- motivace k učení
- sebedůvěra
- vztahy v třídním kolektivu.

Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové…), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Žák 2. až 5. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu z ústního zkoušení.
Žák 6. až 9. ročníku základní školy musí mít:
a) z matematiky a českého jazyka alespoň osm známek za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení, nejméně jednu z písemné kontrolní práce a nejméně jednu ze čtvrtletní písemné práce
b) z cizího jazyka alespoň šest známek za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení a nejméně jednu za písemnou samostatnou práci
c) z fyziky, chemie, zeměpisu, dějepisu a přírodopisu nejméně tři známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení a nejméně jednu za písemnou samostatnou práci
d) z ostatních předmětů alespoň dvě známky za každé pololetí.
Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.
Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do EŽK – současně se sdělováním známek žákům.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známky (ústní zkoušení, písemné,). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známky za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny zákonným zástupcům.

Případy zaostávání žáků v učení a jejich nedostatky v jejich chování se projednávají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.

Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíší učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

Informace jsou zákonným zástupcům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách, na které jsou zákonní zástupci písemně zváni. Zákonným zástupcům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace po předchozí domluvě termínu. Údaje o klasifikaci a hodnocení žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonné zástupce vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschová po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat – tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.9. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po návratu do školy po nepřítomnosti delší než 1 týden
- žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit, co umí
- učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné.
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva
- prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáků a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zprávy učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

Klasifikace chování

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitelka školy po projednání na pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržení pravidel chování včetně dodržování školního řádu během klasifikačního období.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopouští závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitelky školy dopouští dalších přestupků.

Výchovná opatření

Výchovná opatření jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly a jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické nebo fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit **pochvalu** nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelkou školy udělit **pochvalu** nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

a) **napomenutí třídního učitele**
b) **důtku třídního učitele**
c) **důtku ředitele školy**

Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

Třídní učitel neprodleně oznámí ředitelce školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Pravidla pro udělování výchovných opatření

Udělení napomenutí třídního učitele (NTU) a důtky třídního učitele (DTU) je v kompetenci třídního učitele (na návrh ostatních vyučujících). Udělení důtky ředitele školy (DŘŠ) je projednáno pedagogickou radou. O udělení snížených stupňů z chování hlasuje pedagogická rada. Třídní učitel zapíše udělení každého výchovného opatření i snížené známky z chování do katalogového listu žáka a současně prokazatelným způsobem vyrozumí zákonného zástupce žáka.

Výchovná opatření jsou udělována vzestupně, ale NTU nemusí být opatřením nejnižším, pokud je žákův přestupek zhodnocen jako závažnější. Jednotlivá opatření lze v jednom klasifikačním období udělovat opakovaně. Pokud příčina opatření nepomine, nebo nenastane u žáka zlepšení, následují opatření vyšší. Takto kumulovat opatření lze v rámci jednoho pololetí.

Pochvala TU se uděluje za:

- iniciativní práci pro třídu a v třídní samosprávě nebo v žákovské radě
- účast a reprezentaci ve školních a okresních kolech soutěží a olympiád
- pomoc spolužákům
- organizování školní nebo mimoškolní akce

- vzorné plnění školních povinností
- píli
- radostný přístup ke školní práci
- vynikající studijní výsledky

Pochvala ŘŠ se uděluje za:
- umístění v okresních a vyšších kolech soutěží a olympiád
- příkladnou práci pro školu a obec
- významnější morální čin

Napomenutí TU se ukládá za:
- časté zapomínání pomůcek
- špatná příprava na vyučování
- nekázeň o přestávkách
- podvod v hodině (opisování)
- pasivita při vyučování
- pozdní příchody do hodin
- nošení kšiltovek a pokrývek hlavy v prostorách školy
- porušování pravidel ŠJ a ŠD

Důtka TU se ukládá za:
- vulgární vyjadřování
- narušování pedagogického procesu
- negativní přístup k práci
- provokativní chování
- nerespektování pokynů vyučujících i jiných zaměstnanců školy

Důtka ŘŠ se ukládá za:
- jednorázové úmyslné poškození majetku školy
- jednorázové úmyslné ublížení spolužákovi
- lhaní
- nevhodné chování k vyučujícím
- hrubé porušování školního řádu
- záměrné poškozování prací jiných žáků
- podvody
- poskytování a zveřejňování informací o spolužácích a zaměstnancích školy na internetu (v závažných případech i snížený stupeň z chování)

Snížený stupeň z chování na vysvědčení se uděluje za:
- opakované úmyslné ubližování spolužákům
- opakované úmyslné poškozování majetku školy
- hrubé a vulgární slovní a fyzické útoky žáka vůči pedagogům a dalším zaměstnancům

školy
- neomluvené hodiny
- jednorázová šikana
- krádeže
- kouření, konzumace alkoholu a jiných OPL nebo jejich distribuce ve škole
- pořizování audiovizuálních nahrávek ve škole a jejich zveřejňování

Při porušení více pravidel proti školnímu řádu se ukládá výchovné opatření vyššího typu, taktéž při opakujícím se provinění. Pokud se jedná o trestný čin (soustavnější fyzická i psychická šikana, úmyslné ohrožení lidského života, distribuce OPL apod.), bude tato skutečnost neprodleně oznámena Policii ČR a příslušnému oddělení péče o mládež.

Rovněž nelze tento informativní výčet výchovných opatření striktně dodržovat, ale je třeba každý případ posuzovat individuálně podle rozumové vyspělosti žáka a dalších skutečností.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských předpisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a **vývojové poruchy učení nebo chování**. Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo **lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování**, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území ČR.

Žáci s podpůrnými opatřeními mají právo na vytvořeni nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

Při hodnocení žáků s podpůrnými opatřeními se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

U žáka s PO rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové druhy a formy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je nutné, nebude dítě

s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Klasifikace byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají se zákonnými zástupci a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškami č. 48/2005 Sb. a 73/2005 Sb., pokud není zvláštním předpisem stanoveno jinak.

Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení:

PROSPĚCH	
Ovládnutí učiva	
1 - výborný	ovládá bezpečně
2 - chvalitebný	ovládá
3 - dobrý	v podstatě ovládá
4 - dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 - výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 - chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 - dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 - dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 - výborný	výstižné a poměrně přesné
2 - chvalitebný	celkem výstižné

3 - dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 - dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nepřesně
Celková aplikace vědomost	
1 - výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 - chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 - dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 - dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 - výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 - chvalitebný	učí se svědomitě
3 - dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 - dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 - velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žá je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyb napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo řádu školy; nebo se opak vaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka je v příkrém rozporu s pravidly slušného chov ní. Dopustí se takových závažných přestupků proti školním řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova neb bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Hodnocení nadaných žáků

Mimořádně nadaným žákem se rozumí jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech.

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek před komisí z učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitelka školy.

Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do které byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávaní, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

6.2 Příloha č.2 - ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

1. Identifikační údaje

Adresa: ŠD při ZŠ a MŠ Jimramov, Padělek 133, 592 42 Jimramov
Telefon: 566 562 316
Ředitel školy: Mgr. Michal Budig

2. Charakteristika ŠD

Školní družina má dvě oddělení, pro svoji činnost využívá dvě místnosti, které jsou účelně vybaveny pro práci s dětmi. Dále využívá školní kuchyňku, knihovnu, počítačovou učebnu a keramickou dílnu. K pohybovým aktivitám slouží tělocvična, školní hřiště a zahrada. Stravování je zajištěno ve školní jídelně.

Provoz školní družiny:

Pondělí	6.20 - 7.20	11.00 – 16.15
Úterý	6.20 - 7.20	11.00 – 16.15
Středa	6.20 - 7.20	11.00 – 16.15
Čtvrtek	6.20 - 7.20	11.00 – 16.15
Pátek	6.20 - 7.20	11.00 – 16.15

Děti mohou navštěvovat celou řadu zájmových kroužků. Jejich přehled je uveden na webových stránkách ZŠ .

3. Cíle vzdělávání ve školní družině

- prostřednictvím hry rozvíjet u dětí tvořivost a fantazii
- vést děti k aktivnímu odpočinku
- rozvíjet vhodné návyky a dovednosti
- rozvíjet osobnost člověka
- získat všeobecný přehled (v návaznosti na učivo 1. stupně ZŠ)
- získat a uplatňovat znalosti o životním prostředí a jeho ochraně
- získat znalosti v oblasti zdraví a zdravého životního stylu

4. Časový plán vzdělávání

Plán činností školní družiny pro školní rok

PODZIMNÍ OBDOBÍ

Pracovní – stavění z konstruktivních stavebnic prostorové domy (silnice, domy, město), stříhání předkreslených tvarů, výrobky z přírodnin (koláže, malované kameny, prostorové stavby), kreslení a malování podzimu, výroba draka (lepení a stříhání), výroby bramborových tiskátek.
Estetická – malování a kreslení zážitků z prázdnin a z vycházek do okolí školy, ilustrace k četbě pohádek, hry s barvami (zapouštění, frotáže listů, práce s fixírkou – foukací fixy + síťka).
Sportovní – závodivé hry, hry s míčem (házení, chytání), hry se švihadly (přeskoky), vycházky do okolí školy, dopravní soutěž, zdolávání překážkové dráhy na hřišti, míčové hry s pravidly, cvičení s hudbou, turistické vycházky.
Přírodovědná – při pobytu venku pozorování zvířat a odlétání ptáků, sběr přírodnin, pozorování stromů, pozorování proměn v přírodě, rozdíly mezi stromy jehličnatými a listnatými, výstava nejkrásnějších listů.

ZIMNÍ OBDOBÍ

Pracovní – příprava vánoční výzdoby, výroba symbolických dárků, vánočních přání a ozdob, výroba krmítka a ptáků z různých materiálů (krabičky, dřevo, papír, peří, …), sestavování prostorových staveb z různých konstruktivních stavebnic, lepení, stříhání, výroba domácích zvířat, sestavování prostorových staveb z odpadního materiálu, úklid ve třídě ŠD.
Estetická – malování, kreslení zimní přírody, „Moje přání“, výroba netradičních ozdob a novoročních přání, stavby ze sněhu (iglů, pevnost, …), poslech pohádek se zimní tématikou, ilustrace k pohádkám, seznamování s novými technikami při vytváření obrázků, dramatizace pohádkového příběhu s maňásky, modelování z plastelíny.
Sportovní – vyprávění a rozhovory o zimních sportech, hry na sněhu, závodivé hry s pravidly, poučení o bezpečnosti a pravidlech hry fair play, rozhovory o významu sportu pro naše tělo, sportovní soutěže s různým náčiním (obruče, tyče, míčky), hudebně pohybové hry, závodivé hry v tělocvičně, překonávání přírodních překážek při vycházce (skok, seskok, přelézání).
Přírodovědná – vycházky, čtení stop ve sněhu, pozorování počasí – změny (déšť, sníh, vítr), vycházky spojené s péčí o volně žijící zvířata, rychlení větévek z různých stromů a keřů, vyprávění o domácích zvířatech, péče o ně a jejich mláďata, jaké zvířátko mám doma, hádanky

JARNÍ OBDOBÍ

Pracovní – rozhovory o práci na zahradě, pěstování květin ve třídě, pomáhání při třídění stavebnic a jejich úklid podle druhů, výroba loutkového divadla z vystřihovánek.
Estetická – velikonoční výzdoba, textilní koláže s jarní tématikou, kreslení tuší a dřívkem, naše rodina, výlet, lisování lučních květin, výroba herbáře, výroba obrázků ze suchých květin, kreslení a malování na téma „louka“, frotáž kůry (uhel, hlinka), kresba tuší a perem námětů z přírody, kolorování potravinářskými barvami, dramatizace.
Sportovní – závodivé hry s míčem na hřišti (v tělocvičně), závody v různých disciplínách (běh, skok, hod), delší turistické vycházky do přírody, rytmická gymnastika v tělocvičně, turistická vycházky (indiánský svět), závodivé soutěže a hry, sportovní hry na hřišti, vybíjená, kopaná, překonávání překážkové dráhy, vycházky.
Přírodovědná – pozorování změn v přírodě, přispívat svojí prací k její ochraně, vycházka do lesa a do parku – pozorování prvních jarních květin (název, barva), pozorování stromů a keřů (pupeny, květy), druhy stromů, poučení o bezpečnosti a chování se v přírodě, její ochrana, rozhovory při vycházkách.

5. Formy vzdělávání ve školní družině

Vzdělávání ve školní družině je prováděno příležitostnou, pravidelnou a individuální formou. Dále je zde využita forma otevřené nabídky spontánních činností.

1. *Příležitostná forma* – jedná se především o akce pořádané školou (Vánoční jarmark, Vánoční a Velikonoční dílničky, školní olympiáda apod.)

2. *Pravidelná forma* – jde o každodenní činnost kroužků, dle zájmu přihlášených žáků.

3. *Individuální forma* – jedná se o individuální přístup k jednotlivým žákům, při kterém respektujeme individuální zvláštnosti a potřeby jedinců.

4. *Nabídka spontánních aktivit* – žáci, kteří jsou přihlášeni do ŠD mají k dispozici volně přístupné společenské hry, stavebnice a další pomůcky sloužící k aktivnímu odpočinku.

6. Obsah vzdělávání ve školní družině

Výchovné a vzdělávací oblasti:

I. Jazyk a jazyková komunikace: rozvíjíme žáky v návaznosti na vyučování a vytváříme tak předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci, žáci se učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých

komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Průřezová témata: - Mediální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Výchova demokratického občana
- Osobnostní a sociální výchova

II. Matematika a její aplikace: v této oblasti rozvíjíme matematické představy žáků v návaznosti na vyučování, rozvíjíme vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňujeme získávat matematickou gramotnost.

Průřezová témata: - Multikulturní výchova

III. Informační a komunikační technologie: žáci získávají základní znalosti a dovednost v ovládání výpočetní techniky a rozvíjejí tak svoji informační gramotnost.

Průřezová témata: - Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

IV. Člověk a jeho svět: žáci získávají znalosti v oblastech týkajících se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Tato oblast je rozdělena do pěti okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

V těchto okruzích rozvíjíme znalosti žáků v návaznosti na vyučování.

Průřezová témata: - Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Výchova demokratického občana

V. Umění a kultura: v této oblasti žáci rozvíjejí své estetické cítění v návaznosti na hudební a výtvarnou výchovu. Déle rozvíjí své znalosti v umění a kultuře prostřednictvím různých zdrojů informací.

Průřezová témata: - Mediální výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VI. Člověk a zdraví: žáci získávají znalosti v oblasti zdraví a zdravého životního stylu a jsou vedeni k osvojení základních návyků.

Průřezová témata: - Environmentální výchova

- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VII. Člověk a svět práce: upevňujeme správné pracovní návyky a dovednosti.

Průřezová témata: - Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova demokratického občana

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Třída je uspořádána tak, aby integrovaným žákům usnadnila přístup k pomůckám a komunikaci s vychovatelkou a ostatními žáky. Integrovaní žáci mají dostatek speciálních pomůcek a pracují s nimi. Všichni učitelé (vychovatelky), absolvovali nějakou formu proškolení v příslušné speciálně pedagogické oblasti. Individuální programy jsou konzultovány s rodiči. Učitelé a vychovatelky spolu komunikují o tom, jak integrovaným dětem pomoci. Obsah a metody činností ve školní družině jsou zřetelně diferencovány vzhledem k potřebám integrovaným žákům.

8. Podmínky přijímáni uchazečů do školní družiny

O zařazení dětí, žáků do školní družiny rozhoduje ředitel školy na základě podaných přihlášek – zápisních lístků, na kterých rodiče, popř. zákonní zástupci dětí, žáků stanoví dobu pobytu a způsob odchodu ze školní družiny. Přihlášku – zápisní lístek do školní družiny je nutno podat na začátku každého školního roku.
Docházka přihlášených žáků je povinná a každou nepřítomnost, či odchylku od údajů na zápisním lístku je nutno řádně omluvit písemně nebo osobně rodiči, popř. zákonným zástupcem žáka. Ze školní družiny může být žák uvolněn jen na písemnou žádost rodičů (zák. zástupce) nebo v doprovodu pověřené osoby.
Docházku kontroluje vychovatelka a zaznamenává do docházkového sešitu.
Vzdělávání ve školní družině končí společně se školním rokem a nebo vyloučením za trvalou nekázeň, hrubé porušování pravidel slušného chování a ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních dětí. O vyloučení rozhodne ředitel školy na základě návrhu vychovatelky školní družiny a po projednání na pedagogické radě.
Vyzvedávání dítěte ze školní družiny probíhá v místnostech školní družiny nebo v prostorách využívaných školní družinou.
Nevyzvednutí žáka řeší vychovatelka individuálně a informuje ředitele školy.
Dočasné umístění nepřihlášeného žáka do školní družiny se provádí po dohodě vedení školy a vychovatelky.

Vychovatelka je ve stálém kontaktu s třídními učiteli a zákonnými zástupci dítěte. Vzájemně si předávají informace o výchovných či jiných problémech.

9. Materiální vybavení

Obě místnosti jsou vhodně vybaveny pro aktivní odpočinek po vyučování. Obě místnosti mají skříně s dostatečným množstvím společenských her a stavebnic, které jsou žákům plně k dispozici. Třídy jsou čisté, dostatečně světlé a přiměřeně osvětlené s odpovídající teplotou. Ve třídě vedle školní jídelny je položen koberec, k dispozici je stolní fotbálek, video, televize a magnetofon. Dolní třída na staré budově má také velký stolní fotbálek , sedací vaky. Koutky jsou přizpůsobené jednotlivým činnostem aktivního odpočinku. V obou místnostech je dostatek stolků, u kterých si mohou děti psát domácí úkoly a také rozvíjet své výtvarné činnosti. Všichni jsou vedeni k šetrnému zacházení s vybavením.

10. Personální podmínky

Ve školní družině pracují dvě vychovatelky. Obě mají pedagogické vzdělání, vysokou míru empatie a dovedou projevovat vřelý vztah k činnostem žáků. Umí vytvořit příznivé sociální klima a efektivně jednat s dětmi. Znají a řídí širokou škálu různých zájmových aktivit přiměřených věku žáků. Mají organizační schopnosti a umí navozovat a motivovat široké spektrum rekreačních a zájmových činností. Dokáží vybranými aktivitami v dětech vzbuzovat zájem o činnost, podporovat jejich sebevědomí a rozvíjet pozitivní stránky osobnosti. Mají právní vědomi a znají bezpečnostní předpisy pro práci s dětmi ve školní družině.

11. Ekonomické podmínky

Úplatu za jednotlivé formy zájmového vzdělávání nevybíráme. Přihlášené dítě platí za pololetí na materiální vybavení pro výtvarné a pracovní činnosti. O výše úplaty rozhoduje zřizovatel. Za tyto peníze se přes účetnictví školy nakupují barevné papíry, vlnité a hladké kartony, barvy – Remakolky, vodové barvy, voskovky, pastelky, nůžky a spousta dalšího materiálu. Slevy pro účastníky nevydáváme. Náklady na prostor využívané školní družinou hradí Základní škola.

12. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví.

- Bezpečnost a ochranu zdraví žáků zajišťuje vychovatelka. Žáci jsou o bezpečnosti pravidelně poučováni.

- Bez vědomí vychovatelky žák neopouští prostory využívané školní družinou.
- Žáci se řídí pokyny vychovatelky školní družiny.
- Žák je povinen okamžitě hlásit vychovatelce každé zranění při činnostech. Vychovatelka zajistí první pomoc a informuje rodiče.
- Žáky školní družiny předávají vyučující pouze vychovatelce, a to před třídou nebo ve školní družině po skončení vyučování.
- Vychovatelka průběžně spolupracuje s třídními učiteli a s rodiči (zákonnými zástupci) svěřených žáků.
- Při obědě se žáci řídí pravidly stolování, dodržují hygienická pravidla a chovají se ukázněně. Do jídelny a z jídelny přicházejí a odcházejí žáci společně v doprovodu vychovatelky nebo dozorujícího pedagoga.
- Vedoucí zájmových kroužků si žáky vyzvedávají ve školní družině a po ukončení činnosti je předávají vychovatelce ve školní družině.
- Osobní věci si žáci ukládají na určená místa. V případě ztráty nebo výměny oznámí vše urychleně vychovatelce.
- Do školní družiny je zákaz nošení cenných věcí mobilních telefonů a nebezpečných předmětů.
- Pitný režim je zajišťován v průběhu celého pobytu ve školní družině.

13. Zveřejnění školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je zveřejněn na webových stránkách ZŠ.

6.3 Příloha č.3 - Úpravy výstupů ŠVP s ohledem na nově příchozí žáky cizince

Vyučující jednotlivých oborů – vyučovacích předmětů upraví školní výstupy s ohledem na jazykovou bariéru těchto žáků a na momentální úroveň zvládnutí českého jazyka. Postupují vždy individuálně. Tomu přizpůsobí i metody, formy výuky a způsoby ověřování jednotlivých školních výstupů.

6.3.1 Český jazyk a literatura – 1. stupeň

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty

- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně

- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- tvoří slabiky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy

- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

6.3.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

6.3.3 Matematika – 1 stupeň

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory + , – , = , < , > a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20
- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory + , – , = , < , > a umí je zapsat

- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20
- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor
- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor
- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech
- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)

- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose

6.3.4 Matematika 2. stupeň

- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi
- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- sestrojí sítě základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce

- sestrojí sítě základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům, odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

6.3.5 Informatika

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh
- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví
- sestavuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
- pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
- najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

- popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

- získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
- zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek
- popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
- stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
- navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
- popíše účel informačních systémů, které používá
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
- na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat
- rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
- pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

6.3.6 Člověk a jeho svět

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy
- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky
- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

6.3.7 Lidé a čas

- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti
- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu
- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami
- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

6.3.8 Dějepis

- chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti
- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty
- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací
- uvede první státní útvary na našem území
- uvede základní informace z období počátků českého státu
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu
- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
- uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití

- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- formuluje své nejbližší plány

6.3.9 Výchova k občanství

- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

6.3.10 Fyzika

- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas
- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek

6.3.11 Chemie

- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- rozpozná přeměny skupenství látek

- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití,
- uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí,
- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem

- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem
- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě
- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

6.3.12 Přírodopis

- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- popíše vznik a vývin jedince

- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- objasní základní princip některého ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

6.3.13 Zeměpis

- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
- objasní důsledky pohybů Země
- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu
- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace
- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek

- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

6.3.14 Výchova ke zdraví

- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- svěří se se zdravotním problémem
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí

- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatelů.

6.3.15 Hodnocení a klasifikace žáků – cizinců

Při hodnocení postupujeme podle Školského zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a jiném vzdělávání, ve znění zákona č. 82/2015 Sb., s účinností ke dni 1. 5. 2015, § 51 až 53, a dle vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění poslední úpravy č. 256/2012Sb., § 14 až 17, zvláště pak § 15 odst. 6 vyhlášky č. 48/2005 Sb., se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka-cizince.

Žáky- cizince na vysvědčení můžeme hodnotit slovně podle § 15 odst. 2 a 5, Hodnocení žáků na vysvědčení podle vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky. Jestliže nebudeme na konci roku z důvodů nedostatků podkladů pro klasifikaci žáka-cizince hodnotit, musí žák-cizinec opakovat ročník podle vyhlášky č. 48/2005 Sb. §16 odst. 4 písm. c. Při hodnocení a klasifikaci žáků cizinců Společný evropský referenční rámec a Evropské jazykové portfolio pro žáky a žákyně 11 – 15 let

Klasifikace žáka – cizince

Stupeň 1 (výborný)

Žák-cizinec ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi. Má požadovanou slovní zásobu v českém jazyce, která mu umožňuje samostatně a tvořivě uplatnit osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Účelně si organizuje vlastní práci. Myslí logicky správně, projevuje se u něj samostatnost, originalita a tvořivost. Jeho ústní projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho práce jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Dokáže pracovat s informacemi v českém jazyce a spolupracovat s ostatními. Je schopen samostatně studovat vhodné texty v češtině, dokáže se učit.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák-cizinec ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu, hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost a někdy originalita. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti způsobené nižší znalostí českého jazyka. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty v češtině. Při práci s informacemi má drobné problémy vyplývající z neúplných znalostí českého jazyka, zvláště v jejich zpracování a uplatnění (prezentaci). Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu a pomoc (učitele, asistenta).

Stupeň 3 (dobrý)

Žák-cizinec má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Vzhledem k jazykové bariéře má problémy s organizací vlastní práce. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele nebo asistenta korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele, případně asistenta. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé a neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním, písemném projevu má i přes pomoc učitele nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický s menšími nedostatky. Je schopen v češtině studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje vzhledem k jazykové bariéře podporu a pomoc.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák-cizinec má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky způsobené nejen malou znalostí českého jazyka. Nedokáže si samostatně zorganizovat svoji práci a vyžaduje výraznou pomoc učitele nebo asistenta. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný a vyžaduje pomoc. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní i písemný projev má i přes pomoc učitele nebo asistenta závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti i v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele nebo asistenta opravit. Při samostatném studiu má vzhledem k neznalostem českého jazyka velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často je nedovede ani za

pomoci asistenta, slovníku či jiných vhodných pomůcek zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák-cizinec si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značně mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele nebo asistenta. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něj časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby, které nejsou způsobeny neznalostí českého jazyka, nedovede opravit ani s pomocí učitele. Stránka 16 z 28 Nedovede se samostatně učit. Nedovede pracovat s informacemi ani za pomoci asistenta, slovníku a dalších vhodných pomůcek. Nedokáže spolupracovat s ostatními, nesnaží se odstranit jazykovou bariéru ani přes pomoc a podporu ostatních.

Slovní hodnocení žáků-cizinců:

Klasifikační stupeň 1 (výborný)

Žák-cizinec (jméno) ovládá učivo bezpečně, je pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, je samostatný, vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně, užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle i dovedností, je aktivní, učí se svědomitě a se zájmem.

Klasifikační stupeň 2 (chvalitebný)

Žák-cizinec (jméno) učivo ovládá, uvažuje celkem samostatně, jeho vyjadřování je výstižné, dovede používat vědomostí a dovedností při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb, učí se svědomitě.

Klasifikační stupeň 3 (dobrý)

Žák-cizinec učivo v podstatě ovládá, v myšlení je méně samostatný, má dobré myšlenky, ale vyjadřuje se ne dost přesně, úkoly řeší s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby, nepotřebuje větší podněty k učení a práci.

Klasifikační stupeň 4 (dostatečný)

Žák-cizinec ovládá učivo se značnými mezerami, jeho myšlení je nesamostatné, musí být veden nápovědou, své myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi, dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává, u učení má jen malý zájem, potřebuje stálé podněty k práci.

Klasifikační stupeň 5 (nedostatečný)

Žák-cizinec učivo neovládá, odpovídá nesprávně i na návodné otázky, nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně, praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí, pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

STANDARDY

Vzdělávací obor: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
1. stupeň

Tematický okruh	*Očekávaný výstup RVP ZV*	*Indikátory*
Jazyková a komunikační výchova	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Žák vybere z nabídky vhodný nadpis Žák posoudí na základě přečteného textu pravdivost / nepravdivost tvrzeni Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku Žák vystihne hlavní myšlenku textu
	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Žák vybere z nabídky slov slova klíčová vztahující se k zadanému textu Žák rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro smysl (vyznění) textu Žák vypíše požadovanou informaci z textu Žák utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta
	posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení	Žák sestaví jednoduchý slohový útvar (adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka) Žák posoudí, zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, či zda něco chybí

	posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení	Žák sestaví z vět (či krátkých odstavců) na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení Žák vybere z /nabídky větu, která je vhodná jako závěr k dané ukázce
	reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Žák vyslechne sdělení a reprodukuje / napíše jeho obsah /smysl Žák vyslechne vzkaz a reprodukuje ho další osobě
	vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Žák na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s kamarádem, s dospělým), zanechá vzkaz na záznamníku Žák posoudí, zda v uvedené ukázce dialogu, telefonického rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplná Žák změní dialog na vzkaz apod
	rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Žák vybere z předložených ukázek tu, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka Žák vybere z nabídky možností, čeho chtěla reklama dosáhnout
	volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Žák na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení - oznámení, příkaz, prosbu, omluvu – a respektuje při tom rozdílného adresáta Žák se vhodně představí ostatním dětem, dospělému

	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Žák rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost (sme, dyž, vo tom apod.) Žák při veřejné komunikační situaci využívá spisovnou výslovnost
	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Žák píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění Žák sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu Žák napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí
	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí
	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Žák k zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu (nejméně o třech bodech) Žák zařadí do přečtené ukázky vyprávění nabízený text na vhodné místo

Jazyková výchova (Nauka o slově – lexikální význam)	porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Žák vybere z nabídky slovo, které má významem nejblíže k zadanému slovu Žák nahradí v textu slovo slovem významem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným Žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy Žák rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita)
Jazyková výchova (Stavba slova)	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou Žák rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova Žák rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem a která ne Žák k danému slovu uvede slova příbuzná
Jazyková výchova (Slovní druhy)	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech	Žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic) Žák vybere z krátkého textu větu, která obsahuje / neobsahuje určený slovní druh Žák určí u podstatného jména rod, číslo, pád a vzor a na základě této znalosti používá podstatná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu. Žák rozliší přídavné jméno tvrdé a měkké, ve spojení přídavného a podstatného jména určí u přídavného jména jeho pád, číslo, rod a na základě této znalosti používá přídavná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu Žák určí osobu, číslo, způsob (u způsobu oznamovacího čas) u slovesa, užívá slovesa ve správných tvarech mluveném i psaném projevu Žák rozliší, zda věta je/není napsaná gramaticky správně

Jazyková výchova (Tvarosloví)	rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Žák vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného a přídavného jména a slovesa a nahradí ho tvarem spisovným (doporučujeme pro autory testů rozložit na dvě úlohy na sebe navazující: v 1. kroku žák vyhledá/nevyhledá, ve 2. kroku vyhledané nahradí/nenahradí) Žák doplní zadaný tvar podstatného jména do věty tak, aby to bylo mluvnicky a pravopisně správně (1. a 4. pád rod mužský životný)
Jazyková výchova (Skladba)	vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) Žák vyhledá ve větě určovací skladební dvojice (bez terminologie)
	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Žák rozliší větu jednoduchou a souvětí Žák rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku
	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Žák nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován Žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu

Jazyková výchova (Pravopis)	píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Žák správně píše/doplní i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných Žák píše správně z hlediska pravopisu lexikálního a morfologického
	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Žák na základě znalosti shody přísudku s podmětem používá správné tvary příčestí minulého činného v mluveném i psaném projevu Žák doplní správně čárky do zadaného textu (oslovení, několikanásobný větný člen)
Literární výchova	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Žák zpracuje stručné sdělení (referát) o přečtené knize, prezentuje ho spolužákům, zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku Žák řekne, jak na něj vyslechnutá / přečtená ukázka působí
	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Žák přednese a volně reprodukuje text Žák vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma Žák napíše pohádku, bajku
	rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Žák rozhodne, z kterého druhu / žánru je úryvek – řešení v nabídce (úryvek z poezie, komiksu, z naučného textu – encyklopedie, z návodu k použití, z pohádky)

	při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Žák rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka Žák rozhodne, zda ukázka je poezie, nebo próza

Komplexní příkladová úloha	- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (KaSV)	Žák vybere k textové ukázce vhodný nadpis
	- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk a podstatné informace zaznamenává (KaSV)	Žák rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro jeho smysl (vyznění)
	- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (JV)	Žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy
	- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (JV)	Žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou a koncovku
	- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech (JV)	Žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic)
	- vyhledá základní skladební dvojici (JV)	Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný)

	- odlišuje větu jednoduchou a souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje (JV) - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (JV) - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (LV)	Žák rozhodne, který z nabízených větných celků odpovídá zadanému větnému vzorci. Žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu Žák rozhodne, který literární druh / žánr reprezentuje použitá ukázka literárního textu

STANDARDY - AJ

1. stupeň – 2. období (5. ročník)

UČIVO

Typy textů

formulář, blahopřání, pozdrav, krátký neformální dopis, email, pozvánka, sms, vzkaz, pohlednice např. z prázdnin, žádost, omluva, popis, návod, nápis, jízdní řád, leták, plakát, pokyn, příkaz, říkanka, básnička a písnička, pohádka, komiks

Tematické okruhy

domov, rodina, škola a vyučovací předměty, volný čas a zájmová činnost, město a venkov, názvy povolání, lidské tělo, čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, oblékání, nákupy, jídlo a potraviny, příroda, roční období a počasí, tradice a zvyky, svátky, základní důležité zeměpisné údaje, děti a mládež v jiných zemích Evropy Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky

- základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov, pravopis osvojených slov a tvarů

- množné číslo podstatných jmen, člen určitý, neurčitý, přídavná jména (základní a přivlastňovací), zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací), číslovky (základní, řadové), základní předložky místa a času

- slovesa to be, have, can a známá plnovýznamová slovesa v přítomném čase (prostý a průběhový), rozkazovací způsob - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě, otázky s „who/what/when/where/how/why“, vazba there is/ there are

	Očekávaný výstup RVP ZV	***Indikátory***
Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním	Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.	Žák v jednoduchých textech vyhledá požadované informace. Žák rozumí krátkým pokynům v učebnici.
	Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.	Žák v jednoduchých textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence. Žák vyhledá informace k jednoduchému tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije.

	Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.	Žák v jednoduchých textech vyhledá požadované informace. Žák vytvoří odpověď na otázku týkající se textu.
Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním	Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.	Žák rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně. Žák rozumí jednoduchým číselným údajům.
	Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.	Žák rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.

Produktivní řečové dovednosti – psaní	Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.	Žák napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální dopis kamarádovi. Žák sestaví gramaticky a formálně správně jednoduchou odpověď na sdělení. Žák vyplní osobní údaje ve formuláři.
	Reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	Žák písemně převypráví jednoduchý obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy. Žák shrne písemně jednoduchý obsah krátké slyšené konverzace.
	Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.	Žák svými slovy vyjádří smysl textu.

STANDARDY

Vzdělávací obor : MATEMATIKA
1. stupeň

Tematický okruh	***Očekávaný výstup RVP ZV***	***Indikátory***
Číslo a početní operace	Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	žák zpaměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky žák využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu žák využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek žák využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek

	Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	žák správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel žák aplikuje při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády žák využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem žák provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku žák dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel
	Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	žák přečte a zapíše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy žák využívá rozvinutého zápisu čísla (do milionů) v desítkové soustavě žák porovnává čísla do milionů žák zaokrouhluje čísla do milionů s použitím znaku pro zaokrouhlování žák užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel žák se orientuje na číselné ose a jejích úsecích žák provádí číselný odhad a kontrolu výsledku
	Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru	žák porozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) žák přiřadí úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací žák zformuluje odpověď k získanému výsledku žák přiřadí k zadanému jednoduchému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu (situaci ze života) žák tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření

Závislosti, vztahy a práce s daty	Žák vyhledává, sbírá a třídí data	žák provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.) žák vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria žák posuzuje reálnost vyhledaných údajů
	Žák čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	žák doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu žák vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram žák vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota apod.) žák používá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití %) žák používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech

Geometrie v rovině a v prostoru	Žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce	žák rozezná základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kruţnice) žák využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran žák charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název základního rovinného útvaru žák využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice) žák využije znalosti základních rovinných útvarů k popisu a modelování jednoduchých těles (krychle, kvádr, válec) žák narýsuje kružnici s daným poloměrem žák narýsuje trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran žák narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic žák dodržuje zásady rýsování
	Žák sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	žák rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru žák s pomocí čtvercové sítě nebo měřením určí obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) žák porovnává obvody rovinných útvarů žák graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky žák určí délku lomené čáry graficky i měřením žák převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km)

	Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice	žák vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině žák načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti žák narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou
	Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	žák určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců, obdélníků a trojúhelníků žák porovnává pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů žák používá základní jednotky obsahu (cm2, m2, km2) bez vzájemného převádění
	Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	žák pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) žák určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru žák vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky

Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichţ řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy žák volí vhodné postupy pro řešení úlohy žák vyhodnotí výsledek úlohy

STANDARDY

Vzdělávací obor: ČESKÝ JAZYK a LITERATURA
2. stupeň

Tematický okruh	***Očekávaný výstup RVP ZV***	***Indikátory***

Komunikační a slohová výchova	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Žák po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu
	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Žák rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem Žák text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu Žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek Žák zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci Žák vybere dle svého postoje nejpravděpodobnější variantu
	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický posto	Žák rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem Žák text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu Žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek

	- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Žák najde slovo nevhodně užité v dané komunikační situaci a z nabízených možností vybere to správné Žák posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci Žák vybere z nabízených možností text ve spisovném jazyce
	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Žák v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými Žák k vybraným výrazům najde vhodná synonyma Žák rozhodne o vhodnosti / nevhodnosti použití nespisovného výrazu v textu

	využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Žák vyhledá v textu klíčová slova / termíny spojené s danou tematikou Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku
	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Žák uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost Žák seřadí slovní výpovědi od nejvhodnější po nejméně vhodnou (hodnocení od nejlepšího po nejhorší)
	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Žák najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou Žák najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb

	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Žák analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu Žák dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít
Jazyková výchova (Ortoepie)	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Žák umí vybrat správnou výslovnost z uvedené nabídky
Jazyková výchova (Lexikologie)	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	Žák umí rozlišit způsoby tvoření slov

	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	Žák k danému slovesu doplní slovesa odvozená
	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	Žák napíše, jak se nazývá krajina
	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	Žák rozliší i vytváří slova složená

	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	Žák nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty
	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	Žák vybere z nabídky slovo přeneseného pojmenování
	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	Žák prokáže znalost významu přeneseného pojmenování

	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	Žák ovládá zásady tvoření slov
Jazyková výchova	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Žák se orientuje v odborném textu
Jazyková výchova (Morfologie)	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Žák vybere z řady slov to, které je/není požadovaným slovním druhem
	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Žák určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovotvorného základu

	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Žák doplní v textu slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v č. j. v 1. p.)
	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Žák určí slovní druh u vyznačených slov v textu (dané slovo ve větě může mít platnost různých slovních druhů)
Jazyková výchova (Syntax)	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí	Žák určí ve větách vyznačená slova jako větné členy
	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí	Žák rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku
	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí	Žák doplní sloveso podle naznačených vztahů a určí doplněný větný člen.(podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času, způsobu)
	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí	Žák vyjádří obsah dvojčlenných vět větným ekvivalentem

	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí	Žák užije uvedené sloveso ve větách, které vypovídají něco o povětrnostních podmínkách jako větu jednočlennou a jako větu dvojčlennou (maximum)
	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.	Žák vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (lze i obráceně – přiřadí ke grafu jedno z nabízených souvětí)
Jazyková výchova (Gramatika)	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Žák vybere z nabízených vět tu, ve které je /není pravopisná chyba
Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Žák v krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného
	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Žák přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvaru národního jazyka
	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Žák vybere z nabízených možností nejvhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce

Literární výchova	- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Žák určí k jakému literárnímu druhu / žánru patří výchozí text Žák odliší řeč vypravěče a řeč postav Žák vybere z nabídky A-D hlavní myšlenku předloženého úryvku
	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díl	Žák odliší řeč vypravěče a řeč postav Žák správně určí básnické prostředky ozvláštňující literární dílo (jednoduché příklady personifikace, metafory, metonymie) Žák doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu Žák vybere z nabídky A-D hlavní myšlenku předloženého úryvku
	rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Žák vybere z ukázek A–E takovou, která svým obsahem odpovídá názvům uvedených knih. Přiřadí k sobě název knihy a k ní příslušející ukázku Seřadí úryvky z literárních děl v pořadí, ve kterém vznikly

	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Žák popíše v dopise ve 150–180 slovech film, který vznikl na základě literárního díla Žák zformuluje alespoň tři důvody, proč se mu určitá kniha nelíbila Žák na základě návštěvy divadelního představení v dopise kamarádovi či kamarádce sdělí dojmy ze zhlédnutého
	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Žák vytvoří jednodušší literární text odpovídající tematicky i formálně zadání (v nabídce báseň, bajka, pohádka)
	rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Žák rozhodne o výchozím textu, zda patří k hodnotné, či spíše ke konzumní literatuře
	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Žák přiřadí k uvedenému literárnímu druhu/žánru ukázky jednotlivých uměleckých textů
	uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Žák zařadí vybrané autory do uvedených literárních směrů Žák popíše základní znaky literárního směru na vybrané ukázce

	porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Žák převede úryvek literárního díla do podoby divadelního scénáře Žák porovná film a jeho literární předlohu a popíše základní shody a rozdíly v obsahu obou uměleckých děl
	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Žák vyhledá informace ke splnění určitého úkolu (např. vytvoří seznam děl určitého autora) v různých typech katalogů v knihovně Žák na základě internetových zdrojů vypracuje určitý úkol (např. základní údaje o životě a tvorbě jednoho z nositelů Nobelovy ceny, ceny Magnesia Litera apod.)

STANDARDY

Vzdělávací obor : ANGLICKÝ JAZYK
2. stupeň

Typy textů
oslovení, pozdrav, reakce na oslovení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, formální a neformální žádost, návrh a nabídka, zpráva, přání, souhlas/nesouhlas, telefonování, osobní dopis, email, formulář, dotazník, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz a rada, recept, referát, ilustrovaný příběh, komiks, adaptované literární dílo

Tematické okruhy
domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda a životní prostředí, počasí, člověk a společnost, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje, cestování, problémy mládeže

Jazykové prostředky
- fonetický přepis slov, základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči; fonetická transkripce
- člen určitý a neurčitý, abstraktní podstatná jména, stupňování přídavných jmen, pořadí rozvíjejících přídavných jmen, zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá a jejich složeniny), číslovky (řadové), příslovce (neurčitá), tvoření a stupňování příslovcí, předložky místa a času, spojovací výrazy
- slovesné časy – přítomný prostý, průběhový, minulý prostý, průběhový, vyjadřování budoucnosti, předpřítomný čas prostý, modální slovesa, rod činný a trpný, podmiňovací způsob, základní slovesné vazby

- stavba věty, druhy vět dle postoje mluvčího (tvorba otázek a záporu)
- pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov, pravidla interpunkce

	Očekávaný výstup RVP ZV	***Indikátory***
Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním	Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.	žák rozumí obsahu krátkých jednoduchých textů a s využitím vizuální opory obsahu jednoduchých neadaptovaných textů žák v jednoduchých textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky žák pracuje s autentickými materiály pro vyhledávání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií
	Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	žák v jednoduchých textech rozumí významu klíčových slov

Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním	Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.	žák rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech žák rozumí důležitým informacím v krátkých a jednoduchých nahrávkách žák rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor
Produktivní řečové dovednosti - psaní	Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.	žák napíše e-mail související s tématy, která mu jsou blízká, jako kamarádi, rodina, koníčky, škola, prázdniny
	Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.	žák na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě žák písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky

	Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.	žák písemně shrne hlavní myšlenky jednoduchého a krátkého textu nebo konverzace
	Vyžádá jednoduchou informaci.	žák vyžádá písemně informaci/informace týkající se známých témat žák písemně sestaví zdvořilou žádost

STANDARDY

Vzdělávací obor : MATEMATIKA
2. stupeň

Tematický okruh	*Očekávaný výstup RVP ZV*	*Indikátory*
Číslo a proměnná	Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	žák provádí základní početní operace se zlomky a desetinnými čísly žák dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých a racionálních čísel, využívá vlastností operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) při úpravě výrazů žák vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné žák užívá znalosti druhých mocnin celých čísel od 1 do 20 (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin) žák určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě žák provádí základní úpravy zlomků (rozšiřuje a krátí zlomek, zjednoduší složený zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru, určí převrácené číslo, počítá se smíšenými čísly) žák určí absolutní hodnotu celého čísla a využívá její geometrickou interpretaci
	Žák zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	žák zaokrouhluje čísla s danou přesností žák využívá pro kontrolu výsledku odhad žák účelně a efektivně využívá kalkulátor

	Žák modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	žák rozlišuje pojmy prvočíslo a číslo složené; společný dělitel a společný násobek (určí je pro skupinu dvou nebo tří přirozených čísel) žák najde nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele dvou přirozených čísel žák využívá kritéria dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 50, 100) žák řeší slovní úlohu s využitím dělitelnosti žák vytvoří slovní úlohu na využití dělitelnosti
	Žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem žák navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část
	Žák řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	žák využívá daný poměr (včetně postupného poměru) v reálných situacích žák stanoví poměr ze zadaných údajů žák využívá měřítko mapy, plánu k výpočtu žák umí odvodit měřítko mapy, plánu ze zadaných údajů žák používá při řešení úloh úměru a trojčlenku žák řeší modelováním situace vyjádřené poměrem

	Žák řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, ţe procentová část je větší než celek)	žák vyhledá v textu údaje a vztahy potřebné k výpočtu žák určí počet procent, je-li dána procentová část a základ žák určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ žák určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část žák používá procentového počtu při řešení úloh z jednoduchého úrokování žák ověří správnost výsledku aplikační úlohy na procenta
	Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	žák řeší zadané slovní úlohy pomocí proměnných žák tvoří smysluplné slovní úlohy, které lze řešit užitím proměnných žák využívá při úpravě výrazů sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů (výsledný mnohočlen je nejvýše druhého stupně) žák vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných žák využívá při úpravě výrazů vytýkání a vzorců (a + b)2, (a – b)2, a2 – b2 žák sestaví číselný výraz podle slovního zadání

	Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	žák sestaví rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých ze zadaných údajů žák vyřeší rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých pomocí ekvivalentních úprav žák provádí zkoušku rovnice nebo soustavy dvou rovnic o dvou neznámých žák ověří správnost řešení slovní úlohy žák přiřadí k rovnici odpovídající slovní úlohu žák rozhodne, zda rovnice nebo soustava rovnic má řešení a ověří, zda řešení patří do zadaného číselného oboru
	Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	žák vytvoří matematický model konkrétní situace v oboru celých a racionálních čísel žák využívá při řešení konkrétních situací matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel žák vyhodnotí výsledek řešení úlohy

Závislosti, vztahy a práce s daty	Žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	žák vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu žák vyhledá a vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagramu a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) žák zpracuje, porovná, vyhodnotí, uspořádá, doplní uvedené údaje podle zadání úlohy žák pracuje s intervaly a časovou osou žák převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak žák převádí údaje mezi tabulkou, diagramem a grafem žák samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu a kriticky hodnotí jejich reálnost
	Žák porovnává soubory dat	žák porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami, grafy a diagramy žák interpretuje výsledky získané porovnáváním souborů dat
	Žák určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	žák vytvoří tabulku, graf a rovnici pro přímou a nepřímou úměrnost na základě textu úlohy žák určí přímou a nepřímou úměrnost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice žák využívá při řešení úloh přímou a nepřímou úměrnost

	Žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	žák pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice žák vytvoří graf pro funkční závislost danou tabulkou či rovnicí žák přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak žák přiřadí lineární funkci vyjádřenou rovnicí k příslušnému grafu nebo tabulce a naopak žák vyčte z grafu význačné hodnoty na základě porozumění vzájemným vztahům mezi proměnnými
	Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	žák odhalí funkční vztahy v textu úlohy žák řeší úlohu s využitím funkčních vztahů žák vyjádří výsledek řešení úlohy v kontextu reálné situace
Geometrie v rovině a prostoru	Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	žák využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely žák využívá polohové a metrické vlastnosti (Pythagorova věta, trojúhelníková nerovnost, vzájemná poloha bodů a přímek v rovině, vzdálenost bodu od přímky) k řešení geometrických úloh žák řeší geometrické úlohy početně žák využívá matematickou symboliku

	Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	žák pozná základní rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, kruţnice, kruh žák rozliší typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý), dvojice úhlů (souhlasné, střídavé, vedlejší, vrcholové), typy trojúhelníků a čtyřúhelníků žák využívá vlastností základních rovinných útvarů (vlastností úhlopříček, velikost úhlů, souměrnost)
	Žák určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	žák sčítá a odčítá úhly, určí násobek úhlu (s využitím převodu stupňů a minut) žák využívá při výpočtech vlastností dvojic úhlů (střídavých, souhlasných, vedlejších, vrcholových) a součtu úhlů v trojúhelníku žák určuje velikost úhlu pomocí úhloměru
	Žák odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	žák odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě žák určí výpočtem obsah (v jednodušších případech) trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu žák určí výpočtem obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu žák používá a převádí jednotky délky žák používá a převádí jednotky obsahu

	Žák využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	žák pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kruţnice, Thaletova kruţnice) žák využívá množiny všech bodů dané vlastnosti při řešení úloh
	Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary	žák převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku) žák popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí žák určí počet řešení konstrukční úlohy žák ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání
	Žák užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	žák využívá při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků žák využívá při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků žák určí poměr podobnosti z rozměrů útvarů a naopak

	Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	žák rozhodne, zda je útvar osově souměrný žák určí osy souměrnosti rovinného útvaru žák rozhodne, zda je útvar středově souměrný žák určí střed souměrnosti žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti
	Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	žák rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule) žák používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka žák využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti v mnohostěnech a rotačních tělesech žák pracuje s půdorysem a nárysem mnohostěnů a rotačních těles
	Žák odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	žák odhaduje a vypočítá povrch mnohostěnů a rotačních těles žák odhaduje a vypočítá objem mnohostěnů a rotačních těles žák používá a převádí jednotky objemu
	Žák načrtne a sestrojí sítě základních těles	žák objasní pojmy síť tělesa, plášť, podstava žák rozpozná sítě základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan, válec, kužel) žák načrtne a sestrojí sítě základních těles

	Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	žák rozpozná z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles ve volném rovnoběžném promítání
	Žák analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy žák volí vhodné matematické postupy pro řešení úlohy žák vyhodnotí výsledek úlohy
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	žák provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy žák zvolí vhodný postup řešení žák provede diskusi o počtu řešení daného problému a kontrolu reálnosti výsledku žák zformuluje odpověď na zadaný problém

	Žák řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	žák určí reálnou podobu trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině žák popíše základní vlastnosti trojrozměrného útvaru podle jeho obrazu v rovině žák využívá získané poznatky a dovednosti při řešení úloh z běžného života